

ACADEMIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ
DIN ROMÂNIA
Secția de Știință Militară

Dacă, până acum, conceptele, principiile, termenii, noțiunile, tehnicile sau procedurile utilizate de forțele NATO au fost folosite cu o oarecare ezitare, este momentul ca, prin stăpânirea temeinică a sensului real și a conținutului lor, să le mânuim cu dezinvoltura unor membri ai acestei organizații politico - militare.

Nu mai putem fi separați nici măcar prin limbaj. Unitatea de acțiune cere unitate de concepție și gândire, iar limbajul este instrumentul principal de realizare în fapt a acestui deziderat. Pentru noi „timpul nu mai are răbdare”.

General dr. Mihail POPESCU

I.S.S.N. 1582 - 7410

Respice, Asspice, Perspice

ACADEMIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ
DIN ROMÂNIA
Secția de Știință Militară

REVISTA DE ȘTIINȚE MILITARE

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ

OPTIMIZAREA INSTRUIRII
ARMATEI – ELEMENT PRINCIPAL
AL INTEGRĂRII ROMÂNIEI
ÎN NATO

Anul IV, 2004, Nr. 1
BUCUREȘTI – ROMÂNIA

CUPRINS

➤ Cuvântul Șefului Statului Major General	1
Rolul noii concepții de instruire în creșterea interoperabilității structurilor din componerea forțelor terestre cu armatele statelor membre NATO.	
➤ General-locotenent dr. Eugen BĂDĂLAN	2
Aspecte ale reformei în învățământul militar superior în preajma integrării României în NATO.	
➤ General conf. univ. dr. Mircea MUREȘAN	6
Doctrina instruirii forțelor armate - un pas esențial de integrare în NATO.	
➤ General maior dr. Mihail ORZEATĂ	8
Concepția standardizării instrucției - element central pentru realizarea interoperabilității cu forțele NATO.	
➤ General de brigadă Mircea SAVU	11
Misiunea - cerința - condițiile - standardul: o modalitate de sistematizare a instrucției și avantajele ei	
➤ General de brigadă dr. Teodor FRUNZETI	13
Locul și rolul Comandamentului 2 Operațional Întrunit "Mareșal Alexandru Averescu" în identificarea cerințelor de instruire a contingentelor naționale participante la operații în sprijinul păcii în structuri multinaționale.	
➤ General maior dr. Cornel PARANIAC	17
Modernizarea instrucției și eficientizarea conducerii operaționale în situații de criză și război.	
➤ General de brigadă dr. Vișarion NEAGOE	
➤ Colonel drd. Marius CRĂCIUN	25
Comanda operațională - controlul operațional și tactic al contingentelor naționale participante la operații în sprijinul păcii în structuri multinaționale.	
➤ Colonel drd. Marius CRĂCIUN	31
Direcții prioritare de acțiune pentru optimizarea instruirii Forțelor Aeriene Române.	
➤ Colonel dr. Vasile ȘTEFĂNESCU	39
Noi valențe ale instruirii în arma infanterie și vânători de munte în perspectiva integrării în NATO.	
➤ General de brigadă dr. Bica MIHĂILĂ	44
Integrarea în structurile NATO - dimensiune fundamentală a pregătirii cadetilor din Academia Forțelor Terestre "Nicolae Bălcescu".	
➤ Colectiv de autori din Academia Forțelor Terestre "Nicolae Bălcescu"	50
Optimizarea instruirii în arma tancuri.	
➤ General de brigadă dr.ing. Ilie GĂȚĂ	58
Rolul școlii de aplicație pentru parașutiști în realizarea optimizării instruirii armatei ca element principal al integrării României în NATO.	
➤ Colonel Mircea TĂNASE	66
Optimizarea instruirii armatei - element principal al integrării României în NATO.	
➤ Colonel Valerică ANDREESCU	73
Relația dintre profesionalizare și optimizarea instruirii în Forțele Navale.	
➤ Comandor (M) Vitalian POPESCU	81
Instruirea pentru apărarea NBC în Armata României.	
➤ Locotenent-colonel Ilie BĂLAN	84
Programul Cadru 6 al Comunității Europene și cercetarea în domeniul științelor militare.	
➤ General-locotenent (r) prof. univ. dr. Valentin ARSENIE	94

COLEGIUL DE ADMINISTRAȚIE

Președinte:

General dr. Mihail Popescu

Vicepreședinte:

General-locotenent (r) prof.univ.cons.dr. Valentin Arsenie

Membri:

General conf.univ.dr. Mircea Mureșan
General-locotenent prof.univ.dr. Eugen Bădălan
General de divizie prof.univ.dr. Teodor Cearapin
General-locotenent (r) prof.univ.cons.dr. Iulian Topliceanu
Contraamiral de flotilă prof.univ.dr. Gheorghe Marin
General de brigadă (r) prof.univ.dr. Constantin Onișor

Referenți științifici:

Colonel prof.univ.dr. Viorel Buța
Contraamiral (r) prof.univ.dr. Marius Hanganu
Colonel prof.univ.dr. Florin Răpan
Colonel dr. Ion Emil
Colonel (r) dr. Constantin Moștofle

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor șef:

General de brigadă (r) prof. univ. dr. Constantin Onișor

Secretar general:

Colonel prof.univ.dr. Gruia Timofte

Secretariat tehnic:

Maior conf.univ.dr. Daniel Dumitru
Maior ing. Marius Stănculescu

Tehnoredactare computerizată:

M.m. Costel Voica

RESPONSABIL DE NUMĂR:

General de brigadă prof.univ.dr. Teodor Frunzeti

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Universitatea Națională de Apărare București,
Șoseaua Panduri nr. 68-72, sector 5
Telefon: 021/410.35.05
021/410.08.01/433
e-mail: arsenie_valentin@yahoo.com

I.S.S.N. 1582-7410

ÎN ATENȚIA COLABORATORILOR

Pentru o mai bună procesare a articolelor dorim respectarea următoarelor reguli de tehnoredactare:

1. Textul. Se introduce în Microsoft Word, folosind fontul Times New Roman și tastatura standard românească. Nu sunt acceptabile fonturile care au mapări neobișnuite (în care caracterele cu diacritice - ș, ț, ă, î și Ș, Ț, Ă, Î - înlocuiesc alte caractere - [,], @, ~, \, ;, ș.a.m.d.). Textul în limba română trebuie să aibă în mod obligatoriu diacritice. Articolul trebuie cules, pur și simplu, fără nici o altă formatare în afara sublinierilor, acolo unde este cazul, folosind bold și italic. Paragrafele vor fi delimitate de un Enter, părțile articolului fiind separate între ele prin două - trei paragrafe goale.
2. Ecuatiile. Indiferent de locul pe care îl ocupă în cadrul articolului, ecuațiile se introduc numai în Microsoft Equation Editor (la limită, se acceptă ecuații scrise de mână, numerotate și trimise separat de restul articolului).
3. Figurile. Sunt acceptate formatele vectoriale standard. În cazul figurilor produse cu o altă aplicație decât Microsoft Word (de exemplu în Corel Draw sau în AutoCAD), fișierele respectivelor aplicații vor fi trimise împreună cu restul articolului. Figurile trimise în format electronic vor fi desenate la dimensiunile la care vor fi tipărite, iar dimensiunea textului trebuie să fie între 8 și 12 puncte tipografice. Sunt acceptate și figuri desenate de mână, pe foi separate de restul articolului, cu condiția ca desenele să fie clare și să poată fi ușor identificat locul din cadrul articolului în care trebuie să se regăsească.
4. Imaginile. Imaginile scanate trebuie incluse atât în documentul Microsoft Word, cât și trimise separat. Nu se recomandă folosirea imaginilor preluate din Internet deoarece acestea nu satisfac cerințele necesare pentru tipărirea lor (având o rezoluție mult inferioară celei necesare pentru un tipar de calitate). Imaginile de calitate au o rezoluție de minimum 200 dpi. Pentru formatele JPEG și GIF urmăriți ca, în urma compresiei, calitatea imaginii să rămână rezonabilă.
5. Numerotarea. Ecuatiile, figurile, tabelele, titlurile din bibliografie vor fi numerotate cu cifre arabe, astfel:

- între paranteze pătrate pentru bibliografie;
- între paranteze rotunde pentru formule;
- prin exponent, în cazul notelor de subsol;
- precedate de denumire, în cazul observațiilor, figurilor, tabelor etc.

Vă mulțumim
Redacția

CUVÂNTUL ȘEFULUI STATULUI MAJOR GENERAL

General doctor Mihail POPESCU

Domnilor generali și ofițeri,

Vă urez bun venit la Conferința internațională cu tema *Optimizarea instruirii armatei, element principal al integrării României în NATO*, organizată sub egida Statului Major General și Secției de Știință Militară a Academiei Oamenilor de Știință din România și vă mulțumesc pentru efortul pe care l-ați făcut de a fi prezenți aici la o acțiune cu un pronunțat caracter teoretic, dar cu determinări practice deosebite pentru fundamentarea modului cum ne pregătim pentru a îndeplini misiunile în întreaga gamă a spectrului operațiilor militare, de la cele specifice luptei armate la cele de stabilitate și de sprijin.

Evenimentul la care participați astăzi face parte dintr-o serie de acțiuni și activități pe care ne propunem să le permanentizăm și este proiectat să fie unul de referință pentru acest domeniu deosebit de complex al instruirii Armatei României, ca bază a integrării în NATO.

Reunirea de astăzi a factorilor de răspundere din Statul Major General, a membrilor Secției de Știință Militară a Academiei Oamenilor de Știință din România, precum și a o serie de cadre cu atribuții în domeniu din celelalte structuri militare ale Ministerului Apărării Naționale, este un demers profesional și intelectual care trebuie să dea roade, care să se exprime în calitate, acuratețea, viabilitatea și actualitatea orientărilor conceptuale rezultate.

În ceea ce privește desfășurarea lucrărilor acestei conferințe, ca principal forum doctrinar în domeniu, nu dorim o atmosferă festivă, deși suntem în preajma SFINTELOR PAȘTI, ci o considerăm un prilej pentru cei cu răspunderi specifice de a-și însuși concluziile rezultate, ceea ce va fi un semn clar al faptului că sunt puși să facă, așa cum trebuie, o treabă deosebit de importantă pentru destinele Armatei.

Dorim ca ideile și în fond concluziile rezultate astăzi să fie cu adevărat urmarea logică a efortului nostru comun de a clarifica unele principii, după care Armata își direcționează acțiunile pentru atingerea scopurilor și a obiectivelor propuse.

Dacă, până acum, conceptele, principiile, termenii, noțiunile, tehnicile sau procedurile utilizate de forțele NATO au fost folosite cu o oarecare ezitare, este momentul ca, prin stăpânirea temeinică a sensului real și a conținutului lor, să le mânuim cu dezinvoltura unor membri ai acestei organizații politico - militare.

Nu mai putem fi separați nici măcar prin limbaj. Unitatea de acțiune cere unitate de concepție și gândire, iar limbajul este instrumentul principal de realizare în fapt a acestui deziderat. Pentru noi „timpul nu mai are răbdare”.

Urez succes deplin lucrărilor Conferinței !

ROLUL NOII CONCEPȚII DE INSTRUIRE ÎN CREȘTEREA INTEROPERABILITĂȚII STRUCTURILOR DIN COMPUNEREA FORȚELOR TERESTRE CU ARMATELE STATELOR MEMBRE NATO

General-locotenent dr. Eugen BĂDĂLAN

Rațiunea existenței armatei noastre derivă din nevoia apărării armate a țării și promovarea intereselor naționale inclusiv în cadrul NATO. Pentru a putea răspunde acestor cerințe, forțele armate trebuie să fie permanent gata să își îndeplinească misiunile. În condițiile în care mediul de securitate este într-o continuă schimbare, realizarea unei capacități militare care să răspundă amenințărilor și riscurilor ce pot apărea, presupune parcurgerea unui program adecvat și riguros de pregătire a forțelor. Instruirea, ca proces prin care resursele umane, materiale și financiare sunt transformate în capacitate operativă, ocupă un loc central în constituirea unei armate apte să satisfacă nevoile militare ale statului. Puterea armată depinde de cantitatea forțelor sale, dar mai ales de calitatea acestora, care se obține bineînțeles prin intermediul procesului de instruire.

“Dispoziția privind instruirea Forțelor Terestre în anul 2004” direcționează domeniile prioritare de acțiune ale Statului Major al Forțelor Terestre, comandamentelor, marilor unități și unităților din subordine pentru realizarea capacității operaționale necesare îndeplinirii misiunilor ce le revin în timp de pace, în situații de criză sau la război, atât în structuri sub egida ONU, NATO, UE, cât și în cadrul apărării naționale.

Această dispoziție așază principiile instruirii pe baze cu totul noi, foarte apropiate de ceea ce se întâmplă în celelalte armate membre NATO. Este vorba de individualizarea instruirii pe tipuri de mari unități și pe unități, în funcție de misiunile și sarcinile pe care acestea le au de îndeplinit pe parcursul unui an. Individualizarea este bazată pe standardizarea instrucției.

“Obiectivul general al instruirii Forțelor Terestre” îl constituie realizarea și menținerea nivelului de operaționalizare necesar executării întregii game de acțiuni militare terestre și aeropurtate, independent, întrunit sau combinat, precum și în compunerea unor forțe multinaționale NATO sau de coaliție, pe teritoriul național și în afara

acestuia, concomitent cu derularea programului de restructurare și modernizare proiectat.

Obiective specifice ale instruirii

Comandamentele destinate conducerii operaționale se instruiesc pentru: realizarea / menținerea / dezvoltarea capacității de conducere a forțelor subordonate operativ / tactic, în operații militare terestre, în situații de criză sau la război; conducerea activităților de dislocare în teatre de operații militare a efectivelor subordonate participante la operații multinaționale și monitorizarea activității acestora; organizarea și menținerea cooperării interarme și intercategoriilor de forțe, precum și cu celelalte elemente ale sistemului național de apărare; participarea, ca structură de sine stătătoare, la lucrul întrunit în cadrul comandamentelor forțelor aliate ale NATO, UE, OSCE; participarea la verificarea și evaluarea nivelului de instruire al marilor unități și unităților din forțele dislocabile.

Comandamentele destinate conducerii administrative se instruiesc pentru: generarea / regenerarea forțelor conform nevoilor operative ale armatei; transferul unităților și marilor unități din subordine, completate și instruite, sub autoritatea comandamentelor operaționale; conducerea forțelor rămase la dispoziție, în situații de criză sau la război, pe timpul operațiilor militare desfășurate în zona lor de responsabilitate.

Marile unități și unitățile din forțele dislocabile, vor acționa pentru perfecționarea instruirii comandamentelor și ridicarea nivelului de instruire a trupelor în vederea îndeplinirii misiunilor de bază, realizarea și menținerea unor structuri cu înalt grad de profesionalizare, astfel ca, după completarea (asigurarea) cu resurse umane și materiale, să execute întreaga gamă de operații, în cadrul apărării naționale și colective, sub egida NATO, ONU, UE sau OSCE.

Marile unități și unitățile din forțele din teritoriu vor acționa în scopul perfecționării pregătirii comandamentelor și ridicării nivelului de instruire a structurilor militare din subordine pentru ca, după completare, conform necesarului de război și realizării nivelului de operaționalizare

stabilit, împreună cu celelalte forțe, să participe la apărarea teritoriului național și să respingă în forță acțiunile militare ostile.

Instituțiile militare de învățământ vor acționa pentru formarea, pentru specializarea și perfecționarea pregătirii cadrelor militare în activitate, precum și formarea ofițerilor și subofițerilor în rezervă, în măsură să asigure managementul îndeplinirii misiunilor specifice de către subunitățile din Forțele Terestre.

Bazele/batalioanele de instrucție vor asigura formarea luptătorului și specialistului pentru a fi în măsură să desfășoare cu succes acțiuni de luptă individuale și în echipă și să folosească cu pricepere și eficiență mijloacele tehnice din dotare.

Procesul de instruire a Forțelor Terestre este un proces complex, cu foarte multe interferențe. Acest proces începe o dată cu recrutarea tinerilor încorporabili (până când acest proces se va mai produce), intrarea în Academia Forțelor Terestre sau Școala militară de maștri și subofițeri a Forțelor Terestre a tinerilor liceeni, finalizându-se cu executarea misiunilor în teatrele de operații, și continuând apoi ciclic, conform planurilor de generare și întrebuințare a forțelor.

După cum cunoaștem, fiecare soldat, subofițer, maistru militar și ofițer are misiunea principală de a se instrui, gata să îndeplinească în orice moment, misiunile încredințate. Dar, succesul în lupta armată nu are loc din întâmplare, el este rezultatul nemijlocit al instruirii în condiții dificile, realiste și provocatoare. Forțele Terestre există pentru a preîntâmpina războiul, iar când acest lucru nu poate fi evitat, pentru restabilirea păcii prin victorie în luptă, oriunde interesele naționale o vor cere. Pentru a realiza acestea, Forțele Terestre trebuie să fie în măsură să-și îndeplinească toate misiunile strategice, operative și tactice primite. Pentru ca descurajarea potențialilor inamici să fie efectivă, aceștia trebuie să știe cu certitudine că Forțele Terestre au o capacitate credibilă și demonstrabilă să se mobilizeze, să se desfășoare în teatru, să lupte, să susțină acțiunile în teatru și să câștige orice conflict. Instruirea este procesul care modelează resursele umane și materiale în aceste capacități necesare.

Comandantul poartă întreaga răspundere pentru planificarea, desfășurarea și evaluarea instruirii în structura militară pe care o comandă. Pentru aceasta, el și personalul cu atribuții în domeniul instruirii desfășoară următoarele activități:

- analizează misiunile și sarcinile unității;
- stabilesc și planifică activitățile de instruire;
- iau măsurile necesare pentru asigurarea cadrului necesar de executare a instrucției;
- conduc și evaluează această activitate.

Conducerea instruirii este un proces continuu al cărui scop principal îl constituie atingerea obiectivelor stabilite, în condițiile creșterii

eficienței acestei activități. Experiența și pregătirea comandantului au un rol foarte mare în acest proces.

În elaborarea procesului de instruire comandantul trebuie să aibă în vedere relaționarea dintre planurile de operații de război ale structurii și cerințele rezultate din lista cu cerințele esențiale ale misiunii (LCEM). Disponibilitatea resurselor nu afectează elaborarea acestei liste, totuși, resursele pentru instruire sunt limitate și sunt afectate de alte misiuni și cerințe. Comandanții trebuie să elaboreze planuri de instruire pe termen lung, scurt și imediat pentru a putea utiliza eficient resursele disponibile.

După ce se analizează sursele generatoare de misiuni, elaborarea LCEM ocupă practic locul inițial în acest ciclu. În funcție de resursele avute la dispoziție, începe desfășurarea procesului de instruire, care cuprinde planificarea, execuția și evaluarea, toate însoțite de feedback, proces care asigură perfecționarea continuă a sistemului în timpul desfășurării sale.

Prin procesul de elaborare a LCEM, se reduce numărul sarcinilor de instruire a structurii și se concentrează efortul subordonaților asupra celor mai importante sarcini colective cerute de îndeplinirea misiunii unității. Procesul de elaborare a LCEM este catalizatorul ce menține instruirea orientată spre îndeplinirea misiunilor de luptă.

Aplicarea LCEM are ca rezultat:

- concentrarea eforturilor de instruire ale unității asupra cerințelor esențiale;
- asigurarea unui cadru profesional de discuții și de ridicare a nivelului de pregătire a comandanților de la toate nivelurile în ceea ce privește concordanța între misiune și instruire;
- angajarea comandanților subordonați în realizarea planurilor de instruire a structurii.

Comandantul execută, sub îndrumarea comandantului eșalonului superior analiza misiunii, împreună cu comandanții subordonați, iar apoi elaborează LCEM, listă ce va fi aprobată de același comandant al eșalonului superior.

Primul pas al execuției instrucției îl reprezintă planificarea.

Planificarea este o extensie a concepției de pregătire pentru luptă care leagă LCEM cu pregătirea, executarea și evaluarea instrucției.

Fiind un proces relativ centralizat, planificarea permite interconectarea instrucției pe baza LCEM, la toate eșaloanele structurii. Aceasta asigură coordonarea continuă atât pe termen lung cât și pe termen scurt și viitorul apropiat, iar în cele din urmă duce la desfășurarea instrucției. Evaluarea

efectuată de comandant determină principala direcție a procesului de planificare.

Comandantul are două contribuții principale la inițierea procesului de planificare:

- elaborarea LCEM;
- stabilirea modului de evaluare a instruirii.

Comandantul identifică misiunile care sprijină îndeplinirea LCEM. În cadrul evaluării instrucției se compară nivelul actual cu nivelul vizat al instruirii.

El ia decizii în cunoștință de cauză, ca urmare a procesului de evaluare, pentru a îmbunătăți procesul de instruire, bazându-se totodată pe experiența în domeniile în care sunt mai bine pregătiți. Comandantul determină nivelul la zi al instruirii prin toate modalitățile la dispoziție. În orice caz, fiecare metodă de evaluare se aplică numai unei porțiuni a evaluării totale a structurii la un anumit moment. De aceea, comandantul trebuie să folosească datele rezultate din evaluare, pentru a menține un control continuu asupra capacității structurii de a îndeplini sarcinile esențiale ale fiecărei misiuni. Capacitatea de control este influențată, pe lângă evaluările trecute, de caracteristicile activităților viitoare.

Planificarea pe termen lung

Comandantul emite dispoziția pentru instruire astfel încât să asigure timp suficient planificării la nivelul structurilor luptătoare și a celor de sprijin. Dispoziția eșalonului superior este indispensabilă dezvoltării și integrării planurilor pe termen lung. În acest caz regula este cea a timpului mai mult decât suficient. Ciclurile de planificare pe termen lung se calculează pentru fiecare structură în așa fel încât să ofere subordonaților suficient timp să-și întocmească propriile planuri.

Prin planurile de instruire pe termen lung, corect elaborate, comandantul:

- diseminează LCEM și sarcinile de luptă;
- stabilește obiective de instruire pentru fiecare cerință esențială a misiunii;

- planifică activitățile de instruire majore;
- identifică resursele (inclusiv cele de timp), le alocă pe cele majore;

- coordonează calendarele pe termen lung cu toate structurile de logistică pentru a elimina elementele care obstrucționează procesul de instruire;

- emite dispoziția pentru instruire pe termen lung și calendarul de planificare;

- asigură date de bază pentru calcularea bugetului;

- asigură informații pentru eșaloanele superioare privind instruirea pe termen lung.

Planificarea pe termen scurt

Planurile instruirii de scurtă durată definesc în detaliu activitățile cuprinse în calendarul pe termen lung și dispoziția pentru instruire pe termen lung. Acestea concretizează alocarea resurselor către structurile subordonate și oferă o bază comună pentru pregătirea planurilor de instruire pentru viitorul apropiat.

Comandanții trebuie să emită concepția de pregătire pe termen scurt astfel încât să permită timp suficient unităților subordonate pentru a-și întocmi planurile proprii. Brigăzile trimit ordinul de instrucție trimestrial comandanților subordonați cu cel puțin 90 de zile înainte de începutul trimestrului. După ce primesc ordinul de instrucție de la eșalonul superior, unitățile subordonate până la nivel batalion emit pe rând propriul ordin de instrucție.

Prin planurile de instruire pe termen scurt, corect elaborate, comandanții:

- pun la punct și extind (dacă e cazul) porțiuni ale planului de instruire pe termen lung;

- verifică încrucișat fiecare activitate de instruire cu obiectivele de instruire specifice;

- identifică și alocă resursele de timp și celelalte facilități în funcție de situație;

- coordonează calendarul de instruire pe termen scurt cu toate structurile de logistică;

- emit dispoziția pentru instruire pe termen scurt și planul calendar;

- furnizează informații pentru instructajul privind instruirea unității.

Planificarea pe termen apropiat

Planificarea pe termen apropiat acoperă o perioadă de 4-6 săptămâni înainte de începerea instruirii. Planificarea pe termen apropiat se încheie atunci când unitatea își emite planul de instruire.

Prin planurile de instrucție pe termen apropiat, corect elaborate, comandanții:

- aduc corecturi pentru îmbunătățirea planului prin intermediul instructajelor privind instruirea;

- determină și pun în aplicare succesiunea optimă a activităților de instruire;

- furnizează dispoziția specifică instructorilor;

- alocă resursele logistice necesare instruirii (dispozitive; simulatoare; resurse specifice instructorilor);

- emit planul detaliat de instruire;

- asigură baza legală pentru executarea și evaluarea instruirii.

Instruirea, în Forțele Terestre, cuprinde:

- instruirea comandamentelor;

- instruirea trupelor.

La baza planificării și desfășurării instruirii trebuie să stea principiul "instruiește-te așa cum lupți".

Instruirea comandamentelor cuprinde toate activitățile planificate, organizate și desfășurate într-o concepție unitară, la nivelul fiecărei structuri militare, prin care se realizează unitatea de gândire și acțiune și antrenarea acestora pentru rezolvarea situațiilor ce pot să apară pe timpul acțiunilor reale și eficientizarea actului de conducere a forțelor. Scopul acesteia constă în realizarea unei capacități de acțiune compatibilă cu cea a armatelor statelor membre NATO. Aceasta se execută diferențiat pe categorii de personal, în baza planurilor proprii ale fiecărei structuri. Personalul civil din comandamente se instruiește pentru cunoașterea unor aspecte cu caracter general privind Alianța Nord-Atlantică și documentele de planificare a apărării, precum și pentru dezvoltarea deprinderilor specifice funcțiilor pe care este încadrat, conform nevoilor structurilor din care face parte.

Instruirea trupelor se execută în scopul pregătirii teoretice și practice, la nivelul performant, a personalului militar pentru îndeplinirea atribuțiilor funcționale și a misiunilor specifice marilor unități, unităților și formațiunilor din compunerea Forțelor Terestre, în condițiile impuse de războiul modern, potrivit locului, rolului pe care acestea îl au în cadrul structurii operaționale a forțelor pe timp de pace, în situații de criză sau la război.

Instruirea forțelor are caracter predominant practic-aplicativ, se planifică, organizează și desfășoară având la bază publicațiile doctrinare și procedurile standard de operare, prevederile regulamentelor militare și manualele pentru luptă, a instrucțiunilor de specialitate și normelor de înzestrare și consum stabilite de actele normative în vigoare, precum și de tematica prevăzută în programele de instruire pentru luptă ale fiecărei arme/specialități militare din compunerea Forțelor Terestre.

Procesul de evaluare îl ajută pe comandant să cunoască în orice moment în ce măsură forțele pe care le are în subordine sunt pregătite pentru îndeplinirea misiunilor.

Rezultatele evaluării pot arăta că structura este aptă pentru îndeplinirea misiunilor, ori că este nevoie de o instruire suplimentară.

Evaluarea este responsabilitatea comandantului. Este concepția lui asupra capacității unității de a-și îndeplini misiunea operațională. Aceasta reprezintă atât sfârșitul unui ciclu de instruire cât și începutul ciclului următor.

În funcție de obiectivele stabilite, prin activitatea de evaluare se poate determina:

- în ce măsură structura este pregătită pentru îndeplinirea misiunilor;
  - cât de bune au fost planurile, modelele și tehnicile de instruire;
  - ce efecte au avut activitățile de instruire asupra structurii militare;
  - dacă obiectivele instruirii au fost realizate;
  - dacă sunt probleme privind standardizarea instruirii;
  - cum funcționează lanțul de comandă;
  - cât de eficient s-au folosit resursele alocate.
- Evaluările instruirii îi oferă comandantului imaginea de care are nevoie pentru a arăta progresul în instruirea comandamentelor și trupelor.

Aprecierea generală a instruirii nu este un test și nu este utilizată pentru a descoperi motive de a pedepsi liderii și soldații, ci pentru a determina eficiența planului general de instruire. Instruirea fără apreciere este o pierdere de timp și de resurse.

Instruirea la standardele stabilite pentru Forțele Terestre este cheia pentru a lupta și a câștiga. De la fiecare comandant și lider, de la pluton la Statul Major al Forțelor Terestre se așteaptă să se știe, să se înțeleagă și să se aplice doctrinele de instruire. Capacitatea deosebită a instruirii este piatra de încercare a pregătirii în vederea îndeplinirii unei misiuni de luptă.

Creșterea interoperabilității cu armatele statelor membre NATO poate fi realizată numai prin adoptarea, adaptarea și implementarea (inclusiv în domeniul instruirii) a standardelor Alianței. Standardele de instruire permit măsurarea nivelului de performanță a sarcinilor individuale și colective de instruire stabilite pentru fiecare cerință a misiunii.

În concluzie, caracteristicile schimbărilor din concepția de instruire se pot exprima prin sintagma: "individualizarea instruirii prin standardizare". Aceasta constă în individualizarea instruirii colective a structurilor în funcție de sarcinile și misiunile specifice într-o perioadă determinată, bazată pe standardizarea instrucției individului ca luptător și specialist.

Aprecierea acestui concept va constitui un pas înainte în cadrul efortului general de reformă a Forțelor Terestre. Având în vedere calitatea de membru al Alianței Nord-Atlantice al României, considerăm că acest nou mod de instruire a Forțelor Terestre va accelera procesul de integrare și va permite ca, în scurt timp, România să devină un membru de bază al Alianței.

ASPECTE ALE REFORMEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL MILITAR SUPERIOR ÎN PRAJMA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN NATO

General conf. univ. dr. Mircea MUREȘAN

Prezenta abordare vizează o parte a procesului de reformă din armată și anume cea referitoare la învățământul superior desfășurat în Universitatea Națională de Apărare. Subordonată complet tezei potrivit căreia integrarea României în structurile de securitate europene și euroatlantice reprezintă un obiectiv strategic care influențează în mod decisiv politica sa militară, reforma în învățământ completează această teză într-un domeniu extrem de important, și anume cel științific și educațional.

Învățământul ca formă de pregătire are la bază o tradiție îndelungată.

Cunoștințele acumulate în timp, se stochează în documentare, manuale, cărți etc. Aceste documente se îmbunătățesc de-a lungul vremii și dau seva înțelepciunii unui popor. Cunoștințele cuprinse în cărțile de școală sunt asimilate de cei care sunt în bancă. Aceste cunoștințe influențează decisiv, de cele mai multe ori, comportamentul indivizilor, al societății, în general.

De exemplu o școală ateistă va forma generații care au la baza filozofiei de viață materialismul, pe când o școală în care religia a fost tratată cu respect va forma generații care au imprimat adânc multe percepțe umaniste.

Exemple sunt nenumărate și toate vin în sprijinul ideii că școala, ca bun neprețuit al unui popor, este în continuă perfecționare, având la bază tradițiile sale. Am putea afirma că o primă caracteristică a învățământului este conservatorismul, menținerea uneori cu dârzenie a ideilor învățate și transmise în timp din generație în generație.

Iată și unul din motivele pentru care învățământul superior militar a fost printre ultimele instituții din armată care au cunoscut reforma. Au cunoscut-o, însă nu au acceptat-o în totalitate. Afirm aceasta ca unul care am văzut destule situații în care reforma s-a făcut la ordin, iar acum conduc o instituție în care este mai greu să faci reforma fără a nu păstra experiența anterioară.

De aceea consider că misiunea de-a reforma învățământul nu este deloc simplă și că numai cine se implică și intră în intimitatea fenomenului își poate permite o părere avizată asupra dificultăților cu care se confruntă un astfel de proces.

Să vedem care sunt "punctele tari" asupra căruia trebuie să ne aplecăm în organizarea reformei în învățământ.

În primul rând este nevoie de-o redimensionare a structurilor de învățământ. Aceste structuri, care au fost supradimensionate în perioada "romantică"

postrevoluționară (anii 1992-1995) având la bază anumite efective ale armatei existente în acea perioadă, au fost reasezate în timp dar fără a fi "deranjate" prea mult. Cu alte cuvinte, chiar dacă cifrele de școlarizare au scăzut drastic nu același lucru s-a întâmplat cu personalul atât didactic cât și auxiliar. Redimensionarea structurilor în aceste condiții devine mai dificilă decât ar fi fost dacă structurile s-ar fi redus normal, în timp, așa cum s-a întâmplat cu restul armatei.

Restructurarea instituțiilor de învățământ în sensul "acordării" lor la necesitățile armatei, adică a reducerii efectivelor, nu este cel puțin la prima vedere o chestiune dificilă. De ce spun la prima vedere? Pentru că analizând argumentele păstrării numărului funcțiilor, în special didactice, argumente bazate pe normarea didactică făcută conform legislației în vigoare, vedem că ele sunt valabile și ar justifica menținerea unui număr ridicat de cadre didactice. Este drept, argumentele sunt valabile, dar undeva la limita legii. Am reușit să îndreptăm cursul acestui șuvoi de argumente către unul normal, apropiat de realitate și urmarea este că din anul universitar următor numărul catedrelor va fi redus cu 35%- 42%, adică din 12 catedre vor rămâne doar 7 sau 8 catedre.

Dar conservatorismul, care menționăm că este caracteristic (în mod normal) învățământului, nu se manifestă în domeniul reducerii efectivelor din instituțiile de învățământ. El este resimțit acut în baza învățământului, bază constituită din cunoștințele care se predau, unele cu rădăcini foarte adânci în trecut.

Nu mă refer la o neadaptare a cunoștințelor la noile cerințe, regulamente sau exigențe NATO. Adaptarea în această direcție s-a realizat. Conservatorismul se manifestă în direcția menținerii specializărilor sau domeniilor în care și-au pregătit cadrele didactice cursurile și în care au experiență didactică. Este preferabilă actualizarea cunoștințelor vechi cu noutățile care apar în domeniul respectiv decât întocmirea unor lecții noi, total diferite de cele vechi. Uneori se dă impresia că s-au întocmit materiale didactice noi prin schimbarea titlului lecției, a denumirii cursului și introducerea unor termeni noi, uzitați în NATO, fapt ce nu are nimic în comun cu o lecție nouă.

Schimbarea esențială, reforma cea adevărată în învățământ se va realiza atunci când se vor armoniza complet cerințele practice ale realității prezentului și, într-o oarecare măsură ale

viitorului, cu teoriile care se predau în școală.

Aceasta va presupune debarasarea de tot ce constituie în prezent cunoștințe nefolositoare pentru meseria pe care o vor practica absolvenții instituțiilor noastre de învățământ superior. Acest balast pe care îl reprezintă cunoștințele adiacente viitoarei meserii și de care învățământul se leapădă cu greu, poate fi apreciat ca punctul nevralgic al reformei învățământului.

Ca și în multe alte domenii, învățământul actual are mai multe discipline făcute de dragul disciplinei ca atare.

Să exemplificăm prin câteva situații existente în Universitatea Națională de Apărare, care pregătește în principal militari, dar și civili, pentru o direcție extrem de precisă: apărarea țării. În funcție de nivelul cursurilor la care participă, cei care fac pregătirea în instituția noastră primesc o sumă de informații și cunoștințe pe anumite nivele. Astfel, cunoștințele de strategie militară în întregul lor sunt direcționate către cei care sunt pe ultima treaptă de pregătire în domeniul strict militar, respectiv cursul postacademic superior de stat major. Cei care sunt pe prima treaptă (ofițerii studenți care fac timp de 2 ani cursurile Facultății de Comandă și Stat Major) vor primi cunoștințe mai puține (doar informativ) despre strategia militară și, în fine, ofițerii cursanți care parcurg treapta intermediară (cursurile de 4 luni), vor primi cunoștințe de strategie la un nivel mediu, între cele 2 paliere prezentate.

Până acum, pe considerentul că o disciplină trebuie să aibă minimum 40 de ore, numărul de ore de strategie destinate pentru nivelul ofițerilor studenți din prima treaptă, era mult prea mare (40 ore) deoarece aceștia abia învățau ABC-ul activității de stat major și nu aveau bine definită nici noțiunea de acțiune militară.

La fel putem exemplifica cu discipline precum "comunicare și relații publice", "drept militar" și altele care sunt importante, dar care nu trebuie să aglomereze programa de curs a ofițerilor cursanți și ofițerilor studenți, viitori comandanți.

Învățământul pragmatic și nu învățământul de dragul învățării, va sta permanent în atenția noastră pentru realizarea deplinei reforme în acest domeniu.

Este bine, într-adevăr, să avem cunoștințe cât mai multe și din cât mai multe domenii, dar trebuie să vedem la ce ne ajută în activitatea viitoare, să vedem cum putem instrui și conduce trupele mai bine și ce trebuie pentru aceasta.

De un real folos pentru realizarea reformei, ne-au fost contactele cu alte instituții de învățământ similare din state membre NATO. Foarte multe delegații de cadre didactice și ofițeri studenți au mers în schimb de experiență la astfel de instituții de învățământ. Învățămintele pe care le-au desprins și pe care le-am împărtășit colegilor au prins încetul cu încetul să dea roade și în instituția noastră.

Este evident că nu se puteau produce transformări de esență având în față modelul unei școli. Viitorul va trebui să împletească armonios și folositor experiența școlii naționale cu cea practică în prezent în țările NATO.

Realizarea învățământului de tip "Joint" este unul din țelurile propuse pentru viitorul Universității Naționale de Apărare. Acest învățământ va fi realizat la toate palierele: tactic, operativ și strategic. În prezent acest tip de învățământ se desfășoară doar la nivelul strategic. S-a mai practicat învățământul de tip "Joint", la nivel operativ, (cu durata de 4 luni), în perioada anilor 1992-1995, fără a se abandona însă învățământul operativ pe categorii de forțe ale armatei cu rezultate bune.

Probleme vor fi, probabil, la adaptarea învățământului de 2 ani (din Facultatea de Comandă și Stat Major) la învățământul tip "Joint". Aceasta deoarece nu s-a terminat încă adaptarea pregătirii la nivelul interarme și multe activități, printre care admiterea, lucrarea de licență și altele se fac pe specialități (geniu, artilerie, NBC, tancuri, auto etc.).

Experiența ne spune că oricât am forța lucrurile nu putem să transformăm dorințele în realitate și că se impun măsuri ferme, conform unui calendar bine fixat, care să ne ducă la scopurile finale, în timp.

Nu am abordat problema disciplinelor compatibile cu cele din școlile țărilor membre NATO, dar nici a celor care în aceste țări ocupă un loc important iar la noi au fost aproape eliminate, (cum este de exemplu istoria artei militare) acestea urmând să constituie subiectul unui alt material.

De asemenea, pentru a putea acționa în cadrul NATO, rămâne de abordat o problemă de mare actualitate și anume comunicarea, respectiv cunoașterea unei limbi străine folosite în alianță. Ea este în atenția noastră și se pare că necesitatea studierii ei a început să fie conștientizată la toate structurile din armată.

O altă problemă deosebit de importantă pentru viitorul învățământului militar superior și, mai ales pentru al Universității Naționale de Apărare, o constituie încadrarea în cerințele învățământului superior european prin prisma Conferinței de la Bologna. Adică organizarea învățământului superior pe trei trepte: de formare, cu diplomă de licență (3-6 ani); de aprofundare cu diplomă de master de (1-2 ani); și de doctorat (3 ani). La aceasta se adaugă și studiile postuniversitare.

Problematica transformărilor în învățământul militar superior este complexă și poate ar trebui ca singură să constituie tema unui simpozion la nivelul Ministerului Apărării Naționale. Iată de ce mă opresc aici, cu regretul că nu am putut să prezint mai multe chestiuni de *interes major pentru Armata României*.

DOCTRINA INSTRUIRII FORȚELOR ARMATE - UN PAS ESENȚIAL PENTRU INTEGRAREA ÎN NATO

General maior dr. Mihail ORZEAȚĂ

1. Introducere

Una din condițiile esențiale ale integrării reale a Armatei noastre în NATO este instruirea, deoarece ea constituie fundamentul pe care se construiește interoperabilitatea - condiția obligatorie pentru desfășurarea oricărei acțiuni (activități) în cadrul Alianței.

Doctrina instruirii Forțelor Armate reprezintă un exemplu de materializare a angajamentului luat de România, în domeniul armonizării conceptuale cu NATO. Pentru a realiza acest document, colectivul de autori a consultat documentele similare din majoritatea statelor membre ale Alianței Nord-Atlantice. De asemenea, autorii au utilizat experiența acumulată de militarii români, participanți la exerciții și operații comune cu state membre NATO.

2. Scopul doctrinei

După cum bine știți, puterea armată a unui stat are două forme importante de manifestare: una potențială și una reală sau capacitate militară. Transformarea potențialului militar în capacitate militară se realizează prin instruire - de la nivel individual până la cel de Forțe Armate, în ansamblul lor. Transformarea integrală a potențialului militar în capacitate combativă presupune un consum uriaș de resurse care nu este recomandat pentru timp de pace.

Doctrina instruirii Forțelor Armate stabilește **ce trebuie făcut** pentru a menține funcția de descurajare a puterii armate, a credibilității acesteia în relațiile cu aliații și partenerii dar și a realizării corelației între obiectivele politico-militare ale națiunii și resursele disponibile, alocate Armatei. În acest sens, Doctrina instruirii Forțelor Armate vizează realizarea interoperabilității cu statele membre ale Alianței și implicit a conceptelor acestora referitoare la *creșterea mobilității, a flexibilității, a capacității de dislocare și susținere în teatru a unităților și grupărilor de forțe*. Scopul anterior enunțat vizează atingerea aceluși nivel de instruire care să permită structurilor militare

îndeplinirea oricărui tip de misiune asumată de Alianța Nord-Atlantică.

3. Locul și rolul instruirii în cadrul organismului militar

Principial, instruirea este parte a procesului general de transformare a Armatei României dintr-un organism a cărui componentă luptătoare este constituită preponderent din militari în termen, într-unul care va fi complet profesionalizat și va deveni mai eficient.

Procesul de transformare al Armatei României este, ca și cel al NATO, continuu și are 4 dimensiuni importante: **conceptuală, structurală, acțională și infrastructurală**.

Din punct de vedere al transformării în domeniul **conceptual**, publicarea doctrinei Forțelor Armate este un punct important în cadrul programului de revizuire a doctrinelor, regulamentelor, manualelor, instrucțiunilor și dispozițiilor în domeniul militar, pentru a fi armonizate cu cele ale NATO.

Din punct de vedere **structural**, reforma Armatei continuă cu etapa revizuirii fundamentale a structurii de forțe, care s-a încheiat cu un studiu, promovat spre aprobare la C.S.A.T.

În planul **acțional** al reformei, doctrina de instruire a Forțelor Armate s-a concretizat în planuri, programe și activități concrete de ridicare a nivelului capabilității operaționale a tuturor structurilor militare. Practic, doctrina instruirii Forțelor Armate constituie cadrul care direcționează procesul complex de transformare a recrutului în luptător profesionist și a tuturor structurilor militare în entități foarte bine pregătite, care pot oricând fi utilizate pentru constituirea oricărui tip de grupare de forțe, conform principiului - la fiecare misiune structura (gruparea) de forțe adecvată. În acest mod, instruirea este și parte a procesului de generare și regenerare a forței.

4. Obiectivele doctrinei

Sunt cele prezentate în momentul de față pe slide și nu aş vrea să le comentez prea mult deoarece le voi dezvolta în continuare și voi expune modul în care fiecare dintre ele va fi îndeplinit.

4.1. Realizarea unei viziuni unitare și integratoare asupra instruirii

Îndeplinirea acestui obiectiv se realizează prin dimensionarea corespunzătoare și corelarea subobiectivelor din cele 3 componente ale instruirii: *învățământul; instrucția; practicarea atribuțiilor funcției.*

Pentru a putea obține o completare reciprocă și armonioasă între cele trei etape ale instruirii este organizat schimbul de date, precum și coordonarea procesului, în ansamblul său. Am în vedere coordonarea *statică și dinamică* a acestui proces.

Coordonarea statică se realizează în faza de elaborare a planurilor și programelor pentru:

- eliminarea redundanței între instituțiile de învățământ (Colegiile militare liceale, Academiiile categoriilor de forțe ale armatei, Școlile de Aplicații, Școlile de maiștri și subofițeri, Universitatea Națională de Apărare);

- corelarea scopurilor și obiectivelor între componentele instruirii;

- revederea periodică a conținutului planurilor și programelor de învățământ, pentru a fi adaptate corespunzător la evoluția fenomenului militar contemporan și a fi corelate permanent între componentele instruirii (inclusiv lecțiile învățate, a noilor orientări conceptuale în privința organizării și ducerii acțiunilor militare, având ca puncte de referință: lupta armată integrată; capacitatea de proiecție a forței în orice teatru de operații; capacitatea de susținere în teatrul de operații; integrarea în structuri multinaționale pe baza interoperabilității acționale și structurale etc.);

- identificarea unor activități comune și convenirea momentelor și locurilor de desfășurare a acestora (aplicații în care studenții sunt observatori și chiar participanți direcți, sesiuni de comunicări științifice, grupuri de lucru interdisciplinare pentru elaborarea actelor normative, invitarea unor personalități militare să prezinte expuneri în instituții de învățământ; întâlniri între cadrele militare reprezentative și studenți, în special în cadrul cursurilor de leadership, pentru orientarea în carieră și cunoașterea preocupărilor acestora etc.).

Trebuie să menționez că ceea ce eu numesc *coordonare statică* se desfășoară și în cadrul aceluiași segment al instruirii, dar între structuri care trebuie să coopereze pentru a implementa corespunzător conceptul de luptă armată integrată: categoriile

de forțe ale armatei și structurile subordonate lor; comandamentele (Operațional Întrunit, Logistic Întrunit al Transmisiunilor); instituțiile militare de învățământ etc.

De asemenea, este important să fac precizarea că planurile și programele sunt ferme în îndeplinirea scopului dar flexibile în privința căilor de atingere a acestuia pentru a permite adaptarea la tendințe și orientări noi, precum și pentru a permite manifestarea creativității și a inițiativei comandanților de la toate eșaloanele. O altă argumentare a flexibilității în privința modului de atingere a scopului rezidă în necesitatea aplicării principiului conducerii centralizate și a execuției descentralizate.

Coordonarea dinamică a instruirii se realizează în faza de execuție (aplicare) a planurilor și programelor de învățământ și instruire și vizează:

- consultarea și informarea reciprocă a tuturor structurilor asupra situației îndeplinirii sarcinilor și subobiectivelor pentru a putea aduce ajustări (corecții) în situația când apar modificări;

- transmiterea experienței acumulate (învățăminte, concluzii, lecții învățate) pentru a putea actualiza bazele de date și a perfecționa procesul;

- experimentarea unor soluții (proceduri, tactici etc.) rezultate din cercetarea științifică, participarea la acțiuni în teatrele de operații și la aplicații.

Coordonarea dinamică are și scopul de a menține permanent corelația obiectivului cu resursele alocate.

4.2. Utilizarea principiilor și conceptelor NATO în instruire

În momentul elaborării și publicării doctrinei, România avea statut de invitat iar, în prezent, este membru NATO. Decizia de a utiliza principiile și conceptele NATO în instruire a fost luată încă înainte de a avea statut de invitat deoarece era în concordanță cu obiectivul stabilit de strategia de securitate națională.

Pentru a nu extinde demersul meu, într-un domeniu care vă este familiar, voi puncta doar câteva aspecte care direcționează procesul de transformare în cadrul NATO, deci și în cel al instruirii.

În Forțele Armate ale României, se aplică deja conceptul adaptării la schimbarea permanentă. În acest sens, pregătirea structurilor militare

pentru a îndeplini orice tip de misiune este o realitate. Având în vedere că formularea este prea generală și creează premise pentru îndeplinirea obiectivului propus, deoarece nu sunt cunoscute toate tipurile de misiuni, fiindcă nu sunt cunoscute toate tipurile de amenințări, am adoptat principiul instruirii pentru misiunile cuprinse în planuri, utilizând „Lista cu cerințele esențiale ale misiunii” (Mission Essential Task List), care este folosită în NATO. Acest principiu dă o mai mare concretețe procesului de instruire deoarece furnizează o serie de elemente cunoscute:

- aspecte de ordin fizic ale potențialei zone de operații: climat, relief;

- aspecte de ordin conceptual-acțional: inamic potențial, tip de misiune (asistență umanitară, operație de stabilitate, operație de menținere a păcii etc.), forțe cu care cooperează, utilizarea lecțiilor învățate etc.;

- aspecte de ordin psihologic, respectiv: prezentarea constrângerilor pe care personalul trebuie să fie pregătit să le suporte și identificarea căilor de realizare și menținere a unui moral adecvat.

Cunoscând și aplicând „Lista cu cerințele esențiale ale misiunii”, putem crea condițiile propice de instruire, inclusiv în cadrul Centrului de simulare.

4.3. Eficientizarea instruirii

În orice domeniu de activitate se urmărește eficiența care se apreciază (evaluează) după criterii generale și specifice. În domeniul apărării, în afara criteriilor generale cunoscute: cost, rezultat, timp consumat, în anumite circumstanțe contează numai îndeplinirea obiectivului (scopului) și timpul (momentul sau perioada de timp).

Având în vedere cele spuse, în cadrul procesului de instruire utilizăm următoarele căi pentru a-i mări eficiența:

- profesionalizarea personalului, care înseamnă nu doar renunțarea la militari în termen (serviciul militar obligatoriu) ci, în primul rând, realizarea expertizei fiecăruia în domeniul său de activitate;

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ

- selecționarea și utilizarea adecvată a resursei umane – fiecare militar și civil să fie încadrat pe postul în care dă cel mai mare randament, în funcție de aptitudini, calități moral-volitiv și potențial de dezvoltare;

- utilizarea judicioasă a resurselor alocate – în funcție de priorități, de scopurile stabilite de decidentul politico-militar și de situația concretă (nivelul de operaționalizare la un moment dat, față de cel planificat sau cerut pentru o anumită misiune; nevoia de a gestiona o criză etc.);

- fermitate în îndeplinirea scopurilor și flexibilitate în privința căilor (metodelor) de realizare;

- menținerea corelației scop-resurse prin adaptarea permanentă a planurilor și programelor, redistribuirea resurselor în funcție de priorități etc.;

- utilizarea simulării pentru reducerea costurilor dar și pentru reducerea timpului necesar atingerii unui anumit nivel de performanță;

- corelarea, procesarea și aplicarea lecțiilor învățate, inclusiv prin adaptarea unor planuri și programe de instruire în curs de desfășurare (în acest scop au fost create baze de date la fiecare eșalon astfel încât să poată fi accesate atât de cei care instruiesc cât și de cei care sunt instruiți);

- introducerea evaluării ca etapă a instruirii (autoevaluarea, evaluarea eșalonului superior și evaluarea comandamentului operațional care va utiliza structura respectivă în operație/misiune);

- experimentarea unor noi metode și proceduri, și generalizarea rezultatelor pozitive.

5. Concluzii

Doctrina instruirii Forțelor armate reprezintă un pas înainte față de etapa anterioară, deoarece se bazează pe o nouă filozofie. **În primul rând**, vizează tendințele de evoluție ale mediului geostrategic și pregătirea Armatei pentru a face față provocărilor viitorului. **În al doilea rând** are scopul de a pregăti o Armată care este parte a NATO, integral profesionalizată. **În al treilea rând**, Doctrina este un rezultat al sintezei experienței României în domeniu și al statelor membre ale Alianței Nord-Atlantice, fapt care ne dă garanția valabilității ei și pentru viitorul previzibil. **În al patrulea rând**, noi recunoaștem că documentul este perfectibil și vom acționa în acest sens.

CONCEPȚIA STANDARDIZĂRII INSTRUCȚIEI- ELEMENT CENTRAL PENTRU REALIZAREA INTEROPERABILITĂȚII CU FORȚELE NATO

General de brigadă Mircea SAVU

Concepția standardizării instrucției, lucrare recent intrată în vigoare (ianuarie 2003), este unul dintre primele rezultate concrete ale implementării *Doctrinei Instruirii Forțelor Armate*. Rolul acestui document este acela de a crea cadrul conceptual necesar standardizării instrucției în condițiile aderării României la NATO. Practic, această concepție este primul pas într-o activitate foarte laborioasă, dar de extremă importanță pentru domeniul instrucției - standardizarea. Concepția răspunde cerințelor specifice unei anume activități, la această dată, familiară doar unui număr restrâns de persoane - standardizarea instrucției. Se clarifică prin acest document ce este standardizarea instrucției, în ce relație este aceasta cu interoperabilitatea, care este situația standardizării instrucției la nivel NATO; de ce trebuie să standardizăm instrucția, care sunt responsabilitățile în procesul de standardizare, cum arată și cum se folosește un standard de instrucție. În continuare vom relua aceste întrebări prezentând, în esență, și răspunsul oferit de concepție. Înainte de aceasta, sunt, însă, necesare câteva precizări privind locul și rolul *Concepției standardizării instrucției* în cadrul reformei în domeniul instruirii.

Baza de la care s-a plecat pentru elaborarea *Concepției standardizării instrucției* a fost, așa cum am precizat, *Doctrina Instruirii Forțelor Armate*, documentul care precizează că standardizarea instrucției este principalul mijloc de realizare a interoperabilității. Se înțelege de la bun început că pentru interoperabilitatea cu NATO este nevoie ca, mai întâi, să se realizeze standardizarea instrucției la nivelul NATO. Un al doilea element care a dus la luarea deciziei de a elabora prezenta concepție a fost noua orientare a NATO privind răspunderea în domeniul instruirii, respectiv trecerea acestei activități din răspunderea națională în cea a Alianței, creându-se, astfel,

condiții pentru standardizarea instrucției la nivelul NATO. Un alt element cu efecte asupra problemei standardizării instrucției a fost intrarea în vigoare a "*Strategiei standardizării în Ministerul Apărării Naționale*", document-cadru privind desfășurarea acestei activități, care asigură, printre altele, și corelarea cu celelalte segmente ale domeniului militar. În sfârșit, menționăm și crearea posibilității folosirii unor modele de standarde de instrucție, respectiv cele ale armatei americane, oportunitate care permite să trecem la elaborarea standardelor chiar dacă, așa cum vom vedea mai târziu, NATO nu are la această dată standarde pentru instrucție. Din cele menționate anterior reiese că activitatea de standardizare a instrucției în armata României se desfășoară în mod anticipativ, mizând pe faptul că NATO va prelua în mare parte modelul american, dar și pe aprecierea că acest model este foarte valoros.

Concepția standardizării instrucției va fi urmată de intrarea în vigoare a "*Metodologiei elaborării standardelor de instrucție*", apoi de activitatea propriu-zisă de elaborare a acestor standarde și, în sfârșit, de trecerea la o instrucție standardizată (planificată, desfășurată și evaluată pe baza standardelor de instrucție). Pentru a se ajunge la acest final este necesar ca, în paralel cu desfășurarea activității de standardizare a instrucției să se elaboreze o serie de documente care să completeze cadrul conceptual și de reglementare al instrucției.

Revenind la problema răspunsurilor pe care „concepția” le dă celor interesați de domeniul standardizării instrucției, observăm următoarele:

Legătura dintre instrucție și modul cum se acționează în luptă nu mai necesită a fi demonstrată. De altfel, auzim și spunem adesea „Să ne instruiem cum vom lupta”, „Să ne instruiem în condiții cât mai apropiate de cele de război” etc. Luând în calcul și faptul că pentru ca mai multe

componente ale unei forțe să desfășoare eficient operații în comun (de exemplu într-o alianță) acestea trebuie să acționeze cel puțin în aceeași manieră (folosind aceleași standarde), devine foarte clar că fără standardizare în domeniu nu putem avea interoperabilitate.

Următorul răspuns dat de „concepție” se referă la standardizarea instrucției la nivel NATO. Din precizările anterioare a reieșit clar care este situația din acest punct de vedere – la nivel NATO nu avem standarde de instrucție. Trebuie adăugat, însă, că recent-înființatul Allied Command Transformation consideră că standardizarea instrucției la nivelul NATO a devenit o necesitate stringentă, fiind unul din mijloacele principale prin care capacitatea NATO va spori. Procesul de standardizare nu a fost încă declanșat, dar pregătirile se fac tot mai intense.

Analizând, în continuare, problema argumentelor în favoarea standardizării instrucției, menționăm că o instrucție standardizată îi va elibera pe cei care se ocupă de instrucție de corvoada întocmirii sufocantelor documente de planificare, desfășurare și evaluare a instrucției, dându-le în schimb posibilitatea să-și concentreze efortul pe execuție. De asemenea, respectivele documente vor fi de o calitate mult mai bună, fiind elaborate de personal cu o bogată experiență și după un studiu bine documentat. Evaluarea nivelului de instruire se va putea face cu mai multă obiectivitate, mai cuprinzător și mai precis. Resursele vor putea fi, și ele, analizate și utilizate mai eficient. Șirul argumentelor „pro” este foarte mare, de altfel. Noi trebuie să înțelegem că va fi un efort considerabil să standardizăm instrucția, dar beneficiile vor răsplăti această muncă.

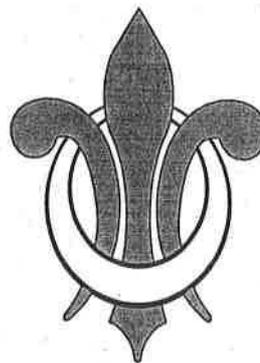
Referitor la aspectele generale ale procesului de standardizare a instrucției, trebuie spus foarte clar că această activitate este foarte greu de finalizat datorită complexității și volumului de muncă cerut. Dacă ne gândim că armata americană a lucrat cu peste 1000 de specialiști, timp de aproximativ 10 ani pentru a o finaliza, putem avea o imagine asupra procesului de care vorbim.

Cele mai importante produse ale activității de standardizare sunt „Programele de instrucție pentru misiune”. Ele sunt și primele standarde de instrucție ce vor fi elaborate. Așa cum ne sugerează și

denumirea lor, aceste programe ne vor da posibilitatea să stabilim cu ușurință ce activități de instrucție trebuie să desfășurăm pentru misiunea pe care am primit-o și apoi, să trecem direct la executare (având preelaborate documentele de desfășurare și evaluare a instrucției). Se poate face aici legătura cu aplicarea conceptului METL (Mission Essential Task List) privind planificarea instrucției astfel încât să răspundă precis cerințelor misiunii ce urmează a fi executate. Acest concept nu poate fi aplicat în întregime decât atunci când vom avea Programele de instrucție pentru misiune. Lista cerințelor esențiale pentru misiune este specifică unei anume structuri militare (companie de infanterie, batalion de tancuri, comandament de brigadă mecanizată etc.) și se va întocmi de comandantul fiecărei structuri militare folosind „Tabelul cerințelor de instruire pentru misiune”. Activitățile-standard de instrucție și evaluare sunt, în fapt, planurile de desfășurare a fiecărei ședințe de instruire. Ele nu se deosebesc cu mult de planurile întocmite până în prezent pentru desfășurarea acestui tip de activități. La punctul „CONDIȚIILE” avem ceea ce numim „situația specială”, la STANDARDELE CERINȚEI, ce trebuie să facem, iar în continuare, pe etape, desfășurarea instruirii.

În cadrul aceleiași activități-standard de instrucție și evaluare sunt rezervate spații și pentru evaluarea nivelului atins în instruire. În consecință, ca și instrucția propriu-zisă, evaluarea este orientată exact asupra pregătirii pentru îndeplinirea misiunii.

În încheiere, se poate spune că standardizarea instrucției este activitatea cea mai importantă, cea mai dificilă și poate cea mai folositoare pentru procesul de reformă în domeniul instruirii.

MISIUNEA - CERINȚA - CONDIȚIILE - STANDARDUL: O MODALITATE DE SISTEMATIZARE A INSTRUCȚIEI ȘI AVANTAJELE EI

General de brigadă dr. Teodor FRUNZETI

Obiectivul general al instruirii Forțelor Terestre îl constituie realizarea și menținerea nivelului de operaționalizare necesar executării întregii game de acțiuni militare terestre și aeropurtate, indiferent de timp și anotimp, ziua și noaptea, în orice zonă și pe orice direcție, independent, întrunit sau combinat, precum și în compunerea unor forțe multinaționale NATO sau de coaliție, pe teritoriul național și în afara acestuia, concomitent cu derularea programului de restructurare și modernizare proiectat.

Istoria conflictelor militare confirmă corelația directă dintre instruire și succesul în luptă. Unitățile care se instruiesc așa cum intenționează să lupte vor lupta așa cum au fost instruite. Forțele Terestre își bazează succesul acțiunilor viitoare pe această nouă filozofie a instruirii.

Forțele Terestre, ca parte componentă de bază a armatei, participă la îndeplinirea următoarelor misiuni principale ale acesteia:

- a) contribuția la securitatea României pe timp de pace;
- b) apărarea României și îndeplinirea misiunilor în cadrul alianței, respingerea unei agresiuni armate îndreptate împotriva României sau a aliaților săi, în cadrul apărării colective NATO;
- c) promovarea stabilității regionale, inclusiv prin utilizarea diplomației apărării;
- d) sprijinirea instituțiilor statului și autorităților locale în caz de urgențe civile.

În acest context, misiunile principale ale Forțelor Terestre sunt următoarele:

1. Contribuția la securitatea României pe timp de pace:
  - participarea la protecția și securitatea teritoriului național și a populației;
  - participarea la protecția integrității spațiului aerian românesc;
  - participarea, la ordin, la sprijinirea Poliției de Frontieră în scopul asigurării integrității apelor maritime teritoriale, zonelor contigue și economice;
  - participarea la acțiuni de extragere și evacuare a cetățenilor români din străinătate;
  - asigurarea securității facilităților, transporturilor și comunicațiilor militare;
  - asigurarea serviciilor de ceremonie, protecție și protocol.

2. Apărarea României și a aliaților săi:
  - respingerea unei agresiuni armate împotriva României sau a aliaților săi, în cadrul apărării colective a NATO;
  - sprijinul pentru asigurarea funcționării instituțiilor guvernamentale și protecția populației.
3. Promovarea stabilității regionale, inclusiv prin utilizarea diplomației apărării:
  - participarea la operații de răspuns la crize;
  - participarea la operații de asistență umanitară în afara teritoriului;
  - participarea la operații militare în cadrul unor coaliții ad-hoc;
  - participarea la inițiative de cooperare în domeniul apărării și la implementarea măsurilor de creștere a încrederii și stabilității;
  - acordarea de asistență militară și sprijin pentru alte state;
  - contribuția la eforturile naționale și internaționale de control al armamentelor și de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă.
4. Sprijinirea instituțiilor statului și autorităților locale în caz de urgențe civile:
  - participarea cu forțe și sprijin logistic pentru limitarea și înlăturarea efectelor dezastrelor;
  - sprijin în caz de accident chimic, biologic, nuclear sau radiologic;
  - sprijinirea acțiunilor de căutare - salvare în sprijinul populației civile.

Unitățile Forțelor Terestre au capacitatea de a mobiliza forțele și a le disloca în zona dorită, de a lupta și susține efortul combativ în cooperare cu celelalte categorii de forțe ale Armatei și cu aliații din NATO. Pentru aceasta este însă necesară instruirea eficientă a acestora. Instruirea reprezintă procesul care combină resursele umane cu cele materiale în vederea îndeplinirii acestor cerințe, deci va trebui să ne instruiem așa cum vom lupta. Forțele Terestre au obligația față de societate ca cei ce sunt trimiși în luptă să aibă cea mai mare șansă de succes și supraviețuire. Această obligație poate fi îndeplinită doar printr-o instruire realistă, la nivelul unor standarde exacte. Instruirea la nivelul maxim al calității este esențială la toate eşaloanele.

Cheia succesului în luptă constă în înțelegerea modului de ducere a luptei la fiecare nivel și se

Secția Știință Militară

bazează pe competența, inițiativa și încrederea în forțele proprii. Instruirea reprezintă mijlocul prin care structurile Forțelor Terestre și liderii acestora ajung la capacitățile necesare îndeplinirii misiunilor.

Scopul instruirii este de a se atinge standardele. Este mult mai important ca instruirea să se desfășoare la nivelul standardelor pentru un număr limitat de cerințe critice decât să se încerce îndeplinirea tuturor fără atingerea acestora.

Structurile Forțelor Terestre nu pot îndeplini cu maximum de profesionalism toate cerințele posibile de instruire. În situațiile critice, acestor structuri nu li se va cere să îndeplinească toate cerințele posibile, dar cu siguranță li se va cere să execute un minim de cerințe necesare îndeplinirii misiunii încredințate, conform așteptărilor.

Liderii trebuie să accepte faptul că dacă se încearcă instruirea pentru toate cerințele posibile, unele dintre acestea nu vor fi îndeplinite conform standardelor și că unele acțiuni corective vor fi necesare pe timpul perioadei de instruire. Prea multe sarcini de instruire denotă faptul că nimic nu va corespunde standardelor și că nu este alocat timp pentru reinstruire.

Având în vedere aceste principii de bază ale instruirii, comandanții structurilor Forțelor Terestre trebuie să stabilească acele cerințe esențiale ale misiunii, care apoi devin și sarcinile de instruire de bază. Acestea asigură nivelul minim necesar atingerii scopurilor în cadrul acțiunilor militare. Rezultatul acestui proces este denumit Lista cu Cerințele Esențiale ale Misiunii.

Misiunea reprezintă activitățile esențiale stabilite a fi desfășurate de un individ sau o structură în cadrul acțiunilor militare. Acestea conțin elementele care ne prezintă cine, ce, când, unde și eventual de ce trebuie să se execute o anumită acțiune și, ceea ce este important, nu cum anume.

Principalele surse generatoare de misiuni sunt planurile de operații și misiunile ordonate.

Planurile de operații trebuie să prevadă cu exactitate locul, rolul și misiunea fiecărei structuri din Forțele Terestre, pentru război.

Misiunile ordonate sunt misiunile ce revin structurilor din Forțele Terestre, altele decât cele prevăzute în planurile de operații și care acoperă un spectru larg de operații, de la cele de operații de luptă majore la asigurarea asistenței umanitare sau alte misiuni de stabilitate sau de sprijin. Exemple de astfel de misiuni sunt date de participarea unităților Forțelor Terestre în teatrele de operații din Somalia, Angola, Bosnia-Herțegovina, Albania, Kosovo, Afganistan și Irak.

Stabilirea misiunilor este influențată de tipul

unității, precizările și dispozițiile eșaloanelor superioare și de mediul operațional. Acesta din urmă are 6 dimensiuni și anume: amenințarea; dimensiunea politică; acțiunile întrunite; operațiile terestre; informațiile și tehnologia. Fiecare dimensiune afectează modul cum Forțele Terestre stabilesc prioritățile și desfășoară acțiuni militare.

După selectarea cerințelor esențiale ale misiunii, comandanții le dezvoltă pe fiecare într-un enunț prin care se stabilește nivelul de performanță necesar structurii pentru succesul misiunii. Prin acest proces, ei stabilesc obiectivele instruirii pentru fiecare sarcină a misiunii.

Cerințele esențiale ale misiunii sunt activități clare și măsurabile îndeplinite de structuri sau indivizi, reprezentând porțiuni corespunzătoare din misiunea descompusă în secvențe de execuție. Aceste secvențe sunt cerințele explicite, dar Lista cu Cerințele Esențiale ale Misiunii mai cuprinde și alte cerințe implicite identificate de comandant, cum este, de exemplu, C2- comanda și controlul operațiunilor, cerință obligatorie pentru orice misiune.

Comandanții de la nivel corp de armată la nivel companie sunt responsabili pentru determinarea gradului de pregătire a unității și stabilirea Listei cu Cerințele Esențiale ale Misiunii. Fiecare cerință esențială va cuprinde apoi o combinație de sarcini de instruire colectivă care, executate conform standardului, vor satisface îndeplinirea sa. Este responsabilitatea comandanților ca instruirea să se execute conform standardelor, a căror măsurare se poate face în mod constant. Numai în acest mod, comandanții pot realiza o evaluare corespunzătoare și obiectivă a instruirii.

Standardul reprezintă nivelul minim de profesionalism acceptat, necesar executării unei sarcini de instruire. Acesta cuprinde acuratețea, durata, fazele, calitatea, restricțiile etc. ce ne arată cât de bine trebuie îndeplinită o sarcină de instruire. Mai simplu spus, standardul reprezintă măsurarea nivelului de performanță a sarcinilor individuale și colective de instruire stabilite pentru fiecare cerință esențială a misiunii. De fiecare dată când este selectată o sarcină de instruire, standardele sunt aceleași, indiferent de cine o execută și când.

Instruirea bazată pe standarde permite utilizarea procedurilor comune și metodele operaționale uniforme pentru a crea o perspectivă unică în cadrul Forțelor Terestre. Acest mod de abordare se reflectă apoi în doctrina de instruire, tehnicile, tacticile și procedurile Forțelor Terestre.

Standardul cuprinde: enunțul cerinței, condițiile și criteriile de evaluare.

Condițiile reprezintă circumstanțele și mediul în care o sarcină urmează să fie îndeplinită. Standardul este constant, dar un comandant, pentru a mări gradul de dificultate, poate modifica

aceste condiții - terenul, durata, condițiile geoclimatice, de timp, anotimp și stare a vremii. Această tehnică este aplicată în special în toate fazele instruirii, de la însușirea cunoștințelor de bază la desăvârșirea luptătorului.

Procesul de desfășurare a instruirii începe cu elaborarea Listei cu Cerințele Esențiale ale Misiunii. Comandanții eșaloanelor amintite execută analiza misiunii, împreună cu comandanții subordonați și, sub îndrumarea comandantului eșalonului superior, stabilesc cerințele esențiale ale misiunii.

Pentru analiză, un comandant se folosește de Lista cu Cerințele Esențiale ale Misiunii eșalonului superior, Lista cu Cerințele Esențiale ale Misiunii structurilor primite în sprijin și în subordine, planurile de operații, enunțul misiunii, doctrina, Lista cu Cerințele Generale ale Misiunii Forțelor Terestre, manualele de luptă și dispozițiile eșaloanelor superioare. În urma analizei, comandantul deduce toate cerințele posibile ale misiunii, explicite și implicite. Dintre acestea, el extrage numai cerințele esențiale, care reprezintă minimum de activități necesare a fi executate pentru a se îndeplini misiunea. Procedând în acest mod, comandantul identifică un grup de cerințe ale misiunii pe care structura sa trebuie să fie capabilă să le îndeplinească în mediul de luptă, față de alternativa de a avea o listă lungă de sarcini pentru care ar trebui instruită structura dacă nu ar exista constrângerile de timp și financiare.

Acest număr redus de sarcini formează Lista cu Cerințele Esențiale ale Misiunii structurii. O dată aprobată de către comandantul eșalonului superior, această listă devine documentul descriptiv de instruire al structurii și asigură o descriere a celor mai importante sarcini colective de instruire necesare ducerii cu succes a acțiunilor de luptă sau sprijin.

În structuri similare, Lista cu Cerințele Esențiale ale Misiunii poate varia semnificativ datorită unor misiuni diferite sau locații geografice diferite. De exemplu, o brigadă mecanizată destinată, în planul de operații, să execute misiuni pe teritoriul național, va avea obiective, strategii și priorități de instruire diferite de cele ale unei brigăzi similare ce primește o misiune într-o zonă deșertică.

După aprobarea listei de către comandantul eșalonului superior, acesta selectează cerința de bază. Aceasta este o cerință atât de importantă încât îndeplinirea ei va determina îndeplinirea cu succes a unei cerințe esențiale a misiunii eșalonului superior. Cerințele de bază sunt selectate pentru fiecare Listă cu Cerințele Esențiale ale Misiunii și permit comandanților să definească acele sarcini de instruire care integrează elementele de pregătire și ducere a luptei (cercetarea, manevra de forțe și mijloace, sprijinul de foc, apărarea antiaeriană, mobilitatea/contramobilitatea/ menținerea capacității de luptă, sprijinul logistic,

comanda și controlul), cărora li se acordă prioritate pentru alocarea resurselor financiare și materiale (muniție, baze de antrenament și instruire, simulatoare) și li se acordă o atenție deosebită pe timpul evaluărilor executate de eșaloanele superioare.

Pentru înțelegerea conceptului, analizăm următoarea variantă a Listei cu Cerințele Esențiale ale Misiunii unei brigăzi:

- deplasarea către punctul de îmbarcare și dislocarea în Teatrul de Operații;
- pregătirea operațiilor;
- deplasarea și ocuparea poziției;
- menținerea cu fermitate a poziției;
- executarea contraatacului;
- comanda și controlul operațiilor.

Dintre acestea, comandantul diviziei poate selecta executarea contraatacului ca fiind cerința de bază. Aceasta permite diviziei să-și poată îndeplini una din cerințe și anume executarea atacului. Fiecare eșalon, de la nivel companie în sus, va avea selectată o cerință de bază. Acest proces va determina orientarea efortului general pentru misiunea de luptă, stabilind o direcție de acțiune comună pentru toate structurile implicate în operație și asigură baza elaborării planurilor de instruire corespunzătoare.

După elaborarea listei cu cerințele esențiale, comandantul concentrează efortul și resursele de instruire ale structurii pentru îndeplinirea acestora cu maximum de profesionalism. Nu înseamnă că nu se pot aborda și alte sarcini de instruire, dar acestea se vor planifica, organiza și executa în funcție de timpul la dispoziție și resursele materiale. Acest proces permite reducerea numărului de sarcini de instruire ale structurii.

Înainte de planificarea activităților, comandantul execută o evaluare a performanțelor actuale în comparație cu nivelul cerut de standard. Apoi el stabilește o strategie de instruire care să ducă la atingerea standardului. Strategia include îmbunătățirea performanțelor în anumite domenii și menținerea altora la nivelul atins corespunzător. Folosind această strategie, comandantul stabilește prioritățile de instruire prin determinarea frecvenței minime de exersare pentru fiecare cerință în parte, pe timpul perioadei planificate. Din acest punct se începe detalierea planificării execuției instruirii. Întrebările cheie care apar în acest moment sunt:

- ce trebuie să fie capabilă unitatea să execute?
- ce poate unitatea să execute în acest moment?
- cum pot fi corectate neajunsurile și cum se pot menține la nivelul corespunzător realizările?

Astfel rezultă planurile de instruire, care sunt de trei feluri: planul pe termen lung, planul pe termen scurt și planul pe termen apropiat.

Planul pe termen lung cuprinde: Lista cu

Cerințele Esențiale ale Misiunii; evaluarea nivelului de performanță actual; dispoziția comandantului eșalonului superior; calendarul de instruire; coordonarea și revederea planului.

Planul pe termen scurt detaliază prevederile planului pe termen lung.

Planul pe termen apropiat se întocmește la nivel batalion și companie și realizează programarea și execuția în detaliu a sarcinilor de instruire prevăzute în planul pe termen scurt.

Evaluarea este responsabilitatea comandantului și reprezintă aprecierea capacității unității de a îndeplini o misiune de luptă. Prin evaluare se stabilește legătura dintre nivelul de instruire și standard. Aceasta se execută cu scopul de a permite unităților sau indivizilor care au executat instruirea să știe dacă standardul a fost atins. Pentru aceasta, comandantul trebuie să stabilească un climat corespunzător de lucru, care să încurajeze un feedback sincer și realist.

Evaluarea trebuie planificată, organizată și desfășurată în concordanță cu Lista cu Cerințele Esențiale ale Misiunii structurii evaluate. Un evaluator de la eșalonul superior, înainte de începerea activității propriu-zise, va lua cunoștință despre cerințele esențiale ale misiunii structurii și apoi va începe evaluarea propriu-zisă. De asemenea, el trebuie să fie familiarizat cu standardele corespunzătoare cerințelor misiunii.

Evaluarea instruirii nu trebuie să fie un test. Nu trebuie utilizată pentru a se găsi motive de pedepsire a comandanților sau a celor instruiți. Evaluarea trebuie să ajute la determinarea eficienței planurilor de instruire. Instruirea fără evaluare reprezintă timp pierdut și bani risipiți.

Cea mai realistă evaluare trebuie realizată de însuși comandantul structurii ce se instruieste. El estimează structura proprie pentru fiecare dintre cerințele din Lista cu Cerințele Esențiale ale Misiunii, astfel:

· "I" (instruită) - structura a demonstrat capacitatea de a îndeplini o cerință a misiunii conform standardului;

· "P" (parțial instruită) - structura are nevoie de antrenament, deoarece standardul a fost atins cu greutate sau a eșuat în execuția anumitor secvențe;

· "N" (neinstruită) - structura nu a putut demonstra capacitatea de a atinge nivelul cerut.

Din acest proces al noii filosofii de instruire, reiese în mod evident necesitatea înțelegerii legăturii dintre cerințele esențiale ale misiunii și sarcinile ce revin liderilor și luptătorilor pentru îndeplinirea lor.

Câteva fundamente de bază trebuie avute în vedere la elaborarea Listei cu Cerințele Esențiale ale Misiunii:

- elaborarea listei nu este afectată de

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ

disponibilitatea resurselor. Lista reprezintă o declarație neconstrânsă a ceea ce structura trebuie să fie capabilă să execute;

- comandanții nu trebuie să facă o prioritizare a cerințelor atunci când se trece la planificarea, organizarea și desfășurarea instruirii; toate cerințele sunt egale ca importanță și trebuie executate, însă nu toate necesită timp și resurse egale pentru instruire;

- lista cu Cerințele Esențiale ale Misiunii structurii trebuie să sprijine și să completeze Lista cu Cerințele Esențiale ale Misiunii eșalonului superior;

- se aplică întregii structuri;

- se întocmește sub îndrumarea și se aprobă de comandantul eșalonului superior;

- la întocmirea listei unei structuri participă toți comandanții subordonați implicați în instruire; aceștia înțeleg mai bine necesitatea instruirii și pot integra eficient sarcinile individuale și colective de instruire;

- comandantul trebuie să asigure coordonarea Listelor cu Cerințele Esențiale ale Misiunii structurilor subordonate;

- comandantul eșalonului superior selectează cerințele de bază care direcționează efortul de instruire a tuturor structurilor;

- la elaborarea listei, comandanții trebuie să asigure integrarea tuturor elementelor Sistemului de Pregătire și Ducere a Luptei (cercetarea, manevra de forțe și mijloace, sprijinul de foc, apărarea antiaeriană, mobilitatea/ contramobilitatea/ menținerea capacității de luptă, sprijinul logistic, comanda și controlul).

Noua filosofie a instruirii prezintă următoarele avantaje:

- sarcinile de instruire se reduc prin concentrarea eforturilor asupra a ceea ce este esențial;

- se poate realiza o alocare judicioasă a resurselor, cunoscându-se exact care sunt prioritățile;

- se alocă timp pentru reinstruire, permițând astfel corectarea deficiențelor în mod rapid;

- rezultatele instruirii sunt măsurabile, având drept referință standardele;

- instruirea se individualizează, în funcție de sarcinile și misiunile specifice ale acestora într-o perioadă determinată;

- climatul de lucru este unul corespunzător, toți participanții, lideri și luptători, conlucrează în mod conștient pentru atingerea obiectivelor propuse.

Aplicarea acestui concept va constitui un pas înainte în cadrul efortului general de reformă a Forțelor Terestre. Având în vedere calitatea de membru al Alianței Nord-Atlantice, acest nou mod de instruire a structurilor Forțelor Terestre va accelera procesul de integrare și va permite ca în scurt timp, România să se afirme ca membru de bază al Alianței.

LOCUL ȘI ROLUL COMANDAMENTULUI 2 OPERAȚIONAL ÎNTRUNIT "Mareșal Alexandru Averescu", ÎN IDENTIFICAREA CERINȚELOR DE INSTRUIRE A CONTINGENTELOR NAȚIONALE PARTICIPANTE LA OPERAȚII ÎN SPRIJINUL PĂCII ÎN STRUCTURI MULTINAȚIONALE

General maior dr. Cornel PARANIAC

Fizionomia confruntărilor actuale, eforturile pentru atingerea standardelor de performanță NATO și nevoia de a avea forțe armate flexibile și moderne impun dotarea acestora cu echipamente și tehnică performante, modernizarea tehnicii de luptă existente și executarea unei instruirii riguroase și la standarde înalte.

Complexitatea mediului operațional actual, coroborată cu particularitățile specifice fiecărei misiuni în parte, determină comandanții să adapteze permanent sistemul de instruire al forțelor armate la nevoile rezultate din experiență.

Identificarea corectă și la timp a *cerințelor de instruire*, corelată cu diseminarea lor către contingentele aflate în misiune sau către forțele care se pregătesc pentru următoarea rotație, aduc câștiguri operaționale legate de corectarea și îmbunătățirea modului de acțiune în teatru, pregătirea în țară a contingentelor pentru situații și realități noi, reducerea sau chiar eliminarea elementului surpriză în acțiunile viitoare, crearea și actualizarea permanentă a procedurilor standard pentru misiunea de tipul respectiv, creșterea coeziunii militarilor și încrederii în comandanți (prin luarea măsurilor de rezolvare a cerinței din teatru).

Învățând și repetând anumite proceduri, militarul și subunitatea capătă deprinderi care vor permite ulterior reducerea la maximum a timpului de analiză și planificare a misiunii, concentrându-se pe luarea rapidă a deciziilor și deci păstrarea inițiativei.

Considerăm că, identificată, diseminată și aplicată (folosind un standard de instrucție al Alianței), cerința contribuie la creșterea interoperabilității cu forțele aliate.

1. COMANDAMENTUL 2 OPERAȚIONAL ÎNTRUNIT - STRUCTURĂ DE CONDUCERE OPERAȚIONALĂ A FORȚELOR ROMÂNE DIN TEATRUL DE ACȚIUNI MILITARE

1.1. Baza legală

În baza Ordinului ministrului apărării naționale nr. M 117 din 11.11.2002 și a Ordinului șefului S.M.G. nr. S.M.G. 61 din 14.11.2002, începând cu 01.01.2003, Comandamentul 2 Operațional Întrunit "Mareșal Alexandru Averescu" a preluat și exercită comanda și controlul operațional asupra contingentelor naționale participante la operațiile în sprijinul păcii în structuri multinaționale și în cadrul inițiativelor de cooperare multinațională. Monitorizează participarea cu personal de stat major în cadrul comandamentelor NATO constituite pentru conducerea operațiilor în sprijinul păcii și cu personal militar la misiunile de pace desfășurate sub egida ONU și OSCE.

Potrivit art. 3 din noul proiect al ordinului Statului Major General nr. 61, *conducerea operațională* a contingentelor naționale participante

la misiuni în afara teritoriului național se exercită de către Statul Major General prin Comandamentul 2 Operațional Întrunit "Mareșal Alexandru Averescu".

Prin **conducere operațională** se înțelege totalitatea activităților și măsurilor care vizează planificarea, organizarea, coordonarea, executarea și evaluarea nivelului de pregătire și a acțiunilor militare desfășurate de contingentele naționale care participă la misiuni în afara teritoriului național, planificarea organizarea și executarea transportului în/din teatrele de operații a acestora, cu respectarea normelor de drept intern și internațional, a prevederilor memorandumurilor și acordurilor internaționale încheiate de România, a procedurilor/standardelor operaționale naționale și ale fiecărei misiuni în parte.

Structură de tip modern în sistemele de conducere militară, investit fiind cu această nouă și importantă misiune, alături de celelalte, deja stabilite, Comandamentul 2 Operațional Întrunit "Mareșal Alexandru Averescu" se definește ca fiind actorul principal al activităților/misiunilor operaționale ale Armatei Române, și de pe această poziție, rolul său în întregul sistem militar se amplifică, căpătând noi valențe.

1.2. Activitatea în Consiliul de Supraveghere a Cerințelor

Consiliul de Supraveghere a Cerințelor (CSC) reprezintă organul colectiv de decizie din cadrul Sistemului integrat de management al achizițiilor pentru apărare (S.I.M.A.A.), care coordonează activitatea categoriilor de forțe ale armatei, comandamentelor și direcțiilor centrale, privind identificarea nevoilor misiunii, evaluarea cerințelor operaționale, organizarea și desfășurarea testării și evaluării operaționale pentru sistemele de armament, tehnică de luptă și materiale cu destinație militară și elaborarea strategiilor de modernizare a echipamentelor militare ce vor dota pachetele de capabilități militare ale armatei. Trei atribuții foarte importante ale CSC pun în evidență rolul și locul acestuia.

Consiliul de Supraveghere a Cerințelor analizează și aprobă Documentul cu Nevoile Misiunii și Documentul cu Cerințele Operaționale (elaborate de categoriile de forțe ale armatei, comandamente și direcții centrale/similare).

O altă atribuție a CSC o reprezintă coordonarea și direcționarea procesului de determinare a nevoilor misiunii și de elaborare a cerințelor operaționale, urmărind satisfacerea nevoilor de dotare pentru mari unități, comandamente, unități și formațiuni ale armatei.

De asemenea, CSC propune ministrului apărării naționale, prin șeful Statului Major General, intrarea și scoaterea din înzestrare a categoriilor de tehnică și armamentelor din dotarea armatei.

Din nevoia de a realiza într-un timp relativ scurt concordanța între realitățile câmpului de luptă modern și nevoile de dotare, înzestrare, modernizare și instruire a armatei s-a creat un sistem, a cărui funcționare este următoarea: categoria de forță/comandamentul/direcția identifică **o nouă misiune** și trece la studiul aprofundat al acesteia. Se analizează amenințările, se definesc (prin identificare și descriere) nevoile misiunii (în funcție de amenințări, obiective și limitele capabilităților sistemelor din dotare) și apoi se etapizează realizarea programului și a obiectivelor de

capabilitate pe priorități, pentru satisfacerea nevoilor misiunii.

Analiza continuă cu prezentarea limitărilor ce condiționează nevoile misiunii, cum ar fi instruirea personalului, sprijinul logistic, transportul, exploatarea și confidențialitatea. Condițiile operaționale și de mediu, precum și nivelul dorit al capacității de îndeplinire a misiunii sunt evaluate și detaliate.

Se pun în evidență apoi, soluțiile pentru nevoile noii misiuni, ce pot fi nemateriale sau materiale.

Soluțiile nemateriale se iau în considerare numai în cazul în care acoperă în totalitate nevoile misiunii. Ele pot fi sub forma unor modificări ale conceptelor operaționale, tactice și de organizare sau a unor noi **cerințe de instruire**.

Comandamentul 2 Operațional Întrunit "Mareșal Alexandru Averescu" are un rol important în funcționarea organismului, prin faptul că din cei 2 vicepreședinți ai C.S.C., unul este comandantul comandamentului.

De asemenea, locțiitorul comandantului Comandamentului 2 Operațional Întrunit este membru în Comisia de Coordonare pentru Evaluarea Capabilităților de Luptă Comune a C.S.C.

Experiența conducerii forțelor din teatrele militare externe și activitățile operaționale și de instruire pe care comandamentul le desfășoară justifică implicarea acestuia în activitatea C.S.C., ca structură calificată și specializată în conducere, sprijin, instruire și evaluare.

Astfel, în verificarea proiectelor de D.N.M. și D.C.O., C.O.P.I. asigură analiza pertinentă a nevoilor misiunii și restricțiilor acestora, a posibilității și implicațiilor schimbărilor de tactici, doctrine și instruire, a identificării programelor și produselor în derulare, care satisfac nevoile noii misiuni.

Cunoașterea foarte bună a câmpului de luptă actual permite reprezentanților C.O.P.I. să prezinte limitele sistemelor existente, cerințele de capabilitate a sistemelor nou propuse, performanța acestora, stabilirea numărului necesar și aspectele privind integrarea și interoperabilitatea lor.

Întrucât contingentele militare românești sunt pe timp limitat, sub comanda operațională a comandamentului, pe timpul desfășurării în teatru, C.O.P.I. identifică noi tipuri de misiuni sau noi nevoi ale unei misiuni mai vechi, pentru care întocmește proiecte de D.N.M. și/sau de D.C.O., devenind astfel structură inițiatoare. Este recomandată folosirea procedurii de urgență pentru soluționarea noilor nevoi, în scopul aplicării cât mai rapide în teatru a soluțiilor găsite și comunicate detașamentelor care se pregătesc să execute rotirea, pentru a se declanșa procesul de instruire.

2. IDENTIFICAREA CERINȚELOR DE INSTRUIRE ȘI TRANSMITEREA ACESTORA CĂTRE CONTINGENTELE ROMÂNEȘTI

Secția Știință Militară

Instrucția - activitate predominant practică - este o *repetiție* pentru o acțiune reală. Ea nu constituie un scop în sine, ci are ca obiectiv fundamental, dobândirea nivelului de cunoștințe și deprinderi necesar îndeplinirii misiunilor.

Instruirea reprezintă totalitatea activităților planificate, organizate și desfășurate în vederea însușirii cunoștințelor, formării și dezvoltării deprinderilor individului și realizării coeziunii pentru acțiune a subunităților, pe timp de pace, criză sau război.

2.1. Cerința de instruire

Cerința de instruire reprezintă o descriere a acțiunilor ce trebuie desfășurate sub formă de instrucție, de individul sau structura unde s-a identificat, în scopul îndeplinirii misiunii.

Se clasifică în cerințe pentru instruirea individului și cerințe de instruire a unității. Cerințele de instruire a individului trebuie soluționate înainte de a trece la rezolvarea prin instrucție a cerințelor de instruire ale unității.

O cerință este caracterizată de următorii parametri:

- *repetarea* – de câte ori cerința respectivă va fi exersată și evaluată pe timpul unei activități pentru a se ajunge la performanța dorită/necesară;
- *nivelul de instruire* – este un element folosit la evaluare și reprezintă gradul de instruire atins la un moment dat;
- *condițiile cerinței* – descrierea situației în care trebuie să se execute activitatea; condițiile fac referire la echipamentele militare și materialele ce se vor folosi, indicațiile inițiale referitoare la cerință, precum și documentele ce reglementează modul cum trebuie îndeplinită cerința (manuale, instrucțiuni etc.);
- *standardul cerinței* – toate criteriile ce trebuie îndeplinite pentru executarea cu succes a cerinței;
- *etapele cerinței* – arată care sunt pașii/cerințele parțiale obligatorii ce trebuie îndeplinite pe timpul desfășurării activității; sunt detaliate cele mai importante etape și cele mai critice;
- *performanțele* – sunt elemente de detaliu privind performanțele ce trebuie realizate pe

fiecare etapă; ele stabilesc cât de bine trebuie executată activitatea sau care trebuie să fie rezultatul.

2.2. Relația între cerința de instruire și lecția învățată

Lecția învățată reprezintă un rezultat al analizei executării cerințelor esențiale ale misiunii, privind lipsurile întâlnite, modul de soluționare imediată și propunerile de soluționare completă.

Identificarea modalităților de soluționare cuprinde aspectele legate direct de misiune (operaționale, de instruire, dotare, moduri de acțiune etc.) cât și aspecte legate de sprijinul real al acestora (transport, hrănire, cazare, mass-media, protocol, reprezentare etc.).

În concluzie, cuprinde și cerința de instruire, care se referă doar la aspectul corectării unor proceduri, moduri de planificare sau acțiune, necesare misiunii.

2.3. Procesul normal de stabilire a cerințelor de instruire

La acest moment, în procesul de instruire a armatei române se introduce un sistem integrat de management al instruirii, prin care se realizează, în mod etapizat și logic, identificarea cerințelor și apoi planificarea, asigurarea cu resurse, executarea și apoi evaluarea instruirii. Componentele principale ale sistemului de management al instruirii sunt : lista cu cerințele esențiale ale misiunii – M.E.T.L. (Mission Essential Task List), managementul timpului, planificarea, executarea și evaluarea.

Identificarea cerințelor de instruire este axată pe stabilirea cu precizie a listei cu cerințele esențiale ale misiunii – M.E.T.L.

O cerință esențială pentru misiune este o sarcină colectivă pe care unitatea trebuie să o execute la un nivel de profesionalism ridicat, în vederea îndeplinirii unei anumite părți din misiune.

Este necesară stabilirea acestor cerințe esențiale, deoarece se pleacă de la ideea că

unitățile nu se pot pregăti performant la toate sarcinile de instruire posibile, misiunile operaționale, determinându-l astfel pe comandant să identifice acele cerințe prioritare, esențiale pentru îndeplinirea misiunilor operaționale ale unității sale. Faptul că, în principal, lista cu cerințele esențiale ale misiunii se concentrează pe luptă armată permite identificarea acelor sarcini care sunt esențiale misiunilor pe timp de criză sau război și asigură baza programelor de instruire.

Lista cu cerințele esențiale ale misiunii se întocmește începând de la nivel companie/detașament și se aprobă de către comandantul eșalonului superior. Prin întocmirea listei se reduce numărul de sarcini pe care unitatea trebuie să-și focalizeze efortul de instruire, asigurând profesionalism pentru cele mai importante cerințe ale misiunii.

Pentru fiecare cerință esențială stabilită se întocmește o listă cu sarcinile individuale de sprijin. Procesul cuprinde în continuare alocarea timpului, după care se trece la planificarea, execuția și evaluarea instruirii.

Am denumit, la început, *proces normal* - activitățile ce se execută în țară de către orice structură, pentru instruirea cotidiană necesară îndeplinirii misiunilor de bază ale armatei. La alcătuirea, dezvoltarea și perfecționarea acestui sistem de instruire, Comandamentul 2 Operațional Întrunit își aduce contribuția prin participarea la elaborarea doctrinelor, strategiilor și documentelor ce reglementează domeniul, dar și prin activitatea desfășurată în diferite organisme ale Statului Major General.

Cum misiunile în cadrul operațiilor în sprijinul păcii constituie nu numai excepția de la regulă, dar și punerea în practică a ceea ce s-a învățat/repetat/deprins pe terenurile de instrucție, este normal, ca și procedurile de corectare și implementare a noilor cerințe să fie simplificate, astfel încât să se realizeze rapid feed-back-ul în teatru și să fie alocat suficient timp pentru deprinderi conform noilor cerințe.

2.4. Transmiterea (circuitul) cerințelor de instruire (vezi anexa)

Noile cerințe de instruire identificate trebuie direcționate de C.O.P.I., pentru acțiune, în patru direcții principale pe care le enumerăm și

dezvoltăm:

- *Primul beneficiar* este unitatea/subunitatea din teatru. Militarii din teatru au sesizat neregula, au raportat-o și imediat primesc din partea eșalonului superior reacția. Crește încrederea și coeziunea pentru că se simt *conduși*. Comandantul structurii din teatru trece la instruire, atât pe timpul pregătirii misiunii, cât și în timpul alocat instrucției pentru luptă - atunci când subunitățile nu sunt angrenate în misiuni. Este evident că, trebuie evaluat dacă necesită costuri suplimentare, și dacă da, cum se asigură acestea. Pentru astfel de situații ar trebui prevăzute în hotărârile de guvern ce finanțează misiunile, un fond de rezervă, aflat la dispoziția celui ce exercită conducerea operațională.

- *A doua destinație* este unitatea care se pregătește să intre în teatru. La momentul actual, cerința trebuie transmisă prin categoria de forțe, cât mai rapid și trebuie luate măsuri de punere în aplicare. În mod normal, la evaluare, dar mai ales la intrarea în teatru, necunoscutele acțiunii unității sunt mai puține, iar în misiune militarii nu au probleme la acest capitol.

- *Al treilea destinatar* sunt categoriile de forțe ale armatei - în mod deosebit pentru situațiile în care cerința este identificată înaintea efectuării transferului de autoritate. Acestea ar trebui să rectifice programele de instruire și să le transmită la rândul-le, dacă este cazul, celorlalte unități, academiilor și școlilor de aplicație, centrelor și bazelor de instruire, pentru punere în aplicare sau studiu.

- Universitatea Națională de Apărare cu Centrul de Instruire prin Simulare se constituie în a patra categorie de beneficiari. Studiul noilor cerințe și poate completarea programelor de învățământ și a scenariilor de simulare sunt obiective posibile.

O nouă direcție de diseminare este Alianța Nord-Atlantică, dar legăturile formale urmează să fie stabilite.

Dorim să menționăm aici și faptul că o cerință nouă, venită din teatru sau de la un aliat, este utilizată și în interiorul C.O.P.I., atât prin înscrierea acesteia în planul de evaluare, precum și la perfecționarea scenariilor exercițiilor de comandament.

O diagramă ce detaliază diseminarea cerințelor de instruire este prezentată în Anexă.

3. MODALITĂȚI DE IDENTIFICARE, COLECTARE, CENTRALIZARE ȘI ÎNTOCMIRE A CERINȚELOR

3.1. Pe timpul semnării Memorandumurilor de Înțelegere, a Statutului Forțelor, Acordurilor Tehnice și Conferințelor de Generare a Forțelor

În cadrul Alianței sau unei coaliții, încheierea unor documente ce stabilesc preponderent aspectele legale ale operației sunt apanajul consilierilor juridici. Totuși, având în vedere consecințele operaționale posibile, apreciem ca la aceste activități să participe și ofițeri de stat major, familiarizați cu termenii juridici.

Ei au de jucat un dublu rol. Pe de-o parte să consilieze pe jurist la un eventual angajament juridic, iar pe de altă parte să identifice, încă din această fază, cerințe specifice de instruire, pe care să le comunice în țară, pentru a putea fi implementate în instruirea forțelor ce urmează să intre în teatru.

Memorandumul de Înțelegere, deși cuprinde doar termenii generali acceptați de părți în urma negocierilor, din conținutul lui se pot determina aspecte, precum tipul operației, misiuni generale și identificarea posibililor aliați (și deci anticiparea legăturilor, procedurilor, nevoilor etc), ceea ce facilitează identificarea cerințelor.

Statutul Forțelor - SOFA, determină instruirea în cunoașterea principalelor reguli de drept intern al statului gazdă, adică cunoștințe minimale privind Constituția, legile și obiceiurile națiunii gazdă.

Acordurile Tehnice sunt înțelegeri ce concretizează aspectele militare la operație : pregătirea forțelor, operații, proceduri, infrastructură, comunicații, logistică, plăți etc.

Aplicarea Regulilor de Angajare - ROE implică instruire în cunoașterea, respectarea și aplicarea corectă a prevederilor dreptului internațional umanitar.

La *Conferințele de Generare a Forțelor*, participanții români angajează partea română conform mandatului, dar pot identifica, din solicitările aliaților, cerințe noi de instruire.

3.2. Pe timpul executării recunoașterilor, introducerii și extragerii din teatru

Momentul efectuării recunoașterilor (în special cele dinaintea intrării într-un nou teatru de operații) constituie un prilej deosebit pentru stabilirea ultimelor aspecte corective aduse procesului de pregătire și instruire. Contactul vizual cu realitatea politico-militară a ariei de responsabilitate și împărtășirea experienței aliaților dau posibilitatea membrilor echipei de recunoaștere să aprecieze dacă contingentele noastre ce se pregătesc pentru intrarea în teatru, vor face față situațiilor și misiunilor viitoare. Aceste grupe sunt, de regulă, compuse din ofițeri specialiști, bine pregătiți, cu experiență în misiuni multinaționale din domeniile operației, comunicații, logistică și informații. Ei trebuie să determine necesitățile și aranjamentele logistice necesare, **noile cerințe de instruire**, adaptare, dotare și înzestrare, specificitățile realizării comunicațiilor și performanțele sistemelor, detalierea amenințărilor din teatru.

Concluziile și propunerile sunt transmise, pe cale ierarhică, atât Comandamentului 2 Operațional Întrunit cât și categoriilor de forțe ale armatei. Luând cunoștință de noua cerință, practic, C.O.P.I. trebuie să o transmită structurilor ce se pregătesc să intre în teatru, iar acestea să ia măsurile de instruire necesare: planificare, executare, repetare, verificare.

În prezent, transferul de autoritate (TOA) se face cu câteva zile înainte de dislocarea în teatru.

Și pe durata executării transporturilor aeriene sau maritime se pot identifica cerințe noi de instruire cum ar fi: procedee de ambarcare/debarcare; corelarea introducerii în teatru cu extragerea contingentului ce a terminat misiunea; continuarea instrucției la material pe navă - pentru forțele transportate, precum și perfecționarea tehnicii de andocare sau instruire în procedurile ce se execută S.P.O.D. (Sea Point of Disembarkation) - pentru structurile de marină.

3.3. Pe timpul evaluărilor în țară

Evaluarea este atributul conducerii, adică al comandantului. Evaluarea pregătirii pentru misiune și evaluarea instruirii de către C.O.P.I. constituie momentul care prezintă gradul de pregătire al unității pentru misiune. Pe timpul evaluării se verifică nivelul de încadrare cu personal, nivelul pregătirii personalului și nivelul susținerii logistice.

3.4. Pe timpul desfășurării misiunii; sistemul de rapoarte

Prin Transferul de Autoritate către structura aliată din teatru, unitatea română este subordonată OPCON (Control Operațional), C.O.P.I. păstrând, în continuare, Comanda Operațională - OPCOM.

Prin Ordinul de Misiune emis către fiecare structură din teatru s-au stabilit două tipuri de rapoarte: cu termen și fără termen.

Rapoartele cu termen sunt: rapoarte zilnice, rapoarte săptămânale și rapoarte la sfârșit de misiune.

Raportul zilnic se înaintează în fiecare zi la orele 12.00 (10.00 Z) și cuprinde activitățile executate în ultimele 24 de ore.

Raportul săptămânal de informare se înaintează în fiecare luni la orele 08.00 (06.00Z) și cuprinde totalitatea activităților planificate și executate, efectivele și tehnica participante la fiecare, activități planificate și neexecutate, solicitări.

Raportul de informare la sfârșit de misiune se înaintează în termen de 10 zile de la încheierea misiunii. Este un raport detaliat ce cuprinde aspectele principale ale misiunii, misiuni executate, probleme întâlnite, modalități de rezolvare, propuneri pentru soluționare (lecții învățate).

Rapoartele fără termen - se mai numesc și rapoarte de eveniment/ situație și se transmit ori de câte ori un eveniment/situație are loc. Exemple de astfel de situații sunt schimbările față de planurile de acțiune stabilite sau ordinele primite din teatru ce depășesc mandatul stabilit.

Rapoartele înaintate pe linie de specialitate - sunt informații realizate de către responsabilii pe fiecare domeniu, în parte. Periodicitatea lor este de regulă lunară, iar principalele compartimente care le înaintează sunt comunicațiile, C.I.M.I.C., relațiile publice și logistica.

Analizând informațiile cuprinse în rapoartele de informații, specialiștii comandamentului au două posibilități legate de cerințele misiunii, dintre care prima ar fi să evalueze și să coreleze informațiile sosite de la diferite structuri din același teatru sau din mai multe teatre de acțiuni militare și apoi, în urma unor studii, aprecieri sau variante, să formuleze noua cerință de instruire pentru misiune.

De asemenea, există posibilitatea de a găsi direct formulată cerința de instruire (de către structura din teatru), mai mult sau mai puțin completă, chiar în cuprinsul informărilor și solicitărilor, și atunci specialiștii revăd și stabilesc corect cerința de instruire.

Obiectul analizei trebuie să cuprindă amenințările reale asupra misiunii, de ce actualul nivel al instruirii nu face față amenințărilor, identificarea noilor cerințe, descrierea detaliată a acestora, modalitățile de soluționare a noilor cerințe și măsurile imediate ce trebuie luate în teatru.

3.5. Vizitele și evaluările în teatru

O altă sursă valoroasă de identificare a cerințelor de instruire o constituie contactul direct și nemijlocit cu forțele din teatru, pe timpul vizitelor și evaluărilor în teatru.

Contactul direct oferă posibilitatea specialiștilor de a verifica real noile cerințe ale misiunii, de a le compara și raporta la realitățile și cauzele ce le-au generat. Tot aici se compară și modul cum națiunile aliate gestionează problema. Cerințelor de instruire identificate în acest context li se determină parametrii mult mai ușor, deoarece amenințările, cauzele și rezultatele se observă direct.

Atunci când vizitele și evaluările au un grad de reprezentare ridicat, după identificare, măsurile de aplicare se iau mult mai repede (exemplu, după vizita șefului Statului Major General în Irak din august/2003, constatând neconcordanțe în nivelul

de pregătire a forțelor pentru specificul teatrului (temperaturi ridicate dar și lipsa antrenamentului trupei) a luat decizia ca următorul contingent să execute instruirea pe cât posibil în condiții identice, cu tot materialul pe individ, ziua și noaptea, progresiv, până la atingerea performanței necesare.

3.6. Sistemul de lecții învățate

Probabil că cea mai valoroasă sursă de documentare și instruire rămâne cea a lecțiilor învățate. Colectarea acestora din toate teatrele, din biblioteca de lecții învățate a Alianței asigurată de sistemul CRONOS, dar și de pe site-urile diferitelor armate moderne, centralizarea și sintetizarea ne-a oferit posibilitatea de a ne documenta și a redacta o serie de documente cum sunt: un ghid cu activitățile ce se execută la recunoașteri; un plan cadru pentru evaluarea structurilor și un altul pentru extracția forțelor; fișe cu specificul misiunii; baze de date pentru fiecare misiune în parte; atribuțiile NSE-urilor; diferite proiecte de hotărâri de guvern etc.

Din aceste lecții învățate putem trage concluzii și planifica module de pregătire suplimentară, cum ar fi: pregătirea psihologică a efectivelor; protecția psihologică a personalului; operații informaționale; necesitatea instrucției combinate și pe o durată mai mare decât cea clasică – maximum 10 ore / zi.

Exemplele practice din teatre arată că foarte des, trupele noastre execută, după 6 ore de pază, o misiune de patrulare sau scotocire, cu durata de 6 sau 8 ore. Asta înseamnă că programul de instrucție din țară trebuie desfășurat în același ritm intens ca cel care va fi în teatru, în condiții pe cât posibil asemănătoare. Nu va trebui să ne mire când, pentru dezvoltarea unor capacități profesionale fizice și psihice specifice, vom ajunge la momentul de a căuta baze de instrucție, în condiții de deșert sau arctice, în țările aliate. Tot în viitorul apropiat se vor face îmbunătățiri la indicatorul omogenizării colectivelor, întrucât în misiuni vor trebui să plece toți cei care au semnat un contract legal cu instituția militară, și care altfel nu-și mai justifică prezența în cadrul forțelor armate.

În concluzie, Armata României se mișcă înspre înaintea, progresează văzând cu ochii. Cerințele de instruire se diversifică, "ștachetele" se ridică, crește gradul de profesionalizare și interoperabilitate, dar crește și gradul nostru de implicare, cu tot mai multe accente pe partea de furnizor de securitate. Profesionalizarea și profesionalismul devin cuvinte de ordine, iar cei însărcinați cu planificarea, organizarea și evaluarea instrucției trebuie să le folosească ca motto.

*

*

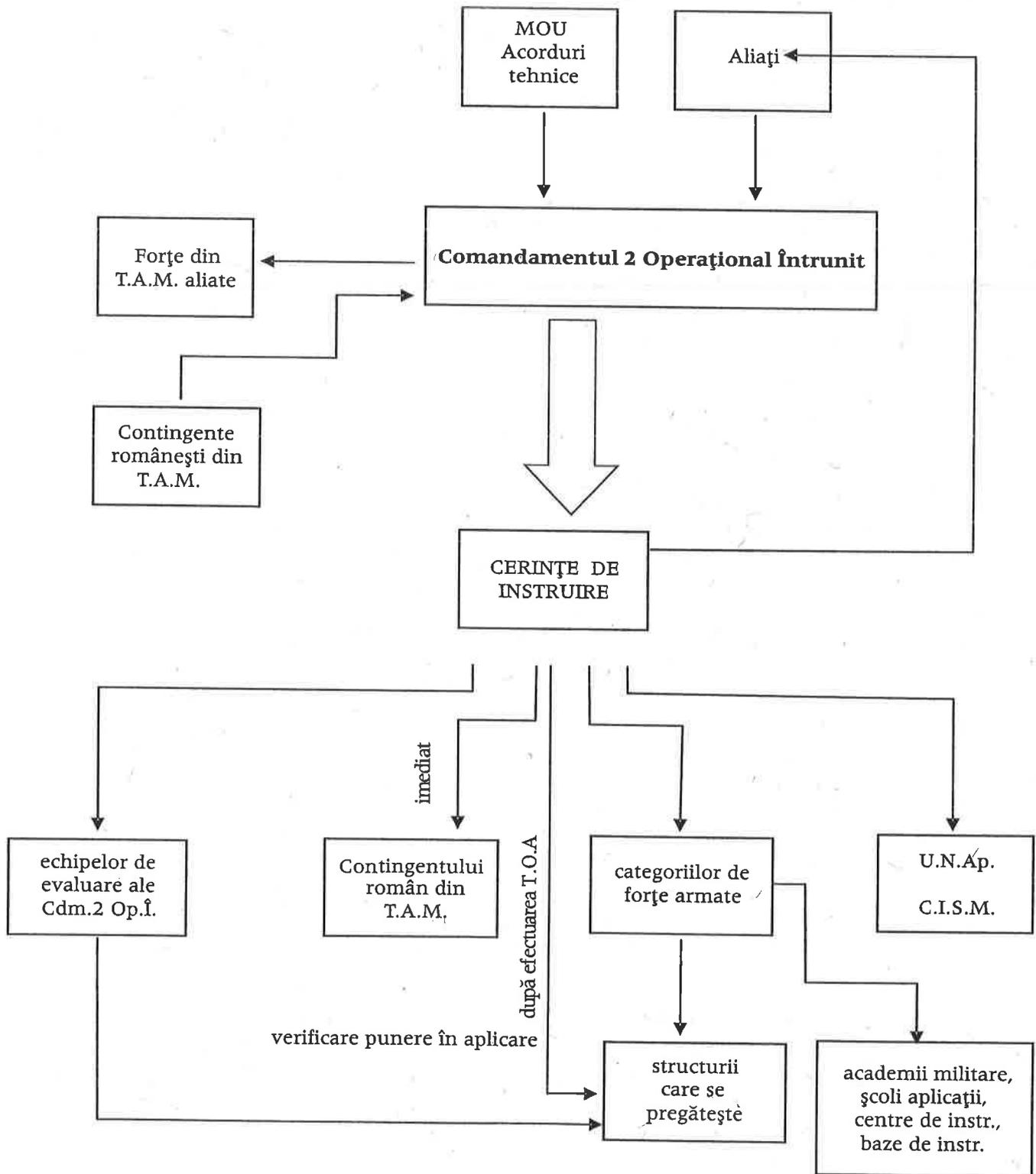
*

REFERINȚE

- ◆ Strategia de Securitate Națională a României
- ◆ Cartă Albă a Securității și Apărării Naționale a Guvernului
- ◆ Strategia Militară a României
- ◆ Directiva de Planificare a Apărării
- ◆ Doctrina pentru Operațiile Întrunite Multinaționale, București, 2001
- ◆ Doctrina pentru Planificarea Operațiilor Întrunite, București, 2003
- ◆ Doctrine for Planning Joint Operations (Joint Pub. 5 – 0) / 1995
- ◆ NATO Glossary of Terms and Definitions (AAP – 6) / 2002
- ◆ TRATATUL ATLANTICULUI DE NORD, Washington DC, 4 aprilie 1949
- ◆ NATO Handbook, Office of Information and Press, NATO -1110 Bruxelles, Belgium 1998

CIRCUITUL CERINȚEI

MODERNIZAREA INSTRUCȚIEI ȘI EFICIENTIZAREA CONDUCERII OPERAȚIONALE ÎN SITUAȚII DE CRIZĂ ȘI RĂZBOI

General de brigadă dr. Visarion NEAGOE
Colonel drd. Marius CRĂCIUN

Fizionomia luptei moderne, ca urmare a perfecționării teoriei militare, dezvoltării mijloacelor și tehnicii de luptă, diversificării și perfecționării structurilor militare, precum și generalizarea acțiunilor de tip „joint”¹, creșterea importanței elementului informațional și decizional, creșterea exponențială a vitezei de reacție dar și a altor factori, impun noi standarde în procesul conducerii și în cel de instruire a trupelor. Modernizarea instrucției și eficientizarea conducerii sunt, poate, cele mai importante componente ale capacității combative a armatei, cel puțin în această perioadă de prefaceri profunde.

Forțele armate trebuie să fie instruite astfel încât să poată acționa cu succes în întreg spectrul conflictelor armate sau situațiilor de criză, în măsură să fie angajate efectiv atât într-un teatru de operații major, cât și în alte operații militare desfășurate la scară redusă. Procesul de instruire, în primul rând, trebuie concentrat pe îndeplinirea misiunilor primite în timp de război, dar nu trebuie scăpate din vedere și alte tipuri, îndeosebi misiuni pentru rezolvarea unor situații de criză.

Procesul de instruire trebuie să ducă la îmbunătățirea capacității de reacție a unităților, folosirea eficientă a resurselor alocate, creșterea nivelului de interoperabilitate cu forțele statelor aliate și la ridicarea nivelului de instruire ca urmare a acumulării experienței pe timpul participării la misiuni internaționale.

Reforma profundă pe care o parcurge Armata României determină adoptarea unor modificări în modul de planificare și execuție a operației, în concordanță cu nevoile enunțate mai sus, cu noile concepte strategice de ducere a războiului, cu statutul de membru NATO și cu evidenta trecere de la caracterul teritorial la cel expediționar, cel puțin pentru o parte dintre structurile militare.

În prezentul material, vom încerca să abordăm

elementele de esență ale transformărilor necesare pentru a crește eficiența și a reduce costurile.

1. Noi influențe în mediul de securitate la începutul secolului XXI

Pe plan mondial, în ultimii ani, factori politici, etnici, sociali și istorici au generat sau au dat amploare extinderii unor conflicte și crize - de la lupte etnice la înfometare în masă și masacre. Decalajele economice, în resurse și populație rămân cele mai puternice motive ale viitoarelor conflicte interne și internaționale. Dar trebuie să notăm că și diferențele culturale și religioase, unele cu o vechime considerabilă și niciodată soluționate corespunzător, pot produce noi crize pe tot globul.

Părțile beligerante, motivate de această arie largă de influențe, au acum acces la piețele de armament convențional modern, la o infrastructură de producție sofisticată și comunicații moderne, avansate. Capabilitățile de producție avansate mai indică și faptul că state, agenții sau structuri ostile, care până nu demult nu posedau capacitatea economică și tehnologică necesară, pot avea acum acces la arme de distrugere în masă - chimice, biologice, radiologice și nucleare.

Rețeaua globală de comunicații, în valoare de mai multe „trilioane” de dolari, permite grupurilor teroriste, până nu demult destul de izolate, să comunice instantaneu la scară planetară. Această dezvoltare tehnologică le asigură, la un preț relativ scăzut, acces la o arie largă de date și informații. Monopolul statelor dezvoltate asupra celor mai sofisticate tehnologii și capabilități din domeniu de ultimă oră a dispărut, iar decalajele existente se micșorează vizibil.

Nici conflictul „declarat” de un stat împotriva altui stat nu mai este unicul tip de conflict. Mediul de securitate actual și viitor rămâne complicat de prezența unor actori nonstatali, care în mod frecvent transcend granițele politice. Ca atare, ei ocolesc diplomația obișnuită și folosesc un set total diferit de valori. Astfel, organizațiile teroriste transnaționale sunt din ce în ce mai frecvent luate în calcul de planificatorii militari.

¹ JOINT - caracter întrunit, cel puțin două categorii de forțe.
(Pentru a scoate în evidență înțelesul exact al unor expresii sau cuvinte, se folosește expresia originală, cf. NATO)

Pe lângă aceasta, apariția fanatismului religios de tip „kamikaze”, folosit în atacuri teroriste, generează din ce în ce mai multe probleme, impunând mutații atât în sistemul de

instruire al luptătorilor, cât și, în mod deosebit, în procedurile de planificare a operațiilor și în punerea în aplicare a măsurilor de protecție a forțelor.

La fel ca și în cazul celorlalte state aliate, strategia de apărare viitoare trebuie să evidențieze capacitățile și forțele necesare pentru a face față unor asemenea provocări, în măsură să determine potențialul, vulnerabilitățile, intențiile și centrele de greutate ale inamicului, să proiecteze forțele, corespunzător instruite și echipate, să le susțină, la distanțe mari într-un mediu potrivit și ostil. Rețelele de comandă și control naționale trebuie să asigure conducerea forțelor naționale, dispersate pe mai multe teatre de acțiuni militare, dar parțial și forțele alianței sau ale coaliției.

2. Caracteristicile acțiunilor militare care răspund nevoilor noului mediu de securitate. Caracterul întrunit și special al majorității acțiunilor militare

În continuare, vom enumera și argumenta câteva trend-uri legate de acțiunile militare viitoare, aflate în strânsă legătură atât cu modul de instruire, cât și cu planificarea și conducerea unei operații. Astfel, **caracterul întrunit** al acțiunilor este un multiplicator de forță și constituie o necesitate imperioasă în orice tip de conflict, atât pe palierul instruirii, cât și pe cel al planificării și conducerii operației.

Instruirea întrunită este esențială pentru îndeplinirea cu succes a misiunilor pe câmpul de luptă modern. Atunci când o unitate (subunitate) este angajată într-o acțiune militară, aceasta trebuie să fie în măsură să-și îndeplinească misiunea împreună cu structuri aparținând altor categorii de forțe ale armatei. Nevoia de angajare rapidă în operație exclude perioadele suplimentare de timp pentru instruirea întrunită, mai ales când se va adopta sistemul NATO, unde o unitate trece prin **trei cicluri de câte 6 luni**, primul pentru îndeplinirea misiunii, urmat de al doilea, dedicat refacerii, participării la cursuri, menținerii deprinderilor de luptător etc. și de al treilea ciclu, destinat instrucției întrunite și ridicării capacității operaționale până la nivelul necesar în vederea îndeplinirii unei noi misiuni.

Operațiile actuale, toate cu caracter multinațional și întrunit, necesită o bună comunicare și cooperare între părțile implicate, inclusiv luarea în

considerare a diferențelor culturale. Gradul de **interoperabilitate** cerut de acest tip de acțiuni militare impune cunoașterea limbii engleze, ca limbă folosită în marea majoritate a operațiilor multinaționale întrunite de pe glob, cunoașterea procedurilor de stat major și interoperabilitate între sistemele naționale C².

Sarcinile de furnizare de securitate impun asigurarea, pe timpul procesului de instruire, a **caracterului multinațional**, cu accent pe proceduri în exercitarea multinațională a comenzii și controlului, precum și pe interacțiunea dintre diferite organizații neguvernamentale cu diferite responsabilități. Putem exemplifica aici cu exercițiile la care participă Comandamentul 2 Operațional Întrunit, inclusiv a exercițiului „BICAZ 2004”, unde pentru prima dată vom avea participare multinațională.

Analizând prezența actuală a României pe teatrele de acțiuni militare, tragem concluzia că **nivelul tactic al acțiunilor desfășurate asigură îndeplinirea unor obiective de securitate națională de importanță strategică**. Prezența în teatru chiar și a unui pluton de poliție militară, care desfășoară misiuni de importanță tactică pentru coaliția multinațională respectivă, creată fie în cadrul NATO, fie într-o coaliție multinațională condusă de o țară membră NATO, are importanță strategică pentru securitatea României. Beneficiile de securitate rezultate, de multe ori cuantificabile mai mult în mediul politic și politico-militar, sunt evidente chiar și pentru nespecialiști.

Scos în evidență în repetate rânduri de ministrul apărării naționale, trendul de trecere de la **caracterul teritorial la caracterul expediționar** reprezintă nu numai o provocare logistică, ci și una conceptuală, spre care trebuie să se aplece mai mult atât cei care instruiesc luptătorii, cât și cei care planifică operațiile.

Din punct de vedere istoric, analizând participarea armatei române la campanii militare în afara teritoriului național, observăm caracterul expediționar, chiar dacă distanțele față de țară erau mai mici, iar ritmul mult mai redus. Dacă în Primul Război Mondial, în campania din Ungaria din vara anului 1919, adâncimea pe care s-au desfășurat acțiunile a fost aproximativ 200 km, iar durata acesteia de 95 de zile, cu un ritm mediu de 2,1 km/zi, în al Doilea Război Mondial acțiunile militare române s-au desfășurat pe o adâncime de aproximativ 800 km în circa 200 zile, cu un ritm mediu de 4 km/zi.

Acțiunile militare din prezent, întrucât au alt caracter, desfășurându-se în cadrul unor operații de stabilitate, nu pot fi analizate cu aceleași

elemente. Pot furniza o serie de date importante, însă o singură concluzie majoră poate fi trasă: pentru a menține forțele la un nivel care să permită îndeplinirea misiunilor în cadrul unei coaliții, este necesar un **efort logistic** considerabil, cu mult peste cel din conflictele anterioare.

Întrucât participarea la asemenea operații necesită adoptarea unui concept logistic atotcuprinzător, multinațional și întrunit (ilustrat cel mai bine de Centrul Logistic Întrunit Multinațional²), trebuie să scoatem în evidență rolul Comandamentului 2 Operațional Întrunit, care, prin Elementele de Sprijin Național pe care le-a constituit, coordonează mișcarea mijloacelor de transport în teatrul de operații, sosirea oportună și coordonată a personalului contingentelor, echipamentului, tehnicii și a rezervelor în zona misiunii și participă la asigurarea logistică a forțelor.

Nu în ultimul rând, creșterea rolului **forțelor speciale** în conflictele secolului XXI este strict legată de apariția necesității unor astfel de acțiuni speciale. Creșterea pericolelor și riscurilor, în mod deosebit din categoria celor asimetrice, impune constituirea, finanțarea, dotarea și instruirea acestor forțe de elită, care să fie în măsură ca prin lovituri „chirurgicale” să îndeplinească misiunile stabilite de conducerea politico-militară. Caracterul „acoperit”, capacitatea de reacție și lovire, versatilitatea forțelor speciale și, nu în ultimul rând, costurile relativ scăzute, în comparație cu forțele clasice, oferă un bun exemplu de acțiuni la nivel tactic cu importanță strategică.

3. Conducerea operațională la criză și război

Pentru conducerea acțiunilor militare pe teritoriul național, în situații de criză, dar și la război, planificate pe baza Directivei Strategice a Comandamentului Militar Strategic, s-a destinat Comandamentul Operațional Întrunit și Comandamentele operaționale ale categoriilor de forțe.

În funcție de natura, amploarea crizei și valoarea forțelor angajate, lanțul de comandă se activează gradual la nivel strategic, operativ și tactic. Comandamentul Operațional Întrunit subordonează, în funcție de situație, componentele operaționale ale categoriilor de forțe ale armatei.

Conducerea unei operații multinaționale, la care participă mai multe state cu capacități și doctrine militare diferite, are o serie de particularități și reprezintă o adevărată provocare. Dată fiind amploarea acestei activități, nu este nici o surpriză faptul că, practic, toți cei implicați

consideră că atât comanda, cât și conducerea constituie o problemă la toate nivelurile: strategic, operativ și tactic.

Pe planul NATO, Conceptul Strategic al Alianței este definit (AAP - 6) ca: o «declarație referitoare la ceea ce trebuie făcut pe termen lung, precum și planificarea măsurilor militare, diplomatice, economice, psihologice care decurg din aceasta”.

În secolul 20, forțele aliate erau statice, masive, reactive, cu acțiune regională și se bazau pe aprovizionarea prin puncte logistice. În veacul 21, forța NATO trebuie să fie agilă, manevriera, proactivă, cu acțiune globală, cu capacitate de integrare și sprijin prin bazele logistice. Restructurarea forțelor aliate utilizate în secolul trecut are în vedere necesitățile operative ale Alianței din veacul XXI. La nivel strategic, perspectiva este de a asigura definirea clară a obiectivelor Alianței sau coaliției, cu privire la scopurile cu bătaie lungă sau mondiale ale națiunilor participante și cu capacitățile militare pe care națiunile doresc să le angajeze. Preluarea comenzii în Afganistan, posibila prezență în Irak, identificarea posibilelor misiuni la viitorul summit de la Istanbul exemplifică diversificarea și ieșirea definitivă din tiparul consacrat.

Nivelurile de pregătire ale forțelor utilizate reflectă cerințele întregului spectru de misiuni. Forțele NATO trebuie să demonstreze: angajare imediată și efectivă; capacitate de comandă și control; mobilitate și disponibilitate de a fi oricând și oriunde deplasabile; capacitate de a culege informațiile necesare operațiilor militare aliate; capacități menite a le asigura protecția și supraviețuirea.

În anul 2002, NATO a luat două decizii fundamentale. Prima – să formeze o nouă structură a forței aliate. A doua – să materializeze angajamentele de capacitate asumate de statele membre în cadrul summitului de la Praga.

Este vorba de angajamentele politice vizând îmbunătățirea capacităților proprii în domeniile: apărării NBC; defensivei nucleare; supravegherii aer-sol; comenzii, controlului și comunicațiilor; aviației strategice și transportului militar maritim; aprovizionării în aer a avioanelor de luptă cu combustibil; formarea de unități dislocabile pentru sprijin logistic etc.

În afara teritoriului național, pe baza celor negociate cu Alianța, România este pregătită să participe cu forțe de valoare 2 brigăzi și un comandament de divizie. De asemenea, poate pune la dispoziția Alianței sau coaliției un număr de ofițeri de stat major sau chiar module diferite.

În plus, participăm și la Forța de Răspuns a NATO. Scopul Forței de Răspuns a NATO este să

² MJLC - Multinational Joint Logistic Center – structură care nu lipsește dacă forța este întrunită și compusă din efective și tehnică militară din cel puțin două națiuni.

furnizeze Alianței unități de luptă cu o instruire înaltă, credibilă, cu o capacitate rapidă de deplasare, gata să îndeplinească întregul spectru de misiuni și fiind creionată ca un motor capabil să asigure capacitatea expediționară a Alianței.

Întrucât din punct de vedere al compatibilității și corespondenței cu structurile de comandă și control ale NATO, Comandamentul Operațional Întrunit răspunde nevoilor de interoperabilitate la nivel operativ și acțional, este posibil ca Alianța să folosească structura acestuia pentru a crea un comandament multinațional, răspunzând astfel unei situații de criză.

4. Principalele elemente de modernizare a instrucției

Scopul principal al instruirii unităților (subunităților) îl constituie atingerea standardelor pentru luptă. Instruirea în timp de pace trebuie să corespundă cerințelor misiunilor pe care trebuie să le îndeplinească unitatea (subunitatea) la război³. Această cerință călăuzește planificarea, desfășurarea și evaluarea procesului de instruire.

Procesul de instruire trebuie orientat spre **performanță**. Unitățile (subunitățile) vor fi capabile să-și îndeplinească la un nivel ridicat misiunile specifice pe timpul acțiunilor militare numai dacă îndeplinirea acestora este exersată pe timpul procesului de instruire.

Comandanții sunt responsabili pentru stabilirea și aplicarea unei strategii de instruire care să ofere aceste oportunități, strategie care va trebui să țină cont de mijloacele disponibile și resursele alocate. Provocările dure, realiste, fizice și intelectuale apărute pe timpul procesului de instruire motivează militarii și comandanții. Această motivare reprezintă temelia competenței și încrederii în forțele proprii, motivare dobândită prin perfecționarea deprinderilor. Această însușire a procesului de instruire se realizează prin încurajarea inițiativei, entuziasm și dorință de a acumula noi cunoștințe.

Pentru ca pe timpul procesului de instruire să se atingă acest scop fundamental, comandanții trebuie să accepte aprecierea cu **calificativele reale** a unităților (subunităților) instruite și să impună realismul, respectând condițiile câmpului de luptă modern, în procesul de instruire.

Pentru a utiliza timpul disponibil și resursele avute la dispoziție mult mai eficient, procesul de instruire trebuie să se desfășoare simultan la mai multe eșaloane. Comandanții trebuie să fie în

măsură să recunoască dacă unitatea nu poate atinge toate standardele de performanță impuse de misiunile unității datorită **constrângerilor temporale sau financiare**. Un plan pentru instruirea unității este realizabil în orice condiții atunci când resursele sunt concentrate pe un număr redus de **obiective**, identificate ca fiind **esențiale** pentru îndeplinirea misiunilor unității.

Fiecare activitate de instruire reprezintă o oportunitate pentru evaluarea unității (subunității), iar fiecare activitate de evaluare reprezintă o sesiune de instruire. Pentru a optimiza procesul de instruire, comandanții trebuie să accentueze necesitatea unei continue evaluări a instrucției.

Ca profesioniști în domeniul militar, trebuie să facem un pas mai hotărât către folosirea, pe scară largă, a unor instrumente de lucru care și-au dovedit eficiența în decursul timpului. Nu sunt lucruri noi pentru Armata Română, însă acestea necesită o abordare sistemică, centralizată.

Adoptarea unor noi instrucțiuni, în concordanță cu cele din țările aliate, pentru **evidențierea**, nu numai în documentele de evidență, ci și pe uniformă, inclusiv pe cea de instrucție, a gradului de pregătire obținut de fiecare luptător (însemne de specialist, de participare la diferite misiuni etc.), constituie un adevărat motor în motivarea spre autoperfecționare a fiecărui luptător.

Trebuie să fie generalizat procesul de **analiză post-acțiune**, ca fiind un instrument critic de autodeterminare a performanțelor proprii, care ne ajută să cuantificăm mai precis arile în care trebuie să concentrăm efortul și, mai ales, resursele în instruire, în paralel cu o permanentă schimbare / actualizare a tacticii, tehnicilor și procedurilor de ducere a luptei.

O componentă esențială a oricărui program de instruire o reprezintă efectuarea corespunzătoare a managementului de personal, pentru valorificarea experienței acumulate, prin folosirea **lecțiilor învățate**, ca instrument de cuantificare a instrucției, dar și prin îmbogățirea permanentă a tradițiilor militare românești.

În acest sens, acțiunile desfășurate de Comandamentul 2 Operațional Întrunit de a gestiona lecțiile învățate în Teatrele de acțiuni militare, de a avea o prezență activă și importantă în **Consiliul de evaluare a cerințelor M.Ap.N.** și, nu în ultimul rând de a observa și propune implementarea celor mai moderne proceduri de instruire ale armatelor moderne, oferă o plusvaloare de experiență și o garanție că nu se vor mai repeta greșelile făcute în trecut.

Instruirea prin simulare, ca una din metodele moderne și eficiente de pregătire, este deja o realitate incontestabilă în armata noastră. Trebuie, însă, să ținem cont de faptul că instrucția prin

³ „Train as you fight” (engl) - Instruiește-te așa cum lupți.

simulare nu înlocuiește instrucția clasică, ci dimpotrivă, vine în sprijinul acesteia, îi lărgeste aria de cuprindere. În condițiile în care instrucția clasică, în volum complet, de la etapa soldat la manevrele în teren, este o activitate care consumă resurse foarte mari, multe segmente ale acesteia se pot desfășura simulat, asigurând o legătură strânsă cu realitatea luptei și a instrucției în câmp.

Programul de instruire prin simulare, în plină derulare în Armata României, oferă un instrument eficient și puțin costisitor, care permite antrenarea marilor unități, unităților și statelor majore pentru îndeplinirea misiunilor specifice acestora. Instruirea prin simulare tinde, astfel să devină parte integrantă a pregătirii comandamentelor, instrucției trupelor și cursanților, studenților și elevilor din instituțiile de învățământ.

Pentru a înțelege fenomenul trebuie, însă, să trecem succint în revistă cele trei componente esențiale:

a. Instruirea tehnică prin simulare a trupelor se referă în mod deosebit la pregătirea individuală din instrucția de specialitate, la conducerea mașinilor de luptă și de sprijin, pilotarea navelor și aeronavelor, la trageri cu diferite categorii de armament, precum și conducerea focului în cadrul diferitelor arme. Acest tip de simulare se axează pe mișcările și activitățile care trebuie executate în scopul învățării lor corecte sau al formării unor deprinderi. Pentru o bună parte a tehnicii de luptă aflate în prezent în dotare, există asemenea simulatoare.

b. Instruirea tactică prin simulare a trupelor se referă la exerciții și aplicații tactice cu acțiune dublă, cu trupe reale, de la nivel grupă (similare), până la nivel batalion (similare), iar în perspectivă până la nivel de mare unitate tactică.

Prin această formă de instruire prin simulare se realizează un înalt grad de realism, iar comandanții, subunitățile și unitățile pot fi instruite în condiții aproape identice cu lupta, înfruntându-se cu un adversar real și fiind puși în situația de a căuta soluții la situațiile caracteristice războiului modern. Întrucât, după părerea noastră, acest sistem de instruire trebuie adoptat cât mai curând posibil la nivelul armatei noastre, vom detalia câteva aspecte deosebit de interesante.

Pentru a exemplifica este necesar să vă prezentăm câteva date despre acest instrument care constituie un adevărat multiplicator de forțe, "vinovat" de standardul foarte ridicat al nivelului de instruire al forțelor americane. Dispus în baza militară de la Fort Irwin, din deșertul Mojave, California, Centrul național de Instruire al lui U.S. Army (NTC – National Training Center) este considerat ca cea mai performantă și realistă bază de instrucție din lume. Prezența forțelor opozante (OPFOR), echipate și dotate după modelul

potențialilor inamici, realizarea tuturor activităților în teren, de la debarcarea tehnicii din trenuri, prezența observatorilor-controlori, multitudinea de incidente de tip atac terorist, NBC sau aerian și până la analiza postacțiune, toate concură la crearea unui mediu extrem de apropiat de cel existent în timpul unei campanii militare.

Un aspect deosebit de important îl constituie folosirea Sistemului Integrat Multiplu de Angajare Laser⁴, care asigură, în timp și teren real, simularea luptei în câmpul tactic, în sistemul tip "dublă partidă", care folosește instalații și "gloanțe" laser. În cadrul acestor exerciții, fiecare lupător, vehicul sau aeronavă este dotat cu senzori care detectează eficacitatea "loviturilor" adversarului, gradul de neutralizare în scopul asigurării unei instruiți realiste, foarte aproape de "realitatea câmpului de luptă". Transmițătoarele laser care sunt montate la fiecare sistem de armament, de la pușca soldatului la instalația de rachete A.T. de pe elicopter simulează cu acuratețe bătăile eficace și gradul de nimicire.

Sistemul funcționează cu rezultate excepționale de peste 15 ani, fiind introdus și în alte baze de instrucție ale US Army, sau achiziționat de alte armate.

c. Instruirea tactică prin simulare a comandamentelor se referă la exerciții și aplicații tactice cu acțiune dublă, cu trupe simulate (aplicații tactice de comandament), desfășurate în prezent până la nivel brigadă, iar în perspectivă până la nivel Comandament Operațional Întrunit.

Pregătirea tactică prin simulare a comandamentelor se desfășoară în Centrul de Instruire prin Simulare (CISM), din cadrul Universității Naționale de Apărare (UNA). Experiența a sute de ofițeri, subofițeri și m.a.c., dobândită pe durata a zeci de ore de simulare a luptei, reprezintă un mare câștig pentru sistemul militar românesc. Atât datorită factorului multiplicator, a "unui nou tip de experiență", cât și a sudării statelor majore în luptă (chiar simulată).

Ca o premieră, cel puțin în armata noastră, urmează a se desfășura, sub conducerea Comandamentului 2 Operațional Întrunit, primul exercițiu de simulare de tip "joint", la care vor participa o brigadă mecanizată, o bază aeriană și un divizion de nave de minare – deminare. Un experiment cu efecte benefice în planul instrucției întrunite, care va avea consecințe și în planul perfecționării în viitor a executării comenzii și controlului în cadrul operațiilor întrunite.

⁴ Multiple Integrated Laser Engagement System, cf. U.S. Army.

Centrul de Instruire prin Simulare din cadrul UNA este dotat cu sisteme și un program de simulare adecvate, capabile să creeze un mediu realist și să simuleze în timp real acțiunile și condițiile câmpului de luptă, de la piesă și echipaj până la brigadă, mergând cu simularea până la generarea stresului specific proceselor de luare a deciziilor și conducerii nemijlocite a acțiunilor militare de către comandanți și statele majore. După aprecierile unor delegații străine și chiar și ale partenerului american, firma de consulting "CUBIC APPLICATIONS", centrul de la București este cel mai modern din Europa.

Finalizarea constituirii centrelor de instrucție, inclusiv a celor prin simulare, va contribui la generalizarea acestor proceduri moderne de instruire. Pentru exemplificare, din totalul timpului avut la dispoziție pentru o ședință de tragere de luptă cu mașina de luptă a infanteriei, în poligoanele noastre se folosește maxim 10 % din timp pentru analiza postacțiune, sau mai precis pentru bilanț. Aceasta înseamnă că, acolo unde s-au întâmplat, erorile și greșelile au rămas nedescoperite sau cel mult uitate după câteva ore după ședință, mai ales când dispăre și grija calificativului.

Într-un poligon modern, **analiza postacțiune** durează de două sau trei ori mai mult decât ședința propriu-zisă. Datele și informațiile puse la dispoziție de multitudinea de senzori permit o analiză detaliată a comenzilor date de comandant în relație cu ceea ce se întâmplă în jurul său, se pot măsura vitezele de reacție și performanțele întregului echipaj, de la timpul de descoperire a obiectivului la cantitatea și tipul muniției consumate.

Considerăm că trebuie să punem accent pe un antrenament realist, care să reproducă câmpul de luptă cu toate duritățile sale, să pregătească liderii, luptătorii și tehnica de luptă pentru acțiuni în condiții de mare stress, de mare duranță și angajament, specifice conflictului de mare intensitate.

Instruirea în **centre de instrucție specializate**, după o planificare de rotire judicioasă, deși mai costisitoare din cauza nevoilor ridicate de transport oferă marele avantaj că se interacționează cu instructori experimentați, o bază materială de calitate și folosirea la maximum a timpului avut la dispoziție. Existența corpului de subofițeri instructori ultraspecializați nu poate genera decât eficiență aproape de nivelul maxim.

În ultima perioadă, s-a putut constata o diferență mare între nevoile de pregătire de la unități și nivelul de instruire, atât în rândul ofițerilor, cât și al subofițerilor veniți de pe băncile

instituțiilor militare de învățământ. Credem că nu este locul potrivit pentru a face o analiză detaliată și a găsi soluții, însă suținem cu tărie că instruirea în **sistemul de învățământ militar** trebuie să aibă din start atât caracter practic, concentrat pe misiune, cât și caracter întrunit, care să creeze o viziune mai largă despre câmpul de luptă. Considerăm că multitudinea de forme de învățământ civile pot acoperi celelalte nevoi legate de diplome, echivalări, norme didactice etc.

În concluzie, atât sistemul de conducere, în prezent la nivel C2, dar care într-un viitor nu prea îndepărtat va trebui să ajungă la C4I⁵ sau chiar C4ISR⁶, cât și sistemul de instruire vor trebui adaptate la cerințele moderne, cu o investiție medie, însă cu rezultate deosebite. Deși există decalaje mari față de armatele dezvoltate, putem să afirmăm că acest lucru are și un avantaj, întrucât permite analizarea acțiunilor altor sisteme militare, a experienței și lecțiilor învățate dobândite în diferite conflicte, ajustate cu experiența națională în diferite teatre, acum din ce în ce mai „voluminoasă”, luarea unor decizii în cunoștință de cauză și, implicit, evitarea greșelilor sau erorilor făcute de alții.

REFERINȚE

- ◆ Strategia de Securitate Națională a României
- ◆ Carta Albă a Securității și Apărării Naționale a Guvernului
- ◆ Strategia Militară a României
- ◆ Directiva de Planificare a Apărării
- ◆ Doctrina pentru Operațiile Întrunite Multinaționale, București, 2001
- ◆ Doctrina pentru Planificarea Operațiilor Întrunite, București, 2003
- ◆ Doctrine for Planning Joint Operations (Joint Pub. 5 – 0) / 1995
- ◆ NATO Glossary of Terms and Definitions (AAP – 6) / 2002
- ◆ Instruction 4000 sur le processus de planification des operations interarmees/1999
- ◆ TRATATUL ATLANTICULUI DE NORD, Washington DC, 4 aprilie 1949
- ◆ NATO Handbook, Office of Information and Press, NATO -1110 Bruxelles, Belgium 1998

⁵ Command, Control, Communications, Computers, Intelligence – Comandă, control, comunicații, computere, informații.

⁶ Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance, and Reconnaissance - Comandă, control, comunicații, computere, informații, supraveghere și cercetare.

COMANDA OPERAȚIONALĂ – CONTROLUL OPERAȚIONAL ȘI TACTIC AL CONTINGENTELOR NAȚIONALE PARTICIPANTE LA OPERAȚII ÎN SPRIJINUL PĂCII ÎN STRUCTURI MULTINAȚIONALE

Colonel drd. Marius CRĂCIUN

În ultimii cinci ani am asistat la o importantă creștere a prezenței active a ROMÂNIEI în rândul comunității internaționale și la o participare directă, alături de alte state, la constituirea Forțelor Multinaționale. Prezența la acțiuni în cadrul acestor forțe, sub egida organizațiilor internaționale de securitate, pentru soluționarea diferitelor crize, înțelegerea și acceptarea ideii că securitatea României se păstrează acționând în Irak sau Afganistan, demersurile tot mai susținute hotărâte și executate la nivel politico-militar, indică atât dorința cât și capacitatea Armatei României de integrare în structurile de securitate europene și euroatlantice. Iar finalitatea se va vedea în cursul acestui an, când pentru prima dată în istorie, România va dispune de un sistem de securitate solid, performant, singurul care și-a dovedit, prin fapte și în timp, utilitatea.

Principalele instrumente de lucru în domeniul politico-militar, existente în acest moment, cum sunt Strategia de securitate națională a României, Carta Albă a securității și apărării naționale a Guvernului, Strategia militară a României, alte documente programatice privind misiunile și responsabilitățile Armatei României preiau normele, principiile și regulile existente la nivelul Alianței Nord-Atlantice, asigură armonizarea acestora cu specificul Armatei României, respectând însă principiile de standardizare care au făcut funcțională organizația nordatlantică. Nouă ne revine sarcina de a merge la detalii, de a emite un set de doctrine, regulamente și instrucțiuni care să cuprindă aceste elemente și să asigure o interoperabilitate deplină cu NATO. La Comandamentul 2 Operațional Întrunit au existat preocupări în acest sens, încercându-se și valorificarea experienței dobândite de structurile militare românești în diferite teatre de acțiuni militare (TAM). Pentru a identifica sinergic relațiile de comandă și control existente în cadrul operațiilor multinaționale trebuie să trecem în revistă câteva definiții și concepte.

1.1. Definierea conceptelor și a sistemului de conducere național:

Conducerea militară reprezintă un ansamblu de decizii și activități, de previziune, planificare,

organizare, comandă, coordonare, îndrumare și control, cu privire la perfecționarea și trecerea unui sistem militar dintr-o stare în alta, pentru a fi în măsură să asigure îndeplinirea unei misiuni, folosind un ansamblu de metode, procedee, reguli și instrumente, respectând totodată cerințele și principiile legităților obiective generale sau specifice războiului sau luptei armate.

Conducerea militară se exercită, atât la pace, în situații de criză cât și la război, prin activitatea unor organe de analiză și decizie, planificare și coordonare, integrate armonios, structural și funcțional, în cadrul sistemului general de conducere a societății.

Comanda și controlul reprezintă exercitarea autorității și responsabilității, de către comandant, în conducerea cu exactitate a forțelor subordonate și aliate, pentru punerea în aplicare a ordinelor referitoare la executarea operațiilor. Funcționalitatea comenzii și controlului este testată prin pregătirea personalului, logisticii, comunicațiilor, dexteritatea comandantului și procedeele folosite de acesta în aplicarea, direcționarea, coordonarea și controlul forțelor și mijloacelor pentru îndeplinirea misiunilor.

Conducerea operațională cuprinde totalitatea activităților și măsurilor care vizează planificarea, organizarea, coordonarea, executarea și evaluarea acțiunilor militare în concordanță cu normele de drept intern și internațional în vigoare, legile luptei armate, procedurile și standardele operaționale stabilite.

Conducerea operațională se execută în timp de pace, în situații de criză și în timp de război la nivel strategic, operativ și tactic și reprezintă autoritatea temporară conferită unui comandant pentru îndeplinirea misiunii primite.

La nivel strategic, în timp de pace sau în situații de criză, conducerea este realizată de Consiliul Suprem de Apărare a Țării și Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major General.

Statul Major General constituie Comandamentul Militar Strategic, un comandament întrunit, de tip JOINT, care la război este parte componentă a Marelui Cartier General. Comandantul Comandamentului Militar Strategic este șeful

Statului Major General. Acesta realizează conducerea forțelor angajate în apărarea armată a țării și emite Directiva Militară Strategică.

În timp de război, Consiliul Suprem de Apărare a Țării înființează Marele Cartier General. Acesta elaborează Directiva Politico-Militară pentru conducerea apărării naționale.

La nivel operativ, conducerea operațională se exercită de către Comandamentul Operațional Întrunit și Comandamentele operaționale ale categoriilor de forțe. Acestea planifică și conduc campaniile pe baza Directivei Strategice a Comandamentului Militar Strategic.

Comandamentul Operațional Întrunit este structura decizională destinată planificării, pregătirii și conducerii acțiunilor militare desfășurate de forțele primite în subordine, în situații de criză sau pe timpul conflictului militar, potrivit prevederilor planurilor operative. Comandamentul Operațional Întrunit este degrevat de responsabilități administrative specifice situației de pace, conducând numai forțele dislocate în afara teritoriului național.

În funcție de natura, amploarea crizei și valoarea forțelor angajate, lanțul de comandă se activează gradual la nivel strategic, operativ și tactic. Comandamentul Operațional Întrunit subordonează, în funcție de situație, componentele operaționale ale categoriilor de forțe ale armatei.

Îndeosebi în situații de criză dar și la război, se manifestă nevoia de a avea o structură de comandă și control mobilă, cu capacitatea organizațională de a absorbi elemente de legătură de la toate structurile care contribuie la apărarea națională (SRI, SIE, Jandarmerie, MI, Protecție Civilă etc.), cu capacitatea de dislocare rapidă în zona „fierbinte”, în totalitate sau numai cu anumite elemente, în măsură să se instaleze rapid și de unde să conducă operația.

Din punct de vedere al compatibilității și corespondenței cu structurile de comandă și control ale NATO, Comandamentul Operațional Întrunit răspunde nevoilor de interoperabilitate la nivel operativ și acțional.

1.2. Raporturile de comandă și control folosite în cadrul NATO și al coalițiilor militare

ARANJAMENTELE DE COMANDĂ reprezintă stabilirea sau convenirea temporară a unor relații de comandă și control, pentru îndeplinirea misiunilor/sarcinilor unei operațiuni militare.

Aceste înțelegeri (reglementări/convenții) se stabilesc de autoritatea națională competentă, pentru o anumită operațiune/misiune, într-un anume spațiu și timp.

În cadrul NATO, operațiile întrunit multinaționale (Multinational Combined Joint Operations) sunt acele operații la care participă forțe armate din două sau mai multe țări și iau parte cel puțin două categorii de forțe armate. Conceptul de Operație Aliată Întrunită (Allied Joint Operation) se referă la operațiile la care participă forțe aparținând numai țărilor membre NATO.

Tipurile de forțe armate, care pot participa la astfel de operații sunt:

a) forțele de comandă (Command Forces) sunt acele forțe care se află încă în timp de pace sub comandă operațională (Operational Command) sau sub control operațional (Operational Control) NATO;

b) forțele subordonate operativ (Assigned Forces) sunt prevăzute pentru acțiuni sub control NATO;

c) forțele care sunt prevăzute pentru acțiuni viitoare sub comandă NATO (Earmarked Forces), care întăresc forțele angajate inițial. Pentru desfășurarea acestor operații, NATO utilizează diferite modele pentru organizarea unităților multinaționale.

Operațiile executate împreună cu membri ai Alianței Nord-Atlantice sau în coaliție, necesită existența unei capacități interoperabile și compatibile de legături și comunicații. Într-o campanie multinațională este foarte probabil ca dimensiunea politică să fie complexă, atunci când sunt desfășurate forțe non-NATO, ca parte a Forței Operative Întrunit Multinaționale sau când nu toate statele membre ale alianței participă la respectiva operație.

O astfel de operație multinațională pune un accent mai mare pe necesitatea unui nivel de interoperabilitate în gândire și acțiune, a unor bune relații personale între comandanții naționali cu grad superior și pe adoptarea unor nivele practice maxime de standardizare a doctrinei, a procedurilor de operare și a echipamentului. În vreme ce națiunile poartă responsabilitatea furnizării sprijinului logistic pentru propriile forțe, tot ele trebuie să coopereze din punct de vedere operațional în sprijinul planului de campanie/planului de operații, sau pe anumite elemente/părți din planul de operații, cum ar fi protecția forțelor, furnizarea materialelor pentru sprijinul logistic multinațional sau proiecția forțelor.

Pentru operațiile multinaționale, care necesită deplasarea unor contingente, acestea se bazează, în cea mai mare parte, pe logistica militară proprie, apoi trec gradual fie la logistica asigurată de țara gazdă, pe bază de contracte încheiate în zona de

operații sau pe plan internațional, în condițiile unor costuri cât mai eficiente, fie, pe baza aranjamentelor speciale ad-hoc, la logistica asigurată de un alt stat membru al coaliției respective. Putem exemplifica cu aranjamentele logistice făcute pentru batalionul românesc din Afganistan, unde hrana, apa potabilă și produsele CL sunt asigurate de partenerul american. Din păcate putem exemplifica și cu o situație mai puțin „fericită”, când un aranjament de cartiruire într-un teatru de acțiuni militare a impus plata unei chirii care a însumat mai multe mii de dolari, în condițiile în care se puteau identifica soluții mult mai avantajoase pentru statul român, iar cu sumele plătite se puteau achiziționa containere de tip „CORI-MEC” pentru toate teatrele de acțiuni militare.

Pentru a defini relația și nivelul comenzii, îndeosebi pentru misiunile desfășurate în cadrul unei forțe multinaționale, considerăm că este necesar ca și la nivelul României să se însușească și adopte nivelele de comandă și autoritate conform standardelor NATO. Acestea sunt definite astfel:

COMANDA COMBATIVĂ (Combat Command - COCOM), denumită și COMANDA TOTALĂ sau DEPLINĂ (FULL COMAND), reprezintă autoritatea deplină și responsabilitatea unui comandant asupra forțelor din subordine. În majoritatea cazurilor, autoritățile naționale nu doresc să încredințeze comanda totală asupra forțelor proprii puse la dispoziție în cadrul alianței. Acestea își vor păstra, în principal, dreptul de organizare a structurilor, de statuire a relațiilor interpersonale sau de promovare a personalului, în acest caz, un comandant NATO va deține asupra forțelor din subordine numai OPCOM sau OPCON. Putem exemplifica însă cu escadrila AWACS a NATO, dislocată în Olanda și care, pentru rațiuni de operativitate, se află sub comanda combativă (COCOM) a Comandamentului NATO din Europa - SHAPE.

COMANDA OPERAȚIONALĂ (Operational Command - OPCOM) reprezintă autoritatea cu care este investit un comandant, conform căreia acesta stabilește misiuni și sarcini comandanților subordonați, desfășoară unitățile în dispozitiv de luptă, detașează forțe, reține sau delegă controlul operațional și/sau tactic, în funcție de situație. OPCOM nu include și responsabilitatea asupra problemelor administrative sau logistice. Odată cu acordarea OPCOM, se precizează și forțele asupra cărora comandantul deține această autoritate.

În NATO, OPCOM este cel mai înalt statut de autoritate de comandă pe care țările membre o pot atribui unui comandant al unei forțe

multinaționale. Acest statut de comandă nu permite detașările de unități sau subunități organice, însă unele componente ale unității pot fi angajate separat, dar nu li se pot atribui misiuni sau sarcini altele decât ale unității de bază.

CONTROLUL OPERAȚIONAL (Operational Control - OPCON) reprezintă autoritatea delegată unui comandant de a conduce forțele desemnate astfel încât comandantul să poată îndeplini misiuni specifice sau sarcini care sunt de obicei limitate de funcție, perioadă sau loc, de a disloca unitățile respective și de a menține sau încredința controlul tactic (TACON) al acestor unități. Un comandant care deține OPCON va putea controla forțele din componerea uneia sau mai multor categorii de forțe.

Nu este inclusă autoritatea de a folosi separat componentele forțelor implicate și nici controlul administrativ sau logistic. OPCON nu include în general logistica, administrația, structura organizatorică sau instrucția unității. Pe timpul aflării sub OPCON, comandamentele naționale își mențin autoritatea asupra forțelor proprii. Considerăm această relație de comandă ca fiind cea mai potrivită pentru forțele românești, mai ales că este adoptată în majoritatea cazurilor și de țările NATO și care, de altfel, este stabilită în prezent pentru toate structurile românești dislocate în diferite teatre și unde comandanții forțelor multinaționale respective dețin Controlul operațional și comanda tactică (OPCON / TACON).

CONTROLUL ADMINISTRATIV (ADCON) reprezintă conducerea sau exercitarea autorității asupra structurilor subordonate în ceea ce privește problemele de natură administrativă, cum sunt: managementul personalului, aprovizionarea, serviciile și alte activități neincluse în operație.

COMANDA TACTICĂ (TACOM) semnifică autoritatea încredințată unui comandant de a da ordine forțelor aflate în subordinea sa, în scopul îndeplinirii misiunilor stabilite de eșalonul superior. TACOM este mai restrânsă decât OPCOM și include autoritatea de a delega sau păstra TACON.

CONTROLUL TACTIC (TACON) este definit, în general, ca o *închiriere pe termen scurt* a forțelor, pentru o anumită misiune limitată în spațiu și timp; prin controlul manevrelor și deplasărilor în scopul atingerii obiectivelor propuse. În general, delegarea controlului tactic este necesară numai atunci când două sau mai multe unități care nu se află sub același control operațional formează o singură entitate tactică. Un comandant investit cu TACON răspunde de elaborarea planurilor și a ordinelor corespunzătoare. TACON se folosește în

scopul limitării conducerii în plan tactic al forțelor luptătoare, exclude autoritatea organizațională/administrativă și responsabilitatea privind sprijinul în luptă.

1.3. Comanda și controlul contingentelor naționale în teatrele de operații.

Eforturile integrării ROMÂNIEI în structurile de securitate europene și euro-atlantice impun ca acțiunile militare duse de forțele armate române să se desfășoare în condiții de participare multinațională.

Conducerea de ansamblu, politico-militară, a forțelor Armatei ROMÂNIEI în operațiile întrunite multinaționale se exercită de către autoritățile publice abilitate, reprezentate de către Parlament, Președintele ROMÂNIEI, C.S.A.Ț., Guvern și M.Ap.N.

La nivel strategic, potrivit deciziilor autorităților naționale, Statului Major General îi revine responsabilitatea exercitării conducerii operaționale, respectiv a comenzii militare a forțelor armatei și acțiunilor acestora angajate în contextul multinațional. Șeful S.M.G., cea mai înaltă autoritate militară, consiliază președintele țării și ministrul apărării naționale și are responsabilitatea exercitării comenzii asupra forțelor participante la operații, prin structurile specializate.

Începând cu 01.01.2003, în baza Ordinului șefului SMG, nr. SMG-61 / 147.11.2002, Comandamentul 2 Operațional Întrunit exercită comanda și controlul operațional al tuturor contingentelor naționale participante la operații de stabilitate în structuri multinaționale și în cadrul inițiativelor de cooperare internațională.

Forțele armate ale României sunt pregătite de comandamentele cu atribuții administrative. La ordinul șefului S.M.G., aceste comandamente cu atribuții administrative asigură generarea, operaționalizarea și predarea forțelor nominalizate, prin transfer de autoritate, Comandamentului 2 Operațional Întrunit.

În baza Transferului de Autoritate de la Categoriile de Forțe la Comandamentul 2 Operațional Întrunit, acesta preia comanda și controlul operațional asupra structurilor militare nominalizate să participe la operații militare în teatrele de operații, organizând și desfășurând o serie de activități specifice privind evaluarea, organizarea introducerii/extracției în/din teatru, urmate de un nou transfer de autoritate către Comandantul Forței Întrunite Multinaționale, monitorizarea activităților, soluționarea cererilor etc.

Autoritatea națională care efectuează transferul de autoritate este ministrul apărării naționale și șeful

S.M.G., prin comandantul Comandamentului 2 Operațional Întrunit, iar relația de subordonare este OPCON/ TACON.

La această dată, Armata ROMÂNIEI pregătește, desfășoară și susține participarea cu forțe la operații de pace, în scopul soluționării situațiilor de criză care afectează interesele naționale și ale comunității internaționale. Avem angajate în teatrele de operații din KOSOVO, BOSNIA-HERȚEGOVINA, AFGANISTAN, și IRAK 9 structuri militare de nivel batalion, detașament, companie și pluton, care însumează peste 1300 militari. Principalele date sunt prezentate în anexă.

Forțele care au fost destinate de partea română, participă la aceste operații având la bază aprobarea Parlamentului, în baza solicitărilor oficiale adresate ROMÂNIEI de către ONU/OSCE sau de alte structuri.

1.4. Documente internaționale și naționale care reglementează participarea în operații în sprijinul păcii în structuri multinaționale

Documentele oficiale care preced participarea forțelor naționale în cadrul unei forțe multinaționale întrunite, sunt:

- Mandatul Consiliului de Securitate ONU sau al altei structuri și Scrisoarea oficială privind solicitarea participării unor contingente naționale la forța multinațională întrunită, adresată conducerii politico-militare.

- Hotărârea Parlamentului (HP) ROMÂNIEI privind aprobarea participării unor forțe naționale la forța multinațională întrunită, cuprinzând nominalizarea forțelor și limitarea în timp a participării.

- Hotărârea Guvernului (HG) României privind diferite probleme tehnice privind participarea forțelor.

- Acordul privind statutul forțelor (SOFA), Memorandumul de înțelegere (MOU) și Acordul Tehnic (TA).

- Aranjamente de comandă la nivelul forței multinaționale întrunite și Transferul de Autoritate (TOA).

- Stabilirea persoanei care exercită funcția de comandant al contingentului național.

Mandatul. În operațiile întrunite multinaționale, comandantul Forței Întrunite multinaționale conduce operațiile pe baza unui mandat, care în general descrie scopul acestora. Operațiile întrunite multinaționale conduse de ONU se desfășoară pe baza mandatului stabilit prin rezoluția Consiliului de Securitate.

Operațiile conduse de organizațiile regionale se desfășoară, de asemenea, pe baza unui mandat emis de Consiliul de Securitate, la care se adaugă prevederile rezultate din tratate, acorduri, rezoluții sau aranjamente ale organizațiilor internaționale sau regionale respective.

Secția Știință Militară

De regulă, mandatul are următorul conținut: probleme generale; scopul operației întrunită multinaționale; misiunea Forței întrunită multinaționale; obiective ce trebuie îndeplinite; compunerea Forței; numirea comandantului și a altor mediatori speciali și atribuțiunile acestora; nominalizarea structurii responsabile care supervizează operația (eșalonul superior); prevederi generale privind sprijinul logistic și financiar; distincția dintre organizațiile de sprijin și responsabilitățile naționale; data limită a mandatului; condițiile și termenele pe care țara gazdă intenționează să le impună referitor la prezența forței; reglementări privind drepturile și imunitățile personalului Forței întrunită multinaționale.

În baza rezoluțiilor Consiliului de Securitate al ONU, a stabilirii națiunii conducătoare în cadrul Forței întrunită multinaționale constituite pentru executarea unei operații, se întocmesc **Memorandumurile de Înțelegere (MOU)** și **Acordurile Tehnice (TA)** între națiunile participante la constituire. În cadrul acestor documente se stipulează angajamentele prin care participanții vor îndeplini misiunea și înființa structura, precum și stabilirea responsabilităților, principiilor generale și procedurilor adecvate. Un punct separat revine comenzii și controlului în cadrul structurii constituite.

Acordul privind statutul forțelor (SOFA) sau acordul privind statutul misiunii (SOMA) se negociază între țara gazdă și organizațiile participante la operație, în numele țărilor participante, stabilind în detaliu statutul legal al membrilor Forței întrunită multinaționale. Aceste acorduri, negociate între Națiunile Unite, țările gazdă și organizațiile din statele participante, presupun o coordonare amănunțită între comandanții militari și reprezentantul special al secretarului general în teatrul de operații, pentru realizarea SOFA la nivelul țărilor implicate.

Un acord privind statutul forțelor trebuie să conțină, de regulă, următoarele puncte: probleme generale; statutul de parte neutră al Forței (numai în cazul operațiilor de menținere a păcii); acceptul de intrare / ieșire în / din teritoriul națiunii gazdă; documentele de identitate (identificare); dreptul de a purta arme și tipul acestora; asigurarea libertății de mișcare atât în timpul exercitării misiunilor cât și în afara acestora, pentru toți membrii Forței; cine deține autoritatea legală asupra membrilor Forței; drepturile privind folosirea aeroporturilor, porturilor și rețelelor de drumuri și căi ferate, de pe teritoriul națiunii gazdă; dreptul Forței de a-și utiliza propriul sistem de comunicații; reglementări și facilități poștale

și vamale; autoritatea asupra zborurilor organizațiilor internaționale participante și arborarea drapelurilor și însemnelor naționale; reglementări privind portul uniformelor; dreptul de a folosi vehicule cu propriile însemne de înmatriculare; probleme privind jurisdicția; asigurarea libertății și drepturilor de acțiune ale poliției militare; reguli privind taxele vamale și obligațiile membrilor Forței; aprovizionarea generală și întreținerea tehnicii; probleme privind reglementarea echivalărilor și compensărilor privitoare la bunurile care aparțin țării gazdă; autoritatea Forței de a obține, stoca și raporta toate acele informații ce-i sunt necesare pentru a asigura securitatea forțelor proprii și a monitoriza acțiunile tuturor celorlalte forțe și activități din teatrul de operații; obligativitatea aplicării "Convenției Națiunilor Unite privind Privilegiile și Imunitățile"; prevederi privind dreptul la autoapărare a personalului Forței și dreptul de autoapărare al Forței în cazuri de atac terorist sau amenințarea cu acțiuni teroriste; dreptul de folosire al spectrului electromagnetic în realizarea comunicațiilor în sprijinul operațiilor.

Regulile de Angajare (Rules of Engagement - ROE) sunt parte a procesului politic prin care forțele armate sunt subordonate voinței politice. Datorită considerațiilor politice, regulile de angajare sunt în general mai restrictive decât le-ar permite legea. Regulile de angajare sunt elaborate pentru nivelul strategic, operativ și tactic, însă substanța lor nu se schimbă.

Regulile de angajare reglementează folosirea forței în acord cu cele specifice promulgate de o coaliție, criză, conflict armat specific sau misiuni interne. Acestea sunt așa numitele "ROE standard", conținând dreptul la autoapărare și regulile pentru exercitarea acestui drept.

ROE se elaborează și emit ca document de stat major și cuprind în principiu, următoarele: nivelul de clasificare; autoritatea emitentă; probleme generale cu privire la specificul misiunii; norme comportamentale și restricționări determinate de cultura, tradițiile, religia și ideologia specifice zonei teatrului de operații; zone de restricție; reguli specifice fiecărui eșalon, până la nivel individ, pe baza analizei amenințărilor posibile; elemente ale legilor conflictelor armate; modul de utilizare a armamentului pentru autoapărare.

Aceste reguli se pot detalia și îmbunătăți în funcție de specificul operației și de analiza intențiilor adversarului.

Documentele ca stare se prezintă în formă scrisă, cuprinzând regulile de angajare, de la cele de maximă generalitate care stabilesc conduita

Secția Științifică Militară

din punct de vedere politico-militar, până la cele care se adresează fiecărui militar în parte.

Transferul de autoritate

reprezintă ansamblul activităților prin care un comandament acordă dreptul de comandă și control operațional altui comandant stabilit prin ordin al eșalonului superior, în scopul planificării și conducerii unor acțiuni militare.

Pentru constituirea unei forțe multinaționale, Transferul de autoritate este modalitatea prin care se asigură eficiența operațiilor întrunite desfășurate de o Forță multinațională întrunită, cu respectarea suveranității statale a națiunilor care o compun, precum și a principiilor și regulilor de drept internațional. Comandantului Forței Multinaționale Întrunite i se delegă controlul operațional/tactic asupra tuturor forțelor destinate în zona sa de responsabilitate, de către statele contribuatoare cu trupe.

Pentru misiunile de apărare colectivă în cadrul NATO, transferul de autoritate se face conform prevederilor documentelor NATO și cuprinde în principiu următoarele puncte: autoritatea națională care efectuează transferul - ministrul apărării naționale, șeful Statului Major General, sau structura careia i s-a făcut delegarea de autoritate, respectiv Comandamentul 2 Operațional Întrunit; cui se adresează: comandantului Forței întrunite multinaționale (cu titlu de informare se aduce la cunoștința comandanților interesați, care au atribuții de sprijin al Forței); condiții de transmitere - să fie anterior datei stabilite pentru efectuarea transferului. Acest mesaj este precedat de ordinul de activare a forțelor (ACTWAR), de cererea privind declanșarea acțiunii (ACTREQ) și de ordinul de acțiune (ACTORD); metoda de transmisie - fax, poșta electronică; clasificarea secret / neseecret; nominalizarea unităților și personalului ce fac obiectul transferului; data când va avea loc ceremonia oficială a transferului; relația și nivelul comenzii; locul în care urmează să fie desfășurată unitatea; gata pentru îndeplinirea misiunii - data, ora; orice alte informații legate de unitatea respectivă, cum ar fi echipament special, armament, limită / restricții în misiunile ce le are de îndeplinit etc.

Inventariind exemplele, de la cele două războaie mondiale până la conflictele recente, trebuie să concluzionăm că stabilirea și ulterior funcționarea unui sistem de comandă și control eficient, în orice coaliție multinațională reprezintă, atât din punct de vedere politic, juridic cât și militar, cea mai mare provocare și elementul cheie în îndeplinirea obiectivelor. Experiența dobândită

de Comandamentul 2 Operațional Întrunit în acest domeniu ne postează cel puțin pe picior de egalitate cu celelalte state NATO.

*

*

*

REFERINȚE

- ◆ Strategia de Securitate Națională a României
- ◆ Carta Albă a Securității și Apărării Naționale a Guvernului
- ◆ Strategia Militară a României
- ◆ Directiva de Planificare a Apărării
- ◆ Instrucțiuni privind Planificarea, Programarea, Bugetarea și Evaluarea Forțelor, Activităților și Resurselor în M.Ap.N.
- ◆ Ordonanța nr.52/1998 privind Planificarea Apărării Naționale a României
- ◆ Legea nr. 63/2000 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.52/1998, privind Planificarea Apărării Naționale a României
- ◆ Doctrina pentru Operațiile Întrunite Multinaționale, București, 2001
- ◆ Doctrina pentru Planificarea Operațiilor Întrunite, București, 2003
- ◆ Doctrine for Planning Joint Operations (Joint Pub. 5 - 0) / 1995
- ◆ NATO Glossary of Terms and Definitions (AAP - 6) / 2002
- ◆ Instruction 4000 sur le processus de planification des operations interarmees/1999
- ◆ Dr. Ioan DIACONU, Curs de Drept Internațional Public, ed. "Sansa SRL", București, 1993;
- ◆ Nicolae ECOBESCU, Victor DUCULESCU, Drept Internațional Public, ed. Hyperion XXI, București, 1993
- ◆ TRATATUL ATLANTICULUI DE NORD, Washington DC, 4 aprilie 1949
- ◆ NATO Handbook, Office of Information and Press, NATO -1110 Bruxelles, Belgium 1998
- ◆ Field Manual 27-10 THE LAW OF LAND WARFARE, Department of U.S. Army, ed. July 1956

PARTICIPAREA ARMATEI ROMÂNE ÎN TEATRELE DE ACȚIUNI MILITARE

1. Forța de Menținere a Păcii din KOSOVO (KFOR)

Detășamentul "ROFND" - una Cp. I (2 x Pl. I., 1 x Pl. Spj.), acționează în cadrul Brigăzii Multinaționale Sud - Vest, în subordinea contingentului Italian.

Misiuni:

- patrularea pe rutele principale și secundare din zona de responsabilitate ziua și noaptea;
- organizarea de puncte de control fixe și mobile;
- realizarea pazei diferitelor perimetre;
- colectarea armamentului și muniției deținute de populație și organizațiile locale;
- escorta și paza cetățenilor sârbi în diferite situații;
- recunoașteri în zona de responsabilitate.

Efective: **86 militari**

Tehnică: **23 de autovehicule și mașini de luptă de diferite tipuri**

Locul de dislocare: **Camp "BASCO" - GORAZDEVAC, aprox. 5 km. ESE localitatea Peje/Pec.**

2. Forța de Menținere a Păcii din Bosnia - Herțegovina (SFOR)

2.1. Detășamentul Național "BOSNIA" - Dt. Ge. (1 x Pl. drumuri., 1 x Pl. poduri)

Misiuni :

- cercetarea la minarea și deminarea terenului;
- recunoașterea și cercetarea de detaliu a locurilor în care forțele proprii sau alte forțe aparținând SFOR urmează să îndeplinească misiuni;
- construcția, repararea, întreținerea și menținerea viabilității căilor de comunicații rutiere și podurilor;
- intervenții pe rutele SFOR în caz de înzăpezire și calamități naturale;
- activități specifice domeniului public - militar pentru identificarea nevoilor și realizarea proiectelor de refacere a infrastructurii, armonizarea relațiilor între instituțiile militare și civile, precum și activități administrativ - teritoriale.

Efective: **68 militari**

Tehnică: **27 autovehicule și tehnică de geniu.**

Locul de dislocare: **BUTMIR.**

2.2. Detășamentul "OLANDA" - detașament mixt româno-olandez (1 x Pl. Tp., una ech. Deminare (EOD), 1 x Pl. Aprov. C.L. de aviație)

Misiuni:

- transport persoane, marfă, muniție, mijloace auto sau de luptă defecte;
- îndepărtarea și/sau scoaterea din funcțiune a dispozitivelor explozive improvizate care amenință personalul sau împiedică îndeplinirea misiunilor ;

- participarea la inspectarea locurilor de dispunere a armamentului și munițiilor armatelor Federației Croato-Musulmane și a republicii Sârpska ;

- sprijinul subunităților de infanterie în cadrul operațiunilor de colectare a armamentului și muniției rămase în posesia populației civile ;

- distrugerea armamentului și munițiilor colectate din teren sau de la populație (toate misiunile se execută sub directa supraveghere și îndrumare a unui specialist EOD olandez - consilier tehnic);

- paza contra incendiilor pe aerodrom;

- stocarea și mânuirea combustibilului pentru elicoptere;

- alimentarea elicopterelor în condiții de siguranță cerute de NATO.

Efective: **38 militari**

Tehnică: **se asigură de partenerul olandez.**

Locul de dislocare: **BANJA LUCA, BUSOVACA și BUGOJNO.**

3. Forța pentru Faza IV de Stabilitate și Reconstrucție din Irak

3.1.1. Operația "ANTICA BABILONIA" - un B.I. (2xCp.I; 1xCp.St. Maj.; 1 x Cp. Log.), acționează în cadrul Bg. I. "ARIETE".

Misiuni :

- cercetarea în scopul culegerii de informații și de monitorizare a traficului pe comunicațiile din zona de responsabilitate în condițiile pericolului acțiunilor ostile ale inamicului;

- paza și interceptarea / blocarea unor puncte critice, situate pe comunicații sau în zone urbane;

- scotocirea unui raion, cu suprafață mai mare decât în condiții obișnuite, care necesită executarea de acțiuni neîntrerupte pe durata a 3-4 zile;

- misiuni în compunerea unor grupări de forțe stabilite prin ordin de către comandantul Brigăzii de infanterie "ARIETE";

- patrulare pe principalele căi de comunicații și în principalele localități din cadrul AOR a brigăzii și organizarea posturilor de observare în comun cu militarii italieni;

- puncte de control mobile în punctele obligatorii de trecere;

- escorte CIMIC și escorte convoaie în principalele localități din aria de responsabilitate (AOR) a Diviziei Multinaționale Sud-Est;

- misiuni umanitare în folosul populației civile din AOR ;

- misiuni de transport atât în AOR a brigăzii cât și în AOR a Diviziei Multinaționale Sud-Est;

- paza câmpului White Horse;

- escortarea și asigurarea protecției echipelor EOD italiene și americane pentru executarea lucrărilor de neutralizare a muniției neexplodate

descoperite de către militarii români în AOR;

- antrenarea militarilor irakieni din cadrul subunităților OSG (Operational Support Group).

Efective: **405 militari**

Tehnică: **80 mașini de luptă și de autovehicule de diferite tipuri.**

Locul de dislocare: Camp WHITE HORSE la 5 S-V loc. An Nasiriyah

3.1.2. Operația "ANTICA BABILONIA" - una Cp. P.M. (1 x Pl. P.M.; 1 x Pl. control trafic, 1 x sub. asig. de luptă), acționează în cadrul Rg. M.S.U. (Multinational Specialized Unit)

Misiuni:

- protecția personalităților militare sau civile;
- escortări de convoaie militare;
- asigurarea securității unor obiective militare sau civile;
- misiuni de control - verificarea regulilor de securitate;
- recunoașteri terestre pe traseele de extracție;
- investigații specifice P.M.;
- participarea la investigarea accidentelor de circulație;

- misiuni de control trafic rutier;

- culegere de informații din mediul civil.

Efective: **100 militari**

Tehnică: **26 mașini de luptă și de autovehicule de diferite tipuri**

Locul de dislocare: Camp LIBECCIO, Camp FAMILY QUARTER

3.2.1. Operația "IRAQI FREEDOM" - un Dt.Ge. (1xPl.drumuri; 1 x Pl. poduri; 1 x Pl. construcții ușoare; 1 x Pl. logistic;) acționează în cadrul Diviziei Multinațională Centru Sud sub comandă poloneză.

Misiuni:

- construcția și repararea drumurilor;
- construcția și repararea podurilor;
- amenajarea de platforme pentru elicoptere;
- amenajarea de platforme pentru parcare tehnicii;
- construcția de elemente genistice pentru protecția forțelor (gabioane, hescobastioane, împrejmuiri cu sârmă ghimpată sau concertină);
- executarea de misiuni genistice în folosul populației civile;
- amenajarea infrastructurii (paturi, platforme) pentru construcții pe verticală în comandamente sau baze logistice;
- executarea de lucrări simple de construcții montaj (barocamente) pentru încartiruire.

Efective: **149 militari**

Tehnică: **69 autospeciale, utilaje și de autovehicule de diferite tipuri**

Locul de dislocare: Camp C în Al Hillah / Irak

3.2.2. Operația "IRAQI FREEDOM", Detașamentul special de informații, (Structură de comandă și analiză, 3 x Grup de informații; 1 x Echipă mobilă; Sistem de 2 avioane fără pilot),

acționează în cadrul Diviziei Multinațională Centru Sud sub comandă poloneză.

Efective: **56 militari.**

Tehnică: **24 autospeciale și autovehicule de diferite tipuri**

Locul de dislocare: Cdm. D.M.N. C.S. din localitatea Al Hillah / Irak.

4. Forța de stabilitate din Afganistan

4.1. Operația Coalitiei Internaționale Antiteroriste "ENDURING FREEDOM" - un B.I. (2 x Cp. I; 1 x Cp. St. Maj.; 1 x Cp. Log.), acționează în cadrul Bg. I. "ARIETE".

Misiuni :

- cercetarea în zona de responsabilitate în scopul culegerii de informații și de monitorizare a traficului pe comunicațiile ce conduc spre KANDAHAR;

- paza și securitatea Bazei Aeriene KANDAHAR;

- cercetare în scopul culegerii de informații și de monitorizare a traficului pe comunicațiile;

- patrulare în zona de responsabilitate pe timp de zi și de noapte;

- observare în comun cu militarii afgani;

- intervenții pentru securitatea operațiilor de descărcare C.L.;

- intervenții pentru securitatea Porții de Asistență Umanitară;

- însoțirea echipei satului (Village Team);

- misiuni de luptă, în compunerea unor grupări de forțe stabilite prin ordin de către comandantul forțelor.

Efective: **405 militari**

Tehnică: **66 mașini de luptă, autospeciale și de autovehicule de diferite tipuri.**

Locul de dislocare: Camp KAF din KANDAHAR

4.2. Operația Forța Internațională pentru Asistența de Securitate - I.S.A.F. - 1Pl. P.M.; ofițeri de stat major în Comandamentul ISAF și Comandamentul Brigăzii Multinaționale (KMNB); ofițeri de legătură și o aeronavă C-130 cu echipajele care o încadrează.

Misiuni :

- recunoașteri terestre și aeriene pe traseele de extracție;

- asigurarea serviciului operativ la MP - KMNB;

- participarea la investigare accidente circulație, morți suspecte, mașini capcană;

- escortări de convoaie militare;

- asigurarea securității VIP ori a obiectivelor FIAS;

- participarea la evenimente la care prezența Poliției Militare este obligatorie;

- misiuni de control - verificare a regulilor de securitate;

- misiuni de control trafic rutier;

- culegere de informații din mediul civil.

Efective: **25 militari, 8 ofițeri de stat major**

Tehnică: **26 mașini de luptă și de autovehicule de diferite tipuri**

Locul de dislocare: Camp WAREHOUSE

DIRECȚII PRIORITARE DE ACȚIUNE PENTRU OPTIMIZAREA INSTRUIRII FORȚELOR AERIENE ROMÂNE

Col. dr. Vasile ȘTEFĂNESCU

Direcțiile prioritare de acțiune pentru optimizarea instruirii Forțelor Aeriene exprimă sintetic opțiunile Statului Major al Forțelor Aeriene de pregătire a forțelor pentru îndeplinirea misiunilor de bază stabilite prin Strategia de Securitate Națională, Strategia Militară a României, precum și a angajamentelor internaționale rezultate din Directiva de Planificare a Apărării, Calendarul de Reformă și Integrare în NATO și Planul Național Anual pentru ciclul V MAP. De asemenea, acestea sunt în strânsă legătură cu angajamentele privind Propunerile de Forțe - România 2004, cu documentul NATO de evaluare a interoperabilității, PARP Assessment - 2003 și cu Angajamentele de la Praga privind Capabilitățile (PCC - Prague Capabilities Commitments).

Statul Major al Forțelor Aeriene își propune orientarea capabilităților proprii și a eforturilor personalului pentru îndeplinirea misiunilor rezultate din angajamentele asumate de țara noastră în cadrul Alianței. Aceasta presupune concentrarea pe propunerile cu forțele puse la dispoziția NATO în cadrul serviciului Poliție Aeriană, pe capacitatea de dislocare, susținere în teatru și creșterea interoperabilității forțelor dislocabile.

Efortul Forțelor Aeriene va fi focalizat pe implementarea măsurilor necesare pentru conectarea la Sistemul Integrat Extins de Apărare Aeriană al NATO (NATINEADS - NATO Integrated Extended Air Defence Sistem), pe asigurarea și instruirea forțelor în sprijinul acțiunilor de apărare aeriană ale NATO.

Obiectivul general al instruirii Forțelor Aeriene - stabilit prin Dispoziția privind instruirea Armatei României - îl constituie realizarea nivelului de performanță necesar pentru apărarea spațiului aerian național, integrarea apărării aeriene a României în sistemul de apărare aeriană al NATO, executarea operațiilor aeriene independent sau în cadrul operațiilor întrunite naționale, participarea la operații aeriene multinaționale.

Obiectivele operaționale ale Forțelor Aeriene vizează creșterea nivelului de instruire a structurilor operaționale și a celor în curs de operaționalizare, în scopul realizării unei capacități defensive credibile, care să asigure prevenirea, descurajarea și respingerea unei eventuale agresiuni din aer împotriva României, însușirea cunoștințelor, formarea și perfecționarea deprinderilor practice pentru lucrul individual și în echipă pentru desfășurarea activităților specifice privind managementul spațiului aerian, în concordanță cu doctrinele și procedurile naționale și ale NATO, precum și instruirea personalului pentru îndeplinirea cerințelor/standardelor și implementarea procedurilor de lucru în cadrul Sistemului de Comandă și Control Aerian Național (SCCAN).

Un accent deosebit punem pe instruirea forțelor nominalizate pentru participarea la întreaga gamă de misiuni NATO specifice Forțelor Aeriene, asigurarea nivelului de instruire a forțelor destinate NATINEADS, creșterea interoperabilității cu structurile similare din Forțele Aeriene ale statelor membre NATO și instruirea personalului selecționat pentru a ocupa funcții în comandamentele NATO sau structurile de legătură.

Formarea și dezvoltarea potențialului și capacității de efort fizic necesare îndeplinirii misiunilor în condiții extreme de solicitare, specifice zonelor în care este previzibilă participarea la operații multinaționale dar și adaptarea sistemului de instruire instituționalizată, în conformitate cu doctrinele și standardele NATO sunt de asemenea direcții prioritare de acțiune.

Creșterea nivelului de cunoaștere a limbii engleze cu accent pe termenii, expresiile, abrevierile și acronimele specifice NATO, este o realitate în cadrul Forțelor Aeriene, personalul fiind instruit în vederea participării la acțiuni preventive și de luptă împotriva terorismului sau de sprijin a acțiunilor anti-teroriste.

Instruirea Forțelor Aeriene se planifică,

organizează și desfășoară având în vedere următoarele principii de bază: realizarea instruirii complexe pentru acțiuni de luptă de orice tip, întrunit și combinat; asigurarea eficienței, definită ca echilibru între obiective/ rezultate și costuri; evaluarea riguroasă a nivelului de instruire după fiecare etapă și eliminarea curențelor/deficiențelor; încurajarea gândirii critice, rezolvării novatoare și judecății profesionale eficiente; angajamentul personal, exprimat prin răspunderea individului privind instruirea pentru îndeplinirea atribuțiilor și răspunderea comandantului privind instruirea structurii pentru îndeplinirea misiunilor.

În opinia noastră, optimizarea instruirii trebuie să asigure creșterea (maximizarea) capacității de luptă (acțiune) a Forțelor Aeriene de la nivelul actual la nivelul cerințelor NATO, pe etape și elemente de structură, într-un orizont de timp prefigurat (2005-2010), cu întrebuintarea eficientă (la nivel minim) a resurselor alocate.

Optimizarea instruirii trebuie să se realizeze într-o concepție unitară, să asigure accelerarea procesării resurselor în structurile de instruire pentru a se realiza produsul final la parametrii proiectați - comandanți și structuri militare gata de acțiune.

Realizarea optimizării instruirii în practică presupune efort conjugat pentru identificarea vectorilor de acțiune, a elementelor care pot determina decisiv maximizarea capacității de luptă (acțiune) a Forțelor Aeriene și minimizarea costurilor. În acest context trebuie să stabilim cu claritate la ce nivel se află instruirea în Forțele Aeriene, ce parametri trebuie să aibă capacitatea de luptă a structurilor în raport cu misiunile viitoare de îndeplinit, să stabilim cerințele esențiale ale instruirii și activitățile standard de instruire pentru crearea acestei capacități. Nivelul capacității de luptă a Forțelor Aeriene este un criteriu care poate exprima gradul de integrare în NATO.

În mod practic, real, cu cât vom avea mai repede și mai multe structuri cu capacitate de luptă de nivel NATO, cu atât Forțele Aeriene vor fi mai credibile și vor fi pe deplin integrate.

Scopul instruirii este realizarea capacității de acțiune a Forțelor Aeriene la standardele NATO. Optimizarea instruirii trebuie să asigure identificarea

modalităților de instruire și alegerea celor optime care să asigure realizarea scopului propus prin elaborarea unei concepții de instruire care să corespundă nevoilor reale de instruire, de tip NATO, asigurarea unor structuri viabile de instruire în raport cu nevoile de instruire, modernizarea logisticii instruirii, dar și definirea criteriilor și standardelor de selecție a personalului militar, accelerarea procesului de standardizare formarea instructorilor, perfecționarea sistemului de evaluare a instruirii și modernizarea managementului instruirii.

Noua concepție a instruirii Forțelor Aeriene urmărește să direcționeze, coordoneze și să sprijine programele de instruire și exerciții, specifice procesului de integrare. În vederea înțelegerii și implementării conceptelor NATO, planificării și executării dislocării/redislocării, operațiilor și exersarea procedurilor pentru realizarea interoperabilității în instruire, precum și elaborarea și dezvoltarea programelor naționale de instruire, bazate pe doctrina și terminologia NATO.

Sunt vizate nivelurile operațional și tactic, astfel încât afirmarea să fie posibilă în cadrul actualului program de pregătire și exerciții NATO. Accentul se va pune pe pregătirea forțelor declarate urmând ca acestea să participe la exerciții de afirmare, dezvoltându-și astfel capabilitățile de dislocare, angajare și sustenabilitate având la bază conceptele CJTF (Combined Joint Tasks Forces) și NRF (NATO Response Force). Instruirea individuală va avea la bază conceptul "Train the trainers" în domeniile: limba engleză operațională, instruire CIS (Communication Information System), proceduri de stat major și operaționale în toate domeniile (planificare, finanțare, evaluare etc.), iar instrucția colectivă va urmări antrenarea personalului pentru luptă.

Specificul instrucției în Forțele Aeriene scoate în evidență necesitatea îndeplinirii unor cerințe esențiale pentru forțele operaționale și anume: îndeplinirea misiunilor specifice în orice condiții meteorologice și geoclimatice, specifice teatrului de acțiuni militare; realizarea unui înalt profesionalism în operațiuni întrunit naționale și/sau multinaționale, cunoașterea și aplicarea conceptelor, implementarea standardelor și procedurilor NATO, realizarea integrării conceptuale și acționale cu structurile de comandă-control NATO și realizarea

interoperabilității, participarea la misiuni comune cu structurile NATO.

Instrucția colectivă a Forțelor Aeriene Operaționale – denumită instrucția operațională - se execută cu formațiuni, detașamente, subunități și unități integral constituite în scopul realizării/menținerii nivelului de instruire necesar îndeplinirii misiunilor specifice pe teritoriul național sau în afara acestuia.

Instrucția operațională se desfășoară cu structuri care urmează să îndeplinească misiuni specifice în interiorul sau în afara teritoriului național, structuri care execută serviciul Poliție Aeriană și cu structuri care participă la apărarea aeriană colectivă.

Instrucția operațională se referă în special la antrenarea în vederea trecerii la îndeplinirea misiunilor în baremele ordonate, conform categoriei și nivelului de operativitate în care sunt încadrate forțele, executarea exercițiilor și aplicațiilor cu teme în concordanță cu misiunile pentru care au fost declarate disponibile, participarea la exerciții comune (bilaterale) cu/fără parteneri străini, cu dislocare pe diferite baze aeriene din țară, specifice misiunilor pentru care se pun la dispoziție.

Pentru forțele care execută serviciul Poliție Aeriană sub comandă NATO, instrucția urmărește antrenarea forțelor și evaluarea capacității de acțiune a acestora pentru îndeplinirea misiunii, de pe aerodromul de bază sau de pe un alt aerodrom, instruirea personalului pentru a aplica măsurile legale împotriva aeronavelor deturnate (RENGADE) și executarea unor exerciții complexe în care să fie angrenate și structurile de apărare aeriană aparținând altor categorii de forțe ale armatei în scopul testării posibilităților reale de exercitare de către Comandamentul Operațional Aerian Principal (COAP) a controlului operațional asupra acestora (OPCON – Operational Control).

Instruirea personalului care încadrează elementele Sistemului de Comandă și Control Aerian Național (Centrul de Operații Aeriene – COA și Centrul de Raportare și Control – CRC din COAP; centrele de operații ale bazelor aeriene – COBA, brigăzii (regimentului) de rachete sol-aer – CORSA și batalionului de război electronic – CORE; posturile de fuziune a senzorilor – PFS) are în vedere aplicarea procedurilor operaționale standardizate, exploatarea/întrebuințarea echi-

pamentelor din dotare pe timpul desfășurării operațiilor/acțiunilor aeriene, transferul controlului asupra misiunilor aeriene între structurile implicate în dirijarea avioanelor la interceptare și coordonarea acțiunilor aviației cu acțiunile forțelor de apărare aeriană cu baza la sol (GBAD – Ground Based Air Defence) și schimbul de date despre situația aeriană cu organele de trafic civil române și cele NATO.

Având în vedere complexitatea instruirii de specialitate a Comandamentului Operațional Aerian Principal și a centrelor de operații din Forțele Aeriene în contextul integrării apărării aeriene în NATINEADS, am stabilit formele, modalitățile și scopurile instruirii de specialitate a personalului care le încadrează.

Instruirea de specialitate se desfășoară prin studiu individual, exerciții și antrenamente și pe timpul aplicațiilor și are ca scop formarea și perfecționarea deprinderilor pentru supravegherea și controlul spațiului aerian, monitorizarea, coordonarea și controlul execuției serviciului Poliție Aeriană și vizează:

- elaborarea ordinului de misiune aeriană (ATO – Air Tasking Order), ordinului de control al spațiului aerian (ACO – Air Control Order), ordinului de apărare aeriană (ADO – Air Defence Order), instrucțiunilor speciale (SPINS – Special Instructions) și replanificarea misiunilor aeriene pe timpul execuției;
- realizarea managementului spațiului aerian și a managementului traficului aerian;
- producerea imaginii aeriene unice recunoscute și distribuirea acestora la utilizatori;
- identificarea aeronavelor ostile, precizarea țintelor și stabilirea priorității lovirii acestora, repartizarea lor pe sisteme de arme și dirijarea aviației de vânătoare la interceptare;
- asigurarea meteorologică a zborului de instrucție și serviciului Poliție Aeriană;
- realizarea și actualizarea permanentă a bazelor de date pentru evidență și raportarea datelor de stare ale forțelor și a rezultatului acțiunilor acestora.

Instruirea de specialitate se desfășoară etapizat, pe categorii de personal și cuprinde:

- Instruirea individuală (Individual Training – IT).
- Instruirea avansată (Advanced Level Training – ALT).

- Instruirea liderilor (Senior Leadership Training – SLT).
- Instruirea echipelor (Team Training - TT).

Instruirea individuală se desfășoară în instituții de învățământ și la locul de muncă, având ca scop obținerea și menținerea statutului "Pregătit pentru misiune" și presupune parcurgerea a 3 etape de instruire.

(1) Instruirea inițială – de bază (Initial Qualification Training – IQT) se desfășoară în Academia și Școala de Aplicație a Forțelor Aeriene și presupune însușirea cunoștințelor privind definirea, principiile și componentele de comandă și control, cunoașterea, utilizarea și mentenanța echipamentelor de comandă și control a Forțelor Aeriene, formarea deprinderilor pentru îndeplinirea funcțiilor corespunzător structurilor și posturilor SCCAN.

(2) Instruirea pentru specializare (Mission Qualification Training – MQT) se desfășoară în Școala de Aplicație a Forțelor Aeriene și trebuie să asigure însușirea și consolidarea cunoștințelor, precum și formarea deprinderilor necesare îndeplinirii atribuțiilor funcționale de către personalul de bază sau cel destinat completării, care încadrează elementele SCCAN și dobândirea statutului "Pregătit pentru misiune".

(3) Instruirea continuă (Continuation Training - CT) se desfășoară la nivelul fiecărui element al SCCAN în scopul menținerii la un înalt nivel a cunoștințelor și deprinderilor individuale ale personalului care are statutul "Pregătit pentru misiune". Formele instruirii continue sunt studiul individual, lucrul la simulatoare, antrenamentele de stat major, exercițiile simulate și reale.

Instruirea avansată se desfășoară în Școala de Aplicație a Forțelor Aeriene și la locul de muncă și trebuie să asigure personalului un nivel dezvoltat de instruire în întrebuințarea Forțelor Aeriene la nivel operativ, gestionarea proceselor din cadrul SCCAN pentru integrarea lor pe verticală și orizontală și să-i permită evaluarea instruirii personalului de bază care a parcurs etapele instruirii individuale IQT, MQT și CT.

Instruirea liderilor presupune parcurgerea unei perioade îndelungate pentru acumularea unei bogate experiențe în exercitarea actului de comandă. Participanții trebuie să acumuleze

cunoștințe care să le permită exercitarea comenzii și controlului Forțelor Aeriene la nivel operativ în cadrul operațiilor întrunite, combinate și multinaționale. Se realizează în cadrul Universității Naționale de Apărare, din care un modul se desfășoară la COA pentru familiarizarea cu echipamentele de planificare a operației aeriene, precum și la locul de muncă prin studiu individual, lucru la simulatoarele din COA, antrenamente de stat major, exercițiile simulate și reale, aplicații cu trupe/de zbor cu/fără trageri de luptă și exerciții multinaționale;

Instruirea echipelor se adresează personalului cu abilități individuale formate, care trebuie să fie antrenat pentru lucrul în echipă în cadrul diferitelor compartimente ale elementelor SCCAN și în condițiile mediului de desfășurare a operațiilor aeriene. Trebuie să asigure atât personalului de bază cât și celui care gestionează procesele ce se desfășoară în cadrul elementelor SCCAN, oportunitatea antrenării individuale și colective pentru integrarea orizontală și verticală a relațiilor individuale, a celor dintre diferitele compartimente ale elementelor SCCAN, precum și dintre acestea și celelalte elemente ale SCCAN. Este gestionată de către compartimentele instruire și simulare ale COA/COAP.

Instruirea în zbor, o altă particularitate în instrucția Forțelor Aeriene, se execută conform repartiției orelor de zbor și a cotelor de petrol pe baze aeriene, în limita resursei tehnice la dispoziție a aeronavelor din dotare, conform sarcinilor de instruire în zbor stabilite de Statul Major al Forțelor Aeriene.

Piloții care se instruiesc în perspectiva încadrării forțelor aeriene dislocabile prevăzute a fi puse la dispoziția NATO, vor fi selecționați din rândul locotenenților și căpitanilor, maxim din rândul locotenent-comandorilor cu 1-2 ani vechime în grad. Perspectiva în carieră trebuie să ofere posibilitatea folosirii acestor piloți în misiunile NATO pentru care au fost pregătiți, pentru o perioadă de minimum 5 ani. Principiul de instruire este "Instruiește-te așa cum vei lupta", conform cerințelor esențiale ale misiunii.

Creșterea nivelului de interoperabilitate se realizează prin însușirea în continuare a procedurilor NATO, aplicarea acestora în cadrul exercițiilor și antrenamentelor în comun cu forțele aeriene din țări membre NATO și a misiunilor de

transport aerian strategic care se desfășoară în teatrele de operații, executarea a cel puțin 120 de ore de zbor/pilot pentru MIG-21 LanceR și 160 de ore de zbor/echipaj pentru elicopter și aviația de transport, în toate condițiile meteorologice, ziua și noaptea, participarea la executarea serviciului Poliție Aeriană, la exercițiile și aplicațiile cu sau fără trageri de luptă. Prin aplicarea prevederilor Planului de Accedere și Integrare numai în anul 2003, creșterea calitativă în instruirea piloților a însemnat instruirea a peste 80 de tineri piloți față de 50 în 2002, creșterea cu 1.100 a numărului de exerciții de întrebuințare în luptă a aeronavelor, creșterea cu 20 a numărului de piloți instruiți pentru zbor în condiții grele ziua și noaptea, scăderea numărului de evenimente cu cauze de tehnica pilotajului, precum și profesionalismul de care au dat dovadă piloții care au evoluat în cele 8 antrenamente și exerciții de zbor desfășurate în comun cu Forțele Terestre, Forțele Navale și Forțele Aeriene din țările membre NATO și partenere.

Exercițiile de întrebuințare în luptă cu trageri (bombardamente) reale vor fi executate de către piloții care au planificate minimum 30 ore de instruire în zbor, cu avioane simplă comandă, în conformitate cu nivelul de pregătire atins și respectând principiile metodicii de pregătire. În perioada inițială de pregătire, piloții vor executa exerciții de trageri și bombardamente în regim simulat, pentru asigurarea securității zborului, până la îndeplinirea baremelor de instruire impuse.

În cadrul escadrilelor înzestrate cu avioane MiG-21 LanceR, misiunile de întrebuințare în luptă vor fi planificate astfel: 80 % misiuni aer-aer și 20 % misiuni aer-sol pentru piloții încadrați în escadrilele de aviație de interceptare (aer-aer); 20 % misiuni aer-aer și 80 % misiuni aer-sol pentru piloții încadrați în escadrilele de aviație de interceptare - bombardament (aer-sol).

Pregătirea personalului navigant pentru salvarea prin parașutare va fi organizată și condusă de instructorii cu parașutajul și mijloacele de salvare din fiecare bază, potrivit reglementărilor în vigoare și ordinelor comandantului bazei aeriene.

Pentru asigurarea funcționalității și interoperabilității serviciului de luptă sub comanda NATO (QRA – Quick Reaction Alert), este necesară implementarea unor măsuri privind

reorganizarea serviciului în centrele de operații, intensificarea instruirii piloților pe avionul MIG-21 LanceR, astfel încât să asigurăm numărul necesar și suficient de echipaje și aeronave pentru efectuarea interceptărilor cu celula a aeronavelor care nu respectă regimul de zbor.

Instruirea personalului pentru îmbunătățirea managementului spațiului aerian va reprezenta de asemenea, o direcție importantă pentru Forțele Aeriene, prin integrarea sistemului național de apărare aeriană și a structurilor de control al spațiului aerian național în sistemul de apărare aerian al NATO.

Vom acorda atenție implementării conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian, intensificând procesul de elaborare a reglementărilor specifice Forțelor Aeriene prin includerea procedurilor utilizate de NATO. Concomitent, vom continua pregătirea personalului pentru formarea și perfecționarea deprinderilor de aplicare a metodelor și procedurilor NATO și utilizarea frazeologiei specifice.

După accedere, pe perioada integrării, instruirea în cadrul Forțelor Aeriene va căpăta noi valențe și va avea ca obiectiv creșterea nivelului de instruire a structurilor operaționale și a celor în curs de operaționalizare, în scopul realizării unei capacități defensive credibile, însușirea cunoștințelor, formarea și perfecționarea deprinderilor practice pentru lucrul individual și în echipă pentru desfășurarea activităților specifice privind managementul spațiului aerian, în concordanță cu doctrinele și standardele naționale și ale NATO. De asemenea, vom acționa pentru instruirea forțelor nominalizate să participe la întreaga gamă de misiuni NATO specifice Forțelor Aeriene, creșterea interoperabilității cu structurile similare ale statelor membre NATO și standardizarea sistemului de instruire conform cerințelor NATO. Pentru realizarea acestui scop, ne propunem să acționăm concentrându-ne eforturile în două direcții principale – conferirea unui caracter mult mai practic instrucției și standardizarea acesteia la toate nivelurile într-o nouă concepție, prin continuarea și perfecționarea acțiunilor în curs de desfășurare.

NOI VALENȚE ALE INSTRUIRII ÎN ARMA INFANTERIE ȘI VÂNĂTORI DE MUNTE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN NATO

General de brigadă dr. Bica MIHĂILĂ

1. Noua configurație a mediului de securitate și implicațiile lui în domeniul militar

Evoluția mediului de securitate și tehnologiile moderne au impus fenomenului militar actual, mutații esențiale, materializate în lărgirea spectrului de confruntare, în creșterea complexității, a ritmului și a efectelor acțiunilor militare, precum și în extinderea influenței acestora în noi medii și domenii ale existenței umane.

Confruntarea militară a depășit limitele clasice – terestru, aerian și maritim, extinzându-se în spațiul cosmic și în cel informațional.

Însuși spectrul conflictului include în prezent, componenta de prevenire, cea de desfășurare și cea postconflict, fiecare din acestea presupunând acțiunea forței armate în proporții și sub forme diferite.

În acest context, acțiunile militare sunt desfășurate de forțe de dimensiuni mici, cu structură modulară, care dispun de mijloace de lovire deosebit de precise și la distanță mare, cu o mobilitate tactică sporită.

În noua configurație a mediului de securitate sunt așadar de așteptat o serie de mutații, determinate în principal de escaladarea confruntărilor din spectrul asimetric în general și a fenomenului terorist ca o componentă a acestui gen de confruntare care impune acest mod de reacție.

Prognozele organizațiilor internaționale abilitate în astfel de evaluări, arată că ponderea acțiunilor viitoare va avea ca mediu de desfășurare mediul urban, va determina noi implicații ale acțiunilor militare asupra societății civile, concomitent cu sporirea importanței datelor și informațiilor, a preciziei loviturilor, a sistemelor de arme electronice sau a celor bazate pe utilizarea energiei electromagnetice, a vehiculelor ușoare.

Realitatea de azi, confirmă studiile realizate la începutul anului 2000, care prognozau noi forme de conflict, de natură asimetrică conform cărora armatele convenționale se vor confrunta nu de puține ori cu acțiunile violente ale forțelor neregulate, nestatale, ce reprezintă interesele unor grupuri religioase, etnice sau teroriste, ale cartelurilor de droguri ori ale crimei organizate.

Specificul acestui gen de confruntare îl

reprezintă faptul că, aceste forțe acționează fără limitările impuse de convențiile internaționale, de legislația și organismele statale, nefiind supuse constrângerilor morale, politice, sociale și diplomatice.

În astfel de condiții, personalul acestor forțe poate fi echipat și dotat la același nivel ca și forțele regulate, având la dispoziție o gamă diversă de capacități militare, inclusiv nucleare, cu acces la sistemele internaționale de comunicații și financiare, la tehnologii și materiale cu destinație preponderent civilă, dar cu efecte deosebite asupra forțelor armate regulate.

În noul context, mediul urban se delimitează distinct ca un nou mediu de confruntare.

El este ținta predilectă a forțelor neregulate, deoarece limitează și îngreunează acțiunea forțelor convenționale, facilitează totodată, pregătirea și desfășurarea acțiunilor forțelor neregulate și amplifică efectele acestora.

Conflictele și crizele începutului sec. XXI, vor constitui o provocare pentru toate categoriile de forțe ale armatei.

Spațiul de acțiune cu mijloacele convenționale moderne ale forțelor armate române, este de așteptat să se extindă în afara celui național, conform responsabilităților și obligațiilor pe care le avem ca membru NATO, pe baza acordurilor încheiate și a planurilor de colaborare.

În prezent, există preocupări și realizări care conduc spre o nouă fizionomie a acțiunilor militare, schimbând atât mijloacele, cât și filozofia întrebuintării acestora.

Schimbările preconizate au la bază tehnologii avansate și concepte noi de anihilare a voinței adversarului și de realizare a obiectivelor.

În noul context, se pune un accent deosebit pe formarea unui *luptător cu abilități și capacități multiple, ușor adaptabil oricăror forme de conflict, în măsură să desfășoare acțiuni în orice condiții de mediu, timp și anotimp ori climă, timp îndelungat, izolat sau în grup, cu folosirea oricăror generații de tehnică și echipamente.*

Există o nouă viziune asupra prezenței în teatrul de acțiuni militare sau în zona de conflict, care înseamnă mai mult controlul zonei de conflict decât prezența fizică, folosind în acest sens

echipamente și tehnologii sofisticate de supraveghere și avertizare, bazate la sol, în aer sau în spațiul cosmic.

În momentul de față, preocupările specialiștilor militari orientează eforturile spre crearea unui nou mediu de confruntare, complet și complex, eficient, cu efecte masive asupra centrelor de gravitate ale adversarului, prin pregătirea și desfășurarea mai multor genuri de activități, letale și neletale, convenționale sau neconvenționale, simetrice ori asimetrice.

Reforma pe care o parcurge Armata României, determină adoptarea unei noi viziuni asupra operațiilor forțelor armate, în concordanță cu evoluțiile conflictelor armate și a exigențelor ce decurg din angajamentul României de a acționa în cadrul structurilor NATO ca partener egal și credibil de stabilitate, menținere sau impunere a păcii, de soluționare a situațiilor de criză pe plan internațional.

Diversitatea și complexitatea conflictelor armate previzibile pentru sec. XXI, în cadrul cărora se vor confrunta strategii, doctrine, tehnologii, armate cu grad diferit de înzestrare și cu un suport informațional și logistic corespunzător, evidențiază situații și condiții noi de pregătire și ducere a acțiunilor militare.

Totodată acțiunile militare în câmpul de luptă al viitorului, ca urmare a perfecționării teoriei militare, a dezvoltării mijloacelor și tehnicii de luptă, a diversificării și perfecționării structurilor militare, au căpătat deja noi dimensiuni și caracteristici.

2. Determinări ale aderării la NATO

Noul context geopolitic, găsește Armata Română într-un moment crucial al existenței sale, poate cel mai important din toată existența sa, integrarea în structurile alianței nord-atlantice.

Accederea în noua structură politico-militară presupune îndeplinirea unor criterii, condiții, care definesc gradul de competitivitate cu structurile NATO.

Factorii de care depind implementarea noilor cerințe operaționale sunt:

- adaptarea doctinelor;
- calitatea personalului;
- crearea structurilor modulare, flexibile;
- implementarea tehnologiilor moderne;
- instruirea forței după standarde similare NATO;

Doctrina Operațiilor Forțelor Terestre asigură o bază teoretică modernă pentru pregătirea și desfășurarea operațiilor secolului XXI, caracterizate de viteză mare de manevră și ritm operațional ridicat, de executarea descentralizată a misiunilor, de complexitate și capacitate letală sporită. Totodată, asigură concordanța și sincronizarea cu tehnologiile avansate, pentru toate armele și specialitățile militare, la toate nivelurile ierarhice, în toate tipurile de operații.

Cerințele câmpului de luptă impun instruirea și specializarea continuă a personalului implicat în acțiunile militare, iar dezvoltarea valorilor de bază, abilități individuale, mentale și fizice, capacitatea de a-și asuma responsabilități, judecata și inițiativa rămâne esențială.

Complexitatea operațiilor și înalta tehnologie determină un înalt grad de specializare, concomitent cu abilitatea de a rezolva temporar probleme din alte domenii, inclusiv din domeniul logistic sau administrativ.

Procesul de instruire capătă așadar o dimensiune nouă, determinantă, în amplul proces de pregătire a armatei încă de pe timp de pace. Acesta trebuie să țină cont de schimbările ce au loc în spectrul amenințărilor și al misiunilor, pentru a face față noilor tipuri de acțiuni, operațiilor informaționale, apărării teritoriului național, precum și acțiunilor teroriste.

Integrarea în NATO impune așadar mutații profunde de ordin doctrinar, legislativ, în domeniile organizării, dotării și instruirii armatei, care să facă posibilă compatibilitatea cu aceste structuri.

Instruirea va trebui să asigure din timp de pace formarea capacităților de reacție în timp real, folosirea tehnologiei informației la nivel de individ și de structură.

Căile prin care activitatea de instruire ar putea fi optimizată în perioada următoare, au în vedere următoarele direcții:

- profesionalizarea personalului armatei;
- dotarea cu tehnică și armamente moderne, performante;
- aplicarea unor metode de evaluare moderne, conform standardelor NATO;
- modernizarea învățământului militar la toate nivelurile.

Ultimul deceniu al sec. XX a marcat în toate armatele moderne, trecerea la o nouă etapă, cea a profesionalizării.

Înzestrarea armatei cu tehnică de luptă, armament și echipamente modernizate, impune o pregătire complexă și de durată.

Atunci când nivelurile efectivelor militare și ale armamentelor se reduc prin tratate și acorduri internaționale, când bugetele statelor nu mai pot suporta armata supradimensionată, competiția militară se mută din domeniul cantității în cel al calității, când deficitul de cantitate trebuie compensat printr-un surplus de calitate.

Acest lucru se poate obține numai prin profesionalizarea armatei, constituind chiar o condiție a existenței ei. Personalul reprezintă pentru Armata Română, în momentul de față, resursa cea mai valoroasă.

Îată de ce, integrarea în NATO impune schimbări

majore și în procesul de instruire a forțelor.

Ceea ce se face în unitățile și subunitățile care participă la misiuni sub egida ONU sau în cadrul forțelor NATO, trebuie să

fie generalizat la scara întregului proces de pregătire, instruire și de învățământ al Armatei Române.

De asemenea, este necesar să se pună un accent deosebit pe:

- *aprofundarea cunoașterii doctrinelor, regulamentelor, manualelor pentru luptă și a celor de instruire, a standardelor corespunzător nivelelor de instruire;*

- *utilizarea pe scară largă a procedurilor și tehnicilor moderne de conducere a trupelor, de operare standard – S. O. P. și a celor de instruire;*

- *participarea la operații (lupte) în cadrul forțelor militare ale Alianței prin aplicarea standardelor și procedurilor de stat major;*

- *utilizarea limbajului operațional comun, care să asigure participarea eficientă a structurilor militare românești la exerciții și operațiuni în cadrul forțelor multinaționale.*

3. Învățământul în armă

În spectrul de preocupări determinat de integrarea în alianța nord atlantică, **învățământul militar** - componentă esențială a instruirii Armatei Române, are atribuții deosebit de importante.

Se cunoaște că armatele statelor membre NATO au un avans considerabil în fundamentarea științifică a cunoașterii și teoriei, a tacticii, atât în planul învățământului militar, cât și în cel al instruirii forțelor terestre prin metode și tehnologii de investigare asupra câmpului de luptă virtual, pregătire și evaluare prin simulare, toate elaborate și instrumentate cu ajutorul logicii discursului practic, teoriei argumentării, teoriei așteptării, jocurilor și programării matematice (lineară, nelineară, dinamică, parametrică etc.).

Urmând aceiași cale logică, rațională, **Învățământul Militar Românesc** și factorii de decizie din domeniul instruirii trupelor, trebuie să se reorienteze rapid spre conceperea, organizarea și promovarea pregătirii tactice a tuturor cadrelor și luptătorilor ca militari profesioniști, bazată pe gândirea în perspectivă a acțiunilor viitoare, pe teorii construite după experiențe mentale imaginare capabile să ofere modele de soluții ipotetice originale, din care să se poată aplica cele cu un grad mare de eficacitate. *Sensul proceselor de învățare și instruire trebuie să fie dinspre teorie spre practică*, prin raționalizarea cunoașterii și acțiunii, prin discurs științific, printr-o atitudine prospectivă și proiectivă.

Calea de urmat este aceea a *abandonării învățării*

și instruirii prin acumularea de cunoștințe și deprinderi care repetă și imită ceva preexistent, în favoarea înarmării subiectului cu structuri logice de gândire și instrumente moderne și eficiente de proiectare a acțiunii.

Importanța învățământului, ca pârghie de bază în procesul de instruire al armatei în perspectiva aderării la NATO este acceptată unanim.

Pentru ca acesta să-și îndeplinească funcția și misiunea sa din această perspectivă, este necesar ca procesul de adaptare și de modernizare să înceapă chiar cu formarea cadrului didactic, a instructorului, potrivit noilor exigențe.

Îndeplinirea multiplelor și complexelor sarcini ce revin cadrelor didactice este nemijlocit legată de personalitatea și de calitățile acestora. Cadrul didactic este în primul rând un om de cultură. Cultura acestuia reprezintă rezultatul educației și pregătirii sale profesionale.

Multiplele sarcini pe care le are de îndeplinit în școală, dar și în societate, impun, ca o primă coordonată a pregătirii sale, un larg și organizat *orizont cultural*, cuprinzând cunoștințe din diverse domenii ale științei, tehnicii și culturii.

Această componentă a culturii favorizează crearea unui climat de cooperare, caracterizat prin emulație spirituală, în cadrul căruia vor putea fi abordate nu numai problemele de specialitate, ci și acele probleme social – umane care îi frământă pe cursanți, pe omul contemporan în general. *Stimularea curiozității* corelată cu răspunsuri competente, atribute specifice relației pedagogice, sunt posibile numai pe baza unui larg orizont de cultură generală a cadrului didactic.

Deschiderea spre lume a învățământului din arma infanterie și vânători de munte, tot mai deselegături ale instituțiilor din țară cu instituții similare din țară și din străinătate, constituie un element care accentuează necesitatea acestei laturi a culturii cadrului didactic.

Pașii care s-au făcut până acum în direcția apropierii de instituțiile similare occidentale, situează învățământul din arma infanterie și în mod special pe acela din Școala de Aplicație pentru Infanterie și Vânători de Munte în topul frunțașilor.

Sunt cunoscute deja demersurile și realizările concrete pe linia colaborării internaționale cu Școala de Aplicație pentru Infanterie de la Mont Pellier, cu care, prin semnarea „Declarației de intenție”, s-a constituit un parteneriat privilegiat pentru dezvoltarea interoperabilității ca o componentă majoră a valorii operaționale reciproce. De asemenea, în același context sunt și legăturile strânse cu Școlile de Aplicație pentru Infanterie din Germania și Belgia. Acest gen de legături trebuie perceput ca o experiență profitabilă pentru toate părțile, deoarece multe aspecte valoroase pot fi „exportate” fără rețineri sau false prejudecăți.

Având în vedere că managementul procesului

de învățământ militar urmărește același scop în toate instituțiile care formează personal pentru Forțele Terestre, apreciem că și Școala Românească de Infanterie și Vânători de Munte poate deveni în viitor, vector al formării de cadre pentru structurile NATO.

Pregătirea de specialitate a instructorului este esențială în proiectarea luptătorului modern. Fiecare instructor este un specialist într-un anumit domeniu. Aceasta înseamnă că el posedă nu numai cunoștințele pe care le-a acumulat în ramura respectivă, ci și spiritul, orientarea și metodologia cercetărilor din știința respectivă. *El trebuie să fie la curent cu ultimele noutăți, cu discuțiile și controversele ce au loc în domeniu, cu direcțiile și problemele care polarizează atenția specialiștilor la un moment dat.*

Pregătirea de specialitate reprezintă, de fapt, suportul principal al autorității și prestigiului cadrului didactic, al instructorului în fața cursanților.

În scopul perfecționării continue a pregătirii de specialitate, corpul didactic trebuie să desfășoare diverse și multiple activități, de la aparent simplul studiu individual până la participarea la simpozioane și manifestări științifice, efectuarea de vizite și schimburi de experiență la instituții de profil din țară și din străinătate.

Este o cale prin care nivelul de pregătire de specialitate al cadrelor didactice poate crește continuu, asigurând o eficiență ridicată întregului proces de instruire și de învățământ.

A treia componentă, cultura psihopedagogică, se referă la acele cunoștințe, tehnici de lucru și modalități de acțiune care facilitează, în cele din urmă, comunitatea pedagogică, asigurându-i un caracter educativ în adevăratul sens al cuvântului.

Cunoștințele de cultură generală și cele de specialitate constituie o condiție necesară, dar nu și suficientă pentru realizarea activităților didactice, a comunicării pedagogice, în general.

Cultura psihopedagogică se compune din cunoștințe de psihologie, pedagogie și metodică, într-un cuvânt din totalitatea cunoștințelor teoretice privitoare la educația și personalitatea umană, dar și dintr-un ansamblu de priceperi și deprinderi practice solicitate de desfășurarea ca atare a activităților educaționale. Este vorba deci de o latură teoretică și de una practică a culturii psihopedagogice.

Dacă pregătirea teoretică este asigurată prin studiul efectuat de fiecare cadru didactic, instructor, în parte, pentru pregătirea practică se impun diverse activități menite să asigure atât perfecționarea acestei pregătiri la cadrele didactice cu experiență, cât și formarea cadrelor didactice tinere.

Toate aspectele menționate evidențiază faptul că, pe lângă asigurarea unui cadru organizatoric și a unor condiții materiale adecvate, calitatea și personalitatea cadrului didactic reprezintă condițiile de bază ale asigurării unei eficiențe

ridicate a procesului de instrucție și învățământ.

Procesul de învățământ trebuie direcționat pe stimularea creativității, spre constituirea epistemică a acelui fond de cunoștințe proiective, prospective, problematizate, care pot operaționaliza posibile situații reale, transpuse apoi în modele de acțiune, deprinderi și aptitudini practice.

4. Instruirea prin simulare

Diversitatea și complexitatea tot mai accentuată a conflictelor armate determină nevoia unui răspuns corespunzător în planul instruirii trupelor. Unele aspecte ale acestui răspuns sunt foarte greu de determinat și de pregătit pe clasicul câmp de instrucție. Soluția vine, cel puțin parțial, din utilizarea tehnologiilor informatice în modelarea și simularea desfășurării conflictelor militare. Ca instrument de stocare a informației, de analiză și suport decizional, computerul poate asigura, cu costuri mai scăzute, instruire atât la nivelul individului, cât și la cel al comandamentelor și structurilor. În prezent el va reprezenta un instrument obișnuit în procesul de instruire al personalului.

Instrucția în sine este o simulare a luptei reale. Simularea folosind tehnologiile informatice, aparent ne îndepărtează de realitatea câmpului de luptă, deși sunt multe argumente care susțin contrariul. Iată câteva argumente care pledează în favoarea instruirii prin simulare :

- asigură analizarea unui volum mult mai mare de informații în procesul de luare a deciziei, ceea ce, din punct de vedere al instruirii înseamnă creșterea capacității și a vitezei de gândire;
- permite explorarea și „jucarea „ unor aspecte ale conflictului militar, care în condițiile instrucției clasice sunt aproape imposibil de făcut;
- asigură însușirea procedurilor de acțiune specifice viitoarelor conflicte, având în vedere faptul că acestea vor fi aproape sigur dominate de tehnologiile informatice (computerul este deja o armă ori o componentă a sistemului de armamente);
- permite o evaluare rapidă și mult mai obiectivă a nivelului atins în instruirea forțelor, fapt ce îmbunătățește feedback-ul acestei activități;
- necesită un consum mai redus de resurse pentru acumularea de cunoștințe și formarea de deprinderi;
- desfășurat înaintea instrucției în teren, ca o repetiție, permite însușirea unor cunoștințe și deprinderi ce pot asigura realizarea la un nivel superior a obiectivelor instrucției în teren.

Instruirea prin simulare, una din marile „provocări” cărora comandanții trebuie să le

răspundă este deja o realizare incontestabilă. Ea nu înlocuiește instrucția clasică, dimpotrivă o completează și îi lărgeste aria de cuprindere. În condițiile în care instrucția clasică este o activitate care consumă resurse foarte mari, multe segmente ale acesteia se pot desfășura simulat, condiția fiind păstrarea unei legături strânse cu realitatea luptei și a instrucției în teren.

Constrângerile de ordin financiar, precum și orizontul larg oferit de evoluțiile în plan tehnico-științific, aduc în atenție o abordare a instruirii dintr-o perspectivă nouă, cea a simulării fenomenelor adiacente luptei.

Simularea oferă alternativa de pregătire a situațiilor în care spațiul de manevră este limitat, sau când zona aleasă pentru pregătire necesită măsuri speciale din punct de vedere al protecției mediului.

Instruirea prin simularea situațiilor generate de câmpul de confruntare armată, oferă o paletă diversă de metode, astfel:

- **în teren cu trupe;** acest tip de simulări se apropie cel mai mult de realitatea câmpului de luptă. În acest caz, unitatea antrenată se deplasează efectiv în poligon și folosește simularea de foc pentru a reda lupta;

- **virtuale;** pregătirea se execută pe module electronice ale sistemelor reale de arme, fiind creată astfel o realitate virtuală prin care se formează anumite deprinderi luptătorului;

- **constructive;** acestea reproduc câmpul de luptă pe baza unor module matematice implementate în rețele de calculatoare; se utilizează de la nivel de batalion, până la teatru de operații.

Procesul de simulare virtuală a câmpului de luptă, **jocul de război** reprezintă o modalitate eficientă de instruire, aplicabilă în procesul de pregătire și perfecționare a cadrelor de la toate eșaloanele și a cursanților din instituțiile militare de învățământ.

Este util în special în antrenarea comandamentelor, astfel încât acestea să fie în măsură să facă față situațiilor inedite pline de elemente – surpriză și să poată lua decizii corecte privind planificarea și ducerea acțiunilor militare în condiții diverse și cu resurse limitate.

Jocul de război este și un procedeu de bază pentru revederea planului de acțiune în scopul validării. În toate situațiile, jocul de război se poate desfășura cu ajutorul unei rețele de calculatoare cu programe specifice sau la macheta terenului, iar intensitatea și aria de desfășurare depind de timpul și de mijloacele tehnice avute la dispoziție, precum și de eșalonul care îl desfășoară.

Totuși jocul de război are multe limite, printre care:

- consumul mare de timp;
- dependența de informații oportune;

- subiectivism relativ ridicat;
- imposibilitatea prevederii reacției reale exacte a inamicului la acțiunile proprii;
- nu putem stabili întotdeauna efectul real al loviturilor executate de participanți;
- nu putem lua în calcul priceperea ochitorilor, servanților și a operatorilor armamentului cu tragere (lansare) prin ochire directă, știut fiind faptul că aceste calități hotărăsc în multe cazuri deznodământul unei lupte.

Deși imperfect, jocul de război constituie un mijloc eficient și ieftin de pregătire, care ar trebui introdus, pentru studiu și aplicații practice la toate eșaloanele.

În concluzie, realitatea actuală și perspectivele instruirii forțelor terestre și ale luptei armate la care participă atestă că acțiunile lor militare se programează, simulează și se pot construi virtual.

5. Standardizarea instrucției

Standardizarea, ca procedeu de lucru și de apropiere de structurile NATO, s-a dovedit din experiențele participării la acțiuni multinaționale, o condiție esențială de îndeplinit pentru accederea și ulterior angajarea în misiuni comune cu structurile alianței.

Standardele de instrucție sunt activități standard prin a căror desfășurare sau îndeplinire, personalul (structurile militare) își realizează nivelul de instruire necesar îndeplinirii misiunilor.

Aplicarea standardelor presupune în esență rezolvarea unor situații tactice prestabilite, în condițiile realizării unor performanțe strict necesare. Standardele de instrucție au la bază cerințele operaționale, îndeplinirea lor fiind, practic echivalentă cu atingerea nivelului de instruire necesar pentru îndeplinirea misiunilor. Ele trebuie să acopere (să cuprindă) toate activitățile de instrucție necesare luptătorilor sau structurilor militare, deci toate situațiile ce pot să apară pe câmpul de luptă.

Instruirea folosind aceleași standarde asigură realizarea interoperabilității cu forțele împreună cu care se va acționa în comun.

În acest sens, *adoptarea, adaptarea și implementarea standardelor de instrucție specifice NATO devine o prioritate absolută.*

Este contraproductivă tendința de implementare a unor standarde, principii, metode proprii, acolo unde cele occidentale și-au dovedit viabilitatea și eficacitatea chiar în câmpul de confruntare real.

Este necesar ca acolo unde standardele sunt deja elaborate și sunt verificate ca viabile, să fie implementate și în structurile românești, fără nici un fel de rețineră, deoarece această atitudine nu înseamnă decât o amânare a unui moment obligatoriu de atins.

Argumentele principale care duc la concluzia că standardizarea instrucției forțelor noastre a

devenit o necesitate absolută sunt următoarele:

- creșterea interoperabilității cu armatele statelor membre NATO;
- înglobarea și stocarea a tot ce este valoros, la nivel național și al Alianței, în domeniul instrucției;
- înlăturarea nesincronizărilor care apar, inevitabil, în cazul unei instruiți nestandardizate, la alocarea/mutarea unui element dintr-o structură în alta – elementele cu aceeași funcție vor avea și aceleași caracteristici;
- reducerea substanțială a timpului necesar comandanților, planificatorilor și instructorilor pentru pregătirea activităților de instrucție;
- crearea posibilității ca personalul ce primește însărcinări în domeniul instrucției să se adapteze și să se pregătească cu ușurință, dată fiind sistematizarea și claritatea documentelor standardizate;
- simplificarea muncii de evaluare a nivelului de instruire atins și creșterea obiectivității în această activitate;
- determinarea, cu mai mare ușurință și exactitate, a resurselor necesare pentru desfășurarea instrucției și folosirea acestora controlat și mai eficient;
- introducerea rapidă a învățămintelor și a rezultatelor schimbului de experiență cu alte armate.

Având în vedere că instrucția nu reprezintă un scop în sine, ci are ca obiectiv fundamental dobândirea nivelului de instruire necesar pentru îndeplinirea misiunilor, standardele de instrucție au la bază standardele operaționale.

Standardizarea instrucției va trebui să se realizeze atât în plan conceptual, deci al doctrinelor, manualelor, instrucțiunilor, etc., cât și în cel al execuției (tehnologiile de instruire, baza materială a instrucției, resursele, etc.).

Scopul final al acestei activități este creșterea eficacității operaționale a marilor unități și unităților Armatei României prin realizarea / îmbunătățirea treptată a interoperabilității, atât în plan intern cât și cu armatele statelor membre NATO.

Accesul la informație a devenit în ultima vreme nu doar o posibilitate ci o veritabilă necesitate pentru structurile armatei, atât pe timp de pace cât și în situații de criză.

În condițiile războiului modern se impune așadar mai mult ca oricând, ca o necesitate, crearea condițiilor de acces la resursele de informații din INTERNET.

În armatele altor state sunt deja emise regulamente speciale (*FBCB2 LUT – Tactical Internet Architecture & Management*, Department of Defense USA, 1997), privind utilizarea Internetului în câmpul tactic și operativ, în care sunt precizate domeniile de interes, modul de organizare, responsabilitățile privind organizarea, exploatarea și securitatea informațiilor, parametrii de securitate, nivelurile de acces etc.

Accesul complet la toate serviciile permite să se beneficieze de toate facilitățile celui mai modern și mai rapid mediu de comunicare, în

vederea obținerii unor informații diverse, a realizării comunicărilor neclasificate de tip poștă electronică, a schimbului de fișiere și programe publice etc.

Experiența ultimilor ani a demonstrat fără putință de tăgadă că, această tehnologie este pentru domeniul militar, atât pe timp de pace cât și în situații de criză, o necesitate și nu un lux.

Deși în unele structuri ale M.Ap.N. s-a oferit această posibilitate de acces la „autostrada informațională”, sunt încă destule de făcut până acolo încât să ne declarăm mulțumiți.

Rețeaua INTRANET este încă așteptată de eșaloanele mici, deși a fost promisă de foarte mult timp.

Pe lângă beneficiile de ordin financiar care ar putea rezulta din utilizarea sa, INTRANET-ul ar trebui să constituie o sursă de documentare la îndemâna tuturor acelor care doresc să se pună la punct cu tot ceea ce este nou în Armata Română.

M.Ap.N. ar trebui să achiziționeze aproape tot ceea ce se publică în domeniul apărării sau în domenii adiacente și să pună la dispoziția utilizatorilor informațiile de care au nevoie, în format electronic.

O astfel de bibliotecă virtuală ar fi de mare ajutor în toate unitățile militare.

Merită luată în calcul și o altă propunere legată de data aceasta de tehnologia comunicării. Implementarea sistemului STAR este o mare realizare a ultimilor ani. Este necesară studiarea posibilităților prin care această rețea ar putea deservi un sistem de telefonie mobilă, intern M.Ap.N., cu toate beneficiile care decurg din această intenție.

Deși aparent fără o legătură cu tema în discuție, problema accesului la informație fie și prin această cale, reprezintă o posibilitate de apropiere de acei către care aspirăm.

Participarea militarilor români în teatrele de operații s-a dovedit o reușită totală în ultimii ani.

Experiența acumulată cu această ocazie este un exemplu unic în procesul de formare și antrenare a luptătorilor.

Participarea efectivă la acest gen de activități ar fi fără finalitate dacă concluziile rezultate în urma acestor participări nu ar fi împărtășite sub forma unor lecții învățate.

Este un prilej unic în care militarul participant activ la o misiune în teatru, la aplicații de tip SIMEX etc. poate formula învățăminte reale, legate de aspectele pozitive sau cele negative rezultate în cursul derulării misiunii. Este o situație când practica trebuie reflectată în teorie.

Metoda lecțiilor învățate va trebui să constituie o etapă obligatorie la finalul oricărei activități, pentru că este calea cea mai bună de perfecționare, de ajustare a pregătirii la toate nivelurile ierarhice.

INTEGRAREA ÎN STRUCTURILE NATO – DIMENSIUNE FUNDAMENTALĂ A PREGĂTIRII CADEȚILOR DIN ACADEMIA FORȚELOR TERESTRE “NICOLAE BĂLCESCU”

Colectiv de autori din Academia Forțelor Terestre “NICOLAE BĂLCESCU”

1. Fundamente ale realizării optimului educațional

Calitatea de membru cu drepturi depline a României în Alianța Nord-Atlantică deschide o nouă și excepțională oportunitate pentru afirmarea armatei în planul apărării și securității internaționale.

Procesul angajării României și Armatei Române pe calea destinului istoric, de a deveni o prezență activă în cadrul structurilor euro-atlantice, constituie centrul vital în jurul căruia s-a construit întreaga strategie a proiectării, organizării și desfășurării reformei în învățământul militar academic.

Aderarea la noile principii și valori educaționale și-a pus amprenta specifică asupra regândirii întregii filosofii educaționale și a reconstruirii noului sistem universitar militar.

Purtătoarea unor tradiții valoroase de peste 150 de ani de învățământ militar și a unor bogate și semnificative experiențe în domeniul instruirii militare, Academia Forțelor Terestre s-a aflat în fața unei opțiuni majore în ceea ce privește dezvoltarea sa; trecerea de la învățământul tradițional, închisat prin excelență în concepția formării unui absolvent purtător al unor valori, în mare măsură depășite, spre un învățământ modern, performant în concordanță cu schimbările din societatea românească¹ și fizionomia armatei secolului XXI. Academia și-a propus să realizeze excelența universitară, în condițiile optimizării formării ofițerilor din Forțele Terestre, conform tendințelor calitative ale învățământului din armatele moderne și standardelor NATO.

Constituirea noii viziuni strategice a dezvoltării învățământului în academie a cunoscut astfel două etape distincte: prima având drept obiective obținerea acreditării pentru specializarea “Managementul organizației” și continuarea instruirii militare pe vechile coordonate ale conținuturilor pregătirii militare, derulată în perioada 1998-2002 și cea de-a doua perioadă are ca scop menținerea autorizației provizorii de funcționare, pentru noile specializări “Management economico-financiar” și “Administrație publică”, a cărei instruire militară urmărește interoperabilitatea deplină la standardele NATO, perioadă ce se va derula în intervalul de timp 2003-2007.

Elaborarea strategiei educaționale în perioada 2003-2007 are în vedere opțiunea fundamentală a Academiei Forțelor Terestre de a deveni un centru de instruire militară optimă, angajată pe

calea formării conducătorilor militari competenți, prin promovarea și susținerea sistematică a valorilor militare naționale și euro-atlantice. Au apărut astfel probleme generate de complexitatea realizării unei asemenea instruirii, asumarea responsabilității pentru un răspuns corect și viabil în măsură să rezolve atât cerințele din sfera teoriei cât și a practicii profesiei de ofițer, prin luarea în calcul a realităților câmpului de luptă modern, tradițiile Armatei Române și cerințele specifice misiunilor structurilor euro-atlantice.

În planul formării cadeților, armatele moderne din cadrul NATO au delimitat orizonturi instructive bine conturate, iar dezvoltarea pregătirii, conform particularităților NATO, vizează înțelegerea, cunoașterea și aplicarea unei succesiuni logice a conținuturilor doctinelor, manualelor și standardelor. Pentru noi, integrarea formativă militară nu se reduce la o simplă preluare a ceea ce este specific acestor instituții, ci presupune un efort intelectual și rațional bine fundamentat și orientat. Numai o asemenea abordare a interoperabilității este în măsură să producă rezultate realiste sub raportul noii configurații a personalității viitorului ofițer din Forțele Terestre.

Așadar, în momentul în care ne-am asumat o asemenea abordare, am avut în vedere dificultățile și incomoditățile ce decurg de aici. Am pornit de la ceea ce trebuie să fie tânărul cadet pentru a construi întregul nostru edificiu educațional, care să asigure formarea viitorului ofițer profesionist din Forțele Terestre. Instruirea cadetului în Academia Forțelor Terestre a devenit astfel un proces complex, dificil și diversificat care urmărește transformarea tânărului absolvent de liceu într-un lider militar în măsură să-și asume cu responsabilitate și eficiență gestionarea acțiunii structurilor militare românești și multinaționale.

Datoria noastră este de a valorifica toate oportunitățile și a crea condițiile necesare pentru ca toți tinerii care au îmbrățișat cariera armelor să-și împlinească visul și să răspundă nevoilor tot mai complexe ale Forțelor Terestre, pentru acum, dar mai ales în perspectivă. Prin contribuția lor, sperăm că reforma structurală a forțelor armate va căpăta dinamismul și profunzimea așteptată, iar societatea românească va avea garanția respectării și protejării valorilor și intereselor sale, în primul rând prin capacitatea de a avea o contribuție semnificativă la apărarea colectivă și la realizarea păcii și stabilității în lume.

Academia Forțelor Terestre a înțeles necesitatea implementării creative a modalităților de pregătire din armatele moderne, în special din S.U.A., în vederea fundamentării educației profesionalizate, devenită direcție strategică prioritară în ansamblul reformei Armatei Române. Această dublă opțiune a generat condiția fundamentală referențială a construcției performante a misiunilor și obiectivelor asumate și totodată modalitatea de evaluare a propriului potențial și de creștere a performanțelor educaționale.

Un răspuns compatibil la provocările comenzii sociale care privește în special formarea liderilor militari ai acestui început de secol, responsabilitățile, standardele de performanță și aptitudinile de comandă ale acestora, îl putem avea numai dacă reușim să clarificăm, pe un suport științific, ceea ce a însemnat reforma învățământului militar, ce fel de reformă este acum necesară și posibilă și ce măsuri trebuie să susțină pentru a optimiza, în continuare, efectiv și perceptibil sistemul educațional.

Astfel, educația militară a fost elaborată, se desfășoară și va fi evaluată într-o concepție sistemică avându-se în vedere sarcinile esențiale ale misiunii alianței, cerințele acțiunilor ce se vor desfășura și obiectivele de pregătire necesare pentru a îndeplini activitatea comună. Este de fapt și un răspuns corect la deschiderile politicii NATO, conform căreia: „Statele NATO și cele Partenerare sunt încurajate să utilizeze acest model în activitatea de pregătire națională pentru a asigura o abordare comună și pentru a sprijini realizarea interoperabilității la cel mai înalt nivel”².

2. Stadiul actual al realizării interoperabilității cu structurile NATO

În stabilirea proiectului sistemului de educare și instruire militară, conform documentului propriu „Viziunea strategică – 2007”³, Academia Forțelor Terestre a avut în vedere cerințele modelului socio-profesional al ofițerului, stabilit de Statul Major al Forțelor Terestre. Ca etapă distinctă, formarea inițială a ofițerilor din Forțele Terestre cuprinde ansamblul demersurilor educaționale, informative și formative menite să faciliteze achiziții cognitive, psihomotorii și psihomorale, pe suportul cărora se sprijină etapele de pregătire ulterioară, specifice traiectoriei în carieră. Este treapta de bază a carierei militare care asigură trecerea în etapele de specializare în armă și pregătirea pentru prima funcție.

Sistemul de educare și instruire a cadetului a devenit un cadru specific de dezvoltare intelectuală, militară și fizică, bine fundamentat teoretic. Proiecția sistemului de formare a cadetilor este brodată pe caracteristicile de referință care conferă unicitate profesiei de ofițer, ele devenind și repere care orientează întregul proces de formare-dezvoltare. Prin formularea misiunii și scopurilor procesului de instruire, profesia de ofițer devine „țintă”, iar întregul demers prin care se atinge aceasta reprezintă „dezvoltarea”.

Potrivit documentului „Viziunea strategică-2007”, preocuparea noastră principală este de a pregăti cadetii astfel încât aceștia să dobândească „deprinderile necesare de acțiune într-un mediu imprevizibil, solicitant, răspunzând celor mai înalte exigențe intelectuale, psihologice, fizice și morale”.

Esențială pentru succesul demersului educațional și instructiv rămâne conștientizarea de către cadetii a ceea ce înseamnă identitatea profesională a ofițerului și, implicit, a caracteristicilor unice ale profesiei militare. Pe această bază fiecare cadet își va dezvolta o concepție proprie despre sine în raport cu profesia căreia dorește să i se dedice.

În concluzie, putem aprecia că întregul nostru efort al fundamentării și proiecției instruirii militare a avut ca repere necesitățile și tradițiile armatei române, fizionomia și dinamica fenomenului militar, cerințele învățământului militar superior și exigențele interoperabilității și compatibilității cu structurile NATO.

Ca prim pas al obiectivării acestor cerințe s-a trecut la *restructurarea planurilor de învățământ*, astfel încât, prin conținuturile de învățare, să se realizeze echilibrul și solicitarea corespunzătoare sub raport psihic și rațional, formarea armonioasă a cadetilor prin armonizarea competențelor specifice de conducător militar, luptător polivalent, educator și cetățean în serviciul națiunii.

Ca atare, prin procesul instruirii se asigură, pentru fiecare cadet, dezvoltarea intelectuală și morală, realizarea potențialului de conducător și a încrederii în sine pentru a fi pregătit în vederea exercitării unui autentic rol de lider în serviciul națiunii. În consecință, întregul demers educațional urmărește construirea și consolidarea unor identități profesionale puternice ale cadetilor, apte să răspundă pozitiv cerințelor complexe ale unei armate profesionalizate, destinată să îndeplinească un evantai de misiuni de mare diversitate și dificultate.

Pregătirea pentru integrarea în structurile euro-atlantice nu reprezintă numai un scop în sine, ci și baza pe care clădim competențele ofițerului din Forțele Terestre în condiții de competiție și cooperare internațională. Pentru învățământul de formare, am considerat și considerăm că schimbările trebuie să fie esențiale în termenii concizi ai integrării NATO, prin inițierea și demararea procesului de instruire militară circumscris logic cerințelor și exigențelor standardelor de interoperabilitate.

Convinși fiind că numai o proiecție corectă, logică și științifică, cu temeuri metodico-aplicative a finalităților instruirii, prin raportarea și la ceea ce este specific unor instituții similare din armatele NATO asigură condițiile necesare, este adevărat nu și suficiente, ale înscrierii acestora pe coordonatele misiunilor structurilor alianței, am identificat și evaluat arhitectura realităților

Secția Știință Militară

Instituția de învățământ Idei comune prezente în conținutul obiectivelor	West Point (S.U.A.)	A.F.T. (România)	Saint Cyr (Franța)
Formarea deprinderilor de muncă intelectuală	x	x	-
Însușirea și dezvoltarea cunoștințelor militare	x	x	x
Dezvoltarea abilităților de a comunica clar și creativ	x	x	
Însușirea statusului de cadre în slujba națiunii	x	x	x
Stăpânirea mecanismelor de conducere a structurii militare	x	x	x
Formarea abilităților de a înțelege și acționa în viitor în diferite structuri militare	-	x	x
Dezvoltarea capacității de a se exprima în limbajele epocii actuale (informatică, limbi străine)	x	x	x
Realizarea unei condiții fizice deosebite, esențială pentru serviciul militar	x	x	x

Tablul nr.1. Idei comune în formularea obiectivelor instruirii

Din conținutul acestor idei rezultă preocuparea celor trei instituții de a forma ofițeri cu calități deosebite din punct de vedere militar, etc, intelectual și fizic. Sunt de fapt cerințe firești pentru o construcție armonioasă a personalității ofițerului acestui nou început de secol și mileniu.

Un alt reper important al reliefării similarității cu alte instituții de învățământ militar superior din unele armate NATO îl constituie sfera disciplinelor comune⁴ din trunchiul comun de pregătire, prezentate în planurile de învățământ ale acestora.

Identificarea disciplinelor comune celor trei specializări din Academia Forțelor Terestre, cu disciplinele ce se parcurg la West Point, specializarea științe exacte și Saint Cyr, filiera gestiune publică, conform datelor prezentate în tablul nr. 2, ne arată preocuparea instituției noastre de a realiza proiecția instruirii pe fundamentele teoretice ale determinărilor fizionomiei militare a profilului ofițerului din armatele NATO.

Instituția de învățământ Denumire discipline	West Point (S.U.A.)	A.F.T. (România)	Saint Cyr (Franța)
Științe militare	x	x	x
Istorie militară	x	x	x
Conducere militară	x	x	
Științe politice (Politologie)	x	x	x
Relații internaționale	x	x	x
Drept	x	x	x
Filosofie/Etică și deontologie	x	x	x
Psihologie	x	x	-
Economie	x	x	x
Sociologie	-	x	x
Limbă străină (engleză)	x	x	x
Introducere (metodica) în cercetarea științifică	x	x	x
Informatică	x	x	x
Analiza crizelor	-	x	x
Pregătirea militară generală	x	x	x
Educația fizică	x	x	x

Tablul nr. 2. Discipline comune ale instituțiilor militare de învățământ superior din unele țări euro-atlantice

Prezența disciplinelor comune ne arată că sunt create condițiile, nu numai pentru o dezvoltare corespunzătoare a viitorilor ofițeri, ci și pentru crearea condițiilor pentru a putea îndeplini misiuni comune.

Este necesar a se avea în vedere, atunci când se evaluează prezența disciplinelor în curricula academică, ponderea acestora prin numărul de ore în cadrul planurilor de învățământ și mai ales conținuturile de învățare.

Documentele NATO acordă o importanță crucială învățământului pentru realizarea interoperabilității în domenii conceptuale cheie, de procedură, de doctrină și de limbă. Se consideră că fiecare activitate militară națională, incluzând și pregătirea ofițerilor pentru a le putea conduce,

trebuie să fie în strânsă corelare cu Cerințele Militare de Interoperabilitate (MIRs) și cu Sarcinile Militare de Interoperabilitate (MTIs). În acest sens, în academie s-a analizat stadiul armonizării și compatibilizării programelor analitice, cursurilor, materialelor didactice și a altor documente cu cele elaborate, de West Point și NATO, în proporție de 97% și respectiv 3% de Saint Cyr. Așa cum rezultă din fig. nr.2, s-au analizat 194 de documente, respectiv 76,53% din totalul documentelor, prioritate având programele analitice, cu proporții distincte pe cele trei dimensiuni ale pregătirii cadetilor și pe categorii de documente.

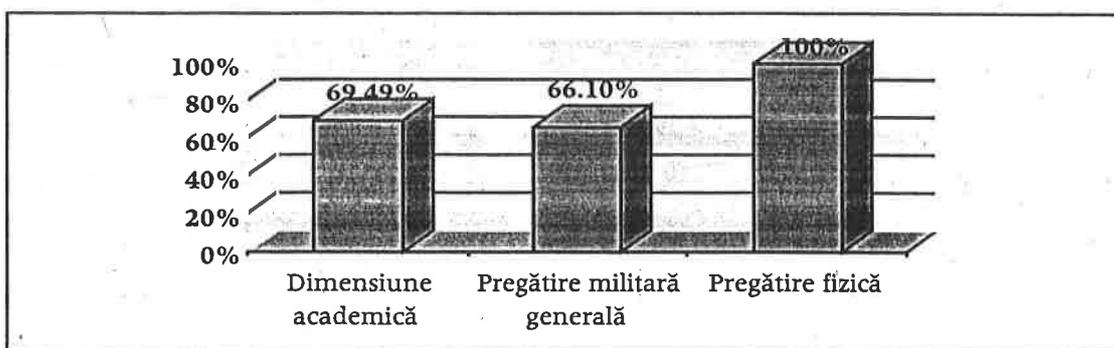

Fig. nr. 1. Ponderea analizei documentelor la nivel academic

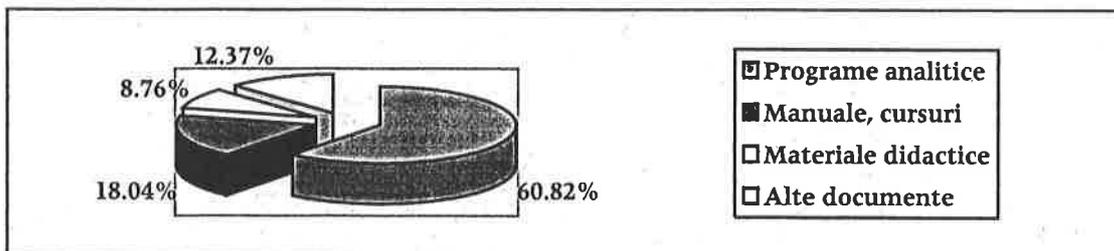

Fig. nr. 2. Categorii de documente analizate

În urma analizei a rezultat un nivel de armonizare pe academie de 56,3%, așa cum rezultă din fig. nr.3. Una din cauzele care au dus la aceste valori ale nivelului de armonizare este

existența unei baze de date incomplete care să cuprindă standardele militare N.A.T.O. și alte documente de referință.

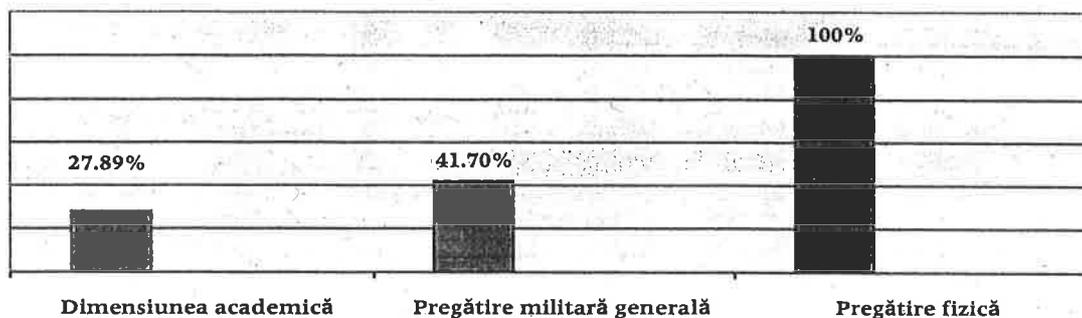

Fig. nr. 3. Nivelul de armonizare pe academie

Secția Știință Militară

Sugestive sunt și proporțiile armonizării programelor analitice, manualelor și cursurilor, prezentate în tabelul nr. 3.

Categoriza de documente	Pe o parte a armonizării			
	90-100%	51- 90%	25-50%	5-25%
A. Programe analitice				
Dreptul conflictelor armate	x			
Limba engleză	x			
Informatică		x		
Semnale, circuite, sisteme		x		
Cercetări operaționale și modelarea sistemelor militare		x		
Etică și deontologie		x		
Comunicații analogice și numerice		x		
Conducerea acțiunilor tactice de mentinere a păcii			x	
Logistica militară la pace și război				x
B. Manuale, cursuri				
Tehnici individuale și obiective de acțiune în câmpul tactic		x		
Poduri și treceri			x	
Tactica tancurilor				x
C. Alte documente				
Bareme de evaluare pregătire fizică	x			

Tabelul nr.3. Armonizarea documentelor la cerințele învățământului din alte armate (S.U.A., Franța) și standardelor NATO

Datele statistice prezentate evidențiază o anumită stare a modului în care este construit cadrul general pentru realizarea optimizării instruirii militare în vederea articulării acestuia la cerințele realizării interoperabilității cu structurile euro-atlantice. Considerăm însă că numai întărirea acestor date cu aspectele calitative ale implementării schimbărilor instruirii militare configurează întregul proces de formare a viitorilor ofițeri din Forțele Terestre.

Așfel, proiectul nostru pedagogic configurează trei dimensiuni majore ale instruirii militare, considerate pilonii de susținere ai formării inițiale, și anume educația militară universitară, pregătirea militară generală și pregătirea fizică și sportivă, așa cum sunt prezentate în fig. nr. 4.

Prin educația militară universitară se dezvoltă cultura militară generală care asigură o contribuție esențială la ridicarea standardelor instruirii intelectuale la nivelul cerințelor secolului al XXI-lea.

Ca dimensiune majoră a procesului de formare inițială a ofițerului, pregătirea militară generală trebuie văzută ca un sistem integrator ale cărei elemente participă în egală măsură la formarea și dezvoltarea luptătorului polivalent, cu o instruire militară generală deosebită, sub raport teoretic și practic. Aplicarea „Concepției de formare a luptătorului polivalent” în instruirea cadeților a

implicat o reorientare a obiectivelor instrucției către formarea acelu luptător capabil să se adapteze rapid la dese schimbări ale situațiilor din câmpul de luptă, în măsură să acționeze eficient, individual și în cadrul grupului.

Prin noile obiective formulate și strategia educațională adoptată pregătirea militară generală este organizată pe etape distincte, specifice fiecărui an universitar și se desfășoară în tabere de instrucție și la școlile de aplicații ale armelor în alternanță cu perioadele de învățământ academic.

Pe baza unei evaluări și înțelegeri corecte a locului și rolului pregătirii militare generale în desăvârșirea instruirii militare, activitățile planificate trasează și concură la formarea personalității cadeților, atât ca executanți pricepuți cât și ca lideri militari (ajutor comandant de pluton) cu abilități profesionalizate de conducere. Necesitatea de a ne alinia la standardele euro-atlantice ne-a obligat și ne obligă în continuare la noi și semnificative mutații sub raportul schimbărilor în plan conceptual, acțional și funcțional. În acest sens, organizarea modulară a pregătirii militare generale pe modulele instrucție tactică, instrucție arme, conducere autovehicule militare, dezvoltare aptitudinală și pregătire metodică angajează cadeții la o pregătire militară interarme cu reale și benefice urmări asupra capacității de a răspunde performant solicitărilor câmpului de luptă.

Alegerea fiecărei categorii de instruire în cadrul modulelor a avut în vedere coordonatele principale ale solicitărilor generale ale profesiei de militar și cele specifice ofițerului modern. Însușirea tehnicilor individuale și colective de acțiune în câmpul tactic, cunoașterea și mânuirea unor categorii de armament de infanterie și artilerie, formarea deprinderilor în conducerea transportorului amfibiu blindat și a tancului, în utilizarea mijloacelor de transmisiuni și de protecție individuală, însușirea tehnicilor de

parașutare și de acțiune în mediu alpin sau în condiții de izolare, ne arată că pregătirea militară generală formează un sistem coerent și bine conturat care contribuie în mod evident la formarea competenței de luptător. Prin această nouă orientare se asigură continuitatea procesului de pregătire militară pe parcursul celor 4 ani din academie și al următorului an ce se va derula în școlile de aplicații.

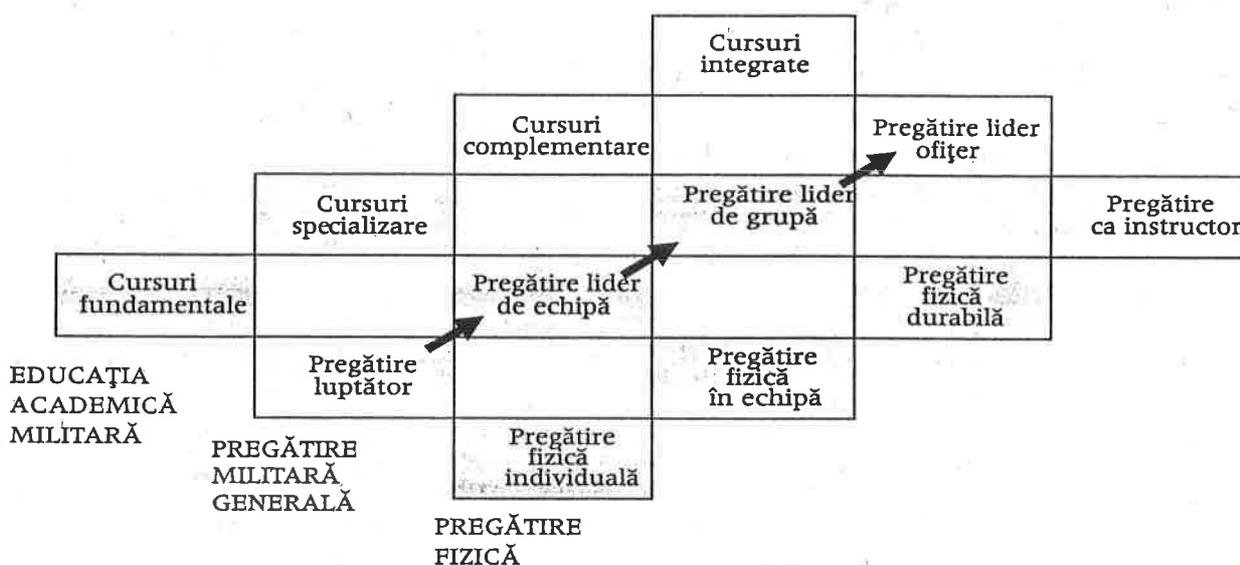

Fig. nr. 4. Pilonii fundamentali ai instruirii militare

Evaluarea nivelului de pregătire are în vedere cerințele specifice de instruire ce trebuie îndeplinite, pe etape de formare și dezvoltare a cadeților de luptători și nivelul de pregătire la sfârșitul fiecărui modul parcurs, în urma căruia cadeților li se vor elibera certificat sau brevet de competență.

Reprezentând în mod real cel de-al treilea pilon al procesului educațional și de instruire, *pregătirea fizică* are drept scop dezvoltarea și consolidarea capacității motrice a cadeților în vederea creșterii potențialului lor *bio-psihic*, concomitent cu menținerea unei stări optime de sănătate fizică și psihică. Urmărind formarea și perfecționarea continuă a aptitudinilor fizice generale și specifice, a abilităților necesare luptătorului polivalent, educația fizică contribuie atât la dezvoltarea încrederii în sine, a curajului, hotărârii și

perseverenței, a spiritului și mentalității de învingător a fiecărui cadet, cât și la crearea unei stări depline de sănătate a acestora.

Pregătirea fizică se desfășoară pe întreaga perioadă a fiecărui an universitar, reunind activitățile zilnice de întreținere, ședințele organizate de instruire, exercițiile militare practice aplicative cu practicarea, de către fiecare cadet, a sporturilor individuale și de echipă în cadrul activităților extracurriculare.

Evaluarea nivelului capacității motrice a cadeților se bazează pe standarde riguroase, similare altor instituții militare de învățământ din țările NATO și urmărește aprecierea calităților motrice de bază, a principiilor și deprinderilor motrice și utilitar aplicative specifice. Fiecărui cadet i se întocmește o fișă individuală în care sunt trecute date permanente referitoare la probele și

performanțele obținute, pentru a putea interveni oportun și eficient atunci când apar anumite disfuncționalități. La sfârșitul fiecărui an de învățământ cadeții susțin verificări cu valoare de examen, iar la finalul etapei de desfășurare a pregătirii fizice specifice participă la verificări pentru obținerea brevetelor la înot și schi.

Programul de pregătire fizică va contribui astfel la susținerea întregului demers instructiv pentru formarea liderilor de caracter, cu o pregătire fizică și mentală optimă cerințelor specifice carierei militare.

3. Susținerea și intensificarea eforturilor pentru realizarea deplină a interoperabilității cu structurile NATO

Problemele prezentate ne arată că Academia Forțelor Terestre se află nu în fața unui început al managementului profesionalizat în măsură să asigure fundamentele pregătirii ofițerilor din Forțele Terestre, conform standardelor N.A.T.O., ci al identificării unor noi soluții pentru dinamizarea și optimizarea instruirii militare la cotele calitative, superioare, ale performanței depline a acesteia.

Schimbările produse în spectrul violențelor, al conflictelor militare impun permanente readaptări în cunoașterea și promovarea cerințelor profesiei militare, a identificării și construirii în continuare a unor strategii de instruire eficiente care să asigure formarea cadrelor militare profesioniste, apte de a răspunde cerințelor integrării în structurile euro-atlantice.

În procesul desfășurării instruirii militare „...va trebui să ținem cont de provocările pe care le presupune participarea României ca membru deplin al alianței... De aceea, o preocupare centrală va fi formarea deprinderilor necesare dobândirii unui comportament exemplar de ofițer”⁵.

Ca primă direcție de acțiune rămâne promovarea optimă a procesului de reformă a instruirii militare și a integrării euro-atlantice prin adoptarea unui management menit să mențină capacitatea academiei de a asigura excelența în educație și instruire. Prin crearea condițiilor de dezvoltare a unui sistem funcțional intern, de comunicare reciprocă între catedre și alte compartimente, se

va putea trece cu mai multă vigoare la implicarea externă a academiei la realizarea unor programe comune (Joint Program) în spațiul universitar euro-atlantic, ca o articulară firească la actualul proces de constituire a unor relații de parteneriat cu diverse instituții de învățământ militar superior. Dezvoltarea funcționalității comunității interne universitare, prin asumarea sentimentului de identificare a fiecărui membru al comunității cu organizația militară și de manifestare a motivației pentru investire personală în activități comune, se va baza pe formarea și promovarea unei culturi a integrării euro-atlantice în diversitate, în condiții de deplin respect al identității și reciprocității.

Pentru ca noile “produse” să răspundă cerințelor naționale și internaționale se va acționa, prin asigurarea calității instruirii militare, în direcția creării unui echilibru optim între reacția față de comanda socială și capacitatea noastră de a anticipa și influența viitoarele transformări din Forțele Terestre. Vom identifica modalități de creștere a funcționalității mecanismului propriu de promovare și realizare a calității instrucției, ca o condiție a înscrierii în competiția internațională a integrării în structurile euro-atlantice. Fiecare activitate va fi evaluată, din punct de vedere al calității, prin prezența preocupărilor și rezultatelor implementării dimensiunii euro-atlantice.

Pregătirea militară generală rămâne o prioritate a continuei noastre intervenții pentru a răspunde în fiecare moment cerințelor instruirii militare conform standardelor NATO. Pentru aceasta ne propunem să consolidăm experiența pozitivă câștigată în primul an al formării luptătorului polivalent și să introducem noi schimbări, mai ales în planul organizării și desfășurării instruirii militare.

Pentru a putea îndeplini în totalitate obiectivele proiecției pregătirii militare avem în vedere desfășurarea acestei activități în taberele de instrucție prin îmbinarea optimă a organizării instruirii pe platforme și punerea la dispoziție a unei baze materiale cu care să se creeze condiții cât mai apropiate câmpului de luptă modern. Rezultă astfel că formarea deprinderilor și priceperilor de acțiune în câmpul tactic este continuată cu perfecționarea acestora prin îndeplinirea unor misiuni specifice solicitărilor acțiunii militare în câmpul tactic.

Un obiectiv important îl va constitui

perfecționarea pregătirii instructorilor din academie, prin organizarea unor activități specifice în instituția noastră sau prin participarea acestora la strategii de pregătire în săli de aplicații, centre de instrucție sau în unități. Vor fi, de asemenea, folosiți și instructori care își desfășoară activitatea în unitățile prezentate anterior, din dorința de a păstra un dialog permanent actualizat cu beneficiarii noștri.

Suntem deschiși de asemenea, ca în cadrul relațiilor de colaborare cu alte instituții militare de învățământ din țările membre NATO să organizăm schimburi reciproce de instructori și din dorința de a dezvolta mai mult cunoașterea reciprocă.

O a doua direcție imediată, a instituției noastre, vizează o reevaluare a priorităților conținuturilor de pregătire pentru eventuala introducere a unor noi corective ce vizează optimizarea instruirii militare.

Pentru proiecția fiecărei programe analitice, care are ca obiective instruirea militară și lărgirea competențelor personalului didactic vor fi stabilite ca priorități de pregătire și probleme ce vizează: cunoașterea și aplicarea doctrinelor, manualelor și standardelor NATO; formarea și dezvoltarea capacității viitorilor ofițeri de acțiune într-un mediu multinațional și întrunit; însușirea principiilor și regulilor privind procedurile NATO de stat major; pregătirea specializată și de bază în domeniul informaticii, limbii engleze și al terminologiei specifice NATO de nivel tactic.

În acest sens, baza de date a academei va fi întregită cu doctrinele, manualele, instrucțiunile și standardele NATO de care încă nu dispunem și cu noi lecții învățate. Este domeniul în care simțim nevoia unui sprijin real pentru academie, cât și pentru realizarea programului propriu de informatizare și prin aceasta asigurarea accesului rapid la informația necesară îndeplinirii acestor deziderate.

Măsurile inițiate până în prezent, pe linia dezvoltării instruirii militare și a celor ce se preconizează reprezintă un fundament temeinic și o garanție că există forță intelectuală și capacitate volițională de a asigura optimul educațional, concretizat prin disponibilitatea și profesionalismul viitorului ofițer din Forțele Terestre de acțiune la nivelul standardelor euro-atlantice.

Note bibliografice:

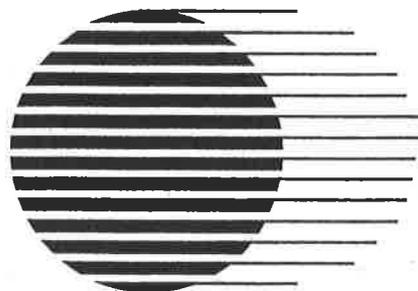
1. Este avut în vedere conținutul următoarelor documente: *Carta Albă a Securității și Apărării Naționale a Guvernului; Armata României 2010; Reformă și integrare euro-atlantică*, București, 1999, p.52 și *Strategia de securitate națională a României*, București, 2001, p.p.26-27.

2. g:/Ops 2001/Docs/mc's/mc458/MC 458 Final are drept conținut *Politica NATO de instruire, de desfășurare a exercițiilor și de evaluare*.

3. Conducerea academei a elaborat un ansamblu coerent și programatic de documente pentru dezvoltarea educației militare superioare în Academia Forțelor Terestre, pentru perioada 2003-2007, care cuprinde: *Viziunea strategică-2007; Misiunile Academiei Forțelor Terestre; Programul academic și Sistemul de educare și instruire al studenților militari*.

4. Disciplinele sunt preluate din *Planurile de învățământ pentru specializările Management, Management economico-financiar și Administrație publică ale Academiei Forțelor Terestre "Nicolae Bălcescu"*, începând cu seria 2003-2007, *Programul academic al Academiei West Point din S.U.A. și pe baza Revistei programelor de pregătire academică ale Școlii de la Saint Cyr, Franța*.

5. G1.bg.prof.univ.dr. Nicolae Uscoi, *Perspective ale sistemului de formare a ofițerilor în Academia Forțelor Terestre "Nicolae Bălcescu" în etapa post-Praga*, în volumul *Integrarea euro-atlantică. Priorități post-Praga*, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 2002.

OPTIMIZAREA INSTRUIRII ÎN ARMA TANCURI

General de brigadă dr. ing. Ilie GĂȚĂ

Ceea ce în 1989 părea doar ficțiune pentru România, astăzi a devenit realitate, certitudine. De peste un deceniu, România își concepe și își construiește viitorul pe o singură opțiune majoră și vitală pentru securitatea sa – integrarea europeană și euro-atlantică.

Dispariția liniilor de demarcație din perioada bipolarismului a deschis o nouă eră forțelor armate ale statelor comuniste din Europa Centrală și de Sud-Est de a-și moderniza structurile de securitate și de apărare și de a aspira la statutul de membru al Alianței euro-atlantice.

Procesul amplu de formare și dezvoltare a unei armate moderne, suple, flexibile, cu capacitate operațională de acțiune, interoperabilă cu armatele moderne NATO, gata de a îndeplini misiuni de orice gen și intensitate, a atins un stadiu destul de avansat. Astfel, obiectivul prioritar al restructurării armatei constă în transformarea instituției militare române, dintr-o forță de apărare într-una de securitate și cooperare, care să poată contribui la stabilitatea și securitatea părții de sud-est a Europei și oriunde în lume, pentru apărarea drepturilor democratice.

În plin proces de reformă, Forța Obiectiv 2007 va echilibra cerințele și angajamentele noastre militare cu realitățile financiare, astfel încât să putem redirecționa o parte mai mare a resurselor financiare disponibile de la personal spre optimizarea instruirii și modernizare. Se va crea astfel, o forță suplă, flexibilă, modulară, compactă și cu posibilități de desfășurare și susținere credibilă în teatrul de operații.

Pentru realizarea interoperabilității și compatibilității dorite, am acționat și vom acționa în vederea adaptării doctrinelor și tacticilor la nevoile cerințelor mediului de securitate, schimbării sistemului de instruire, pentru optimizarea pregătirii personalului și restructurarea procesului de învățământ. De asemenea, în ultima perioadă a fost creat un nou sistem conceptual și doctrinar privind organizarea, dezvoltarea, instruirea și întreținerea forțelor armate în apărarea intereselor naționale. Totodată s-a dezvoltat o capacitate sporită de gestionare a

crizelor, de prevenire și contracarare a amenințărilor la adresa securității naționale, s-a perfecționat sistemul de trecere a armatei de la starea de pace la cea de război, s-au amplificat relațiile de colaborare militară cu celelalte armate ale statelor membre NATO. Continuăm, de asemenea să acționăm pentru perfecționarea și optimizarea instruirii trupelor potrivit cerințelor operaționale ale câmpului de luptă fluid și standardelor euro-atlantice. O bună interoperabilitate cu celelalte armate NATO, ne obligă să aprofundăm cunoașterea doctrinelor de bază privind organizarea și atribuțiile statelor majore la diferite niveluri și modul de ducere a operațiilor de către forțele Alianței. Complexitatea misiunilor viitoare ne cere să punem accent deosebit pe aplicarea standardelor și procedurilor de stat major, pentru utilizarea unui limbaj operațional comun, care să asigure o participare efectivă a trupelor la operații în cadrul forțelor multinaționale.

În prezent, arma tancuri parcurge, asemenea întregii Armate Române, un amplu proces de reorganizare și modernizare pe multiple planuri, în vederea atingerii parametrilor operaționali, apropiați de cei ai armatelor moderne. Este un proces complex, dificil și costisitor, motiv pentru care, uneori, se manifestă un curent de opinie pesimist în legătură cu viitorul tancurilor, în condițiile apariției altor categorii de blindate mai ușoare și mai puțin costisitoare.

Deznodământul ultimelor conflicte armate în lume ne oferă certitudinea incontestabilă că totuși coloana vertebrală a grupărilor de forțe o constituie și de această dată blindatele și în primul rând tancurile (vezi ultimul război din Irak) pentru obținerea victoriei decisive, care trebuie să aibă loc pe uscat. Seamănă oare această modalitate acceptată de pragmaticii specialiști ai statelor care au cele mai moderne armate ale lumii, cu profețiile despre iminenta și relativ apropiata dispariție a tancurilor?

Noi credem că nu. Iar dacă în asemenea armate rolul blindatelor nu dă semne că s-ar diminua, ce s-ar mai putea spune despre armatele mici, cum este cea a României, care nu dispune și probabil

nici nu va dispune, mult timp, de rachete TOMAHAWK, de bombardiere strategice și nici de mijloace de lovire de la mare distanță? Care ar fi atunci atuurile Forțelor Terestre ale Armatei României ce le-ar putea conferi acestora valențe operaționale de înalt nivel, credibilitate și respect? Nu avem nici cea mai mică îndoială că unul din aceste atuuri îl va reprezenta și de aici înainte calitatea intrinsecă a structurilor mecanizate și de tancuri.

Nu de puține ori s-a pus problema găsirii unei soluții viabile privind optimizarea instruirii, dezvoltarea și coordonarea tuturor activităților în armă în cadrul Forțelor Terestre. Astfel, se pare că cel mai concludent răspuns s-a regăsit în înființarea *Instituției inspectorului pentru armă*, ca pârgie prin care Forțele Terestre promovează în armă o strategie flexibilă, continuă, unică și complexă și un management modern al resurselor, elaborând concepția de evoluție a armei, iar, pe baza analizei periodice a planurilor cu principalele activități ale structurilor de armă, precum și a participării la activitățile cele mai semnificative ale acestora, propune principiile de bază, obiectivele și scopurile urmărite pe linie de armă pentru optimizarea instruirii în întreaga Armată a României, care să fie în concordanță cu pregătirea structurilor NATO. Pe baza cerințelor, obiectivelor și scopurilor propuse se întocmesc planurile și programele de învățământ pentru a crea o corelație strânsă între învățământ și unitățile din teritoriu.

Inspectorul pentru tancuri, reprezintă structura destinată proiectării, armonizării și aplicării politicii de instruire și dezvoltare a armei tancuri. Totodată, acesta coordonează (în colaborare cu comandanții structurilor ce se operaționalizează), activitățile de operaționalizare, valorificare a experienței acumulate în procesul de pregătire și instrucție, coordonează, controlează, evaluează și armonizează instrucția și învățământul în armă prin conducerea procesului de elaborare a actelor normative specifice, doctinelor și manualelor militare.

Pornind de la aceste deziderate, aducem în atenție rolul definitoriu pe care îl are inspectorul pentru armă în optimizarea instruirii tanchiștilor, optimizare care constituie o condiție majoră a modernizării armatei noastre în trecerea de la o armată de apărare la o armată implicată în procesul de securitate euro-atlantică.

O atenție deosebită trebuie acordată construcției și coagulării bazelor teoretice ale instruirii. Instruirea trebuie să țină pasul cu implementarea noilor concepte și capacități. Recunoscând imperativul "*trebuie să ne instruiim așa*

cum vom lupta", trebuie să transformăm întregul sistem de planificare, executare, simulare și evaluare a instrucției pe baza cerințelor esențiale ale misiunii.

Implicarea inspectorului pentru tancuri în realizarea acestor deziderate și-a pus amprenta asupra procesului de instruire din unitățile, marile unități de tancuri și instituția de învățământ, prin finalitatea acestui proces materializându-se calitatea personalului profesionalizat, promovarea liderilor militari, ridicarea gradului de instruire și operativitate a structurilor de tancuri, modernizarea tehnicii și armamentului, managementul resurselor și un învățământ militar modern.

Amplul proces de optimizare a instruirii în arma tancuri trebuie abordată prin cele trei componente esențiale care-l definesc: *resursele umane și materiale, actele normative specifice* care stau la baza instruirii și nu în ultimul rând, *instruirea* propriu-zisă.

Până în prezent s-au făcut pași importanți în sensul transformării **resursei umane** în conformitate cu cerințele Alianței, concretizate în rezultatele și aprecierile bune și foarte bune obținute în cadrul activităților de anvergură desfășurate în poligoane, terenuri de instrucție sau săli de specialitate (aplicații, exerciții de toate tipurile și operații multinaționale etc.).

NATO se află într-un nou și amplu proces de transformare care vizează creșterea mobilității, a capacității de dislocare și susținere în teatrele de operații a forțelor, concomitent cu mărirea capacității de reacție a structurilor militare, iar tot acest proces se desfășoară sub imperativul principiului "*schimbării permanente*". Având în vedere acest fapt, este imperios necesar să comparăm realizările de până acum cu noile coordonate ale procesului de transformare a Alianței și să adaptăm planurile și programele de restructurare și reformă în arma tancuri, astfel încât să fie armonizate cu cele ale statelor membre NATO.

Un obiectiv major al viitoarei etape a reformei în cadrul resurselor umane este înțelegerea și acceptarea principiului schimbării și perfecționării permanente. Majoritatea personalului ce încadrează structurile de tancuri este conștientă de nevoia schimbării permanente pentru a putea face față exigențelor câmpului de luptă modern și, mai ales, necesitatea adaptării permanente la tendințele evoluției fenomenului politico-militar contemporan.

“Stilul de viață” pe care îi recomandă schimbarea permanentă presupune transformarea mentalității și atitudinii predominant “reactivă” într-o atitudine “proactivă”, completată de *mentalitatea de învingător*. Cu alte cuvinte, nu trebuie să așteptăm ca un eveniment să se întâmple și, apoi, să acționăm. Acțiunile post-factum sunt, de regulă, reparatorii sau menite să limiteze efectele, în timp ce evaluarea permanentă a situației și estimarea producerii anumitor incidente pe timpul instruirii ne vor permite să acționăm preventiv și să le evităm. Realitatea a demonstrat că rapiditatea cu care se produc schimbările la nivel global, și chiar al instituției din care facem parte, pot să ne surprindă nepregătiți și să determine eșecul acțiunii întreprinse. Evitarea unor asemenea situații este posibilă numai printr-o instruire continuă și performantă, astfel încât fiecare dintre tanchiștii armatei noastre să se racordeze în primul rând mental la aceste realități, prin înțelegerea concretă a transformărilor și mutațiilor permanente, acceptării necesității de schimbare și încorporării acestui principiu în activitatea de zi cu zi.

Logica procesului de transformare continuă a Alianței nord-atlantice derivă din viteza cu care apar elemente de noutate în domeniul de vârf ale tehnologiei și științei militare, încât acestea pot fi considerate un șir continuu de evenimente noi care ne obligă să le studiem, să evaluăm impactul acestora asupra mediului politico-militar și social și să luăm măsuri de adaptare la noile realități.

Pregătirea reală a personalului pentru înțelegerea schimbării permanente presupune, de asemenea, și conștientizarea adevărului că implementarea noului nu echivalează cu lipsa de fermitate și inconsecvența.

Schimbarea permanentă mai înseamnă flexibilitate decizională și acțională pentru a permite personalului structurilor de tancuri să se adapteze la orice situație. Astfel, orice modificare a factorilor de mediu (riscuri, amenințări, capabilități proprii, redefinire a priorităților etc.) trebuie atent analizată pentru a evalua modul în care influențează procesul de instruire și pregătire și pentru a fi capabili să le rezolvăm în timp util și de calitate. Adaptarea la tendințele de evoluție a câmpului de luptă modern înseamnă modificarea permanentă a datelor pe care se vor elabora concepții, planuri și programe de instruire și, implicit, necesitatea de reluare parțială sau integrală a procesului de analiză și planificare. Cu

alte cuvinte, în mediul fluid în care ne desfășurăm activitatea, *“singura constantă este schimbarea”*.

Totodată, acceptarea principiului schimbării permanente nu se poate rezolva doar cu o vorbă fără acoperire, ci prin angajamente susținute de fapte, prin identificarea căilor de transformare pentru a îndeplini misiunea ordonată. Astfel, fiecare dintre noi trebuie să se pregătească psihologic să renunțe la “balastul” constituit din date, cunoștințe, deprinderi și lucruri nefolositoare sau care nu mai sunt suficient de performante pentru îndeplinirea obiectivelor (misiunilor). Într-o lume în care războiul se câștigă, în primul rând, datorită superiorității în plan mental (atitudine, capacitatea de prognoză, capacitatea de analiză, sinteză și luare a deciziei), a utilizării corespunzătoare a resurselor la dispoziție, precum și a factorului timp (culegerea, transmiterea și procesarea informației în timp real, viteza de reacție, luarea deciziei într-un interval de timp mai mic decât adversarul, devansarea permanentă a adversarului în plan acțional), nu este loc pentru oameni rutinați, cu o gândire șablonistă, greu adaptabili și pentru neprofesioniști.

„Tanchistul” pe care ne pregătim să-l *clădim* nu se va teme de nou, va fi capabil să lupte pentru a fi performant în tot ceea ce face, va fi obișnuit să se întrecă permanent cu timpul, cu sine, cu un mediu în permanentă schimbare și transformare și nu va renunța la apariția primului obstacol mai serios în drumul lui spre îndeplinirea misiunii.

Transformarea mentalității este definitorie pentru optimizarea instruirii și nu este ușoară, iar pentru unii dintre noi ar putea fi imposibilă. Din această cauză, primul pas pe care ne străduim să-l facem în acest sens, trebuie să fie *cunoașterea de sine*. Autocunoașterea trebuie să fie permanent însoțită de autoverificare și dorința de autodepășire. Dorim să facem din fiecare tanchist un profesionist, un expert. Atingerea acestui nivel de profesionalism (*expert sau specialist*) este o condiție esențială pentru punerea în aplicare a conceptului de modularitate structurală, interoperabilitate și compatibilitate care să permită îndeplinirea oricărui tip de misiune asumată în cadrul Alianței.

Câmpul de luptă, ca spațiu în care se confruntă părțile beligerante, înregistrează, după cum aminteam anterior, o schimbare și evoluție continuă, determinate în mod hotărâtor de dezvoltarea concepțiilor privind instruirea forțelor pentru desfășurarea operațiilor militare.

Se pune în mod deosebit problema pregătirii și

dotării structurilor de tancuri pentru a putea desfășura (executa) acțiuni în situații de criză și la război. Dezvoltarea tehnică și științifică contemporană influențează funcționarea structurilor militare și acțiunile de luptă moderne, suprasaturate de tehnică, armament și sisteme electronice.

În acest context, reforma în cadrul armeei este o acțiune complexă pentru realizarea unor structuri moderne, viabile și dinamice și dotarea acestora cu tehnică care să le asigure o mare capacitate de manevră și protecție, putere de foc sporită, apte să participe la operații complexe desfășurate în orice condiții de mediu și spațiu.

Dezvoltarea în arma tancuri presupune identificarea direcțiilor și a modalităților de acțiune pentru conceperea, experimentarea și aplicarea, de proiecte, programe, studii ce trebuie să reprezinte pentru tanchiști o adevărată provocare. Aceștia trebuie să-și concentreze efortul pentru studierea și analiza organizării, dotării, înzestrării, a tehnicilor și procedurilor de acțiune potrivite situațiilor, cadrul organizatoric constituindu-l Programul pe termen mediu (2004-2010) și lung (2011-2020), de cercetare-dezvoltare în arma tancuri, elaborat de instituția inspectorului pentru tancuri.

Instruirea modernă presupune și înzestrarea cu tehnică modernă, interoperabilă cu cea similară din armatele statelor membre NATO, proces la care inspectorul pentru tancuri participă activ, fiind șeful echipei programului de modernizare a tancului românesc TR – 85M1 și co-director al acestui program.

Inspectorul pentru tancuri monitorizează procesul de instruire din structurile de tancuri prin planul de colaborare cu aceste structuri, la activitățile importante ale acestora participând ofițeri ai structurii specializate, care urmăresc modul de desfășurare a procesului de instruire și întocmesc rapoarte de informare cu date, concluzii și propuneri către inspectorul pentru arma tancuri.

Al doilea factor determinant al optimizării instruirii în arma tancuri, l-a constituit redefinirea și modelarea **manualelor specifice** în vigoare, în concordanță cu principalele documente similare ale țărilor membre N.A.T.O., adaptate condițiilor armatei noastre.

Actele normative elaborate stabilesc principiile și modalitățile de constituire și menținere a unei capacități de operații credibile, modernă și eficientă, ducerii operațiilor într-un cadru

multinațional și participării la operații de stabilitate și de sprijin.

Principalele elemente și caracteristici care stau la baza acestora sunt:

- sunt elaborate în formă complexă, într-o viziune integratoare în structurile militare europene și euro-atlantice și sunt deschise permanent perfecționării prin valorificarea concluziilor ce rezultă din analiza operațiilor militare contemporane și a experienței acumulate în pregătirea și desfășurarea acțiunilor militare;

- evidențiază natura războiului modern și completează principiile generale ale științei militare cu trăsături specifice românești, aspecte care dau individualitate și personalitate blindatelor;

- confirmă principiul interoperabilității structurilor de tancuri cu structuri din armatele statelor membre NATO, permițând, totodată, cunoașterea, însușirea și folosirea terminologiei standardizate;

- tratează conceptul de întrebuințare a forțelor blindate în condiții de eficiență sporită, în acțiunile întrunite specifice războiului modern până la nivel tactic.

Cunoașterea, înțelegerea și aplicarea manualelor specifice elaborate în arma tancuri, ca documente de referință pentru conceperea și conducerea operațiilor, determină înțelegerea principiilor de întrebuințare a subunităților de tancuri în strânsă legătură cu contextul internațional. Acestea determină creșterea competenței manageriale, utilizarea cu eficiență sporită a resurselor umane, financiare și materiale alocate și orientează comandanții până la nivelul batalion, în stabilirea cadrului de acțiune adecvat.

Activitatea de elaborare a manualelor specifice este desfășurată pe direcții și cu obiective bine definite, având ca finalitate elaborarea unor documente pertinente, al căror conținut să fie în concordanță cu prevederile programelor de profesionalizare și instruire a militarilor din arma tancuri.

Având în vedere faptul că activitatea de elaborare a manualelor specifice vizează optimizarea întregului proces instructiv-educativ pe baze conceptuale și metodologice moderne, prin valorificarea potențialului științific, principalele direcții vizate sunt:

- a) elaborarea manualelor specifice armeei tancuri, în strânsă concordanță cu mutațiile din structura organizatorică a întregii armate și cu

Secția Știință Militară

modul de pregătire și ducere a operațiilor;

b) difuzarea manualelor elaborate tuturor structurilor de tancuri operaționalizate sau în curs de operaționalizare și

experimentarea unor procedee tactice și tehnice de ducere a acțiunilor militare prevăzute în acestea;

c) îmbunătățirea conținutului lucrărilor elaborate cu propunerile făcute pe timpul experimentării în unități;

d) realizarea și menținerea unei legături permanente cu structurile de tancuri și auto din teritoriu și participarea la activitățile practice desfășurate de acestea în scopul formării unei viziuni realiste asupra situației actuale și posibilităților concrete de ducere a operațiilor în condițiile câmpului de luptă modern;

e) participarea la elaborarea unor manuale specifice altor structuri din Forțele Terestre și analiza, la ordin, a proiectelor întocmite de acestea;

f) elaborarea unor studii pe linie de specialitate în vederea creșterii eficienței pregătirii și ducerii operațiilor de către eșaloanele tactice;

g) studierea, experimentarea și elaborarea unor propuneri în vederea omologării de noi tipuri de armament, echipamente și materiale specifice;

Obiectivele stabilite și urmărite pentru implementarea în procesul de instruire a prevederilor unor acte normative ale armatelor statelor membre NATO au fost:

a) elaborarea unor manuale specifice structurilor de tancuri de actualitate, similare cu cele ale armatelor statelor membre NATO, inițial cu titlu provizoriu și ulterior în formă finală;

b) participarea la perfecționarea pregătirii operative și tactice a cadrelor militare prin prezentarea de studii și informări referitoare la pregătirea și ducerea acțiunilor militare integrate și întrunite de către armatele moderne;

c) participarea la elaborarea de cursuri, culegeri de lecții, memoratoare, îndrumare, exerciții și aplicații tactice, teste de evaluare la pregătire tactică;

d) elaborarea de studii și articole pentru publicațiile militare de profil.

Activitatea pe linia reglementării în armă s-a concretizat în elaborarea următoarelor manuale:

a) Tc.-4, Manualul instrucției tanchiștilor;

b) Au.-4, Manualul instrucției conducătorilor auto;

c) Manualul pentru luptă al echipajului și

plutonului de tancuri; este definitivat și pregătit pentru aprobare în vederea intrării în vigoare;

d) Manualul pentru luptă al companiei de tancuri;

e) Manualul pentru luptă al batalionului de tancuri;

De asemenea, au fost elaborate studii având ca teme:

- concepția de înzestrare și întrebuințare a structurilor de tancuri din Armata României;

- soldatul mileniului III;

- evoluția în carieră a cadrelor militare din armele tancuri și auto.

Annual s-au desfășurat seminare de profil pe linia armelor, la care au participat toți comandanții de unități și mari unități din armele tancuri și auto. Cu aceste ocazii au fost analizate probleme legate de actualitatea și perspectiva tancurilor și a autovehiculelor militare.

În scopul cunoașterii situației concrete, a nevoilor și priorităților structurilor de tancuri din teritoriu, inspectorul pentru tancuri, prin personalul specializat, a participat la principalele activități practice desfășurate de acestea: aplicații cu trageri de luptă; aplicații de comandament cu transmisiuni în teren; exerciții de simulare (SIMEX) la Centrul de Instrucție prin Simulare etc.

A treia caracteristică esențială a optimizării instruirii în arma tancuri, constă în utilizarea unei noi terminologii aferente procesului în cauză. Aceasta are rolul de a determina însușirea limbajului Alianței și în acest domeniu, limbaj care trebuie să aibă aceeași semnificație pentru toți, de la emițător la receptor. Iar când vorbim despre limbaj comun, ne referim atât la procedurile de operare de stat major standard cât și la dezvoltarea competenței lingvistice, atribute definitorii și obligatorii în desfășurarea tuturor operațiilor și activităților multinaționale.

Corelația dintre instruire, formarea și perfecționarea liderilor și modul de acțiune în câmpul tactic, a reprezentat și va rămâne, pentru multă vreme, provocarea majoră ce stă în fața oricărui comandant, provocare a cărei depășire necesită realizarea unui echilibru între conducerea științifică și executarea instruirii. Știința sau managementul instruirii are în prim plan eficiența utilizării resurselor umane, materiale în timp, în raport cu sarcinile și standardele operaționale, iar prin executarea instruirii se urmărește concentrarea liderilor asupra artei conducerii pentru crearea și menținerea încrederii, a voinței și a spiritului de echipă, în cele mai vitrege și

variate condiții care trebuie realizate pentru asigurarea succesului în câmpul de luptă.

Potrivit Dispoziției privind instruirea în Forțele Terestre în anul 2004, fiecare comandant, pe treapta sa ierarhică, trebuie să promoveze un nou management al instruirii, astfel încât să se realizeze, în mod secvențial și logic, identificarea cerințelor și, apoi, planificarea, asigurarea cu resurse, executarea și evaluarea instruirii. Componentele principale ale sistemului de management al instruirii sunt: lista cu cerințele esențiale ale misiunii; managementul timpului; planificarea, executarea și evaluarea. Esențial în aplicarea noului concept este identificarea cerințelor de instruire care, la rândul său, este centrat pe lista cu cerințele esențiale ale misiunii. O cerință esențială pentru misiune este o sarcină colectivă în executarea căreia o unitate trebuie să manifeste profesionalism, în vederea îndeplinirii unei anumite părți din misiunile sale operaționale, fapt ce îl obligă pe comandant să identifice acele cerințe prioritare, esențiale pentru îndeplinirea misiunilor operaționale ale structurii sale.

Pentru fiecare cerință esențială a misiunii stabilită de către comandant, în vederea îndeplinirii misiunii operaționale a unității, șeful compartimentului operații și instruire, împreună cu alte persoane desemnate de către comandant, întocmesc o listă cu sarcinile individuale de sprijin, pe baza prevederilor standardelor militare operaționale pentru instruire. Este imperios necesar ca toți comandanții structurilor de tancuri, să alocă resursele de instruire pentru a asigura menținerea nivelului de operativitate stabilit. În alocarea resurselor, el nu trebuie să eludeze faptul că există anumite cerințe care, deși nu au legătură directă cu misiunea, sunt esențiale pentru aceasta, cum ar fi sănătatea, bunul trai, pregătirea individuală și coeziunea de luptă a structurii.

Un management modern presupune organizarea adecvată a ciclului de generare și întrebuințare a forțelor, pregătirea structurilor-întrebuințarea structurilor - refacerea structurilor. Prin aceasta se asigură realizarea și susținerea competenței tactice și tehnice, precum și menținerea unui înalt nivel de instruire. Prin managementul timpului, comandanții identifică, concentrează și protejează principalele perioade de instruire, precum și resursele care o sprijină, astfel încât structurile subordonate să se poată concentra pe esențialul misiunii.

În perioada de pregătire a structurilor de tancuri, instruirea este intensificată la maximum,

cu accent pe sarcinile colective, sarcinile individuale și de comandament, integrate în instruirea simultană a tuturor componentelor din câmpul tactic, în vederea atingerii nivelului final stabilit pentru toate activitățile prevăzute în lista cu cerințele esențiale ale misiunii.

Pe timpul participării structurilor la activități importante (exerciții și aplicații tactice în teren, aplicații cu trageri de luptă, exerciții de conducere a mașinilor de luptă, exerciții de simulare etc.) accentul este pus pe instruirea la specificul operației, utilizându-se la maximum posibilitățile din zona de instruire.

În perioada de refacere a structurilor, se pune accentul pe instruirea liderilor și pe instruirea individuală și se execută activități detaliate de mentenanță și depozitare a tehnicii și materialelor folosite în procesul de instruire.

Planificarea instruirii are la bază cerințele esențiale ale misiunii structurii și evaluarea nivelului instruirii. Comandantul identifică sarcinile care sprijină cerințele esențiale ale misiunii și, în funcție de evaluarea nivelului instruirii, compară nivelul de instruire real cu cel urmărit, care este definit în planurile de instruire pentru misiune.

Execuția instruirii impune respectarea cerințelor privind pregătirea adecvată, realizarea eficientă, exersarea continuă, precum și evaluarea completă. Executarea instruirii se desfășoară descentralizat, ceea ce permite adaptarea acesteia la disponibilitatea resurselor și asigură transmiterea de jos în sus a realizărilor și a neajunsurilor la misiunile structurii, cu referiri individuale, colective sau de lider. Comandanții structurilor de tancuri observă personal și evaluează modul de executare a instruirii subordonaților. Pe această bază, aceștia transmit indicații și precizări pentru creșterea eficienței, a calității procesului de instruire și a operativității unității. Subofițerii răspund de instruirea individuală a echipajelor și a grupelor.

Pregătirea pentru instruire include: selectarea sarcinii/cerinței ce urmează a fi instruite; planificarea modului de desfășurare a instruirii; pregătirea instructorilor; recunoașterea locului de desfășurare a instruirii; elaborarea planului de desfășurare; executarea de repetiții și verificări înainte de execuție. Pe timpul pregătirii instruirii sunt stabilite și instruite, conform procedurilor de

operare standard, persoanele care conduc secvențele de instruire și se fac repetiții cu instructorii, evaluatorii, observatorii (arbitrii) și inamicul.

Desfășurarea instruirii trebuie să fie realistă, precisă, bine structurată, eficientă și să elimine cauzele eventualelor incidente. Procesul de recuperare are loc în continuarea etapei de desfășurare a instruirii și cuprinde mentenanța tehnicii, predarea materialelor și echipamentelor utilizate în procesul de instruire și se încheie cu desfășurarea analizei post-acțiune (APA).

Prin folosirea analizei post-acțiune se realizează legătura dinamică între performanțele de îndeplinire a obiectivelor și modul de execuție în scopul îndeplinirii standardelor. Aceasta asigură comandanților instrumentele de evaluare ce pot fi folosite pentru a identifica modalitățile specifice de îmbunătățire a nivelului de profesionalism.

Analizele post-acțiune ajută, prin faptul că asigură militarilor și subunităților din care aceștia fac parte, o conexiune inversă între misiunea primită și performanțele de îndeplinire a obiectivelor atât pe timpul procesului de pregătire cât și pe timpul ducerii luptei. Prin aceste analize post-acțiune, se identifică modalitățile de corectare a deficiențelor, de susținere a punctelor tari și de concentrare a eforturilor asupra performanțelor pe timpul îndeplinirii obiectivelor de pregătire specifice planului cu principale activități.

Beneficiile în urma desfășurării analizelor post-acțiune reies din stabilirea rezultatelor și aplicarea acestora pe timpul pregătirilor viitoare. Comandanții pot folosi informațiile pentru a evalua performanțele și de a relua imediat pregătirea unității în domeniul în care s-au manifestat deficiențe.

Analiza post-acțiune este una dintre cele mai eficiente tehnici ce poate fi folosită în mediul câmpului de luptă. O analiză post-acțiune eficientă ia puțin timp și conducătorii o pot desfășura aproape oriunde sunt asigurate cerințele de siguranță de luptă ale unității.

Desfășurarea analizelor post-acțiune ajută la depășirea etapelor de învățare (care sunt totuși necesare chiar dacă unitatea se află pe timpul ducerii luptei), precum și la evitarea repetării greșelilor. Ea mai ajută, de asemenea, la menținerea punctelor tari.

Folosirea instrumentelor cum sunt cele oferite de analizele post-acțiune, permite conducătorilor

să poată îmbunătăți substanțial șansele unităților pe care le conduc în vederea obținerii succesului în câmpul de luptă.

Prin utilizarea în procesul de instruire a standardelor, a procedurilor de evaluare moderne, a experienței acumulate în urma aplicării „lecțiilor învățate” reieșite în urma desfășurării activităților specifice, în mod sigur se ajunge la o optimizare benefică și necesară integrării în NATO.

Este lesne de înțeles că instruirea trebuie să se bazeze pe implementarea standardelor comune cu ale armatelor Alianței, asigurându-se astfel, interoperabilitatea cu forțele cu care se va acționa în operații multinaționale.

Standardele de operare sunt, în fapt, activități prin a căror desfășurare/îndeplinire, structurile de tancuri își realizează nivelul de instruire necesar pentru îndeplinirea misiunilor. Aplicarea acestora presupune, nu numai rezolvarea unor situații tactice prestabilite, în condițiile realizării unor performanțe strict necesare, dar și atingerea unor nivele de instruire operative.

Standardele de instruire au la bază cerințele operaționale, îndeplinirea lor fiind echivalent cu atingerea nivelului de instruire necesar pentru îndeplinirea misiunilor.

În funcție de aplicabilitate, standardele pot cuprinde tematici și pot standardiza activități specifice următoarelor domenii de activitate, care caracterizează și definesc activitatea militară în ansamblul ei, astfel: instruire, logistică, personal.

Tematica și activitățile de standardizat specifice instruirii pentru luptă pentru fiecare structură militară în parte se stabilesc în funcție de următoarele categorii de instrucție: instrucția militară generală; instrucția militară de specialitate și instrucția tactică, iar în cadrul acestora pe discipline de instrucție. În funcție de arma și specialitatea militară, activitățile de instruire militară generală și de specialitate se pot clasifica și standardiza în raport cu specificul fiecărei arme și specialități militare.

Un loc aparte îl ocupă activitățile de stat major, aplicațiile cu sau fără trageri de luptă, activități de stabilitate și de sprijin naționale și multinaționale.

Standardele pentru activitatea de evaluare elaborate în deplină concordanță cu obiectivele activităților de desfășurat, conduc la realizarea consensului între resurse, obiective, metodele și procedeele de instruire specifice. Standardizând fiecare activitate, se ajunge la o evaluare judicioasă, viabilă și reală, iar aplicarea acestui

sistem de standardizare în domeniul instruirii trupelor duce la scăderea costurilor și creșterea eficienței îndeplinirii sarcinilor esențiale ale misiunii structurilor de tancuri.

Evaluarea este parte integrantă a procesului de instrucție și se face pe baza și în timpul desfășurării activității standard. Rezultatele evaluării pot arăta că structura respectivă este aptă pentru îndeplinirea misiunilor, sau că este nevoie de o instruire suplimentară. Aceste informații au rolul de a asigura feedback-ul procesului de instrucție.

În funcție de obiectivele stabilite, prin activitatea de evaluare se pot determina pregătirea pentru îndeplinirea misiunilor, veridicitatea planurilor de desfășurare, metodele și tehnicile de instruire, efectele în urma activităților de instruire asupra structurii militare, dacă obiectivele instruirii au fost realizate, precum și cât de eficient au fost întrebunțate resursele alocate.

Sistemul riguros de desfășurare a activităților impuse de standardizare, precum și stabilirea finalităților nu admit rabat de la standardul de performanță. Conceptul însuși de evaluare prin sistemul standardelor de performanță nu admite decât soluția *admis* sau *respins*.

În noul concept de instruire militară nu se admite sub nici o formă neîndeplinirea standardului, ceea ce obligă instructorii și statele majore să caute permanent noi soluții și metode pentru realizarea standardului.

Nu cred că ar fi lipsit de importanță să amintesc în acest material și despre evaluarea în învățământul militar, care se pare are un rol determinant în procesul de instruire efectivă a personalului militar. Procesul de învățământ este abordat deseori ca o relație între predare-învățare-evaluare. Se poate spune deci că evaluarea este punctul final într-o succesiune de evenimente ce urmărește crearea unui comportament specific.

Astfel că, evaluarea în învățământul militar este o secvență didactică integrată întregului proces de instruire care asigură evidențierea cantității și valorii cunoștințelor dobândite, a nivelului performanțelor și eficienței acestora la un moment dat, oferind soluții de perfecționare a actului de predare-învățare. Fără îndoială că evaluarea în instituția de învățământ este influențată de specificul cursurilor și de nivelul cursanților.

În funcție de obiectivele cursului se construiesc itemii testelor de evaluare predictivă pentru identificarea și admiterea candidaților care posedă fundamente cognitive, aptitudinale și atitudinale pe care se sprijină conținutul procesului de

învățământ de formare și perfecționare.

Esența activității este foarte bine cunoscută și anume că oricine, în orice domeniu ar lucra, trebuie să țină cont sub o formă sau alta, de rezultatele muncii anterioare, de aspectele pozitive și negative ale activității sale, astfel încât planificarea activităților viitoare să impună un start pe un plan calitativ superior.

Pentru noi, lecțiile învățate constituie concluziile și învățămintele rezultate, atât la sfârșitul activității cât și pe timpul desfășurării acesteia.

Acestea se obțin din observațiile directe pe timpul instruirii, din raportul final al unui control/inspecție de evaluare sau a analizei post-acțiune, cum precizam mai sus, precum și din informațiile primite de la colaboratori și eșaloanele superioare, pe diverse căi. Toate aceste informații ce au aspectul unor lecții învățate se constituie în final ca o experiență acumulată a structurii proprii.

Evaluarea instruirii este responsabilitatea comandantului. Este un proces continuu, care include: evaluarea propriu-zisă a instruirii; aprecierea structurii și pregătirea aprecierii instruirii. Aprecierea instruirii este mai mult decât evaluarea acesteia, aprecierea presupunând instruire, integrarea forțelor, logistică și personal și asigurarea legăturii dintre performanța unității și standardele Forțelor Terestre.

Evaluatorii trebuie să fie instruiți și capabili să desfășoare cu profesionalism bilanțul post-acțiune. În plus, ei trebuie să fie familiarizați cu cerințele esențiale ale instruirii, competenți și pricepuți tactic și tehnic în sarcinile pe care le evaluează; să cunoască standardele de evaluare; să respecte procedurile de operare standard (SOP) ale unității evaluate; să aplice informațiile relevante despre unitatea evaluată, ca: misiunile acesteia, dinamica de personal, încadrarea cu lideri, starea tehnicii.

Deși schimbarea este un proces uneori costisitor, odată începută, trebuie dusă cu hotărâre până la capăt. Noua dispoziție pentru instruire a Forțelor Terestre declanșează un proces ireversibil, punând bazele a ceea ce vrem să facem în acest domeniu, dar, pentru a ajunge la o schimbare completă a însăși mentalităților și a atitudinii factorilor implicați, este nevoie să mergem mai departe cu adoptarea modelelor oferite de armatele statelor membre ale NATO și să realizăm un tot între concepția de instruire și modelul formării și dezvoltării liderilor.

ROLUL ȘCOLII DE APLICAȚIE PENTRU PARAȘUTIȘTI ÎN REALIZAREA OPTIMIZĂRII INSTRUIRII ARMATEI CA ELEMENT PRINCIPAL AL INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN NATO

Colonel Mircea Tănase

Locotenent-colonel Petrea Iaru

Locotenent-colonel Vasile Pupăză

Locotenent-colonel Tudorel Fătu

Locotenent-colonel Valerian Țintă

Locotenent-colonel Constantin Dinu

La începutul celui de-al III-lea mileniu, modernizarea națiunii și a forțelor sale armate este exprimată prin capacitățile sale de stabilitate a perspectivelor vitale ce definesc prezentul și proiectează clar viitorul.

România a ales o opțiune clară pentru apartenența la structurile de securitate europene și euro-atlantice. În drumul spre viitorul ales, Armata României se va concretiza prin constituirea unor structuri militare de tip occidental, credibile, eficiente și moderne din punct de vedere profesional, prin componența structurii militare respective și dotarea cu vehicule și echipamente de luptă, de sprijin, logistic și medical.

Structurile militare trebuie să fie suplă, mobile și flexibile, capabile să acționeze pentru îndeplinirea misiunilor care vizează apărarea țării, participarea la apărarea comună și la operațiile multinaționale de gestionare a crizelor.

Obiectivul prioritar al Armatei României îl reprezintă realizarea interoperabilității operaționale, tehnice și administrative identice cu armatele statelor membre NATO.

Interoperabilitatea operațională vizează doctrina tactică, planificarea și practica militară integrate în sistemul de standardizare preconizat de către NATO. Cerințele interoperabilității impun forțelor armate capacitatea de a utiliza un limbaj operațional comun, să dispună de sisteme de comunicații, informații, de avertizare, de detecție, de sprijin interarme și de specialitate, compatibile și interoperabile, încadrate cu personal instruit, cunoscător al tacticilor și procedurilor de stat major specifice NATO, care să poată acționa în zone cu particularități specifice (deșert, zone umede, junglă, mediul urban, muntos, arctic etc.) cu un nivel suficient al stocurilor și posibilități de conectare la sistemul de aprovizionare existent în câmpul de luptă/acțiune.

Pornind de la cerințele doctrinare ale unităților aeropurtate (de parașutiști), de cercetare sau forțe speciale, de a fi cele mai eficiente forțe ce trebuie

să acționeze în orice teren, indiferent de timp și de stare a vremii, Școlii de Aplicație pentru Parașutiști îi revine misiunea de realizare, prin metodele și procedeele învățământului militar, a unei gândiri și acțiuni noi de realizare a familiarizării cu procesul de comandă și control, decizional în concordanță cu standardele NATO.

Școala de Aplicație pentru Parașutiști trebuie să interpună învățământul militar specific (parașutiști, cercetare și forțe speciale) pentru realizarea interoperabilității operaționale a unităților de parașutiști, cercetare, forțe speciale și informații și implementarea unor standarde operaționale militare care vizează pregătirea și conducerea operațiilor, activitatea de stat major, instruirea comandamentelor și a trupelor, practica, procedurile și terminologia utilizată la nivel tactic, operativ și strategic, în operații multinaționale de sprijin a păcii, misiuni umanitare, de căutare-salvare, operațiile speciale antiteroriste, de stabilitate și sprijin.

Obiectivele optimizării instruirii de bază, de nivel și carieră a personalului militar în Școala de Aplicație pentru Parașutiști sunt următoarele:

- specializarea inițială și ulterioară în arma parașutiști și perfecționarea cadrelor în activitate din structurile militare de parașutiști și celelalte structuri ale Sistemului Național de Apărare, în scopul formării și dezvoltării capacității acestora de a acționa în structuri operaționalizate potrivit standardelor de interoperabilitate cu armatele membre NATO sau în misiuni internaționale;

- specializarea și perfecționarea personalului militar integrat în structurile militare noi, reduse ca dimensiuni, flexibile și mobile, capabile să acționeze potrivit noilor condiții, pe baza principiilor ce stau la baza acțiunilor militare pentru apărarea țării, participarea la apărarea comună și la operațiunile multinaționale de gestionare a crizelor;

- implementarea regulilor și procedurilor specifice parașutiștilor, forțelor speciale, de

cercetare și informații din armatele membre NATO în procesul de învățământ;

- desfășurarea activităților de investigații, privind noile principii și metode abordate de armatele moderne în domeniul instrucției de specialitate și urmărirea implementării acestora în structurile de armă (parașutiști, cercetare, forțe speciale și informații);

- realizarea de standarde operaționale multifuncționale, manuale și proceduri de operare standard pentru suportul teoretic, informatic privind realizarea operaționalității multifuncționale și a capacității unei unități (subunități) de acțiune în întregul domeniu al operațiilor militare, de a activa la nivel tactic, operativ sau strategic, de a se adapta la misiuni și sarcini diverse, unele nespecifice profilului (specialității);

- asigurarea realizării cercetării științifice și valorificarea acesteia pentru executarea misiunilor tactice, operative și strategice în condițiile determinate de mediu (amplou spațial) și modul în care se desfășoară: pe câmpul de luptă (tactic), în afara câmpului de luptă (tactic), în afara teritoriului național, în orice condiții, în grupări mixte;

- valorificarea învățămintelor oricăror activități importante desfășurate în cadrul programelor de pregătire și instruire, după participarea unor subunități specifice la acțiunile militare în afara granițelor țării, alături de militarii aparținând armatelor statelor membre NATO, modul de însușire și aplicare a standardelor acestora cu ocazia participării la campaniile din Afganistan și Irak prin valorificarea conceptului de „Leții învățate”.

Armata Română a făcut dovada îndeplinirii misiunilor repartizate în cadrul PFP sau NATO într-un mod exemplar în cadrul campaniilor din Afganistan, Irak, Kosovo.

Militari (ofițeri și subofițeri) din structurile de parașutiști, cercetare, forțe speciale și informații au îndeplinit și îndeplinesc misiuni împreună cu militarii din armatele statelor membre NATO, fiind integrați în comandamente întrunite în zonele operațiilor de stabilitate și de sprijin.

Capabilitatea de participare a structurilor de parașutiști, forțe speciale, cercetare și informații în câmpul tactic și în afara câmpului de luptă (tactic), în afara teritoriului național, în orice condiții, în grupări mixte, reprezintă un domeniu accesibil, având în vedere valoarea resursei umane pregătită la nivel performant, la Școala de Aplicație pentru Parașutiști.

Pregătirea specială (prin parașutare cu parașute STANDARD) inițierea și realizarea unui grup tot mai mare de utilizatori ai parașutelor de înaltă performanță (PSD-2M, RL 16, PARAFOIL, STILLETTO etc.), procedurile HAHO-HALO, s-au realizat pe baza instrucțiunilor și metodologiilor specifice adaptate, în măsura asigurării

fondurilor bugetare, după instrucțiunile și metodologiile țărilor membre NATO.

Centrul de greutate al optimizării în viitor îl va constitui pregătirea tuturor militarilor pentru ridicarea nivelului de instruire individuală în vederea îndeplinirii misiunilor de bază, realizarea pregătirii de specialitate și profesionalizare pentru executarea întregii game de operații, în cadrul apărării naționale și colective, sub egida NATO, ONU, UE sau OSCE.

În cadrul Batalionului de Instrucție al Școlii de Aplicație pentru Parașutiști se realizează pregătirea și formarea luptătorului și specialistului pentru a fi în măsură să desfășoare cu succes acțiuni de luptă individuale și în echipă și să folosească eficient echipamentele de luptă și materialele din dotare.

Optimizarea instruirii luptătorului are la bază manualele luptătorului și specialistului, standardele operaționale profesionale (SOP), instrucțiunile și standardele militare operaționale de instrucție (SMO), manualele de luptă ale echipajului, grupei și plutonului.

Instruirea și educarea forțelor va fi o activitate predominant practică conform principiului „instruiește-te așa cum lupți”, pentru realizarea coeziunii pentru luptă a structurilor militare și de dezvoltare a capacității forțelor de a răspunde și acționa eficient în luptă, în operație.

Pregătirea de bază și medie se va desfășura respectând cerințele instruirii Forțelor Terestre, a standardelor individuale rezultate din manuale și instrucțiuni, procedurile de operare standard după proceduri modulare, continue și progresive de instruire și educare.

Pregătirea specialiștilor este asigurată prin cursuri de specializare în Școala de Aplicație pentru Parașutiști.

Subofițerul specialist la nivel pluton și companie trebuie să îndeplinească anumite atribuții: consilierea comandantului de pluton/companie pentru dezvoltarea capabilităților de acțiune în operațiile militare și speciale; instruirea echipelor și echipajelor utilizatori ai echipamentelor de luptă; menținerea stării de operativitate a bunurilor materiale.

Subofițerul specialist din statul major al batalionului de parașutiști achiziționează capabilități pentru elaborarea și realizarea propunerilor pentru operațiile batalionului de parașutiști/similare, instruirea multifuncțională, actualizarea rapoartelor și informațiilor, monitorizarea unor situații, pregătirea și transmiterea ordinelor/rapoartelor (OPORD, FRAGO) planificarea și îndrumarea pregătirii subunităților batalionului în domeniul specialității sale.

Ofițerul specialist din statul major al batalionului trebuie să realizeze aplicarea standardelor și a S.O.P., pregătirea și evaluarea subunităților, consilierea comandantului în

luarea deciziilor pentru desfășurarea operațiilor în funcție de determinările de mediu (amploare spațială).

OPTIMIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI MILITAR ÎN ȘCOALA DE APLICAȚIE PENTRU PARAȘUTIȘTI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN NATO

În Școala de Aplicație pentru Parașutiști, desfășurarea procesului de învățământ a fost determinată de comanda socială primită de la eșalonul superior, precum și de oferta exprimată de instituția noastră ca urmare a experienței dobândite în relațiile de cooperare cu țările membre NATO.

Procesul de integrare în NATO determină reconsiderarea fundamentală a învățământului militar, atât din punct de vedere structural cât și din punct de vedere conceptual. Finalitatea instruirii personalului militar presupune atingerea standardelor de performanță stabilite prin „Modelul absolventului” pentru fiecare tip de curs, iar acest „model” trebuie preluat din armatele moderne membre ale NATO și adaptat la condițiile concrete din armata noastră.

Optimizarea învățământului nu se poate realiza fără o bază materială și o logistică didactică performantă. Tehnica modernă utilizată în procesul de învățământ ușurează accesul la informație, scurtează timpul de pregătire și reduce costurile atât pe termen scurt cât și în perspectivă.

Exemplificăm aceasta arătând că în instituția noastră, unde pregătim și perfecționăm parașutiști militari, achiziționarea unei turbosuflante pentru învățarea corectă a poziției în cădere liberă ar suplini consumul resursei de aviație și al tehnicii de parașutare, realizându-se economii considerabile și posibilitatea instruirii în comun cu parașutiștii aparținând tuturor armatelor din statele membre NATO, indiferent de timp și anotimp.

În sprijinul optimizării învățământului, trebuie reorganizat sistemul relațional dintre unitățile beneficiare, structurile care transmit comanda socială și școala de aplicație în sensul realizării feedback-ului.

De asemenea, se simte nevoia coordonării unitare a procesului de standardizare prin elaborarea unor competențe și stabilirea unor limite clare în concordanță cu cele ale statelor membre NATO.

România, ca membră a Alianței, trebuie să-și dezvolte cooperarea cu celelalte state în domeniul învățământului militar, în scopul comun de a

pregăti personal capabil să îndeplinească misiunile încredințate.

Aplicațiile integratoare cu participarea cadrelor ce urmează cursuri de același tip, pot scoate în evidență nivelul de interoperabilitate, precum și nivelul de pregătire al instituției de învățământ.

Evoluția situației internaționale actuale generează apariția de noi riscuri ce implică modalități optime de rezolvare a crizelor. În acest sens, procesul de optimizare al învățământului militar trebuie să se desfășoare continuu și cu rapiditate, pentru a răspunde oportun nevoilor de instruire generate de evoluția fenomenului politico-militar.

În prezent, este necesar ca o seamă de factori care gestionează culegerea și transmiterea către instituțiile de învățământ a „lecțiilor învățate” direct din teatrele de operații, să se implice în procesul de elaborare sau schimbare a procedurilor standard de operare, precum și a formelor de desfășurare a acțiunilor militare, evitând întârzierile care nu fac decât să afecteze acest proces.

OPTIMIZAREA DIN PERSPECTIVA ACORDĂRII LICENȚELOR ȘI CALIFICĂRIILOR SPECIALE PERSONALULUI AERONAVIGANT-PARAȘUTIST

În spațiul eforturilor de a optimiza, diferenția și coordona programele acțiunii mentale sau practice și de conduită operațională a personalului aeronavigant – parașutist, Biroul Licențe și Calificări Speciale, componentă de bază a Secției Dezvoltare și Reglementări în Armă, acționează și va acționa pentru:

- abordarea teoretică și practică a prevederilor manualelor de luptă, instrucțiunilor, metodologiilor și normelor pe linia instrucției de parașutare prin teste docimologice și chestionare folosindu-se metode ale învățământului performant;

- realizarea bazei documentare privind capabilitatea, valorificarea experiențelor pozitive și performanțele dobândite de structurile militare de parașutiști pe linie de licențe și calificări speciale;

- elaborarea unor acte normative specifice, doctrine, manuale și identificarea problemelor cu care se confruntă structurile de parașutiști din punct de vedere al reglementărilor și actelor normative în vigoare în vederea uniformizării cu cele similare din armatele moderne membre NATO;

- participarea la sesiuni de comunicări științifice, exerciții și aplicații prin simulare în cadrul CISM pentru însușirea și aplicarea în Școala de Aplicație pentru Parașutiști și structurile militare de parașutiști, a noilor principii și metode abordate de armatele moderne în domeniul instrucției de specialitate și implementarea acestora în structurile de armă.

În urma evaluării capabilităților parașutiștilor militari (reconfirmarea calității de personal

aeronavigant – parașutist, obținere a calificărilor speciale) s-a constatat că instruirea individuală și colectivă a fost eficientă, timpul bine planificat, participare și dialog constructiv, valorificare și perfecționare continuă, obținându-se rezultate performante.

Pentru aplicarea principiilor, obiectivelor și formelor evaluării moderne s-au întocmit „STANDARDE DE PERFORMANȚĂ” în vederea obținerii și menținerii titlului de specialist de clasă în arma parașutiști.

Standardele de performanță pentru parașutiști, asigură adaptarea rapidă la evoluțiile structurilor și misiunilor organismului militar, astfel recunoscându-se valoarea profesională a fiecărui parașutist militar.

OPTIMIZAREA INSTRUCȚIEI DIN PERSPECTIVA EVALUĂRII ȘI VALORIFICĂRII EXPERIENȚEI ACUMULATE

La nivelul Școlii de Aplicație pentru Parașutiști procesul de instruire vizează cele trei componente de bază, respectiv: învățământul militar, instrucția și practicarea atribuțiilor funcției. Instruirea forțelor se desfășoară pe baza unei planificări coerente, realiste și este evaluată în raport cu obiectivele propuse.

Instrucția, ca parte componentă a instruirii, cuprinde totalitatea acțiunilor destinate însușirii cunoștințelor, formării și perfecționării deprinderilor individuale și colective, necesare pentru îndeplinirea misiunilor ce le revin în timp de pace, în situații de criză și la război. Din punct de vedere teoretic, instrucția este fundamentată pe principii, cerințe, virtuți, structurată pe conținuturi, iar practic, se execută pe baza activităților – standard, a căror aplicare presupune, în esență, realizarea unor performanțe strict necesare.

Optimizarea este definită de Dicționarul explicativ al limbii române (ediția 1975, p.535) ca „fiind alegerea și aplicarea soluției optime din cele mai multe posibile”, iar aplicată domeniului militar ea presupune selectarea și folosirea celei mai bune soluții. Explozia informațională, științifică și tehnică, datorată apariției mijloacelor de automatizare a determinat folosirea pe scară largă a computerului, creșterea sub aspect calitativ a activității informațional-decizionale, a disponibilităților creatoare, conceptuale. Prin urmare, optimizarea instruirii devine, în viitorul imediat, învățământ și instrucție asistate de calculator.

Analizând, în particular, problema optimizării instrucției forțelor de parașutiști, activitatea de evaluare presupune determinarea performanței la care s-a ajuns. Optimizarea instrucției prin evaluare, folosind formele actuale, clasice, de control (intern, extern, neplanificat sau oficial) și

ridicarea ștachetei de performanță solicită două elemente de bază: calitatea standardelor și calitatea evaluatorilor. Desigur, anumite cunoștințe teoretice pot fi controlabile utilizând programe și teste de informatică (limbile străine, de exemplu).

Instruirea prin simulare

O altă latură, care solicită asistență din partea computerului, este aceea a pregătirii prin simulare. Instrucția în sine este o simulare a luptei reale. Simularea luptei (instrucției) folosind tehnologiile informatice permite, pe de o parte, explorarea și „jucarea” unor aspecte ale conflictului militar, care își pot găsi prelungirea în condițiile instrucției clasice, iar pe de altă parte, permite o evaluare rapidă și mai obiectivă a nivelului atins în instruirea forțelor, îmbunătățește feedback-ul acestei activități. De asemenea, desfășurat înaintea instrucției în teren, ca o repetiție, simularea asistată de calculator permite însușirea unor cunoștințe și formarea unor deprinderi care pot asigura realizarea, la nivel superior, a obiectivelor instrucției în teren.

Simularea se poate materializa sub trei aspecte, adică pe cele trei tipuri de instrucție:

- pentru *instrucția individului* este necesară simularea virtuală, care operează virtual cu echipamente militare proprii și cele ale adversarului (simulatoare de tanc, tun, avion etc.) și asigură formarea și perfecționarea deprinderilor individuale și de echipă;

- pentru *instruirea comandanților/comandamentelor* se folosește jocul de război, care presupune rezolvarea, conform misiunii primite, a unor situații operative / tactice create prin simulare; jocul de război asigură instruirea statelor majore în planificarea și ducerea acțiunilor militare, iar rolul adversarului poate fi jucat de un alt „comandament” sau de calculator.

- pentru *instrucția colectivă*, forma de simulare reală presupune confruntarea (de exercițiu) în teren a forțelor proprii cu „adversarul probabil”. Se operează conform tacticilor și procedeelelor specifice fiecărei părți cu echipamente militare reale și sisteme de „vizualizare” permanentă a situației celor două forțe în teren/cunoașterea permanentă a poziției vectorilor, a efectelor folosirii armamentului etc.).

Instrucția prin simulare în Școala de Aplicație pentru Parașutiști este încă una din marile provocări în perspectiva dotării acesteia cu o sală multimedia, a cărei existență va trebui nu să înlocuiască instrucția clasică, ci să o completeze și să-i lărgască aria de cuprindere. În condițiile în care instrucția clasică este o activitate care

consumă resurse foarte mari, multe segmente ale instrucției se pot desfășura simulat, însă păstrarea unei legături strânse cu realitatea luptei și a instrucției în teren este o

condiție necesară.

Gestionarea experienței acumulate în cadrul școlii, prin compartimentul său specializat, contribuie, alături de celelalte structuri ale instituției, la optimizarea instrucției forțelor de parașutiști.

Lecțiile învățate

S-a dovedit deja că procesul de acumulare a experiențelor reprezintă o componentă majoră a mecanismului de feed-back în ceea ce privește antrenarea, educația, exercițiile curente de pregătire pentru luptă, precum și cele executate în sprijinul păcii, exerciții și aplicații NATO/PfP. Lecțiile învățate constituie concluziile și învățămintele rezultate atât la sfârșitul unei activități, cât și pe timpul desfășurării acesteia. Ele se obțin din observațiile directe pe timpul desfășurării instrucției curente, din raportul final al controlului/inspecției de evaluare sau a analizei post-acțiune, precum și din informațiile primite de la parteneri pe diverse căi.

Lecțiile învățate analizate, centralizate și introduse în baza de date proprie și folosite ca experiență acumulată, sunt înaintate factorilor de decizie pentru soluționarea problemelor apărute, iar pe de altă parte sunt folosite pentru informare.

Pentru eficiența activității, la nivelul Statului Major al Forțelor Terestre se folosește un sistem informațional integrat, care dispune de un server WEB și permite folosirea informațiilor de către toți utilizatorii de Intranet. În curând, Intranetul extins al M.Ap.N. va oferi școlii noastre posibilitatea de a accesa site-urile S.M.F.T. și ale celorlalte eșaloane superioare pentru informare și schimb de informații.

ELABORAREA ACTELOR NORMATIVE SPECIFICE, A DOCTRINELOR ȘI MANUALELOR MILITARE – PREMISĂ A OPTIMIZĂRII INSTRUIRII ÎN TRUPELE DE PARAȘUTIȘTI

Proces complex, interconectat cu toate activitățile militare, instruirea personalului din trupele de parașutiști are locul și rolul său, bine definite, în cadrul instruirii Forțelor Terestre.

Realizând formarea, specializarea și perfecționarea parașutiștilor în activitate și în rezervă, instruirea se desfășoară într-un sistem integrat, etapizat și diferențiat pe forme și niveluri, având ca obiective principale cunoașterea și dezvoltarea gândirii creative a luptătorului care

reprezintă baza desfășurării pregătirii ulterioare.

Optimizarea instruirii trupelor de parașutiști a fost și rămâne un răspuns concret și pertinent atât la evoluțiile actuale și viitoare ale societății și ale armatei, cât mai ales la tendințele modernizării și creșterii nivelului activității armatei și societății românești.

Perfecționarea pregătirii parașutiștilor militari este riguros conectată la tendințele globale de evoluție a pregătirii parașutiștilor din statele europene, în general, și americane în special.

Calitatea de membru NATO ne obligă la profesionalism și competitivitate. Esența provocărilor integrării este definită prin atingerea unor standarde tot mai ridicate de profesionalism pentru a putea întrebuința armele și mijloacele tehnologice tot mai sofisticate cu care am început să fim dotați.

În aceste coordonate se integrează și preocupările Biroului Reglementări în Armă din Secția Dezvoltare și Reglementări în Armă din cadrul Școlii de Aplicație pentru Parașutiști.

În condițiile în care tehnologiile de instruire sunt în continuă schimbare, iar răspunderea principală a instructorilor este de a-i învăța pe cursanți cum să obțină și să proceseze informațiile, cum să gândească și să acționeze eficient, crește importanța manualelor, instrucțiunilor și implicit, rolul activității Biroului Reglementări în Armă. Odată cu proiectarea și implementarea instituției inspectorului pentru parașutiști, acest birou a fost concretizat structural, stabilindu-se domeniile de competență și sarcinile actuale.

Optimizarea instruirii trupelor de parașutiști determină optimizarea activităților desfășurate de acest birou. Aceasta înseamnă că reglementările și manualele existente trebuie să fie corelate, armonizate, să se integreze organic în sistemul legislației naționale, în prevederile actelor normative generale și cele specifice aflate în conexiune și să aibă ca sursă manualele militare românești și occidentale de referință din domeniul întrebuințării trupelor de parașutiști.

Regândirea, reproiectarea și realizarea manualelor și instrucțiunilor folosite în unitățile de parașutiști, și-a propus să răspundă într-o manieră specializată și eficientă noilor cerințe sociale și militare. O veche și totuși mereu actuală provocare pentru creșterea randamentului dintre informare și formare, nu poate fi decât unul de strânsă interdependență. O pregătire strict informativă ar fi sterilă, iar pregătirea unui parașutist militar cu scop doar informativ nu ar fi posibilă, la baza oricărui proces de formare aflându-se un nivel de informații esențiale.

În consecință, în domeniul reglementărilor în armă, creșterea eficientă este determinată de găsirea proporției optime și corelarea adecvată a

dimensiunilor informativ-formative ale pregătirii.

Pentru creșterea eficienței, manualele existente au fost revizuite și actualizate în conformitate cu noile orientări de standardizare a instrucției în cadrul Forțelor Terestre, beneficiind și de observațiile și propunerile pertinente făcute de celelalte unități de parașutiști. Am avut în vedere ca ele să nu contravină actelor normative generale și specifice în vigoare, că ele trebuie să decurgă ierarhic unul din celălalt.

În manualele, instrucțiunile și reglementările pe care le vom elabora în continuare, vom implementa standardele militare NATO, concluziile rezultate în urma experienței acumulate și cuprinse în lecțiile învățate, atât ale noastre, cât și cele NATO, vom introduce în manualele deja elaborate, particularitățile ducerii operațiilor militare în deșert, în zone urbane, arctice și în junglă, în măsură să satisfacă obiectivele de interoperabilitate specifice și ale integrării României în NATO.

Eliminarea diferendelor conceptuale existente între strategia militară românească și cea a țărilor occidentale va constitui o premisă esențială a optimizării instruirii, dar nu trebuie omisă nici contradicția încă existentă dintre conceptele moderne implementate în actele normative specifice, doctrinele și manualele elaborate și inexistența sau slaba reprezentare pe teren a tehnicii militare necesare operaționalizării unităților militare.

OPTIMIZAREA INSTRUIRII ȘI RESURSELE

Optimizarea instruirii reprezintă un proces prin care, în limita unor resurse date (alocate) se obține un nivel de instruire maxim.

Cu alte cuvinte, optimizarea presupune obținerea unui maxim de eficiență utilizând un anumit volum de resurse de o anumită calitate. Resursele avute în vedere în acest caz sunt de natură umană, financiară, de informații, tehnică și tehnologică.

Resursele umane

Resursele umane reprezintă cea mai importantă resursă a unei organizații, inclusiv a unei armate. Această concepție, dacă nu și-a găsit încă locul în conștiința comandanților, trebuie să pătrundă și să fie considerată ca atare.

Care ar fi rațiunile pentru care resursa umană trebuie pusă pe primul plan?

Mai întâi trebuie avut în vedere că această resursă, numită adesea în literatura de specialitate „resursă caldă”, trebuie să se bucure de un tratament adecvat. Fiecare om este unicat, are anumite trăsături de ordin psihic, cultural, educațional, iar comandanții (șefii) trebuie să

caute cele mai adecvate metode pentru a-l determina să acționeze în direcția dorită.

În al doilea rând, resursa umană este cea mai scumpă. Orice comandant trebuie să știe că, până a ajunge să poată fi folosit eficient în luptă, soldatul⁷ (în sens general) trebuie să parcurgă numeroase etape de pregătire, ale căror costuri cumulate ajung să echivaleze, în unele cazuri, greutatea lui în aur.

În al treilea rând, pregătirea unui om până la nivelul la care ar putea fi folosit eficient în luptă are cea mai mare durată. Acesta trebuie, asemenea sportivilor de performanță, pregătit o perioadă de timp care poate ajunge chiar până la 10 ani, putând fi în măsură să participe la acțiuni militare până la vârsta de maxim 40 de ani. După această vârstă, doar o mică parte dintre luptători mai pot rămâne în serviciul militar activ, în domeniul conexe luptei. De aici decurg o altă serie de consecințe, între care asigurarea unor venituri substanțiale pe timpul serviciului militar, astfel încât impactul la ieșirea din serviciu să fie suportabil.

Resursele financiare

Reprezintă volumul de resurse bănești alocate pentru acoperirea cheltuielilor ocazionate de instruirea, salarizarea, asigurările sociale, hrănirea, echiparea, cazarea, transportul militarilor. Sunt resursele pe care unii comandanți, în mod eronat, le consideră ca fiind cele mai importante, dar contribuția lor la buna funcționare a organismului militar nu trebuie subestimată.

Instruirea personalului, asemenea proceselor de producție cu ciclu lung, nu urmează, decât cu o întârziere semnificativă, evoluția în timp a volumului de resurse alocate. Cu alte cuvinte, dacă azi va crește volumul acestor resurse, rezultatele vor apărea abia peste un an sau mai mulți.

Volumul resurselor financiare alocate contribuie direct la creșterea capacității combative a armatei, dar este nevoie să analizăm în ce măsură eficiența utilizării acestor fonduri este comparabilă cu a armatelor moderne. Aceasta depinde în bună măsură de existența unor raporturi numerice optime între forțele combatante și cele care nu participă nemijlocit la ducerea acțiunilor militare: (unități, subunități și personal de deservire, baze de instrucție, unități de învățământ, de cercetare etc.).

⁷Trebuie făcută distincția între soldatul „carne de tun”, caracteristic pentru armatele și războaiele din timpurile apuse și luptătorul armatelor moderne.

Dacă aceste raporturi nu sunt corect dimensionate apare risipa, atât de resurse financiare, cât și umane, tehnice, materiale.

Dacă ne referim strict la domeniul instruirii, nu putem să nu remarcăm că restructurările, putem spune chiar optimizările, care au avut loc la nivelul întregului organism militar își au corespondent și pe acest plan. Astfel, au avut loc o serie de transformări între care putem aminti apariția Universității Naționale de Apărare, comasarea unor școli de aplicație ale armelor, apariția bazelor de instrucție pentru pregătirea de bază a recruților.

Cu toate acestea, credem că din diferite rațiuni, unele obiective, altele de natură subiectivă, nu au ținut peste tot pasul cu transformările care au avut loc în armată, generând o seamă de întrebări pe care ar trebui să ni le punem: Cât de necesare sunt unele cursuri? De ce unii ofițeri au fost trimiși la cursuri dacă, imediat după absolvire au fost pensionați sau disponibilizați? De ce unii sunt trimiși la tot felul de cursuri, iar alții nu au acces? De ce participarea la cursurile sau misiunile ce se organizează în străinătate se face, în multe cazuri, pe bază de „abonament”?

În instituțiile militare de învățământ și bazele de instrucție, prin urmare și în Școala de Aplicație pentru Parașutiști, obținerea rezultatelor pe planul instruirii în condițiile unui volum dat de resurse financiare alocate depinde, în bună măsură, de utilizarea celor mai adecvate metode, tehnici și instrumente de transfer a cunoștințelor, de formare și perfecționare a deprinderilor practice necesare obținerii succesului în luptă. Acestea trebuie să fie adecvate obiectivelor instruirii și vor avea ponderi diferite dacă accentul trebuie pus pe însușirea de cunoștințe sau, dimpotrivă, pe formarea anumitor deprinderi. De pildă, este inutil să cerem militarilor în termen sau militarilor angajați cu contract să cunoască procesele fizico-chimice care au loc în tubul cartușului după percutarea capsei, în loc să utilizăm timpul respectiv pentru perfecționarea deprinderilor de trăgători.

Resursele de informații

Informația, așa cum afirma Alvin Toffler, a devenit sursa principală de dezvoltare a societăților moderne (societățile de tip informațional). Informația este „materia primă” a deciziei și una din cele mai importante surse ale puterii.

Pentru domeniul militar informațiile sunt deosebit de diverse și cunosc utilizări diverse. Putem vorbi de utilizări clasice (pentru luarea deciziei, învățământ) și de utilizări cu totul noi și deosebit de eficiente (arma informațională).

Noile cunoștințe și noile domenii de utilizare a lor reprezintă provocări cărora sistemul de instruire din Școala de Aplicație pentru Parașutiști trebuie să le facă față în sensul că manualele, metodele de instruire, cunoștințele și logistica didactică trebuie permanente adaptate noilor cerințe. Între acestea, informatizarea învățământului trebuie să ocupe un loc de frunte. Mai ales, în domeniul pregătirii cadrelor, utilizarea tehnicii de calcul pentru simularea acțiunilor militare, pentru analiza situației și luarea deciziei trebuie să devină ceva obișnuit. Din păcate, datorită în bună măsură prevederilor unor acte normative și birocrăției impuse sau numai inventate, cheltuielile aprobate pentru implementarea învățământului informatizat sunt mai mici decât sumele de bani plătite unor firme prestatoare de diverse servicii minore.

Resursele tehnice și tehnologice

Schimbările masive în ceea ce privește tehnica și tehnologiile militare cer nu numai resurse financiare din ce în ce mai mari pentru a le produce și achiziționa ci și eforturi de adaptare a instruirii la noile cerințe. Deși nu se poate renunța încă la luptătorul „pachet de mușchi”, acesta trebuie să răspundă la noi provocări intelectuale și de formare a deprinderilor cerute de utilizarea eficientă a noilor arme. Sub acest aspect, optimizarea instruirii, presupune și o foarte bună gestionare a timpului de instrucție pentru a se putea îndeplini toate obiectivele propuse: buna pregătire fizică și psihică, buna pregătire intelectuală și realizarea automatismelor necesare folosirii noilor arme.

Din alt punct de vedere, prezintă o deosebită importanță, viteza cu care sunt implementate noile tehnici și tehnologii militare. În ultimul deceniu, constrângerile financiare, dar și birocrăția și unele reglementări nu tocmai potrivite, au produs mari întârzieri și, pe cale de consecință, mari disfuncții în ceea ce privește capacitatea armatei noastre de a-și îndeplini misiunile. Un exemplu edificator ar putea fi programul de dotare a unităților de parașutiști cu noi tipuri de tehnică și echipamente specifice (a căror complexitate este totuși destul de limitată): după 5 ani de la formularea nevoilor misiunii și a cerințelor operaționale nu a fost introdus în dotare nici un nou produs. Durata, aproape la fel de mare cu cea parcursă în cazul programelor care privesc producerea unui nou tip de avion de vânătoare în armatele moderne, ar trebui să dea de gândit celor care decid în acest domeniu de maximă importanță și în ceea ce privește, în mare măsură, optimizarea instruirii armatei.

OPTIMIZAREA INSTRUIRII ARMATEI - ELEMENT PRINCIPAL AL INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN NATO

Colonel Valerică ANDREESCU

1. Generalități

Misiunea principală a Armatei Române este de a garanta cetățenilor României respectarea strictă a drepturilor omului într-un stat suveran, independent, unitar și indivizibil, angajat activ în alianța Nord-Atlantică și în procesul de integrare în Uniunea Europeană, în condițiile unui regim politic bazat pe democrația constituțională, sub un strict control democratic civil asupra forțelor armate.

În aceste condiții Armata României trebuie să fie pregătită să:

- prevină și să descurajeze și dacă este necesar să înfrângă un eventual agresor care ar atenta la securitatea statului român;

- asigure capacități de a participa la conflicte;
- gestioneze crizele și apărarea colectivă în plan regional;

- afirme și promoveze interesele naționale la nivel regional și global;

- garanteze ordinea constituțională;
- optimizeze capacitățile de apărare conform standardelor NATO.

În contextul reformei armatei, organizarea și modernizarea structurilor militare reprezintă un proces complex și dinamic de standardizare care vizează în principal următoarele domenii:

- domeniul operațional, care presupune o doctrină modernă, structuri operaționale și funcționale moderne, metode de lucru și proceduri la nivelul structurilor funcționale, program de pregătire la nivelul standardelor NATO;

- domeniul tehnico - material, care presupune mijloace tehnice și logistice, principii și reguli specifice, la nivelul standardelor NATO;

- domeniul administrativ, care presupune un sistem informațional și tehnologic comun cu structurile similare NATO.

Domeniile operaționale, tehnico - materiale și administrative sunt legate în strânsă concordanță cu dezvoltarea tehnică și științifică contemporană, care a modificat fizionomia câmpului de luptă „clasic” prin:

- apariția conceptelor de câmp de luptă multi-dimensional și complet integrat care permite angajarea simultană a forțelor și mijloacelor pe întreaga adâncime a operației sau luptei;

- războiul terorist și antiterorist;

- războiul biologic;
- războiul chimic;
- războiul dus cu arme nucleare individuale și de grup;

- războiul asimetric;
- războiul psihologic și mediatic.

Ținând cont că războiul tehnologic tinde să se suprapună peste războiul clasic, fără însă a i se substitui în totalitate, putem spune că rolul militarului / subunității (unității) s-a amplificat punându-l / punând-o la convergența mai multor tendințe cum ar fi:

- creșterea mobilității și autonomiei;
- concentrarea angajamentului pe toate formele de teren și spațiu;

- lărgirea gamei de amenințări și riscuri directe sau implicite;

- multiplicarea misiunilor;
- reducerea ajutorului specific al eșaloanelor superioare;

- creșterea exigențelor și pretențiilor, cu cât inferioritatea numerică va trebui să fie compensată printr-o superioritate în dotare și performanțe.

Pentru realizarea acestor deziderate considerăm că este necesar ca militarul / subunitatea trebuie să fie considerat / considerată ca un sistem autonom echipat / echipată și dotat / dotată în mod adecvat pentru diferite secvențe sau forme de luptă conceput / concepută ca un sistem complet integrat și compatibil cu alte sisteme de arme care să-i permită să gestioneze autonom sau în echipă stresul, supraviețuirea și executarea misiunilor specifice, într-o manieră care garantează în permanență o disponibilitate operațională optimă.

2. Optimizarea instruirii armatei

Instruirea armatei cuprinde totalitatea activităților destinate însușirii cunoștințelor, formării și dezvoltării deprinderilor individuale și colective necesare îndeplinirii misiunilor individuale sau colective ale categoriilor de forțe armate / arme / specialități ce le au în timp de pace, în situații de criză sau la război.

Are ca obiectiv general creșterea capacității comandamentelor și trupelor de a desfășura acțiuni militare independente, întrunit, în

cooperare cu celelalte forțe ale sistemului național de apărare, precum și în cadrul coalițiilor sau alianțelor. Are un caracter predominant practic - aplicativ care vizează:

- formarea și perfecționarea militarilor de profesie;
- pregătirea pentru luptă a structurilor militare;
- dezvoltarea capacității marilor unități, unităților și subunităților de a răspunde și acționa eficient în operație și în luptă;
- cultivarea spiritului de învingător și a virtuților militare;
- creșterea interoperabilității și standardizării cu structurile NATO prin compatibilitate, interschimbabilitate și comunalitate;
- selecționarea, formarea și promovarea cadrelor militare active și în rezervă ;

- elaborarea unor studii și regulamente în concordanță cu standardele NATO;
- proiectarea, realizarea și modernizarea bazei materiale de instruire și învățământ;
- asigurarea protecției informative a personalului și acțiunilor;
- cooperarea și colaborarea cu structuri similare din alte armate;
- îmbunătățirea logisticii armatei.

În Strategia Militară a României este specificat că „obiectivul fundamental al apărării naționale a României îl constituie realizarea capacității necesare și adecvate pentru apărarea suveranității și independenței naționale, a integrității și unității teritoriale, a democrației constituționale și a statului de drept” de unde rezultă următoarele principii și concepte strategice (conform figurii nr. 1).

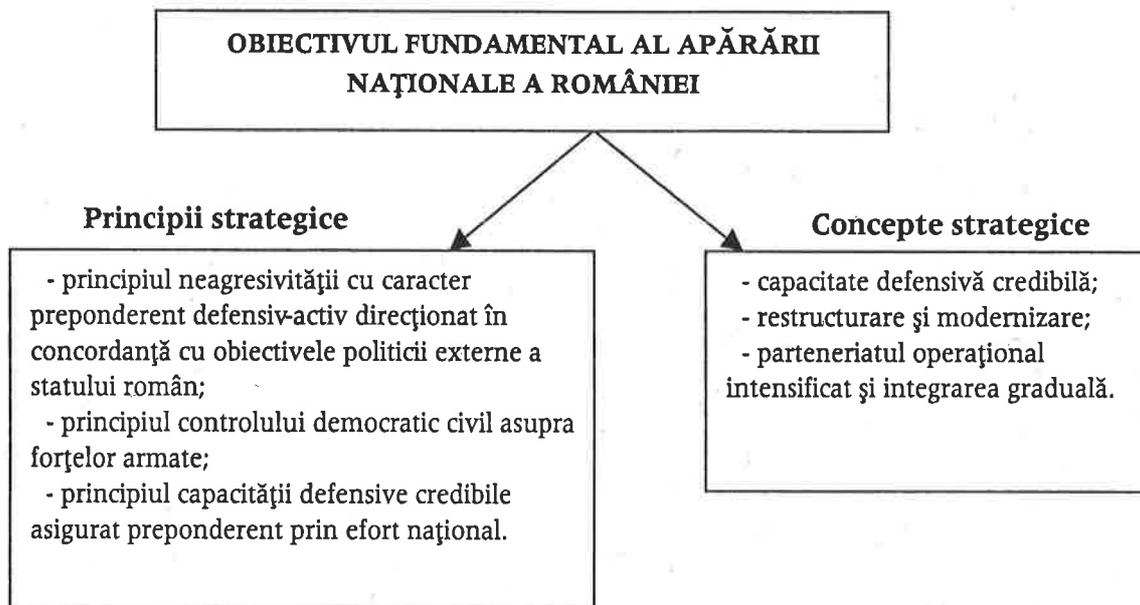

Figura nr. 1

Pentru instruirea armatei în conformitate cu obiectivul fundamental, principiile strategice și conceptele strategice trebuie respectate următoarele principii:

- scopul instruirii este pregătirea pentru război, pentru operații multinaționale, de stabilitate și de sprijin;
- instruirea are la bază prevederile publicațiilor doctrinare în uz;
- comandanții poartă întreaga răspundere pentru instruirea structurilor pe care le comandă;
- capacitatea fizică și moralul trupelor sunt obiective prioritare ale instruirii;
- instruirea comandamentelor este determinantă pentru obținerea victoriei;
- instruirea se execută, în principal, pentru îndeplinirea misiunilor stabilite în planurile de operații, nu pentru toate misiunile teoretic posibile.

Instruirea Armatei trebuie să răspundă următoarelor cerințe:

- să fie planificată unitar;
- să fie condusă cu competență;
- să fie un proces continuu, progresiv;
- să se desfășoare modular;
- să fie standardizată;
- să fie flexibilă;
- să fie o activitate practică;
- să cultive spiritul combativ și virtuțile militare;
- să fie făcută cu instructori și structuri de asigurare profesionalizate;
- să asigure motivarea;
- să promoveze exigența;
- să adopte și să implementeze standardele și procedurile NATO;

m) baza logistică de antrenament și instruire să asigure condiții cât mai apropiate de cele ale spațiului de luptă;

n) să fie evaluată la nivelul fiecărei secvențe/ etape.

Relațiile politico-militare internaționale, procesul reformelor ce caracterizează societatea românească în general și armata în special, prin modernizarea instituțiilor militare concretizate în restructurări de ordin organizatoric și funcțional specifice situează activitatea de instruire și educare a trupelor, precum și cea de formare, perfecționare și specializare a cadrelor în rândul domeniilor vizate pentru însăși forța și tăria armatei române.

În opinia noastră, activitatea de instruire și educare a trupelor este strâns legată de „Concepția de formare și dezvoltare profesională a personalului militar” și „managementul recrutării, selecționării, formării, utilizării, promovării, reconversiei și dezafectării resurselor umane” care vizează în general următoarele aspecte:

- pregătirea militarilor de profesie;
- pregătirea gradaților și soldaților profesioniști;
- pregătirea rezerviștilor.

Personalul militar va fi pregătit și instruit în scopul formării și menținerii deprinderilor impuse de utilizarea tehnicii de luptă necesare îndeplinirii misiunilor specifice, de folosirea și utilizarea sistemelor C4 I, standardizarea instruirii de bază la un nivel maxim posibil pentru fiecare categorie de forță, armă, specialitate militară, în final rezultând profilul luptătorului profesionist.

➤ Principalele caracteristici socio-umane și motivaționale de care trebuie să se țină cont la intrarea în sistemul militar sunt:

- opțiunea pentru cariera militară ca o șansă și un mijloc de împlinire profesională;
- dorința de a răzbi în viață, de a obține o educație bună cu mijloace mai puține;
- creșterea bazei de selecție a personalului prin formarea acestuia atât pe filiera directă cât și pe filiera indirectă, prin aplicarea principiului cost/eficiență;
- obținerea calificării profesionale similare sau superioare celei din învățământul civil cu costuri mai mici;
- obținerea unui loc de muncă mai sigur, precum și a unei cariere mai îndelungate.

➤ Principalele caracteristici socio - morale, motivaționale și profesionale pentru menținerea în sistemul militar sunt:

- continuarea perfecționării profesionale și de menținere a unui statut nou în armată /societate pe baza principiului evoluției în cariera militară;
- posibilitatea de a-și construi o carieră mulțumitoare față de competențele obținute și aptitudinile manifestate;
- asigurarea transparenței, a șanselor egale și corectitudinii în promovare.

➤ Pregătirea rezerviștilor vizează:

- managementul eficient al resurselor umane

pentru completarea pierderilor în conformitate cu planul generării și regenerării resurselor umane la comandamente, mari unități și unități;

- pregătirea resurselor umane în cadrul învățământului militar;
- aplicarea aceluiași programe și standarde de pregătire ca și la personalul în activitate;
- instruirea periodică prin convocări și concentrări de instrucție a militarilor care au fost trecuți în rezervă.

Instruirea armatei se planifică, se organizează și desfășoară în concordanță cu conceptul NATO privind apărarea colectivă, cu planurile de aderare și de implementare a obiectivelor de interoperabilitate și a propunerilor de forțe, de restructurare și mobilizare a forțelor, precum și cu resursele financiare alocate, în următoarele componente:

- a) instruirea comandamentelor;
- b) instruirea trupelor.

Instruirea comandamentelor (vezi fig. 2) cuprinde un ansamblu de activități planificate, organizate și desfășurate într-o concepție unitară la nivelul comandamentelor tip batalion (divizion), regiment, brigadă, divizie, corp de armată, stat major al categoriei de forțe armate / comandament și Statul Major General care urmărește realizarea unității de gândire și acțiune, acționarea acestora pentru rezolvarea situațiilor ce pot apărea pe timpul acțiunilor reale și eficientizarea actului de comandă.

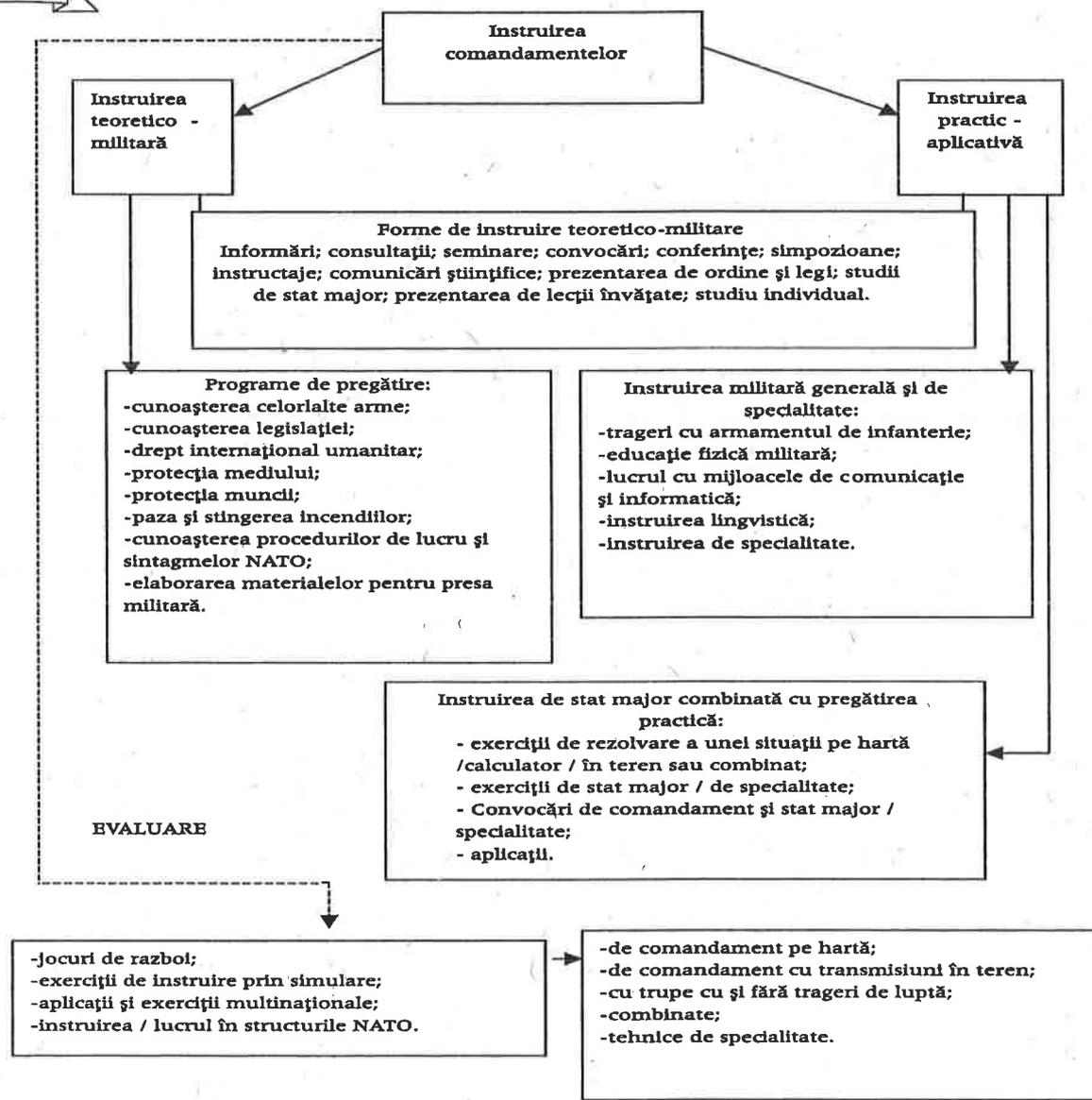
Direcțiile instruirii de comandament sunt:

- perfecționarea sistemului C⁴ II STAR (comandă, control, comunicații, computere, informații, cercetare, supraveghere, recunoaștere) la toate eșaloanele;
- creșterea coeziunii microstructurilor, comandamentelor și a lucrului în echipă;
- menținerea unei stări psihomorale și fizice bune;
- dezvoltarea cunoștințelor și deprinderilor în conducerea acțiunilor militare tactice, operative și strategice;
- însușirea și aplicarea principiilor doctrine în vigoare în părțile ce-i privesc;
- perfecționarea deprinderilor în folosirea procedurilor de stat major întrebunțate de statele membre NATO în operațiile multinaționale;
- instruirea și antrenarea cadrelor/comandamentelor pentru a fi în măsură să participe la operații de stabilitate și sprijin sub conducerea NATO ori să participe la exerciții în cadrul Pfp;
- însușirea și aplicarea normelor de drept umanitar cu referire la conflictele armate;
- perfecționarea cunoștințelor de limba engleză;
- perfecționarea deprinderilor în utilizarea tehnicii de calcul și ridicarea nivelului pregătirii informatice;
- creșterea ponderii însușirii prin simulare la toate nivelurile.

Figura nr. 2

INSTRUIREA COMANDAMENTELOR

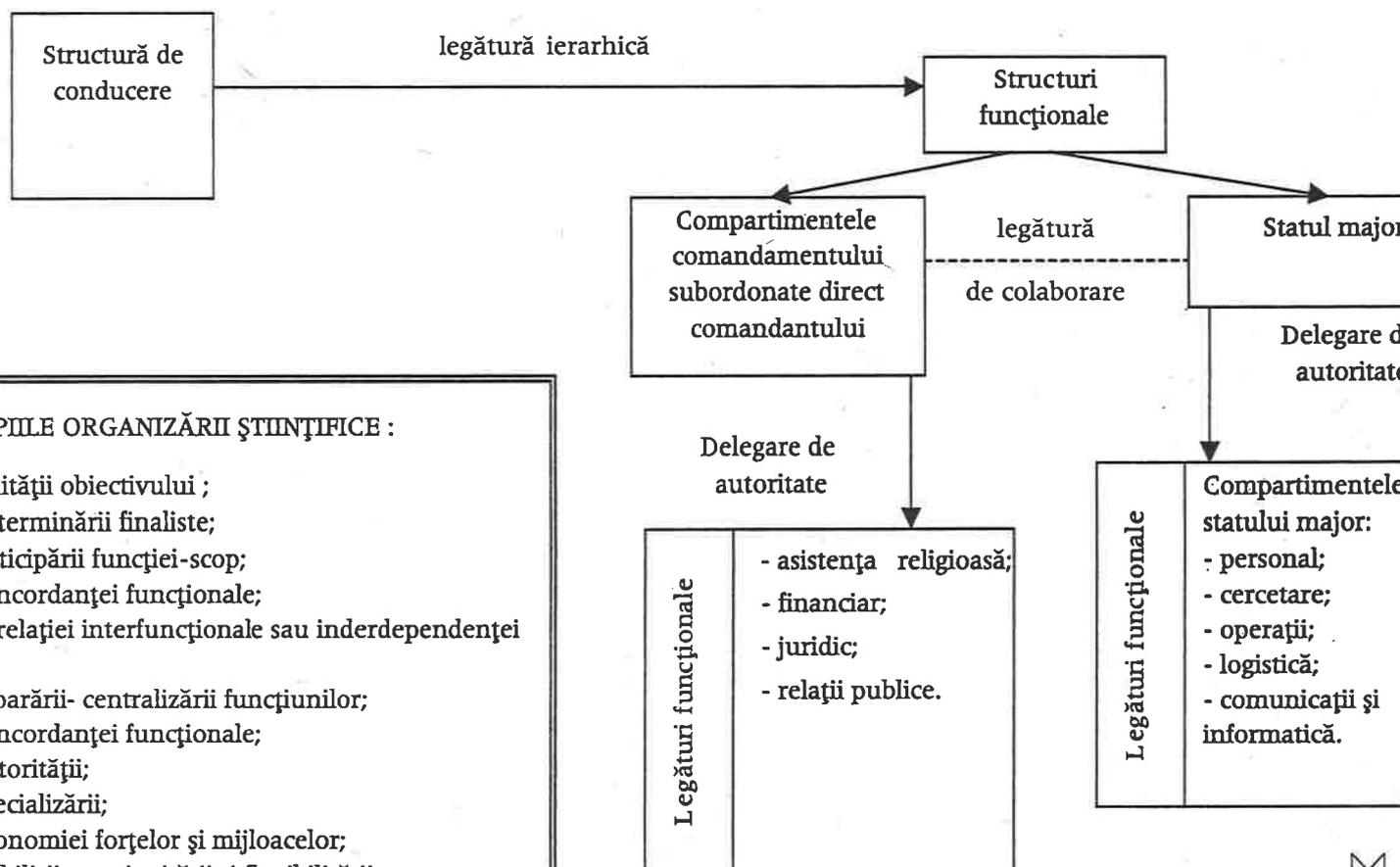
Optimizarea instruirii de comandament presupune, în opinia noastră:

- studierea proceselor și îmbunătățirea relațiilor din cadrul comandamentelor tactice și operative în vederea descoperirii și perfecționării legităților și principiilor care le guvernează;
- conceperea de noi sisteme, metode, tehnici și modalități de acțiune, capabile să asigure o eficiență maximă în procesul pregătirii;
- creșterea capacității manageriale, a sferei raporturilor de colaborare dintre compartimentele comandamentelor, a calității și profesionalismului ofițerilor / subofițerilor din statul major și al șefilor de compartimente prin determinarea strictă a

sferelor de atribuții, competențe, responsabilități, tehnici și metode folosite, gradul de automatizare a prelucrării informațiilor, concepția cadrelor de decizie asupra managementului;

- aplicarea teoriei generale a sistemelor organizării și conducerii în perfecționarea capacității de conducere, între structurile de conducere (funcționale) și structurile de execuție (operaționale) prin delegarea de autoritate (vezi fig. nr.3);
- dezvoltarea aplicațiilor software la nivelul unităților și interconectarea rețelelor proprii cu cele ale NATO.

PERFEȚIONAREA CAPACITĂȚII DE CONDUCERE ÎNTE STRUCTURILE DE CONDUCERE (FUNCȚIONALE) ȘI STRUCTURILE DE EXECUȚIE (OPERAȚIONALE) PRIN DELEGAREA DE AUTORITATE FOLOSIND PRINCIPIILE ORGANIZĂRII ȘTIINȚIFICE

PRINCIPIILE ORGANIZĂRII ȘTIINȚIFICE :

- principiul unității obiectivului ;
- principiul determinării finaliste;
- principiul anticipării funcției-scop;
- principiul concordanței funcționale;
- principiul corelației interfuncționale sau inderdependenței minime;
- principiul separării- centralizării funcțiunilor;
- principiul concordanței funcționale;
- principiul autorității;
- principiul specializării;
- principiul economiei forțelor și mijloacelor;
- principiul stabilirii, continuității și flexibilității;
- principiul tipizării;
- principiul supleții.

Instruirea trupelor (vezi fig. nr. 4) cuprinde un ansamblu de activități teoretice și practice - aplicative organizate, planificate și desfășurate într-o concepție unitară, potrivit misiunilor specifice a marilor unități, unități și subunități pentru îndeplinirea misiunilor specifice, în condițiile impuse de războiul modern potrivit locului, rolului pe care acestea le au în cadrul forțelor în structurile operaționale la pace, în situații de criză și la război având la bază publicațiile doctrinare, procedurile standard de operare, prevederile regulamentelor militare, manualele pentru luptă, instrucțiunile de specialitate, normele de înzestrare și consum, tematica prevăzută în programele de instruire pentru luptă ale fiecărei arme / specialități militare.

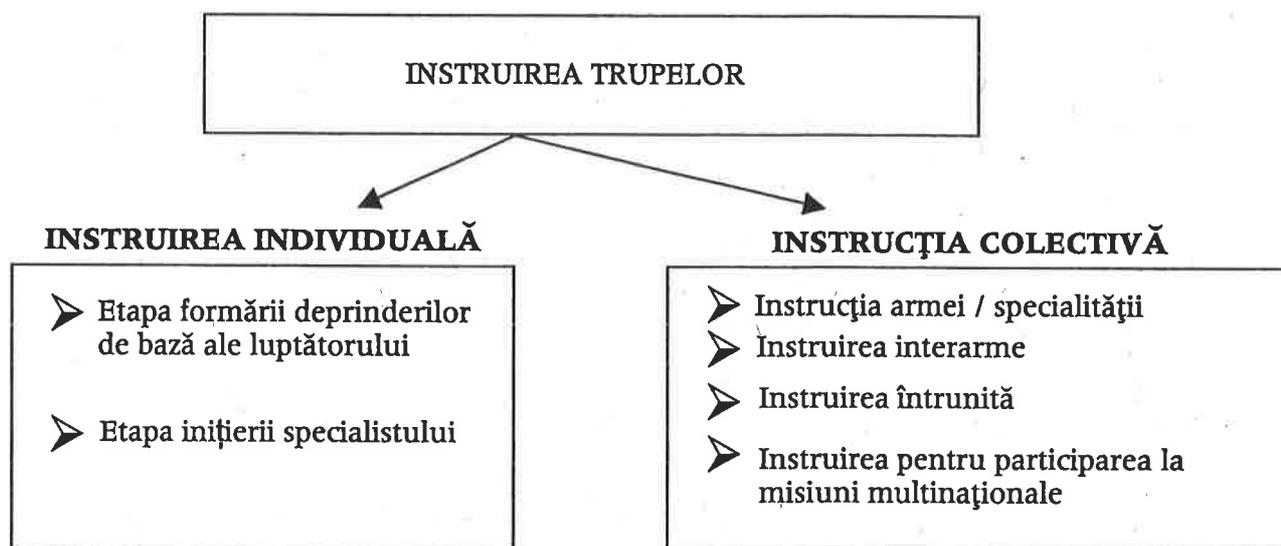

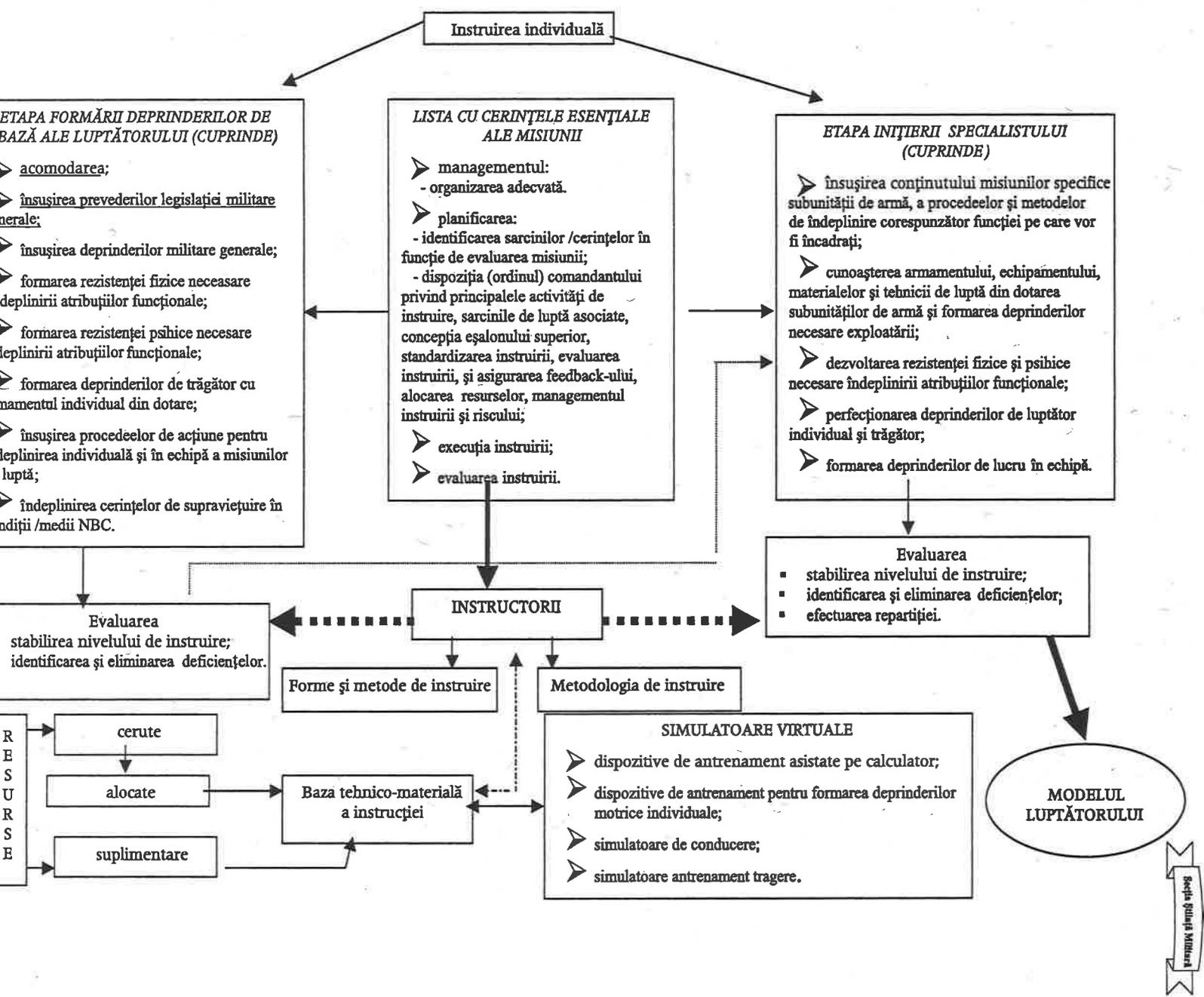
Figura nr. 4

Se va urmări îndeaproape realizarea obiectivelor și standardelor de performanță necesare îndeplinirii misiunilor și sarcinilor specifice prin instruirea militarilor, subunităților și unităților conform exigențelor câmpului de luptă modern, experienței acumulate în cadrul exercițiilor de instruire în comun cu subunități similare din armatele statelor membre NATO, sau pe timpul misiunilor internaționale, în diferite teatre de operații și prin participarea personalului la activități în cadrul unor comandamente multinaționale.

Instruirea individuală (vezi fig. nr. 5) are drept scop formarea luptătorului individual și inițierea specialistului pentru a fi în măsură să desfășoare cu succes acțiuni de luptă individuale și în echipă în conformitate cu „Modelul luptătorului” întocmit pentru fiecare armă / serviciu / specialitate în parte și vizează:

- militarii în termen;
- militarii cu termen redus care urmează să devină gradați - soldați în rezervă;
- militari angajați pe bază de contract din structurile forțelor dislocabile la angajare și la înapoiere din misiuni îndeplinite în afara teritoriului național;
- studenții din instituțiile militare de învățământ;
- militarii în termen destinați încadrării structurilor de pază depozite (obiective speciale).

Figura 1

Optimizarea instruirii individuale presupune în opinia noastră:

- focalizarea efortului de instruire individual pentru cele mai importante cerințe colective ale misiunii marii unități / unității / subunității de armă / serviciului / specialității;
- disponibilitatea la maxim a resurselor principale a poligoanelor, sălilor de specialitate, simulatoarelor virtuale și a altor facilități de instruire;
- desfășurarea instrucției să se facă realist, precis, bine structurată, rentabilă,

eficace și în condiții de siguranță;

- subofițerii să răspundă de instruirea individuală a grupelor și echipajelor;
- aplicarea standardelor de instrucție să se facă la fel în toate componentele forțelor armate utilizând aceleași principii, concepte, echipamente și procedee;
- selecția și recrutarea resurselor umane în condițiile profesionalizării armatei, să se facă în funcție de necesitățile și necesarul de militari ai marilor unități/unităților, pe baza pregătirii și aptitudinilor socio-profesionale ale acestora, similare cu specialitățile militare deficitare.

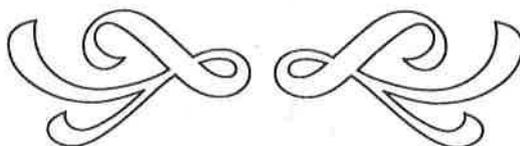
Instruirea colectivă are ca scop formarea, menținerea și dezvoltarea deprinderilor colective, a coeziunii pentru luptă, a structurilor militare în vederea atingerii nivelului de operaționalizare necesară marilor unități, unităților și subunităților pentru desfășurarea acțiunilor militare potrivit misiunilor ce le revin și specificului acestora.

Pe parcursul derulării instruirii colective, în principal se rezolvă:

- aplicarea standardelor de instruire de la eșalonul cel mai mic și situațiile cele mai simple până la eșalonul superior și situațiile complexe;
- instruirea în domeniu specific al armeei/specialității;
- instruirea integratoare pentru îndeplinirea misiunilor specifice marilor unități/unități de către unitățile și subunitățile de diferite arme și specialități;
- instruirea întrunită în comun a structurilor din cel puțin două categorii de forțe ale armatei;
- instruirea pentru participarea la misiuni internaționale;
- evaluarea pregătirii de luptă a diferitelor eșaloane și comenzii acestora;
- valorificarea și aplicarea în practică a experienței acumulate în domeniu prin diseminarea lecțiilor învățate.

În opinia noastră, optimizarea instruirii colective presupune:

- instruirea militarilor și comandanților/statelor majore în aspectele cheie ale cunoștințelor, deprinderilor și principiilor pentru a acționa în orice mediu tactic, operativ și strategic;
- selecționarea sarcinilor/cerințelor ce urmează a fi atinse pe priorități esențiale ale marii unități/unității / subunității;
- evaluarea instruirii să se execute permanent prin compararea nivelului de instruire real cu cel urmărit, care este definit în planurile de instruire, precum și în alte publicații doctrinare;
- asigurarea concordanței dintre metodele de conducere practice și sistemul informațional;
- reducerea sau eliminarea golului dintre experiența instituțională și cea operațională prin autoinstruirea formală și cea informală;
- elaborarea în forma definitivă a manualelor de luptă, standardelor militare operaționale și a procedurilor standard de operare;
- formarea și instruirea militarilor și a liderilor / comandanților în aspectele cheie ale cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor pentru a acționa în orice mediu operațional în instituții de învățământ, școli de aplicație și bazele de instrucție, prin cursuri de perfecționare și cursuri de pregătire interarme;
- redefinirea statutului socio-profesional al cadrelor militare și a rolului acestora ca instructori și educatori;
- restructurarea și modernizarea Armatei României, îndeosebi modernizarea structurală a forțelor, a sistemelor de instruire și continuarea armonizării cadrului legislativ național din domeniul apărării naționale cu cel existent în statele membre NATO.

RELAȚIA DINTRE PROFESIONALIZARE ȘI OPTIMIZAREA INSTRUIRII ÎN FORȚELE NAVALE

Comandor (M) Vitalian POPESCU

Profesionalizarea, parte a procesului de constituire a unei armate moderne, compatibilă cu cea a statelor membre NATO, implică atât aspecte cantitative, respectiv creșterea ponderii militarilor profesioniști, până la eliminarea serviciului militar obligatoriu, cât și de ordin calitativ, concretizate prin modernizarea structurilor, elaborarea unor standarde de pregătire și aplicarea eficientă a unor noi proceduri de instruire și formare a luptătorilor. Profesionalizarea trebuie să aibă în vedere cerințele aliate, respectiv nevoia NATO de „forțe și capacități robuste, moderne, interoperabile, în măsură să îndeplinească întregul spectru de misiuni”.

Reconsiderarea procesului de formare și perfecționare a personalului din Forțele Navale este impusă atât de profesionalizarea în întregime a personalului, cât și de necesitatea însușirii procedurilor de acțiune și a standardelor NATO, în vederea realizării posibilităților de lucru în comun cu forțele navale aliate.

Forțele Navale vor fi prima categorie de forțe a armatei complet profesionalizată în acest an, conform cu „Concepția privind profesionalizarea cu militari angajați pe bază de contract a Forțelor Navale în anul 2004”. Prin aplicarea acestei concepții se urmărește definirea coordonatelor de bază privind:

- crearea noii structuri de forțe;
- realizarea unui cadru adecvat noilor condiții de pregătire, corelat cu cel al Alianței Nord-Atlantice;
- adoptarea unui sistem de selecție și angajare activ și eficient;
- proiectarea unui sistem de instruire a personalului dinamic și interactiv, având la bază nevoile reieșite din misiunile specifice, misiuni care concretizează concepția de folosire operațională a forțelor;
- crearea unei rezerve active.

Profesionalizarea Forțelor Navale se va materializa în îndeplinirea următoarelor direcții prioritare de acțiune:

- transformarea graduală, în acest an, a funcțiilor de militari în termen în funcții de militari angajați pe bază de contract și asigurarea încadrării acestora, pe priorități și în funcție de resursele financiare avute la dispoziție;

- creșterea ponderii maiștrilor militari și a subofițerilor și accelerarea procesului de formare al acestora, prin filiera directă și indirectă, care să permită acoperirea deficitului existent într-un timp scurt;

- consolidarea statutului de militari profesioniști a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor prin crearea unui sistem adecvat de evoluție în carieră, de promovare în funcție și grad;

- îmbunătățirea sistemului de selecție, formare și perfecționare a pregătirii militarilor angajați pe bază de contract, în condițiile în care instruirea nu se va mai realiza în baza unor planuri ciclice pentru tinerii încorporați, care nu au cunoștințe militare și de specialitate;

- eficientizarea managementului resurselor umane, prin monitorizarea carierei individuale a fiecărui militar;

- eficientizarea procesului de instruire a structurilor și a personalului, prin implementarea listelor cu cerințele esențiale ale misiunii, un management adecvat al timpului de instruire, planificarea, execuția și evaluarea instruirii pentru a răspunde obiectivelor și misiunilor fiecărei unități navale;

- însușirea limbii engleze și a terminologiei NATO.

- Amplificarea procesului de profesionalizare, corelarea acestuia cu resursele financiare și umane avute la dispoziție, impune stabilirea și aplicarea unui pachet de măsuri, care să vizeze:

- direcționarea resurselor financiare, conform cu programul de profesionalizare;

- asigurarea necesarului de militari angajați pe bază de contract, în principal pentru forțele destinate NATO;

- reproiectarea procesului de formare și perfecționare a pregătirii personalului, pe categorii de personal, din activitate și rezervă;

- configurarea statelor de organizare a navelor și unităților, pentru a răspunde atât dotării cu sisteme noi de armament și tehnică, cât și alinierii la statele de organizare folosite la navele aliate (de exemplu, Statul Major al Forțelor Navale a adoptat pentru fregate tip 22, statul de încadrare folosit în marina engleză);

- instruirea forțelor pe obiective și misiuni;
- însușirea și adoptarea procedurilor și metodologiilor de lucru folosite în cadrul Alianței.

Profesionalizarea personalului reprezintă

Secția Știință Militară

numai un segment din procesul de profesionalizare a Forțelor Navale și presupune realizarea unor anumite cerințe, relaționate cu acumularea de către cei implicați în acest

proces a unor cunoștințe teoretice și deprinderi practice, atestate, brevetate și probate în timp, care să le permită realizarea atribuțiilor funcționale.

Profesionalizarea personalului din Forțele Navale presupune în același timp, adoptarea unor criterii clare în ceea ce privește selecția și instruirea, menite să asigure încadrarea navelor cu militari cu calități fizice care să le permită îndeplinirea atribuțiilor la bord, cu un cert potențial de dezvoltare ulterioară, pentru a putea răspunde nevoilor unității din care fac parte.

Pregătirea profesională a militarilor din Forțele Navale se va realiza printr-un sistem de activități desfășurate atât în instituțiile de învățământ sau unitățile de instrucție, cât și în unitățile militare în care aceștia sunt încadrați. Sistemul de formare și dezvoltare profesională a personalului militar din Forțele Navale va asigura realizarea modelelor prefigurate în standardele operaționale, astfel:

- formarea ofițerilor și maiștrilor militari se realizează în instituțiile militare de învățământ acreditate ale Forțelor Navale;

- formarea inițială a militarilor angajați pe bază de contract și a militarilor cu termen redus se realizează în Baza de Instrucție și continuă în unitățile de nave și de uscat;

- specializarea și perfecționarea pregătirii tuturor categoriilor de personal se realizează în Academia Navală (și în Școala de Aplicație, cu Baza de Instrucție subordonată), Școala de Maiștri Militari a Forțelor Navale și unitățile de nave.

În același timp, acest sistem va permite:

- formarea capabilităților pentru desfășurarea eficientă a acțiunilor militare specifice sau ordonate, și pentru acțiunile comune cu forțele navale aliate;

- dezvoltarea spiritului competitiv și creșterea exigenței în realizarea standardelor;

- aplicarea procedurilor și a tehnicilor moderne de pregătire a unităților navale;

- standardizarea, analiza și evaluarea continuă a procesului de instruire;

- perfecționarea structurală și normativă a procesului de instruire;

- motivarea participanților la diferite forme de pregătire.

Relația dintre profesionalizarea personalului, în principal în ceea ce privește încadrarea structurilor navale cu militari angajați pe bază de contract, și procesul de optimizare a instruirii în Forțele Navale are la bază următoarele aspecte:

- instruirea militarilor angajați pe bază de con-

tract, în vederea îndeplinirii atribuțiilor funcționale de la bord (însușirea cunoștințelor de bază, formarea și perfecționarea deprinderilor individuale și colective) se realizează într-o perioadă determinată de timp, atât în funcție de complexitatea funcției pe care o va ocupa la intrarea în sistem, cât și de tipul de navă (unitate la uscat);

- în funcție de schimbările ce intervin ulterior (în dotarea cu echipament, diversitatea gamei de misiuni, necesitatea de a se califica în mai multe funcții la bord) se vor organiza cursuri specifice, pentru actualizarea cunoștințelor și perfecționarea deprinderilor;

- perioada necesară instruirii unui militar angajat pe bază de contract va fi, într-o primă fază, redusă față de cea a unui militar în termen, dat fiind faptul că aceștia au deja cunoștințe militare generale, și, în majoritatea cazurilor, și de specialitate;

- în condițiile încadrării numai cu personal profesionalizat, centrul de greutate al instruirii personalului în vederea îndeplinirii misiunilor specifice se va muta de la nivel „individual” la nivel „colectiv”; aceasta presupune formarea și perfecționarea deprinderilor în cadrul structurilor din care fac parte (post sau serviciu de luptă, navă) cu efecte pozitive atât asupra coeziunii, cât și a capacității de îndeplinire a misiunilor;

- încadrarea navelor cu militari deja instruiți sau menținerea acestora la bord pentru o perioadă mai îndelungată de timp face posibilă eliminarea unor etape de inițiere și formare a deprinderilor, sau repetarea ciclică a acestora, și implicit, diminuarea cheltuielilor aferente;

- pentru militarii profesioniști, standardele de instruire și evaluare vor fi mult mai ridicate;

- este necesară elaborarea modelului luptătorului de la nave, pe specialități și categorii de personal.

În ceea ce privește instruirea militarilor angajați pe bază de contract, aceasta se va desfășura în sistem modular, prin cursuri de pregătire completă sau redusă, funcție de nivelul de cunoștințe acumulat anterior angajării.

Pentru militarii selecționați fără stagiul militar satisfăcut și fără o pregătire de specialitate navală din viața civilă, cursul de pregătire va fi complet, în 3-4 module, cu o durată de 17-20 săptămâni:

- modulul 1, destinat deprinderii cu viața militară, cu o durată de 2 săptămâni;

- modulul 2, destinat formării ca luptător individual, pentru acumularea cunoștințelor, formarea trăsăturilor psihomorale și a deprinderilor pentru a deveni un bun militar, cu durată de 3 săptămâni;

- modulul 3, destinat formării militarului ca specialist capabil să-și îndeplinească atribuțiile de la bordul navei pe care va fi încadrat, va avea durata

de 7-12 săptămâni, funcție de specialitate;
- modulul 4, cu durata de 3 săptămâni, destinat pentru formarea viitorilor instructori de la bord.

Pentru militarii selecționați dintre foștii militari în termen, sau care au deja o pregătire de specialitate dată de viața civilă, cursul de pregătire va fi redus la necesarul dictat de funcția pe care urmează a fi încadrați și va avea o durată de 5-13 săptămâni, astfel:

- modulul 1, dacă este nevoie, pentru formarea luptătorului individual;

- modulul 2, pentru formarea militarului ca specialist, cu durata de 3-8 săptămâni;

- modulul 3, pentru formarea viitorilor instructori.

Funcție de condițiile concrete existente (număr de militari pe specialități, perioade de angajare, cunoștințe militare generale și de specialitate acumulate anterior), pregătirea se va executa prin cursuri de pregătire complete sau reduse, iar perfecționarea pregătirii, schimbarea sau calificarea într-o nouă specialitate militară se vor realiza prin cursuri de specializare (la navă sau la uscat) sau prin convocări de pregătire de scurtă durată. Conținutul și structura acestor cursuri se vor stabili de către Statul Major al Forțelor Navale și se vor desfășura atât la Baza de Instrucție cât și în cadrul altor unități desemnate.

În ceea ce privește instruirea la nivel navă, aceasta trebuie să se bazeze pe o nouă concepție, care să aibă la bază doctrina instruirii în Armata României, realizarea compatibilității în domeniu cu structurile navale ale națiunilor aliate (și, în această privință, trebuie menționată experiența câștigată prin intrarea în serviciu a fregatelor tip 22) și îndeplinirea standardelor specifice.

Ca și celelalte categorii de forțe, la baza planificării, executării și evaluării instruirii, va sta Lista cu cerințele esențiale ale misiunii, concretizată în documente ca dispoziții (ordine) pentru instruire, planuri de activități și de desfășurare. Deși, în general, se vor respecta etapele întregului ciclu de generare și întrebuințare a forțelor, respectiv pregătirea, întrebuințarea și refacerea, specificul Forțelor Navale constă într-o perioadă de întrebuințare mai îndelungată, față de forțele terestre sau aeriene, funcție de misiunile încredințate, și participarea la operații sau exerciții. În marinele aliate, durata unui asemenea ciclu se stabilește în funcție de planificarea reparațiilor și andocărilor, și are o durată diferită în funcție de tipul de navă căreia i se adresează.

Pentru o fregată, acest ciclu se poate întinde pe o perioadă de unu la doi ani. În cazul fregatelor tip 22, în etapa de pregătire, cu o durată de 6 luni,

fiecare navă va trebui să parcurgă o perioadă de instruire inițială cu durata de 6 săptămâni, în care se vor completa plinurile navelor, se vor testa echipamentele de la bord și se vor desfășura exerciții cu întregul echipaj pentru realizarea stării „Gata pentru mare”. O a doua perioadă, de instruire centralizată, va avea în medie 12 săptămâni și va cuprinde pregătirea navei pentru ieșirea pe mare, instruirea alternativă a echipajului la cheu și în mare, evaluarea nivelului de pregătire „Gata pentru exerciții”. Instruirea complexă a echipajului, cu durata de 6 săptămâni, se realizează, de regulă, pentru marinele aliate, în cadrul centrelor de instrucție navale, sub formă de cursuri tactice și se încheie prin evaluarea și acordarea nivelului „Gata pentru serviciu”. În Forțele Navale Române, Comandamentului Operațional Naval, prin structurile sale de instrucție și evaluare a nivelului de pregătire, i se poate încredința gestionarea acestei ultime perioade de pregătire, monitorizarea și evaluarea nivelului de pregătire realizat, respectiv atingerea standardelor de operativitate stabilite.

În perioada de întrebuințare, navele participă la diverse operații și exerciții, fac parte din grupările navale aliate, menținând în permanență un standard ridicat de pregătire, cuantificat în număr de zile de ieșire pe mare, acesta atingând 120-150 de zile pentru o fregată sau 80-120 de zile pentru o navă mică, corvetă sau dragor.

În această perioadă, responsabilitatea pentru pregătire va reveni comandanților de nave; printr-o evaluare lunară, aceștia vor identifica atât noile cerințe de instruire, cât și măsurile necesare pentru menținerea acestora la un nivel ridicat. Periodic însă, echipele de evaluatori ale eșaloanelor superioare vor controla nivelul de pregătire și vor stabili, la nevoie, liniile directoare, pentru remedierea deficiențelor constatate.

Pentru a îndeplini misiunile încredințate de conducerea politico-militară națională și pentru a mânui cu pricepere instrumentele necesare îndeplinirii acestor misiuni (nave), profesionalizarea Forțelor Navale se impune ca o necesitate obiectivă. Alături de modernizarea și eficientizarea structurilor organizatorice, îmbunătățirea dotării tehnice, pregătirea personalului pentru îndeplinirea misiunilor specifice și asigurarea condițiilor pentru valorificarea nivelului de instruire al personalului reprezintă, la rândul lor, direcții prioritare pentru materializarea implicațiilor profesionalizării personalului Forțelor Navale.

INSTRUIREA PENTRU APĂRAREA NBC ÎN ARMATA ROMÂNIEI

Locotenent-colonel Ilie BĂLAN

Noua concepție de instruire pentru apărarea NBC în Armata României are ca obiectiv principal optimizarea instruirii și crearea unei noi viziuni pentru creșterea eficienței instruirii forțelor Armatei României și realizarea interoperabilității cu armatele țărilor membre NATO în domeniul apărării NBC, oferă comandanților, instructorilor și specialiștilor NBC o viziune unitară, adaptată cerințelor actuale pentru desfășurarea eficientă a instruirii pentru apărarea NBC în Armata României.

Scopul este acela de a orienta și încuraja un mod creativ și productiv de proiectare, desfășurare și conducere a instruirii și a integra în mod corespunzător apărarea NBC în programul de instruire al unităților, precum și de a instrui și pregăti militarii din punct de vedere al apărării NBC.

Instruirea pentru apărarea nucleară, biologică și chimică (NBC) este un imperativ moral și profesional, iar responsabilitatea privind instruirea personalului din subordine revine comandanților. Comandanții sunt responsabili pentru capacitatea unităților pe care le comandă de a supraviețui atacurilor cu ADMNBC și de a îndeplini misiunile în condiții/medii NBC.

Instruirea presupune o multitudine de îndatoriri, responsabilități și misiuni ale specialiștilor NBC, care trebuie regăsite în ceea ce se întreprinde. Aceasta poate fi o simplă sarcină practică sau un proces complex derulat ca un exercițiu întrunit și combinat desfășurat în teren. Instruirea poate varia de la corectarea informală a comandantului de grupă și până la felul în care comandantul de companie își instruește subordonații direcți cum să aplice principiile instrucției tactice în teren. Prin instruire se dezvoltă abilitățile de realizare a procedurilor din domeniul tactic și tehnic, de integrare a capacităților armelor și serviciilor. Fundamental, pentru orice activitate din domeniul apărării NBC este ca instruirea să crească în intensitate și valoare.

1. Cerințele instruirii

Deoarece forțele se instruiesc pentru situații de criză, război și perioadele post-conflict, deci nu pentru pace, acțiunile militare prevăzute pentru astfel de situații fixează direcțiile și scopurile instruirii. Acțiunile în condiții/medii NBC creează

necesități și condiționări fizice, psihice și morale riguroase care impune calități atât tangibile cât și intangibile, abilitatea și dorința de a acționa, rezistența, puterea, agilitatea și dexteritatea combinate cu deprinderi, cunoștințe, creativitate și imaginație.

Disciplina, motivația, inițiativa și curajul sunt esențiale în luptă. Lucrul în echipă, camaraderia, coeziunea și conducerea sunt vitale. Toate aceste calități sunt esențiale pentru obținerea de rezultate superioare în instruirea și în dezvoltarea spiritului de corp cerut pentru realizarea succesului. Actualele norme economice, sociale și culturale nu mai deprind oamenii cu munca grea și cu cumpătarea, însă acțiunile de luptă desfășurate în prezent impun un efort fizic și psihic mai mare decât în trecut. Prin instruire trebuie să se obțină soldații și comandanții îndeajuns de puternici fizic și psihic pentru a supraviețui și pentru a învinge în condiții severe de privațiune, istovire emoțională și pericol extern. Prin instruire se perfecționează deprinderile, se cultivă atitudinile și diferite comportamente care ușurează desfășurarea acțiunilor pe câmpul de luptă. Antrenamentul instruieste comandanții și subordonații acestora să exploateze inițiativa și să acționeze rapid, corect, curajos, inovativ, în concordanță unul cu altul și cu misiunea unității.

2. Caracteristicile instruirii

Instruirea întregului personal în domeniul apărării NBC trebuie să fie *performantă, competitivă, necesară și eficientă*.

Instruirea este orientată spre performanță, pe realizarea scopurilor. Atunci când cunoștințele sunt însușite, scopul este întotdeauna acela de a îmbunătăți rezultatele performante. Accentul în instruire „*să cunoști cum*” este preferabil, lui „*să cunoști că*”. Un soldat trebuie să știe cum să execute o sarcină/misiune, cum să folosească echipamentele din dotare, să înțeleagă că este o sarcină esențială și nu pur și simplu să cunoască ceva despre ea. Soldații învață cum să obțină rezultate îndeplinind sarcina, nu spunându-le numai cum trebuie executată. Instruirea trebuie să fie orientată spre performanță prin lucru efectiv prin activitate practică, pentru a obține rezultatele dorite.

Militarii, comandanții și unitățile pot concura unii împotriva altora, dar întotdeauna ei sunt în competiție cu standardele, cu procedurile de operare. Pentru a-și îmbunătăți performanța și a realiza un standard înalt de instruire, condițiile în care sarcina de luptă trebuie realizată devin mai complexe. Prin instruire progresivă se realizează standarde înalte în condiții foarte apropiate de cele ale câmpului de luptă. În acest fel militarii, comandanții și unitățile se instruiesc să acționeze și să îndeplinească misiunile cu succes indiferent de asprimea și stresul luptei.

Instruirea impune urmărirea continuă a rezultatelor obținute. Fiecare militar, comandant și unitate are un anumit potențial de a acționa la nivele ridicate de eficiență. Atingerea întregului potențial este un ideal, niciodată de realizat în întregime, dar urmărit constant. Succesul pe câmpul de luptă revine aceluia care realizează instruirea în cel mai apropiat mod de acest ideal, reprezentând o oportunitate pentru o creștere semnificativă a instruirii.

Responsabilitatea principală a tuturor militarilor, comandanților și unităților este să-și dezvolte potențialul propriu și să se antreneze pentru luptă astfel încât să-și ridice permanent gradul de instruire și competență. Importanța centrală o constituie instruirea comandanților. În Armata României se elaborează mijloace de instruire (doctrină, concepții, regulamente, manuale, programe de instruire) care vin în sprijinul comandanților/instructorilor, dar numai ele însele, aceste produse nu vor realiza nici un singur militar sau unitate gata de luptă. Acest deziderat este realizat de ofițeri și subofițeri cu cunoștințe, deprinderi și dăruirea de a instrui. Oamenii instruiesc oamenii mai bine decât o pot face manualele sau diferitele echipamente. Echipamentele utilizate pentru instruire nu pot înlocui dorința și abilitatea comandanților de a instrui și antrena militarii și unitățile. Școala trebuie să instruiască ofițeri și subofițeri la cel mai înalt nivel de competență întrucât standardele pe care aceștia le vor aplica în teren nu vor fi mai înalte decât ceea ce au învățat în școală.

Comandanții unităților trebuie să se asigure că precizările pe care ei le transmit subordonaților sunt cele corecte, întrucât ei stabilesc pachetul de activități/comportamente pe care instructorii le vor adopta. Instructorii trebuie să adopte cele mai exigente standarde de instruire.

Numai după ce comandanții devin buni instructori vor face ca militarul și unitatea să devină

competitivă. Numai instructorii competenți și plini de resurse pot conduce instruirea necesară pentru dezvoltarea și unirea întregului potențial al militarilor și sistemelor la nivel individ, echipă și unitate. Numai instructorii competenți din punct de vedere tactic și cu imaginație pot sincroniza și exploata potențialul sistemelor moderne de armament și echipamente, capacitățile unităților, doctrina inovativă și tacticile de luptă. Numai instructorii remarcabili pot efectiv conduce, lupta și sprijini acțiunile.

3. Domeniile de instruire pentru apărare NBC

Domeniile de instruire după cum sunt specificate în Doctrina Instruirii Forțelor Armate sunt următoarele: instruirea individului și a echipei; instruirea comandanților/comandamentelor; instruirea colectivă.

Aceste domenii se întrepătrund și în cele mai multe cazuri au loc simultan. Specialiștii NBC trebuie să se asigure că programele de instruire pentru apărarea NBC se adresează celor 3 domenii.

Instruirea individului și a echipei. Sarcinile standard de instruire individuală pentru apărarea NBC și trecerea la sarcinile colective esențiale pentru misiune sunt responsabilitățile ofițerilor/subofițerilor instructori. Pentru militari, sarcinile individuale sunt însușite și deprinse pe timpul instruirii individuale.

Conceptual, baza pentru instruirea individuală și a echipei o constituie Programele de Instrucție pentru Misiune (PIM) elaborate la nivelul individului/echipei pentru formarea deprinderilor de bază ale luptătorului și inițierii specialistului NBC.

Instruirea comandanților/comandamentelor este un proces continuu care ia în considerație faptul că cea mai mare parte a timpului alocat instruirilor comandanții o petrec supraveghind instruirea subordonaților.

Sarcinile comandantului se găsesc în Standardele de Calificare Militară (SCM) sau în Programele de Instrucție pentru Misiune (PIM). Sarcinile comandanților care nu sunt publicate în diferite manuale sau instrucțiuni, trebuie să fie elaborate folosind doctrinele în vigoare.

Specialiștii NBC trebuie să se asigure că toți comandanții sunt bine instruiți atât în ceea ce privește instruirea colectivă cât și sarcinile individuale ale militarilor pe linia apărării NBC. Fără aceste cunoștințe comandanții nu își pot

Secția Știință Militară

îndeplini misiunile în condiții/medii NBC.

Pentru *instruirea colectivă* comandantul selectează Lista cu Cerințele Esențiale pentru Îndeplinirea Misiunii (LCEM).

Pe baza acesteia, comandanții subordonați folosesc tabelul cu cerințele pentru instrucție și evaluare, din Programul de Instrucție pentru Misiune al unității, pentru a alege sarcinile colective care sprijină fiecare cerință din LCEM.

Comandantul folosește analiza misiunii, inamicului, terenului, trupelor proprii și timpului la dispoziție (MITT-T) pentru a selecta cele mai importante cerințe. Este important să se selecteze cerințele semnificative identificând acele cerințe colective care susțin mai bine programul de instrucție.

Frecvența recomandată de desfășurare a antrenamentelor de instruire pentru apărarea NBC este inclusă în Programele de Instrucție pentru Misiune. Cerințele reprezintă acțiuni efectuate ca răspuns în cazul unui eveniment NBC sau pentru culegerea de informații pe baza cărora se iau deciziile. Aceste sarcini sunt încorporate în sistemele de evaluare.

Sarcinile colective NBC sunt cuprinse Programele de Instrucție pentru Misiune ale unităților. Programele de Instrucție pentru Misiune sunt elaborate la nivel de echipă, grupă, pluton, companie și batalion. Specialiștii NBC coordonează desfășurarea instrucției în domeniul apărării NBC. Comandantul unității trebuie să revadă LCEM și să identifice acele cerințe care trebuie să fie executate în condiții/medii NBC.

Normele operaționale de bază și cerințele de supaviețuire în condiții/medii NBC care trebuie cunoscute și executate la nivelul celor trei domenii de instruire (individual/comandant/colectiv), pentru cele trei categorii de forțe ale armatei sunt detaliate în SMO 50007/ 1999. Aceste norme și cerințe se vor regăsi sub formă de cerințe/standarde de instrucție în Programul de Instrucție pentru Misiune, urmând a fi dezvoltate în cadrul activităților standard de instrucție și evaluare (ASIE).

În funcție de specificul unității, aceasta poate să îndeplinească o misiune de stabilitate-menținere a păcii, impunere a păcii, ajutor umanitar etc. Pentru executarea acestor misiuni, pe timpul instruirii pentru apărare NBC trebuie să se aibă în vedere următoarele aspecte:

- care sunt capacitățile de apărare NBC ale unității ?
- care sunt misiunile posibile de apărare NBC

care vor fi executate în cadrul operațiilor de stabilitate ?

- unitatea este instruită să execute aceste misiuni ?
- dacă unitatea nu este instruită să execute aceste misiuni ce trebuie să facă pentru a fi instruită ?

• mediul în care unitatea va executa misiuni (pe uscat, în aer, pe mare, în deșert, în junglă, în teren muntos împădurit, în zone arctice etc.).

Aceste întrebări constituie începutul instruirii pentru apărarea NBC în operațiile de stabilitate care presupun sprijin din exterior (în special de la unitățile care au realizat astfel de misiuni), dar în principiu sunt planificate, pregătite și executate utilizând fundamentele managementului instruirii.

4. Principiile instruirii

Principiile instruirii reprezintă fundamentul activităților care se desfășoară în Armata României. Aceste principii oferă o direcție clară, suficient de flexibilă pentru a se acomoda cu cerințele condițiilor locale de instruire și cu mentalitățile comandanților și a instructorilor.

Pentru conducerea instruirii în domeniul apărării NBC trebuie realizate următoarele principii:

- instruirea în condiții reale;
- comandanții sunt primii instructori și poartă întreaga răspundere pentru instruirea structurii pe care o comandă;
- instruire folosind doctrina adecvată;
- desfășurarea instruirii are ca scop obținerea performanței;
- desfășurarea instruirii are ca scop îndeplinirea unei misiuni;
- instruirea pentru a lupta și a duce acțiuni de sprijin ca o echipă de arme întrunite;
- instruire eficientă;
- instruire pentru a face față oricărei provocări.

Instruirea în condițiile simulării permite forțelor Armatei României să facă față oricăror provocări pe timpul luptei care este testul suprem al instruirii. Toate activitățile de instruire derulate pe timp de pace trebuie să se alinieze cerințelor câmpului de luptă modern.

Toți comandanții participă la instruire; ei trebuie să se asigure că militarii și unitățile sunt instruite în mod real pentru a face față situațiilor complexe și stresante pe care le vor întâlni pe câmpul de luptă.

Militarii se antrenează conform standardelor care sunt în concordanță cu solicitările câmpului

de luptă. Unitățile se antrenează să îndeplinească misiunile și să satisfacă standardele de instrucție necesare realizării misiunilor operaționale din Programele de Instrucție pentru Misiune elaborate de către fiecare unitate. Unitățile și elementele care în mod regulat acționează împreună pe timp de război se antrenează împreună pe timp de pace. Fiecare activitate de instruire este complementară pentru a forma un program de instrucție integrat. Forțele Armate se antrenează la standarde corespunzătoare în timp de pace astfel încât ele va lupta bine pe timp de război.

Instruirea în condiții reale este principiul fundamental pe care se bazează tot sistemul de instruire.

Comandanții de la toate eșaloanele sunt responsabili pentru instruirea și nivelul de performanță al structurii militare pe care o comandă.

Programele și mediul de instruire decurg din cunoștințele, atitudinea și modalitatea de conducere a comandanților.

Comandanții fac mai mult decât să conducă instruirea. Prezența și implicarea lor personală demonstrează tuturor că instruirea este prioritatea numărul unu. Ei instruiesc personal pe fiecare subordonat direct.

Instruirea pe cale ierarhică, de comandă, este o parte constituantă a acestui principiu. Delegarea de autoritate este vitală pentru rolul de instructor, este necesară transformarea subordonaților în comandanți eficienți.

Comandanții sprijină inițiativa prin delegarea autorității, ei transmit subordonaților atât responsabilități de supervizare cât și de implementare, împreună cu șansa de a se antrena pe cont propriu.

Pentru îndeplinirea responsabilităților privind instruirea comandanții trebuie să: pună la baza instruirii cerințele misiunilor realizate pe timp de război; identifice standardele corespunzătoare; evalueze nivelele reale de eficiență; asigure resursele necesare desfășurării instruirii; dezvolte și să pună în practică planuri de instrucție prin care să obțină eficiență la nivel individ, colectiv și a comandanților subordonați.

Instruirea trebuie să fie conform cu Doctrina Instruirii Forțelor Armate. Procedurile obișnuite și metodele operaționale permit comandanților și unităților să se adapteze rapid la situațiile tactice aflate în schimbare. Doctrina, tacticile, tehnicile și procedurile utilizate de către unități pentru a se instrui, acționa, menține și lupta trebuie să fie aceleași la nivelul Forțelor Armate. Utilizarea regulamentelor standardizate folosește la maximum timpul acordat instrucției, promovează performanța unităților în timpul acțiunilor și construiește încrederea personalului și structurilor

militare.

Desfășurarea instruirii are ca scop obținerea performanței. Militarii trebuie să fie foarte buni executanți ai deprinderilor de bază necesare îndeplinirii misiunilor în condițiile câmpului de luptă. Pentru a obține performanța în executarea sarcinilor și misiunilor, unitățile trebuie să le exerseze. Deoarece nivelele de performanță cresc, condițiile în care misiunile sunt îndeplinite devin mai solicitante în timp ce standardele rămân constante. Antrenamentul individual este continuu și complet integrat celui colectiv.

Desfășurarea instruirii are ca scop îndeplinirea unei misiuni. Conceperea de programe de instrucție pentru cele 3 domenii de instruire, pornind de la o analiză a misiunii este esențială pentru obținerea de rezultate maxime pe timpul instruirii. Analiza misiunii oferă o evaluare atentă a acesteia, distinge sarcini specifice și dezvoltă un plan de acțiune al unității care exprimă modul în care misiunea va fi îndeplinită având la dispoziție terenul existent, situația inamicului și mijloacele disponibile. Misiunea unității pe timp de război reprezintă baza dezvoltării misiunilor și standardelor specifice conform cărora fiecare misiune trebuie executată. Aceste misiuni le sunt aduse la cunoștință unităților conform cu standardele de instrucție individuale și colective în domeniul apărării NBC înscrise în Planurile de Instrucție și pentru Misiune.

Instruirea pentru a lupta și a duce acțiuni de sprijin acționând ca o echipă de arme întrunite. Operaționalizarea forțelor se dezvoltă atunci când echipele sunt asociate în mod obișnuit în exerciții de antrenament. Folosirea relațiilor de comandă și de sprijin adecvate și angajarea de rutină a întregului spectru de luptă, sprijin de luptă și suport logistic trebuie să se execute în mod regulat. În caz de conflict compania atașată unui eșalon superior trebuie să fie capabilă să execute acțiuni fără antrenament adițional sau perioadă de acomodare. La nivelul companiei și batalionului acțiunile armate combinate pun accentul pe solicitările specifice antrenamentului pentru sprijin în luptă și pe antrenamentul elementelor de sprijin logistic în luptă pentru reaprovizionare, evacuarea victimelor și recuperarea imediată a echipamentelor, pentru integrarea focurilor indirecte, războiul electronic și sprijinul NBC. Comandanții și statele majore de la eșalonul brigadă sau de la eșaloanele superioare trebuie să se antreneze în mod continuu pentru a integra și sincroniza operațiile.

Odată ce unitățile s-au instruit până la un nivel de capacitate ele trebuie să mențină nivelul atins. Pentru a susține testul de capacitate comandantii trebuie să evalueze în mod continuu nivelul de performanță și să proiecteze programe de instrucție pentru corectarea slăbiciunilor și întărirea punctelor forte.

Comandanții care proiectează programe de instrucție doar pentru a obține rezultate bune la unul sau două situații cheie o fac cu un risc sporit deoarece războiul poate începe fără avertisment. Programele de Instrucție pentru Misiune trebuie să fie complete și să permită instruirea individuală și colectivă multieșalon în scopul dezvoltării și susținerii capacității pentru îndeplinirea misiunii.

Programul de Instrucție pentru Misiune al unității este mijlocul principal aflat la dispoziția fiecărui comandant. Proiectat în funcție de nevoile fiecărei unități acest program de instrucție cuprinde toate exercițiile și misiunile necesare instruirii unității, pentru a dobândi eficiență în misiunile executate pe timp de război.

Instrucția trebuie să fie provocatoare. Mândria și satisfacția rezultate în urma îndeplinirii provocărilor instrucției sporesc atât capacitatea cât și motivația pentru alte provocări. Instrucția plină de provocări clădește competența și încrederea prin dezvoltarea unor noi aptitudini, instalează în cadrul unității loialitate și dedicație, prin adoptarea inițiativei, entuziasmului și dorinței de a învăța.

5. Ciclul managementului instruirii pentru apărarea NBC

Instrucția este liantul care asigură unitatea Forțelor Armate. O structură militară mai mică are nevoie de instruire dură, realistă, orientată pe misiuni pentru a-și menține avantajul asupra adversarilor săi. Forțele Armate sunt gata de luptă datorită realizării programului de instruire pentru luptă și executarea altor operații de sprijin al păcii. Instruirea pentru apărarea NBC este o parte integrantă a menținerii nivelului de instruire al forțelor și de operativitate pentru întregul spectru de operații militare. Ciclul managementului de instruire are la bază următoarele etape:

- înțelegerea misiunii de luptă;
- stabilirea LCEM;
- pregătirea evaluării instrucției;
- pregătirea planului pe termen lung;
- pregătirea planului pe termen scurt;
- pregătirea planului pe termen apropiat;

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ

- executarea instrucției;
- evaluarea instrucției;
- conducerea evaluării organizatorice.

În afara cazului în care misiunea de luptă se schimbă și/sau comandantul stabilește o nouă LCEM, ultimele șapte etape reprezintă un proces continuu.

Dezvoltarea LCEM cuprinde primele două etape din ciclul de management al instruirii. Acestea sunt: înțelegerea misiunii de luptă; stabilirea LCEM.

Înainte de a dezvolta LCEM trebuie să se asigure înțelegerea misiunii unității, a tuturor directivelor externe care influențează unitatea și modul efectiv de acțiune al acesteia. Un element cheie în înțelegerea misiunii de luptă a unității este conducerea pregătirii informative a câmpului de luptă (PICL) pe timpul analizei de planificare a misiunii și identificarea amenințării/riscului NBC.

Specialiștii NBC trebuie să se asigure că orice misiune de specialitate NBC sau orice informație externă este luată în considerare pentru dezvoltarea LCEM. Dacă unitatea nu are nici o misiune de specialitate NBC, ordin de la eșalonul superior sau alte sarcini NBC, derivate dintr-o misiune esențială, unitatea trebuie să se instruiască pentru a-și îndeplini toate misiunile în condiții/medii NBC.

Pe timpul exercițiilor se va asigura participarea specialiștilor NBC la procesul de planificare al statului major, încă de la începutul planificării misiunii care vor include sarcini NBC în LCEM. Odată ce LCEM pentru fiecare companie a fost aprobată la nivelul batalionului, comandantul selecționează acele sarcini critice pentru îndeplinirea cu succes a fiecărei sarcini esențiale pentru misiunea batalionului.

6. Procesul de planificare, execuție și evaluare a instruirii

Procesul de planificare cuprinde următoarele etape din ciclul de management al instruirii: pregătirea evaluării instrucției; pregătirea planului pe termen lung; pregătirea planului pe termen scurt; pregătirea planului pe termen apropiat.

Înainte de desfășurării planificării pe termen lung și scurt, specialiștii NBC trebuie să fie implicați în actualizarea evaluării instrucției. Acesta ar trebui să fie realizată după fiecare eveniment important de pregătire.

Specialiștii NBC trebuie să examineze fiecare sarcină din LCEM și să determine eficiența NBC a unității. Specialiștii NBC, în afară de ajutorul dat în stabilirea nivelului de eficiență al unității,

trebuie să recomande cursul acțiunii pentru a îmbunătăți sau susține eficiența LCEM.

Această evaluare și recomandare privind instrucția sunt folosite de comandant și statul major pentru dezvoltarea strategiei de îndeplinire a fiecărei cerințe de instrucție, ajută comandantul în dezvoltarea ghidului comandantului pentru instrucție care include viziunea comandantului, scopurile și prioritățile instrucției. Dacă o unitate nu poate executa o sarcină din LCEM în condiții/medii NBC, specialiștii NBC trebuie să aducă această situație în atenția comandantului și să facă recomandări pentru soluționare.

Pregătirea planului pe termen lung este procesul creării calendarului de instrucție pe termen lung. Începe cu o evaluare a unității și continuă cu următoarele aspecte: distribuirea LCEM și a sarcinilor de luptă; stabilirea obiectivelor de instrucție pentru fiecare cerință esențială pentru misiune; programarea evenimentelor majore pentru instrucție; planificarea pe termen lung și alocarea resurselor majore cum ar fi rotația în principalele poligoane de instrucție; coordonarea calendarelor pe termen lung pentru a elimina întârzierile în programul de instrucție; publicarea ghidului pe termen lung și a calendarului cu planificările; asigurarea informațiilor pentru eșaloanele superioare.

Planificarea pe termen scurt ameliorează calendarul pe termen lung. Definiște cu acuratețe mai mare coordonarea generală a evenimentelor instrucției și alte activități din calendarul de planificare pe termen lung și din precizările comandantului. Începe cu evaluarea comandantului privind instruirea și se finalizează cu ghidul trimestrial al instrucției, calendarul trimestrial al instrucției și conferința de informare trimestrială privind instruirea. Planificarea pe termen scurt conține următoarele aspecte: ameliorarea și extinderea pe direcțiile corespunzătoare a planului pe termen lung; corespondența fiecărui eveniment cu obiectivele de instruire specifice; identificarea și alocarea resurselor locale necesare instruirii; coordonarea calendarului pe termen scurt cu toate unitățile/instituțiile de sprijin; publicarea ghidului pe termen scurt și a calendarului cu planificările; asigurarea informațiilor pentru desfășurarea conferințelor de instruire ale unității.

Planul pe termen apropiat cuprinde acțiunile specifice necesare a fi executate pentru realizarea planului pe termen scurt. Este faza finală a planificării înainte de executarea instrucției. Planificarea pe termen apropiat conține următoarele puncte: ameliorarea planului pe

termen scurt prin desfășurarea conferințelor de instruire; alegerea celei mai bune secvențe de instrucție; asigurarea transmiterii celor mai bune precizări instructorilor; alocarea mijloacelor materiale pentru instrucție, simulatoare, simulări și resurse similare pentru fiecare instructor; publicarea orarelor detaliate de instrucție; asigurarea bazei logistice pentru executarea și evaluarea instrucției.

Executarea instrucției în cadrul ciclului de management al instruirii reunește dezvoltarea LCEM și procesul de planificare în domeniu. Deși planificarea pentru instrucție este relativ centralizată, executarea instrucției este descentralizată.

Instrucția pentru apărarea NBC trebuie să conțină următoarele elemente: instruire adecvată; antrenamente eficiente; evaluare minuțioasă.

Pregătirea instruirii pentru apărarea NBC începe în faza de planificare pe termen scurt și continuă până la prezentarea exercițiului. Include faza de dezvoltare și de executare a verificărilor dinaintea începerii instrucției și executarea verificărilor înaintea efectuării instrucției propriu-zise.

Pentru a instrui instructorii să coordoneze exercițiile, comandantii trebuie: să asigure ghidul de planificare a instrucției, resursele și bibliografia necesară; să asigure programele de instrucție pentru misiune; să asigure timpul necesar instruirii pentru ca instructorul să revizuiască bibliografia, să pregătească programul de instrucție, să adune și să pregătească baza logistică pentru instrucție, să coordoneze o recunoaștere a locului de instrucție, să pregătească soldații pentru instrucție. să programeze și să coordoneze repetiții pentru instructor.

La începutul instruirii, instructorul prezintă militarilor sarcinile, condițiile și standardele (obiectivele instruirii) pentru ședința respectivă. De asemenea, el prezintă metodele de evaluare care vor fi folosite. Prezentarea instruirii trebuie să fie: precisă; bine structurată; eficientă; realistă; sigură; eficientă.

Stadiile de instruire, sunt: instruirea inițială (învățarea sarcinilor); instruirea de reîmprospătare a cunoștințelor (instrucția conform standardelor); instruirea pentru menținerea standardelor (instrucția în condiții reale).

Dacă tema de instrucție nu privește apărarea NBC, condițiile NBC nu vor fi introduse decât după ce instruirea inițială s-a încheiat. Unitățile trebuie să fie capabile să execute misiuni în conformitate cu standardele, înainte să înceapă executarea

acestora în condiții NBC.

Instruirea pe sarcini specifice de apărare NBC este o tehnică folosită în principal pentru instrucția unităților la nivel de companie sau mai mici într-o serie de sarcini selecționate, la nivel de soldat, lider sau colective. Este un mod excelent de a executa instruirea mai multor eșaloane folosind sprijin și evaluare externă. Permite structurilor militare să se instruiască în mod repetat la nivelul standardelor.

Instruirea pe sarcini specifice implică o cheltuială mare de resurse, incluzând muniție, dispozitive pirotehnice, forțe inamice, materiale didactice, imitatori și simulatoare, baza materială a unităților de sprijin și evaluatori.

Acest tip de instruire permite comandanților să controleze sarcinile, condițiile și standardele pe timpul instrucției. Deoarece acest tip de instruire este consumator de resurse, comandanții trebuie să maximizeze beneficiile. În acest scop comandanții selectează din LCEM cerințele critice pentru a fi executate. Instruirea pe sarcini specifice poate fi o modalitate eficientă pentru standardizarea tacticilor, tehnicilor și procedurilor.

Pentru a evalua eficiența în instruire a unităților în ceea ce privește anumite sarcini NBC selecționate, sau anumite sarcini selecționate desfășurate în condiții NBC, comandantul și specialiștii NBC desfășoară următoarele activități: selecționează tipul de evaluare; dezvoltă un plan de evaluare; desfășoară și conduc evaluarea; conduc revizuirile de după acțiune; asigură feedback-ul pentru lanțul de comandă.

Modalitatea de evaluare este cuprinsă în activitățile standard de instrucție și evaluare (ASIE) prin care se asigură cadrul necesar de evaluare a instrucției pentru cele trei domenii de instruire.

Pentru a evalua o unitate, există diverse modalități pe care le folosesc comandantul și specialiștii NBC. Acestea sunt: a) *evaluarea*: neoficială, internă sau externă; oficială, internă sau externă; *analiza rezultatelor acțiunii (ARA)*.

Evaluările interne sunt planificate, realizate și conduse de unitatea care este evaluată. *Evaluările externe* sunt planificate și realizate de unitatea care este evaluată, dar evaluarea efectivă este condusă de eșalonul superior.

Evaluările neoficiale se realizează în mod continuu și sunt conduse de întreg lanțul de comandă pentru a furniza imediat feedback-ul privind eficiența instruirii.

Evaluările oficiale sunt evenimente planificate conform planurilor de instrucție. Uneori aceste

evenimente sunt neanunțate și realizate de evaluatori sau observatori/controlori specializați.

Analiza rezultatelor acțiunii (ARA) se realizează pentru a furniza soldaților și unităților informații privind misiunea și performanțele obținute în realizarea sarcinilor la instruirea de luptă. ARA identifică modul de corectare a deficiențelor, de susținere a punctelor forte, și de concentrare pe obținerea performanțelor în realizarea obiectivelor listei de cerințe esențiale pentru îndeplinirea misiunii.

Pot exista două tipuri de ARA: **oficială și neoficială**. Ele au același format general. O ARA oficială este mare consumatoare de resurse și implică planificarea, coordonarea și pregătirea asigurării materiale pentru instrucție, locul analizei și personalul de sprijin. Analiza neoficială (de obicei la nivel de soldat, echipaj, grupă și pluton) necesită mai puțină instruire și planificare. Activitățile ARA:

- sunt realizate în timpul sau imediat după eveniment;
- se concentrează asupra obiectivelor propuse pentru instruire;
- se concentrează asupra performanței soldatului, comandantului și unității;
- implică în discuții toți participanții;
- se folosesc întrebări directe;
- se referă la standardele specifice;
- stabilesc punctele tari și pe cele slabe;
- stabilesc legăturile dintre eficiența instrucției desfășurate și instrucția ulterioară.

7. Instruirea multinațională și întrunită

Termenul de instruire pentru apărarea NBC, folosit în continuare presupune pregătirea unității proprii sau a altei unități cu privire la modul de acțiune împreună. Instruirea pentru apărarea NBC presupune instruire multinațională, întrunită, interarme sau de interoperabilitate (între Forțele Armatei Române și cele similare din armatele membre NATO) de apărare NBC. Forțele Armate vor acționa întotdeauna ca parte componentă a unei forțe întrunită. De multe ori forțele militare ale altor națiuni vor acționa cu Forțele Armate ca parte a unei forțe multinaționale.

Pentru asigurarea interoperabilității în condiții NBC, este necesar ca instruirea NBC să fie condusă ca parte integrantă a oricărei operații întrunită sau multinaționale.

Instruirea pentru apărarea NBC nu se încheie o dată cu începerea acțiunilor de luptă. De multe ori cea mai importantă instruire pentru apărarea NBC are loc când unitățile care în mod normal nu

conlucrează, sunt obligate să o facă datorită condițiilor.

Specialiștii NBC, vor avea de luat decizii importante când trebuie să acționeze cu forțe care nu au același mod de acțiune ca forțele proprii. Se pun următoarele întrebări și se pregătesc răspunsurile:

- unitatea cu care se va coopera va folosi același Sistem de Avertizare și Raportare Nucleară, Biologică și Chimică (SARNBC), NOPINBC și nivelele graduale de amenințare NBC ?

- cum se vor realiza acțiunile de decontaminare ?
- cine va fi responsabil de conducerea cercetării NBC ?

- unitatea cu care se cooperează are echipamente de apărare NBC pentru desfășurarea tipurilor necesare de acțiuni NBC ?

- se poate realiza o organizare pentru misiune astfel încât să nu se suprapună cu activitățile altor unități ?

- cine va fi responsabil cu asigurarea echipamentului și personalului pentru executarea cercetării NBC, decontaminării NBC etc. ?

- se vor forma echipe combinate, sau fiecare unitate va fi responsabilă pentru diferitele misiuni cum ar fi: decontaminare, cercetare, monitorizare ?

Când se decide să se acționeze, specialiștii NBC trebuie să se sigure că: comandantul a înțeles complet și este de acord; comandantul unității cu care se acționează în comun, a înțeles și este de acord; tot personalul unității a înțeles modificările la procedurile de operare standard.

Cât de curând posibil, reprezentanții specialiștilor NBC al fiecărei unități ar trebui să se întâlnească să discute aceste probleme. Datorită diferențelor între echipamentele de apărare NBC ale forțelor proprii și străine, este recomandabil ca echipele de apărare NBC să fie echipe întrunite. În acest mod se asigură că rezultatele sunt verificate și acceptate de ambele părți.

Cooperarea cu forțele aliate ridică diferite probleme. Trebuie luate în considerare diferențele privind echipamentul, materialele și personalul. Unele din aceste diferențe pot fi în afara controlului specialistului NBC, totuși, trebuie depășite obstacolele, protecția vieților militarilor este prima grijă. Se vor executa exerciții de antrenament și instrucție în domeniul apărării NBC în comun. Aceasta întărește și consolidează capacitatea de a acționa împreună, de asemenea ajută la rezolvarea oricăror probleme neprevăzute în operațiile planificate.

8. Evaluarea riscului pe timpul instruirii pentru apărarea NBC

Evaluarea riscului este procesul creșterii siguranței acțiunilor fără compromiterea misiunilor. Comandanții trebuie să efectueze în mod continuu o evaluare de risc a condițiilor de efectuare a instruirii pentru apărarea NBC pentru a preveni pierderile inutile de militari și echipamente. Gradul de risc variază în funcție de condițiile și perioada instruirii.

În procesul de management al riscului se disting următoarele etape:

- *identificarea pericolului* – identificarea pericolelor sau factorilor care pot afecta în mod negativ îndeplinirea misiunii;

- *estimarea pericolului* – determinarea gradului în care pericolul identificat afectează misiunea;

- *luarea deciziei de risc* – limitarea riscului la acele componente esențiale pentru misiune;

- *implementarea controlului* – stabilirea măsurilor necesare pentru a controla factorii de risc;

- *supravegherea* – asigurarea că măsurile de control a factorilor de risc sunt respectate.

Factorii care trebuie luați în considerare în managementul riscului sunt: nivelul la care se execută instrucția; pericolele inerente cauzate de echipamentele folosite; condițiile operaționale; eficiența personalului și a organizării; condițiile meteorologice; starea de sănătate a personalului; locul desfășurării instrucției; frecvența accidentelor; materialele periculoase folosite; probleme privind mediul înconjurător; complexitatea manevrelor; supravegherea; complexitatea misiunii; nivelul de planificare; disponibilitatea echipamentului de protecție; competența precizărilor asigurate.

9. Crearea situațiilor, scenariilor și efectelor ADMNBC pe câmpul de luptă

Crearea situațiilor, scenariilor și efectelor ADMNBC pe câmpul de luptă este o parte integrantă pentru asigurarea instruirii realiste și eficiente în domeniul apărării NBC. Este factorul care aduce cel mai aproape instruirea de realism în condițiile asigurării unui mediu sigur pentru învățare.

Prin folosirea situațiilor, scenariilor și efectelor ADMNBC pe câmpul de luptă instruirea pentru apărarea NBC este asigurată în toate cele trei domenii de instrucție: individuală, colectivă și a comandantului.

Crearea situațiilor, scenariilor și efectelor

ADMNBC pe câmpul de luptă nu trebuie să aibă ca rezultat un mediu controlabil ca într-un laborator. Trebuie să reproducă o acțiune militară cu complexitatea și elementele sale imprevizibile, determinând militarul și comandantul să reacționeze. Pentru a instrui un militar acesta trebuie învățat să **gândească, să improvizeze, să biruiască și să adapteze**. Acestea ar trebui să fie obiectivele instruirii pentru apărarea NBC.

Ocaziile în care o unitate se va instrui exclusiv în domeniul apărării NBC sunt extrem de rare. Se recomandă integrarea situațiilor și scenariilor într-un exercițiu deja existent al unei unități. Pentru a face în mod corect acest lucru, este nevoie de coordonare și sincronizare adecvată.

Pentru crearea situațiilor, scenariilor și efectelor ADMNBC pe câmpul de luptă trebuie în primul rând stabilite obiectivele instruirii pentru apărare NBC. Pentru a stabili obiectivele instruirii pentru apărarea NBC pentru o anumită unitate, trebuie luate în considerare următoarele: evaluarea nivelului de instruire a unității; misiunea pe timp de război; posibilele misiuni de urgență; misiunile posibile pe timpul participării la operații de stabilitate.

Obiectivele permit concentrarea instruirii și asigură faptul că asupra unităților va avea rezultatul scontat. După stabilirea obiectivului de instruire NBC, specialiștii NBC vor trebui să creeze un scenariu prin care să se atingă acest obiectiv. Scenariul va trebui să fie de natură tactică asigurând realism și provocare, rezultatul fiind un adevărat mediu didactic. Greșelile făcute în timpul instrucției sunt acceptabile, greșelile pe timp de război nu sunt acceptate. Se va încuraja formarea unui mediu didactic în care soldații să învețe din greșelile proprii. Scenariile trebuie să cuprindă:

- obiectivul;
- un punct central al misiunii care să aibă legătură cu LCEM și cu sarcinile de luptă ale unității;
- un punct de legătură privind activitățile desfășurate de unitate (acesta poate fi realizat emițând un ordin de acțiune, un ordin fragmentar sau un ordin de avertizare care permite militarilor să acționeze în continuare);
- documentele care sprijină desfășurarea exercițiului - rapoarte de informare periodice (RAPINF), rapoarte de situații (RAPSIT);

- constrângeri și limitări. Timpul limitat poate motiva militarii și comandanți să se comporte mai bine decât și-ar putea imagina;

- provocări ale conducerii exercițiului. Situațiile în care un comandant trebuie să ia decizii sunt de importanță critică;

- stres fizic și psihic. Stresul fizic și psihic pot fi realizate foarte ușor prin mutarea punctului de comandă sau printr-un ordin al eșaloanelor superioare care să indice o creștere a NOPINBC. De asemenea, vremea și factorii de mediu pot crește stresul fizic și psihic.

Crearea efectelor ADMNBC pe câmpul de luptă este o încercare de reproducere (simulare) a unui atac NBC. Este important de știut care va fi de fapt modalitatea de creare a atacului NBC. Situația creată trebuie bine cunoscută de către militari, experimentându-se această situație cu maximum de realism posibil. Acest lucru pregătește militarii să reacționeze corect în cazul în care întâlnesc aceste efecte pe câmpul de luptă. Crearea efectelor ADMNBC necesită planificare și executare sincronizată pentru obținerea efectului dorit.

Înțelegerea obiectivelor instruirii pentru apărare NBC este cheia instruirii integrate pe timpul executării exercițiilor de antrenament în teren, exercițiilor de antrenament în punctul de comandă și exercițiilor de antrenament situațional.

Observatorii/controlorii (OC) trebuie să fie prezenți pe timpul atacurilor chimice simulate atât pentru a ajuta/pregăti unitatea atacată cât și pentru a controla scenariul propriu-zis. Ei fac observații care vor fi folosite pe timpul analizei rezultatelor acțiunii (ARA). În multe cazuri, observatorii/controlorii vor fi persoanele care vor crea efectele ADMNBC pe câmpul de luptă.

Poligonul de instrucție al armeei reprezintă cea mai avansată posibilitate de instruire a forțelor armate în domeniul apărării NBC. Poligonul de instrucție al armeei este destinat pentru executarea instrucției de specialitate în condițiile contaminării simulate pentru descoperirea prezenței agenților chimici/substanțelor chimice toxice industriale, determinarea contaminării radioactive și chimice, decontaminarea tehnicii, echipamentelor și terenului. În poligon se mai execută experimentarea prototipurilor de tehnică și echipamente de apărare NBC, soluții și substanțe de decontaminare, tehnici și procedee de executare a decontaminării, procedee de acțiune (individ, grupă, pluton) și optimizarea metodicilor de instruire.

Instruirea subunităților de apărare NBC și a forțelor operaționale în poligonul de armă se planifică de compartimentul apărare NBC/ Structura Instrucție și Doctrină din SMFT. Durata programului de instruire este variabilă în raport cu nivelul și cerințele de pregătire ale subunităților. Comandanții de subunități conduc instrucția pe baza standardelor stabilite prin Planul de Instrucție pentru Misiune.

Pe timpul instruirii în poligon, subunitățile sunt puse într-o situație care simulează condițiile de luptă cât mai aproape de realitate. Activitatea este monitorizată de observatori/controlori instruiți care îndrumă/ învață/ pregătesc subunitățile pe timpul antrenamentelor. Nu există suficienți observatori/controlori pentru ca fiecare militar să beneficieze non-stop de asistență de specialitate. Trebuie profitat cât mai mult de participarea subofițerului NBC din cadrul subunității proprii. Deși OC-ul NBC repartizat unei subunității poate să nu fie prezent, soldații sunt încurajați să pună întrebări observatorului care este prezent. Observatorii nu pot da răspunsuri la toate întrebările, dar ei vor îndruma în direcția corectă.

Pe timpul rotațiilor în poligon, se elaborează numeroase analize de la nivel de grupă în sus. Aceste analize post-acțiune contribuie la dezvoltarea activităților executate și încearcă să consolideze lecțiile învățate pe timpul acestui antrenament extrem de solicitant.

Cu până la șase luni înaintea participării la practica de poligon, unitatea/subunitatea trebuie să înceapă să primească informații despre viitoarea dislocare. Se vor folosi aceste informații pentru a declanșa procesul de pregătire informativă a câmpului de luptă. Aceste mesaje/informații continuă pe toată perioada de rotație în poligon.

Unitățile trebuie să aducă tot echipamentul necesar prevăzut în statul de organizare în funcție de informațiile furnizate de pregătirea informativă a câmpului de luptă. Toate dispozitivele, instalațiile și substanțele folosite în poligon pentru antrenamente trebuie tratate ca și cum ar fi reale.

Trebuie avut permanent în vedere că pregătirea în poligon este o instruire, și o evaluare eficientă, este o ocazie de a coordona cel mai realist antrenament posibil. Subunitățile vor fi motivate să acționeze ca și în cazul unei situații reale.

Poligonul are propriile reguli de angajare în exerciții. Acestea conțin anumite reguli care se aplică pe timpul desfășurării exercițiilor de către subunități. În poligon, instrucția se desfășoară folosind anumite scenarii, care trebuie cunoscute

de executanți. Restricțiile/ constrângerile vor fi cuprinse în regulamentul poligonului. Comandanții se vor asigura că fiecare soldat este informat corespunzător cu privire la regulile de angajare în poligon și le respectă.

Adoptarea unei noi modalități de executare a instruirii va contribui în mod eficient la integrarea antrenamentului de apărare NBC în programul general de instruire al unităților, pentru a încuraja imaginația comandanților, a îmbunătăți programele de instrucție pentru misiune și a pune la dispoziția unităților o concepție unitară pentru a desfășura cu succes instruirea caracteristică apărării NBC.

ABREVIERI

- ASIE** - Activitate Standard de Instrucție și Evaluare.
- ARA** - Analiza Rezultatelor Acțiunii.
- ADMNBC** - Arme de Distrugere în Masă Nucleară, Biologică și Chimică.
- EPINBC** - Echipamente de Protecție Individuală Nucleară, Biologică și Chimică.
- LCEM** - Lista cu Cerințele Esențiale pentru Îndeplinirea Misiunii.
- MITT-T** - Misiunea, Inamicul, Terenul, Trupele proprii și Timpul la dispoziție.
- NBC** - Nuclear, Biologic și Chimic.
- NOPINBC** - Nivel Optim de Protecție Individuală Nucleară, Biologică și Chimică.
- OC** - Observator/Controlor.
- PIM** - Program de Instrucție pentru Misiune.
- PICL** - Pregătirea informativă a câmpului de luptă.
- RAPINF** - Raport de informații.
- RSI** - Raționalizare, standardizare și interoperabilitate.
- RAPSIT** - Raport de situație.
- SARNBC** - Sistemul de Avertizare și Raportare Nucleară, Biologică și Chimică.
- SCM** - Standarde de Calificare Militară.
- SMO** - Standard Militar Operațional.
- STI** - Substanțe toxice de instrucție.

PROGRAMUL CADRU 6 AL COMUNITĂȚII EUROPENE ȘI CERCETAREA ÎN DOMENIUL ȘTIINȚELOR MILITARE

ȘEFUL SECȚIEI DE ȘTIINȚĂ MILITARĂ A A.O.Ș.R.
General locotenent (r) prof.univ. dr. Valentin ARSENIE

Integrarea europeană reprezintă cea mai importantă prioritate strategică în politica cercetării, dezvoltării și inovării în perioada anilor următori. Comunitatea științifică din România a parcurs un drum lung de adaptare și reconstrucție a sistemului național de cercetare dezvoltare și inovare pentru a corespunde cerințelor procesului de integrare europeană și euroatlantică. În acest sens s-a semnat Memorandumul de Înțelegere privind asocierea României la Programul Cadru 6 al Comunității Europene pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrații care contribuie la crearea Spațiului European de Cercetare (2002-2006).

În aceste condiții participarea la întemeierea și structurarea Spațiului European de Cercetare printr-o prezență activă în proiectele și activitățile Programului Cadru 6 al Uniunii Europene constituie o sarcină prioritară pentru toate structurile și unitățile sistemului național de cercetare.

Ministerul Educației și Cercetării a întreprins și va întreprinde în continuare măsuri care să faciliteze participarea la acest program. Pe lângă activitățile legislative și de sprijin financiar s-a procedat la organizarea unei rețele naționale de puncte de contact la nivel național, regional, de program național de cercetare, instituțional și pe tematicile corespunzătoare priorităților PC 6, al cărei rol este acela de a disemina informația în timp util persoanelor interesate, de a facilita găsirea de parteneri și informații utile pentru participanți și în general de a acorda sprijin și asistență în problemele participării.

În acest context, cercetarea în domeniul științelor militare se reflectă prin conferința internațională cu tema *Optimizarea instruirii armatei, element principal al integrării României în NATO*, organizată sub egida Statului Major General și Secției de Știință Militară a Academiei Oamenilor de Știință din România. Cu toate că este o acțiune cu un pronunțat caracter teoretic, are și va avea determinări practice deosebite pentru fundamentarea modului cum armata se pregătește pentru a îndeplini misiunile în întreaga gamă a

spectrului operațiilor militare, de la cele specifice luptei armate la cele de stabilitate și de sprijin.

Evenimentul la care ați participat astăzi face parte dintr-o serie de acțiuni și activități pe care ne propunem să le permanentizăm și este proiectat să fie unul de referință pentru acest domeniu deosebit de complex al instruirii Armatei României, ca bază a integrării în NATO.

De asemenea, prin participarea atașajilor militari, în special a celor din statele membre NATO și SUA, s-a realizat o informare a acestora privind procesul de integrare a armatei române în Alianța Nord-Atlantică, al cărei membru am devenit de curând. Pe timpul lucrărilor conferinței s-au facilitat contactele între invitații străini și comandanții institutelor militare de învățământ, instituții ce au în statul de organizare și structuri de cercetare științifică.

Conferința a urmărit și în mare parte a atins următoarele obiective :

- dezvoltarea cooperării între Armata României și armatele statelor membre NATO;
- identificarea de noi modalități de sistematizare a instruirii;
- cunoașterea, în vederea aplicării, a noii concepții de instruire, a rolului acesteia în creșterea interoperabilității structurilor din compunerea Forțelor Terestre cu armatele statelor membre NATO;
- promovarea noii concepții de instruire a Forțelor Terestre;
- încorporarea, în procesul instruirii pentru luptă, a standardelor de interoperabilitate;
- facilitarea integrării în NATO a Armatei României și participarea României la exerciții de instruire în comun cu armatele statelor membre NATO;
- orientarea cercetării științifice militare spre cuprinderea în domeniul de lucru și instruirea forțelor, în scopul perfecționării acestui proces.

În încheiere țin să mulțumesc și pe această cale Ministerului Educației și Cercetării pentru susținere și contribuția adusă la organizarea acestei manifestări.